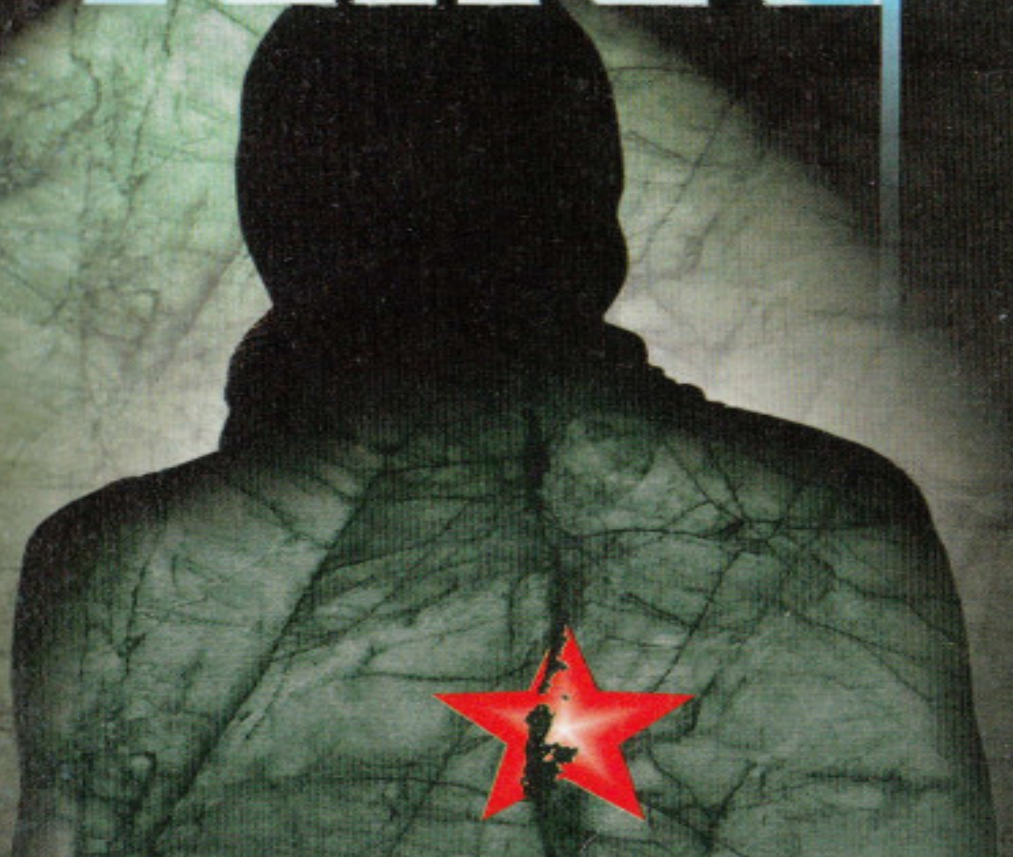


С Е Р И Я

СПЕЦИАЛНА  
КОЛЕКЦИЯ  
КРИМИНАЛНИ  
РОМАНИ  
ОТ СВЕТОВНИТЕ  
КЛАСАЦИИ

ЧЕРНА

ВСИЧКИ ПРАВА  
НА БЪЛГАРСКОТО  
ИЗДАНИЕ  
СА ЗАПАЗЕНИ  
ЗА ИЗДАТЕЛСТВО  
АТИКА



# ЧЕРНИТЕ БАНКЕРИ

ФРИДРИХ НЕЗНАНСКИ

АТИКА

# ФРИДРИХ НЕЗНАНСКИ ЧЕРНИТЕ БАНКЕРИ

Превод: Венета Георгиева

[chitanka.info](http://chitanka.info)

Москва не вярва на сълзи... Нито в невинността на bankerите, които някой избива като за световно. В черния списък на новата вълна поръчкови убийства влизат главно финансисти и депутати, свързани с милиардите, отпуснати за възстановяването на разрушената от войната Чечня.

„Чеченската следа“ е главния коз на всесилните политици, които притискат ченгетата и следствието за бързи резултати.

Особеното мнение е само едно — на старши следователя по особено важни дела в Главна прокуратура Турецки, който е натоварен с делото. И както винаги, той ще трябва да мине буквално през огъня, за да го докаже...

Тази книга отначало докрай е измислена от автора. Разбира се, в нея са използвани някои оригинални материали както от личната практика на автора — бивш руски следовател и адвокат, — така и от практиката на други руски юристи. Но няма съмнение, че събитията, мястото на действие и персонажите са измислени. Съпаденията на имена и наименования с реално съществуващи лица и места могат да бъдат само случайни.

# 1.

Ноемврийската вечер беше студена и влажна.

Прозорците на жилищната сграда светеха топло в празния тъмен двор. Двама мъже с черни маски и маскировъчни костюми седяха в западна кола и чакаха сигнал.

— Внимание! Обектът се насочва към сградата. Действайте! — прозвуча команда в слушалката на мобилния телефон.

Мъжете слязоха от колата, насочиха се към слабо осветения вход, качиха се на втория етаж, отвориха вратата с шперц и влязоха в жилището.

В антрето беше тъмно и тихо. Те отвориха вратата към хола. През тюленото перде на прозореца проникваше светлината на уличната лампа, чуваше се равномерно тиктакане на часовник. Очите им различиха мебелите: голяма библиотека, два фотьойла, малка масичка, телевизор в ъгъла до прозореца.

Мъжете се върнаха в антрето.

— Хубаво висим — обади се единият. Гласът му беше по младежки закачлив.

— Не е време за шеги, стегни се — измърмори другият със солиден баритон.

Най-после по стълбите се чува стъпки. Единият от мъжете надникна през шпионката и прошепна напрегнато:

— Идва.

— Ясно.

Те замряха на място, долепени до стената. Ключалката щракна, вратата се отвори. Отначало се подаде ръка с пазарска мрежа, в която имаше пакети с мляко, след това в антрето влезе и собственикът. Другата му ръка по навик се протегна към ключа на лампата и в този момент го нападнаха и събориха. Вратата тракна.

За миг извиха ръцете на мъжа, завлякоха го в стаята. Той се съпротивляваше отчаяно и викаше:

— Какво искате? Отрепки! Покажете си лицата! Светнете лампата!

Непознатите, дишайки тежко от напрежение, стовариха мъжа във фотьойла, извиха му ръцете на гърба и от упор стреляха в слепоочието му.

Поставиха ръцете на убития върху коленете му, като преди това пъхнаха в дясната пистолет „Макаров“ — служебното му оръжие. После светнаха лампата в антрето, вдигнаха мрежичката с пакетите мляко и я занесоха в кухнята. Излязоха, без да пипат нищо в жилището, и затвориха вратата след себе си.

Докато жена му готвеше за вечеря, малката Нина се беше покатерила на коленете на баща си и разглеждаше с него картинките на една книжка, следеше с пръстче страниците и сричаше:

— Ру-сал-ка-та...

— Браво, моето момиче! Каква си ми умничка!

— Тате, нали е много красива? — попита Нинка.

— Ти си по-красива.

— Виж каква рокля има!

— Ще ти купя същата!

— Кога?

— Ще излезем в неделя на пазар и ще ти изберем една прекрасна рокля, като на принцеса.

В стаята надникна жена му, усмихна се и каза:

— Турецки, марш на телефона, началството те търси.

— Слушам, генерале мой — отвърна той и отиде в антрето при телефона.

Хвана слушалката и чу малко суховатия глас на Меркулов:

— Саша, навечеря ли се?

— Още не.

— Извинявай, но съм принуден да те откъсна от семейството. Убит е следователят Геннадий Арбузов. Грязнов замина с оперативната група за дома му, аз го помолих да види. Поеми ти делото. Арбузов беше мозъчният център на следствената бригада...

— С какво се е занимавал?

— С фалиралата банка „Ресурс“.

— Къде да отида?

Меркулов продиктува адреса и обеща да изпрати служебната кола. Турецки постоя замислен няколко минути и надникна в кухнята.

— Пак ли те викат? — досети се жена му.

— Уви, трябва да тръгвам.

— Надявах се поне веднъж да вечеряме заедно. — В гласа ѝ прозвуча обида.

— Ира, недей!

— Вече всичко съм приготвила, хапни поне малко.

Жена му сипа картофи в една чиния, от тях ухаеше вкусно, сложи и две кюфтета. Турецки започна да се храни, но след малко отместа чинията. Настроението му се развали. А в главата му сега имаше само една мисъл — за убития следовател.

Турецки обичаше рядката семейна радост на есенните вечери, когато наоколо чурулика дъщеря му и Ирина шета из къщи. Но само да се настроеше за тази „тиха радост“, телефонът веднага иззвъняваше и трябваше спешно да бърза за другия край на града, където е открит поредният труп. И макар да се смята, че не е работа на особено „важен“ от Главна прокуратура да ходи на всеки труп, къде да се дене, когато убитите особи са заемали големи постове в държавата.

Ирина се вълнуваше, когато вечер мъжът ѝ излизаше, и само мълчаливо молеше Господ да го пази и да му донесе късмет.

— Но защо не яде нищо? — обиди се жена му.

— Нещо нямам апетит. Ще хапна, когато се върна. Сега не мога.

— Ами чай ще пийнеш ли?

Но отвън вече се чу клаксон, колата на прокуратурата беше пристигнала.

— Ирка, трябва да тръгвам — рече Турецки и излезе в антрето, обличайки в движение дългия си черен шлифер.

В дома на загиналия следовател Геннадий Арбузов беше многолюдно. Но всички разговаряха тихо. От време на време изхлипваше жената на убития, болката ѝ се изливаше в ридания и защото край нея, живи и здрави, бяха сътрудниците на мъжа ѝ начело със следователя от Московската градска прокуратура Олег Величко и със съчувствие поглеждаха към сгърчената от мъка жена. Старши следователят по особено важни дела към Главна прокуратура на

Руската федерация Турецки се здрависа с началника на МУР Грязнов, с Олег и попита:

— Открихте ли нещо?

— Всичко е представено като самоубийство, Арбузов седеше във фотьойла с личното си оръжие. Убит е с изстрел в слепоочието — отговори полушепнешком Грязнов.

— А какво казват близките и сътрудниците?

— Олег и момчетата му твърдят, че Арбузов е бил твърде уравновесен и жизнерадостен човек и въпреки относителната си младост вече достатъчно опитен и прецизен следовател.

— В коя морга го откараха?

— При Градус на „Голяма Пироговска“.

— Какво казва жена му?

— Ти я питай, трудно ми е да разговарям с нея — измъкна се Грязнов.

Турецки отиде при жената на Арбузов, погледна разплаканото ѝ лице, кой знае защо си спомни своята Ирина и попита тихо:

— Извинете, бихте ли ми казали как се държеше днес съпругът ви?

— Както винаги. Той никога не говореше с мен за работата си. Все се шегуваше...

— Да знаете някой да го е заплашвал?

— Гена никога и от нищо не се е оплаквал. Всичко му допадаше. Заминава на работа — шегува се, връща се у дома — усмихва се. Не мога да си представя, че го няма — жената зариде и скри лицето си с длани.

— Вие ли го намерихте първа?

В отговор тя само кимна.

— Не забелязахте ли нещо особено? Как стана това?

— След работа взех детето от детската градина, влязох в апартамента и видях... Синът не разбра, втурна се към него... Гена седеше във фотьойла с пистолет в ръка. Извиках милицията и „Бърза помощ“... Но той вече беше мъртъв...

— Благодаря ви и извинете, че съм принуден да ви задавам въпроси. Ще се постарая да намерим убийците — каза Турецки, отиде в кухнята, видя момченце на около четири години, седнало на една табуретка, то изплашено и учудено гледаше хората наоколо.



Грязнов изчака Турецки в антрето, лицето му беше кисело.

— Съседите нищо ли не са видели? — попита Турецки.

— Не.

— Нито изстрел, нито шум?

— Представи си — никой и нищо.

— Меркулов каза, че е водел делото за банка „Ресурс“. Изглежда, сега ще го стоварят на мен.

— Тази омагьосана банка влече след себе си жертва след жертва. Оказа се костелив орех!

— И какво сега, ще трябва да чакаме заключението на съдебномедицинската експертиза, а след това да започваме работа.

— Наглостта на престъпниците ме изкарва из нерви! Задника си ще съдери от работа, но ще пипна гадовете!

— Имаш предвид задните части на коженото си палто, нали? — пошегува се мрачно Турецки.

— Ох, палтото! — изведнъж се сети Грязнов, свали от закачалката тежката си, опръскана отдолу с кал дреха и я метна на раменете си. — Къде отиваш сега?

— Ще се прибирам у нас. Със служебната кола съм. Ако искаш, мога и теб да закарам. Олег ще се справи тук и без нас.

Двамата излязоха от жилището, затвориха тихо вратата след себе си и започнаха да слизат по стълбите, които пазеха тайната за живота и смъртта на Геннадий Арбузов, старши следователя по особено важни дела от Московската градска прокуратура.

## 2.

Още сутринта Турецки получи многотомното дело на фалиралата банка „Ресурс“. Оказа се, че Арбузов е успял да научи достатъчно много, може би тъкмо затова е бил ликвидиран.

Очертаваше се твърде интересна картинка. По време на разцвета си през 1995–1996 година по брой на частни вложители банка „Ресурс“ отстъпва май единствено на Спестовната каса. Пак по това време във всички най-авторитетни медии тя прави изключително мащабни изявления за участието си в най-солидни държавни акции, в това число пускането на нефтопровода в Чечня, и по този начин потвърждава доверието към себе си и на правителството, и на вложителите. Но изявленията си остават само думи, защото след шумния, подобен на атомен взрив крах на „Ресурс“, в който доста дълго никой не иска да повярва, банката дължи на вложителите си около трилион и половина рубли. И Арбузов се е опитвал да открие тези пари, за да бъдат върнати на хората. Но това е било извънредно трудно, понеже при безхабрието на държавата банката дори след фалирането си продължава още година и половина да работи и да отпуска кредити на подставени, а след това и на фалирали структури. Последният период от дейността ѝ е пълен с криминални тайни. Като се започне с това, че президентът на банката Вадим Акчурин е или отровен, или сам не е пресметнал дозата наркотик. След него банката е поета от Алла Бережкова. Тъкмо общуването с нея превръща Арбузов в основен пазител на тайните на фалиралата банка. Заедно с ликвидационната комисия той успява да открие и част от „законспирираните“ имоти, собственост на „Ресурс“. В края на август е проведен търг за продажба на жилищата в елитните сгради, принадлежащи на банката, разположени на „Пречистенка“ и „Голяма Серпуховска“. Спечелените милиарди рубли трябвало да бъдат върнати на вложителите на „Ресурс“.

Именно Геннадий Арбузов пуска заповед за блокирането на имотите на „Ресурс“ и пак той изпраща в следствения арест Алла Бережкова, която най-накрая започва да му разказва нещо...

На вратата се почука. Влезе Грязнов.

— Какво става, гледам, че вече се бориш с камарата книжа? Изучаваш ли материалите?

— Къде ще ходя! А ти случайно да си се сетил да звънеш на Градус?

— Никакви следи от алкохол и наркотици. Човекът е бил с всичкия си. Не, това не е самоубийство. Освен това познавах донякъде Арбузов — заключи Грязнов.

— Значи сега ни остава да изясним нещо съвсем дребно: защо са загинали старши следователят Арбузов и президентът на банката Акчурин? Как да открием скритите капитали на банка „Ресурс“ в Русия и зад граница, за да бъдат върнати парите на вложителите? Къде са се дянали кредитите, раздавани през последните месеци от съществуването на банката?

Грязнов въздъхна:

— И цял месец няма да ти стигне. Я колко тома са.

— Слава, кое при нас става лесно?

— Защо, имали сме и дела за дреболии.

— Имали сме... Но нито ти, нито аз харесваме такива дела! Пък и кой ще ни ги даде?

— Саня, не се страхувам от работа, но когато загиват добри момчета, ме обзема мъка. Я погледни дали няма нещо в сейфа ти? Защото ми се повдига...

— Слава, това е пагубно увлечение. Само безделниците пият от сутринта — рече строго Турецки, но се надигна от бюрото си.

В сейфа се намери половин бутилка коняк и две чашки от сувенирен сервиз. Чашите бяха напълнени и Грязнов изрече:

— Да поменем Генка Арбузов, добро момче беше, лека му пръст...

Те пиха, а за мезе съдвкаха твърд като шперплат шоколад.

— Какво да се прави, Слава, всеки със съдбата си. Един минава и през голямо решето, и през малко сито — остава жив и невредим. А друг се натъква още на първия заблуден куршум и предава богу дух. Ето кое е обидното. Знаеш ли какво си помислих, докато изучавах делото? Образът на разбойника със златен зъб и нож в ботуша, а също и „общата каса“ под формата на чувал с пари окончателно отидоха в миналото. В днешно време престъпниците по принцип са почтени

бизнесмени с банкови сметки по цял свят и редовно вкарват „мръсни“ пари в легално обращение. Този път ще трябва да се преборим точно с такива.

Отвън се чу как капките чукат по металния перваз на прозореца. Обикновен мрачен есенен ден с неспиращ дъжд, изливащ се от надвисналото ниско небе, досада.

— Подходящо временце — обади се ободрително Грязнов. — Но можеш напълно да разчиташ, че ще ти помогна според силите си. Като видиш зор, ще ти пратя моите момчета. Лично ще се включа. Разбра ли?

— Дълбок поклон и благодарност, господин полковник! — отвърна шеговито Турецки.

Телефонът зазвъня. Меркулов се интересуваше вече какво планира по разследването на убийството на Арбузов.

— Никакви свидетели. Съседите нищо не са видели и чули. Затова ще се наложи да търсим в материалите кого е настъпил по опашката. Може би така с времето ще изясним нещо — отговори сдържано Турецки.

— Саша, да не намекваш, че може да стане поредното „висящо“ дело?

— Арбузов е мъртъв, а убийците му живи, значи ще ги търсим.

— А по-конкретно какво възнамеряваш да предприемеш? Откъде ще започнеш?

— Искам да поговоря с госпожа Бережкова. Да издира ръководителите на подставените фирми. Разбирам, че документите са фалшиви, но нали зад тях стоят и реални хора.

— Добре. Имам за теб една приятна новина. Ликвидационната комисия е открила нов имот на банка „Ресурс“ в Митино на Ломоносовски проспект, това са доста богати офисни помещения, оформени на подставени лица.

— Благодаря ти, Костя.

— Но това не е всичко. В апартаменти на „Ресурс“ на „Серпуховска“ и „Пречистенка“ живеят твърде влиятелни персони. Отбий се, като ти остане време, и вземи списъка. Мисля, че скоро ще имаш нужда от него.

— Непременно ще се отбия. Само да обсъдим тук с Грязнов плана за разследването и следствено-оперативните мероприятия по

делото.

— Дерзайте, младежи! — засмя се Меркулов и затвори.

Турецки премести телефона на края на бюрото, прелисти машинално няколко страници от делото и заби поглед в принтирания списък. Зашари бързо с поглед и изрече удовлетворено:

— А така, хитрата сврака с двата крака!

— Какво откри? — Грязнов също се наведе над листа.

— Списък на сътрудниците с „Ресурс“ фирми. Слушай, Слава, ето една отделна задача за теб, предай го в РУОП1 и помоли колегите си там да проследят дали по това списъче не е имало никакви криминални дела, свързани с въпросните фирми? Само че за предпочитане е да стане бързо!

— Иска ли питане? Дай го.

— Но има една тънкост. Повечето от фирмите са просъществували само броени дни. Възникнали, превъртели парите и изчезнали. Затова не е лошо да имаме сведения за ръководителите, главните счетоводители и например за охраната, разрешителните за носене на оръжие...

— Разбрах, Саня, а по отношение на твоите менте документи няма да е лошо да посетиш Мойсеев. Нали знаеш, той моментално надушва фалшивите...

— Ще видим. Но първо трябва да намеря хората, които са сътрудничили на банката. Освен това искам да науча колкото се може повече за Алла Бережкова. За нейните приятели и приятелки, а не само за служителите на банката.

Грязнов се усмихна и махна ръка на сбогуване. Когато излезе, Турецки отново потъна в четене.

Колко дела трябваше да разкрие през петнадесетината години следователска работа! И нито едно от тях не се повтори, всяко си имаше своите особености. Новото време донесе нови престъпления: сега в криминалния възел се заплитаха десетки фирми, станали волни или неволни съучастници, въртяха се огромни пари, държавни предприятия се преплитаха и срастваха с престъпни групировки. Надигаше се огромен престъпен океан, който заливаше Русия като палуба на прогнил кораб, готов да потъне в хаоса на икономическата криза.

Докато прелистваше документите на банката, Турецки намери старо авизо с печата на фирма от Грозни. Той смаяно вдигна вежди и извади документа настрана. На авизото пишеше 1994 година — по това време в Грозни с пълна сила бушуваха бойни действия.

„Странно — помисли си Турецки, — какви фирми може да е имало там, какви пари? Абсурд! Сега ще се наложи да направим и съдебносчетоводна експертиза. Ама работа! Господи, колко още боклук ще трябва да разровя?“

Той затисна с ръка една прозявка и пак се зачете, като обръщаше особено внимание на подписите под документите и си записваше имената на материално отговорните лица.

### 3.

Грязнов звънна по обед.

— Успяхме да ти намерил това-онова в нашето Управление по борба с икономическата престъпност и в РУОП — радостно събщи той. — Запиши си.

— Слушам те внимателно. — Саша се приготви. Грязнов продиктува списък на хора, имали контакти с банка „Ресурс“.

Турецки проследи с поглед записаните имена, някои му бяха познати. Сред тях бяха бившият прессекретар на президента, няколко депутати от Държавната дума, едри бизнесмени.

— Добре, и какво по-нататък? — поинтересува се Турецки.

— Сега тези лица активно се занимават с предприемаческа дейност, често регистрират собствени фирми.

— Така, а кой държи рекорда?

— Депутатът от Думата Дмитрий Долгальов за три години е открил осем фирми. Той се занимава с най-различни неща: нефт, тръби, спирт, производство на тухли, с една дума — с всичко, от което може да се краде.

Турецки надникна в своя списък и много скоро сред имената, извадени от банковите документи, с удоволствие откри Долгальов на едно от първите места.

— Браво! — похвали той Грязнов. — Какво друго можеш да ми кажеш за този депутат?

— Сега ръководи фирма „Спектър“. Възраст — трийсет и две години, средно образование. Служил на границата. Избран за депутат от Коломенски избирателен район. В Думата е член на фракцията на ЛДПР<sup>[1]</sup>. Роден в Краснодарска област...

— Слава, има някаква мистика. Точно този човек си отделих сред множеството фамилии. Дали да не започнем от него?

— Има депутатски имунитет — парира Грязнов.

— Прав си. Тогава ще направим следното. Ще напишем заповед за главния счетоводител на фирмата му. Ще намеря за какво да си

поприказвам с него.

— За целта най-напред проучи как се казва главният счетоводител и какво представлява.

— Разбира се, че ще проуча. За какво са телефоните. Слушай, как успя да изровиш толкова бързо всички сведения?

— Всеки си има канали — отвърна лаконично Грязнов.

— Добре де, полковник! Продължавай в същия дух и родината няма да те забрави. А аз ще ти благодаря.

Турецки взе отделеното преди малко авизо, погледна сумата: четири милиарда рубли, които се прехвърлят от сметката на фирма „Саид“ в Грозсоцбанка в Грозни по сметката на московската фирма „Ади“. Същото име беше записано срещу Долгальов.

Александър вдигна телефона, избра номера на бившия си колега, есперт-криминалист, а сега самотен пенсионер Семьон Мойсеев. След няколкото продължителни сигнала най-накрая се чу познатият пресипнал глас.

— Семьон Семьонич, здравей! Турецки те безпокои.

— Радвам се да те чуя, Саша! Съвсем забрави стареца. Не се отбиваш.

— Работа... Това не е живот, а въртележка! Още не започнал понеделник, и вече дошъл петък.

— Разбирам, но въпреки това...

— Семьон Семьонич, тъкмо искам да ти дойда на гости, да се посъветвам нещо с теб.

— Идвай, ще ми бъде приятно.

— А може ли още сега?

— Естествено.

— Тръгвам.

Мойсеев посрещна Турецки с отворени обятия, усмихваше се, святкайки с жълтия метал на зъбите, радушно го покани да влезе в стаята, опушена и разхвърляна като ергенско жилище. На малката масичка, по библиотеката имаше метални дреболии, ключове, патрони от врати, инструменти, които по всяко време можеха да дотрябват на домакина.



Турецки се съблече и влезе в стаята, сложи на масата бутилката водка, която успя да купи по път.

— Саша, защо си се охарчил? И аз мога да извадя.

— Добре де, Семьон Семьонич, да не спорим, а да ликвидираме по малко това, което е на масата, и да поговорим за работа.

— Ти сядай, аз ще намеря нещо за мезе.

След минута Мойсеев сложи на масата бурканче с мариновани гъби, нарязан салам и кашкавал, хляб и краставици.

— Семьонич, не се притеснявай, стига толкова.

Турецки напълни чашите с водка и попита:

— Ти ли бра гъбите?

— Е, че кой друг! Аз съм свободен човек. Животът е странно нещо. Изтича минута по минута, не забелязваш кога е свършил, сещаш се, ама вече е станало късно. И си мислиш, дали посветих този чудесен божи дар за каквото трябваше?

— Това вече е философия.

— Не, Саша, това е великата тайна. Защо на едного са отредени сто години, а друг не може да стигне и до пенсия? Дали не живее както трябва, не яде и не пие каквото трябва? Трябва да се издаде книга за правилата за дълъг живот!

— Хайде, Семьон Семьонич, за твоя дълъг живот!

— И за теб!

Изпиха чашите, намръщиха се, започнаха апетитно да похапват от мезетата, но Мойсеев нямаше търпение, искаше по-скоро да разбере как вървят работите в прокуратурата.

— Саша, какво става при вас?

— Караме някак си.

— Говори се, че един следовател се самоубил, а?

— Колко бързо се разпространяват новините из Москва! — учуди се Турецки.

— Журналистите не дремят.

— Един от младите, Арбузов. От градска прокуратура. Всичко е представено като самоубийство, а на мен ми предстои да разбере как всъщност е станало.

— Не го познавам. Може би момчето не е било достатъчно опитно?

— Беше свестен следовател, но, изглежда, е забравил да бъде предпазлив.

— С какво се е занимавал в последно време?

— Търсил е имуществото на фалиралата банка „Ресурс“. Тъкмо моят въпрос е свързан с дейността на банката.

Турецки подаде на Мойсеев авизото и зачака реакцията на стария криминалист, който страхотно надушваше всякакви фалшификати.

Семьон Семьонович изучи внимателно текста, повъртя хартиятката, подсмихна се и каза:

— Виж ги ти! Няма за какво да се хванеш. Фалшиво, а е свършило работа! Някой е получил паричките и отдавна ги е оползотворил.

— Не ме измъчвай, обяснявай!

— Схемата е проста, както и всичко гениално. И през деветдесет и пета, а и по-късно с фалшиви нареждания от този сорт от Централна банка се източваха, както се казва, държавни пари, прехвърляха се в друга по сметка на фиктивна фирма. След това парите се делят тук или се прехвърлят в чуждестранни банки.

— И как е могла Централната банка да не забележи подобен фалшификат? — попита недоумяващият Турецки.

— Перестройката засегна и банките и те получиха разрешение да изпращат авизо не само със специална поща, но дори да връчват документа по куриер. Представи си, че си изнамерил такава хартиятка в някоя разрушена банка в Грозни, попълнил си нужната ти сума и си я занесъл в московска банка. А след няколко дни твоята фирма-еднодневка вече получава сумата.

— Толкова ли е елементарно?

— Работата е там, че Централна банка настоя от добри намерения да получи монополното право да проверява авизото. Много ясно, няма смисъл да се поверява такава изгодна работа на търговските банки. Но в крайна сметка недоверието на Централна банка се превърна в пълна индулгенция за търговските банки, от които отпаднаше всякаква отговорност за достоверността на документите, изпращани за осребряване в Централната банка. А намирането на празни бланки, да кажем за авизо, си беше проста работа, например в Чечня, която вече не бе под контрола на федералните власти. Не изключвам обаче, че такива документи са могли да се появят и от

други градове. Изобщо смятам, че и сега няма никакъв проблем да се конвертират и превеждат пари в чужбина с фалшиви договори.

— Семьон Семьонич, честно да ти кажа, ти ме озадачи!

— Свиквай, Александър Борисович. Това, което ми показва, вече е минало. Авизото вече не е на мода. Сега основният поток злоупотреби може да се наблюдава в сферата на полиците. А когато въведат електронното разплащане между банките, тогава при нашия хаос човек направо ще откачи. И ти, драги мой, ще имаш работа чак до пенсия. Гарантирам ти.

— Хубаво ме успокои. Семьон Семьонич, нямам нищо против работата, но нали знаеш отношението ми към книгата.

— Зад тях стоят живи хора.

— Мислиш ли, че може да се върне нещо от това?

— Опитай се. Е, за твоя късмет! — Мойсеев напълни чашите. —

А пък аз днес имам празник.

— Какъв празник? — поинтересува се Турецки.

— Срещата ми с теб. Виждаш ли, все съм сам. Рядко ми се обажда някой. Не, не се сърдя. Разбирам колко рядко имате почивни дни. Но напоследък самотата започна да ми дотяга. Знаеш ли, струва ми се, че един ден ще умра и ще лежа тука сам, докато се превърна на мумия.

— Господи, какви ги говориш! Живей си живота и бъди здрав!

---

[1] ЛДПР — Либералнодемократическа партия на Русия. — Б.пр.

↑

## 4

Турецки се върна в прокуратурата в края на работния ден. Тъкмо влезе в кабинета си, и телефонът иззвъня. Вдигна слушалката и чу гласа на Казански, началника на следственото управление в Главна прокуратура, който го канеше в кабинета си.

Не искаше излишно да се среща със зализания и сладникав тип, но къде ще ходи — нали му е шеф. В отношенията им отдавна се усещаше лека хладина, сякаш Казански се страхуваше Александър да не го измести. Но грешеше: на Турецки повече му допаднаше следствената работа, отколкото чиновническото кресло.

Той окачи шлифера си в гардеробчето, среса се пред квадратното огледалце, закрепено от вътрешната страна на вратичката, и остана доволен от външността си. Лице като лице — нищо излишно не се откроява и не прави впечатление, едва ли не — еталон за правилност. Той се подсмихна иронично и преди да тръгне към началника си, сам си намигна.

Кабинетът на Казански изглеждаше внушително: тежки завеси в цвят бордо, масивни мебели — всичко говореше за важността на персоната, която го обитава. Самият началник беше подчертано вежлив и спокоен.

— Александър Борисович, исках да ви помоля за една услуга. Знаете ли, всички сме в ръцете на Бога, както се казва, перспективата и за двама ни е немощната старост и разни други неприятности.

— Извинете, не разбирам за какво говорите — не скри Турецки.

— Александър Борисович, нетърпелив сте като младеж. — Казански се усмихна. — Сега ще ви обясня. Възложено ви е дело, свързано с банка „Ресурс“. Както е известно, всички имоти на банката са под заповед. А въпросът е много деликатен, понеже в някои апартаменти, продадени от банката, вече живеят уважавани и твърде известни хора, които имат голям дял в създанието на родината, така да се каже. Позвъни ми о.з. генерал-полковникът от милицията Йосиф Степанович Василиев и много настоятелно ме помоли да оставим

жилището му на мира. Той е купил апартамента със собствените си спестявания, сам разбирате, че това е един изключително честен човек, колко му остава?

— Странно разговаряте с мен! — Турецки се възмути — А дали не заради такива изключително честни хора като генерал Василиев фалиралата банка работи година и половина и наляво и надясно раздава кредити на фиктивни фирми? В резултат на което трилиони рубли на вложителите изчезват безследно! Между другото, следователят Арбузов...

— Александър Борисович — прекъсна го Казански, — делото на този Арбузов вероятно ще бъде прекратено. Все пак това е самоубийство. Кой знае какво е ставало в душата на младия следовател, решил да си разчисти сметките с живота?

— И откъде сте толкова сигурен? Нормален, здрав човек, работел отлично, имал семейство. Прекалено много задължения, за да седне да се самоубива. Ами ако това е само имитация на самоубийство? Ние едва започваме следствието, още не са проведени експертизите, още не са разпитани свидетелите. Чака ни сума работа, а вие разсъждавате за възможното прекратяване, така да се каже, на още неразследваното дело? Защо?

— Няма нужда да се горещите — възпря го меко Казански. — Вие сте опитен следовател, това е ваша работа, никога не съм я поставял под съмнение, наясно съм с професионализма ви и знам, че ще се справите с всяка задача. Просто исках да напомня, че освен търсенето на истината никак няма да е зле да помислите за старците-ветерани, на практика отдали на обществото ни целия си живот.

— Разбрах ви. Грижата си е грижа, но делото, за което говорим сега с вас, трябва да стигне до съда. И в неговите прерогативи вече е да излезе с окончателно решение. А Комитетът по общинските жилища в Москва е изпълнил преките си задължения — отвърна спокойно Турецки и напусна кабинета.

Телефонът в кабинета му звънеше до спукване.

— Господи, къде ходиш? — викаше Грязнов.

— Какво има? Пожар? Да не горим?

— Откъде знаеш? — Грязнов се слиса.

— Все още нищо не знам.

— Слизай, ще мина да те взема.

— Може ли да се облека? — пошегува се Турецки.  
— Добре де, само по-бързо. Ясно ли е? Чакам долу!  
Турецки се метна в колата на Грязнов и попита нетърпеливо:  
— Сега ще ми обясниш ли нещо?  
— Гори офисът на банка „Ресурс“ на улица „Арменска“.  
— Откога?  
— Към четирийсет минути. Докладва главният дежурен.  
— Прикриват следи, така ли? — попита замислено Турецки.  
— Толкова ли си спокоен?

— А какво ми остава? Нали не мога да поливам с вода. Изглежда, там всичко е изгоряло. Безрадостна перспектива — сега ще се наложи да търсим подпалвачите. Макар че на пожарникарите нищо не им пречи да стоварят цялата вина на неизправните кабели.

„Арменска“ беше задръстена от зяпачи и случайни минувачи, привлечени от необикновеното зрелище. Работеха три пожарни бригади.

Турецки и Грязнов отидоха при офицера пожарникар, който командваше тук, представиха се и попитаха за причината на пожара.

— Трудно е да се каже — отвърна офицерът. — За нас сега главното е да се овладее огънят, а после ще мислим за причините. Мога само да ви кажа, че огънят е избухнал вътре в помещението. Зданието е било запечатано, никой не е имал достъп до него, но се е подпалило доста обширно пространство, нали виждате: целият втори етаж и лявото крило на първия са в пламъци.

— Виждаш ли, а аз какво ти казвах? — Турецки повдигна рамене. — След като из сградата повилнее огънят, а после и огнеборците, ние няма какво да правим тук. Нека с това се заемат пожарникарите и момчетата от следствения комитет на МВР.

— Добре гори! — възкликна Слава.

Пламъкът изскачаше от прозорците, обземаше външните стени, въздухът около сградата чувствително се беше нагрят. Пожарникарите се опитваха да пресекат огъня с няколко маркуча едновременно.

— Ще отида да поговоря с живеещите тук, може да науча нещо интересно — реши Александър.

Над града се спускаше ранен мрак и на фона на сивото ноемврийско небе горящата сграда изглеждаше нереално, като пламтяща бутафория за някой филм. Хората наблюдаваха спокойно

огъня и по още една причина: знаеха, че напоследък сградата беше празна, никой не работеше там.

Турецки отиде до тълпата зяпачи, огледа ги и попита една възрастна жена:

— Отдавна ли гори?

— Ами че най-малко от час — отвърна тя, като мръщеше чело.

— А как започна?

— Не зная. Бях до гастронома, връщам се и гледам: събрал се народ. Спрях се и гледам заедно с другите.

— Някой да е видял още нещо? — обърна се Турецки към тълпата.

Хората безучастно извърщаха погледи и зяпаха огъня, само старицата, с която Александър разговаря, се прекръсти и рече:

— Господ наказва злодеите. Колко народ ограбиха, а огънят погълна всичко. Тленно е нашето богатство на земята, нищо не можеш да отнесеш на онзи свят.

Грязнов си проправяше път през навалищата и в движение му извика:

— Защо се спря? Откри ли нещо?

— Не.

— Тръгвай с мен. Едни момчета там са видели нещо.

Слава поведе приятеля си към група хлапаци, попита ги:

— Момчета, хайде разкажете и на този чичко какво сте видели.

Едно момче на около дванайсет години, със зелено яке и плетена шапка, избърса зачервения си от студа нос и започна да разказва:

— Ние играехме на война, криехме се зад оградата. Видяхме как от задния вход излязоха двама мъже с тъмни маски, седнаха в мерцедес, май че беше черен или тъмносин, и заминаха. След това нещо избухна и започна да гори.

— Избухна ли? — попита отново Турецки.

— Да, сякаш нещо се взриви, но не много силно — поясни момчето.

— Да не си измисляш? — попита Грязнов.

— Те също чуха — момчето посочи приятелите си. — Нали така, момчета?

— Абе аз нищо не съм видял — каза едро набито десетинагодишно момче с бели вежди.

— Той беше в засада на друго място — поясни най-големият.

— Момчета, благодаря ви за информацията. — Грязнов кимна, записа си в бележника имената и адресите на младите свидетели.

— Предай списъка на свидетелите на твоите оперативни работници. Тук явно става дума за умишлен палеж. Аз още утре ще разпитам госпожа Бережкова. Може да се изясни нещо и по повод на пожара.

— А ти откри ли нещо ново в документите? — поинтересува се Грязнов.

— Открих това-онова. А Казански упорито ми предлага да не безпокоим о.з. генерал Василиев. Той живее в апартамент, който му е продала банка „Ресурс“. Как ти се струва?

— Не разбирам защо работи при вас? Как го търпите? — възмути се Слава.

В отговор Турецки се засмя и отвърна:

— Обикновено такива хора ги държат за равновесие. Казански може да се докарва, да помага на началството да си ближе раните, да му се подмазва и така нататък. Той е цивилизован човек, не е като нас двамата, безкомпромисните диваци!

— Стига бе! Да тръгваме ли?

— Да тръгваме, поне днес може да вечерям вкъщи. Я хайде с мен! Ирка направо ще бъде щастлива!

— Представям си, пак ли ще започне да ме сватосва за приятелките си?

— Е, ще ѝ кажеш да те остави на мира, бездруго не можеш да се отървеш от мадами.

— Днес не мога, друг път — обеща Грязнов. — Ще те закарам до вас, пък ти се похвали на Ира, че именно аз съм те докарал, тя ще го оцени.



## 5.

Алла Бережкова се оказа симпатична блондинка на около трийсет и осем, стройна, с независимо изражение и неотстъпчива брадичка. Но по младеешкото ѝ лице вече се долавяше приближаването на старостта с първите бръчици в ъгълчетата на устата и под очите. Въпреки това дори в следствения арест тя не беше загубила природната си привлекателност, не бе забравила козметиката. Наистина поради заседналия начин на живот под очите бяха започнали да се появяват отоци, а това ѝ придаваше болезнено изморен вид.

Когато въведоха Бережкова за разпит в кабинета на следствения арест, Турецки неволно се загледа с възхитен поглед в нея, покани я да седне, представи се и съобщи, че сега на него е възложено делото за злоупотребите в банка „Ресурс“.

Жената повдигна вежди, учуди се искрено и в гласа ѝ прозвуча вълнение:

— Какво се е случило? Защо е тази промяна?

— Страхувате ли се от промените?

— От известно време — да.

— Откога по-точно?

— От мига, когато се озовах тук.

— Алла Демяновна, бих ви посъветвал само едно: да разкажете чистосърдечно за всичко сторено от вас, съдът ще вземе под внимание това при определянето на присъдата, явно в този случай тя няма да е тежка.

— Но защо следователят Арбузов не пожела да продължи работата си по делото? Беше ми симпатичен...

— Наистина ли?

— Да.

— Тогава ще се наложи силно да ви огорча. Следователят Арбузов не може повече да разследва делото на банка „Ресурс“, той загина.

— Загина? Вие казахте — загина? — Жената изплашено погледна следователя. — Не! Не може да бъде!

— Въпреки това ви казвам истината.

— Как? Аз трябва да знам!

— При доста загадъчни обстоятелства. Води се следствие.

Бережкова сведе глава, настръхна.

— Какво има?

— Нищо.

— Алла Демяновна, просто трябва да поговоря с вас. Да се ориентирам в нещата...

— Не! Сега това няма смисъл. Отказвам да отговарям на въпросите ви — отвърна твърдо тя.

— Но по този начин вредите само на себе си.

Неочаквано Бережкова погледна Турецки в упор и изрече сурово:

— Чудесно знаете, че у нас всичко се купува и продава! От вас и от мен вече нищо не зависи. Каквото и да ви говоря, каквото и да откриете, то няма да донесе нищо хубаво на никого, само ще докара нови страдания. Затова е по-добре нищо да не знаете.

— Алла Демяновна, страхувате се от нещо, нали виждам. Но злото не е толкова всесилно, както се представя понякога! Повярвайте ми!

— Вие не познавате онези хищници, за които не съществува нищо друго, освен техните пари.

— Нека да забравим малко за тях. Трябва самата вие да се борите за живота си!

— Повтарям, че отказвам да отговарям на въпросите ви. Можете да продължавате да разследвате каквото си искате, но ме оставете на спокойствие... Аз дори не знам дали искам да живея. Вече имах всичко и всичко изгубих. Изхвърлиха ме от колелото на живота... и сега няма къде да се връщам. Каква ще бъде в Москва?

— Но защо говорите така? Имате роднини, приятели, познати. Не бива да правите трагедия заради това, че сте изгубили имуществото си. Човек се ражда гол, но нали пак живее! Вярваца ли сте?

— Сега това няма значение. Но решението ми е окончателно.

Бережкова сви прекрасно очертаните си вежди и между тях се появи тънка бръчица, сякаш се съсредоточи върху болката си, затаена дълбоко в душата ѝ.

— Алла Демяновна, трябва да разберете, че не се интересувам от съдбата ви от голо любопитство. Трябва да разбера защо загинаха мъжът ви, банкерът Акчурин, и следователят Арбузов?

— То и така е ясно. Парите ги убиха! Да! Парите, с които се купуват килъри и жени, яхти и самолети, коли и чиновници! Край! Казах повече от необходимото! Умолявам ви, разрешете ми да се върна в килията си. Да ви призная честно, само там се чувствам в безопасност.

— Добре, Алла Демяновна, но мисля, че настроението ви е временно явление. Ще дойде новият ден и ще се върнем на нашия разговор. Извинете, ако съм ви обидил неволно с нещо. Или съм ви изплашил?

— Какво говорите! Нямам никакви претенции към вас.

Турецки извика охраната. Бережкова излезе от следствения кабинет, без да се сбогува и без да погледне следователя.

„Разбира се, тя се страхува. Съобщението за смъртта на Арбузов я хвърли в смут. Ами ако това е само игра? — разсъждаваше Турецки. — Странна позиция... По-добре да беше го усуквала, да се опитваше да се защити. Или по този начин опитва да си вдигне цената? Ах, тези жени, тези жени...“

## 6.

Турецки изучаваше документите на банка „Ресурс“ всяка свободна минута въпреки множеството други задачи. Отлагаше онова, което можеше да поизчака, и се зачиташе задълбочено в досадните счетоводни документи.

Това правеше и сутринта, когато очакваше Евгений Матвеевич Крохин, счетоводителя на фирма „Спектър“, оглавявана от депутатата в Държавната дума Долгальов. Главният счетоводител закъсняваше, а неточността винаги възмущаваше следователя.

Неочаквано се обади Грязнов и попита:

— Сам ли си?

— Здравей, Слава. В каква връзка питаш?

— Извинявай, здравей — разбърза се Грязнов. — Сега при теб ще дойде моят Саватеев.

— Защо?

— Там е работата, че твоят счетоводител е бил пречукан.

— Крохин? — изуми се Турецки.

— Да.

— А ти откъде знаеш?

— Нали всяка сутрин в десет дежурният слага на бюрото ми обзорна справка за станалите през денонощието произшествия в столицата и околностите. И ето днес научавам, че на четирийсет и първи километър на Волоколамското шосе тази нощ е имало престрелка, а призори шофьор на „Краз“ е открил в канавката трупа на нашия счетоводител.

— И той къде е сега?

— В моргата. Къде другаде?

— Какво пък, щом планината не отива при Мохамед, тогава Мохамед...

— Точно така... — въздъхна Грязнов. — Направо изгубвам желание за работа. Колко са отрепките, жадни за човешка кръв!... Кога

най-после ще ги изловим всичките! Честна дума, съгласен съм да карам на хляб и вода само и само да остана без работа!

— Добре, идвам.

— Действай, Коля ще донесе сводката и ще те закара в моргата.

Крохин беше дребен на ръст, тънките му и дълги пръсти издаваха потомствения интелегент, за това говореше и високото чело с къса щръкнала светла коса. Автоматен откос беше пронизал счетоводителя от горе до долу.

Турецки болезнено смръщи чело и каза:

— Какви мерзавци!

— Твърде нагло убийство — съгласи се солидно Саватеев. — Представяте ли си, оставили са го на шосето с всичките му документи! Та те нямат страх от нищо!

— Е... поне ни помогнаха своевременно да идентифицираме човека... Защото иначе щеше да се подмята в моргата като неидентифициран труп. Сега ще трябва и това дело да поема и да го прибавя към делото на банка „Ресурс“.

— Това ваше дело набъбва — въздъхна Николай.

— Няма значение, ще сформираме следствена бригада, ще включим и други следователи, ваши оперативни работници. Изглежда, банка „Ресурс“ иска постоянни жертвоприношения.

— Май Крохин е знаел нещо важно, щом са го премахнали толкова оперативно.

— Но сега вече няма да ни разкаже — изрече със съжаление Турецки. И си помисли, че трябва спешно да се срещне с роднините на покойния. Може би те знаят нещо. Може да са останали някакви документи в архива на покойника... — Николай, звъни на шефа си и го помоли да направи справка за роднините на Крохин. И му кажи, че няма да е лошо да се поговори и с Долгальов.

— Но той има депутатски имунитет!

— Не знам защо, но съм сигурен, че днес той изобщо не е в Москва — убедено каза Турецки. — Готов съм да се хвана на бас.

Те отидоха в другата стая и видяха един санитар с мръсен халат, човекът седеше самотно на масата и пушеше миризлива цигара. Носът му беше моравочервен, понеже твърде често му се е налагало да почиства със спирт миризмата на тленната човешка плът и на

формалина. Знайно е: хората, които се движат близо до смъртта, не живеят дълго. Небитието поглъща всички като черна дупка.

— Може ли да позвъня? — попита Саватеев.

Санитарят кимна мълчаливо.

Николай се свърза бързо с Грязнов, предаде молбата на Турецки, а след това даде слушалката на Александър.

— Слава, бас държа, че Долгальов не е в Москва.

— Бас на бутилка. Сега ще проверя, не затваряй — и заговори по другия телефон: — Добър ден, може ли да говоря с господин Долгальов?

— Не, не е в града — отговориха.

— Кога замина?

— Вчера.

— А къде?

— В Петербург.

— За колко време?

— Не е известно. Пътуването е делово и всичко ще зависи как ще се развият обстоятелствата.

Нямаше нужда Грязнов да препредава разговора на Турецки, понеже беше чул всичко.

— Саша, както винаги си прав, имаш бутилката! — заяви бодро Грязнов. — Ще отлагаме ли изпълнението на баса?

— Само да отидем на четирийсет и първи километър, да видим мястото, кое как е — предложи Турецки.

— Какво му остава на победения? Ела. Ще чакам, ще ти правя компания.

## 7.

Те отидоха при майор Максимов, началника на милицията в Красногорск, който беше ходил сутринта на местопроизшествието, за да огледат заедно. Понякога най-незначителният детайл може да насочи ченгето по вярната следа. При това, за да станат ясни мотивите на престъпника, трябва да умееш да застанеш на неговото място, тоест следователят сякаш винаги играе и ролята на убиеца.

Майор Максимов беше веселяк, охранен, червендалест, през цялото време разказваше вицове, смееше се заразително, с което дори малко измори спътниците си.

Зад стъклата на Грязновия форд се мяркаха безрадостни картини на късната есен: голи поляни, камари с боклуци, гаражи, складове, след това се проточи горският масив.

— Готово, момчета, стоп! Пристигнахме — каза Максимов.

Колата спря на банкета, пътниците излязоха на влагата, свивайки се в яките и потрепервайки от студ.

— Каква гадост е тази есен! По-добре да идва зимата! — обади се Максимов, докато потриваше ръце и гледаше в краката си. — Ето, вижте, още личат кафявите петна по земята. Лежеше тук по гръб и гледаше небето, очите му бяха отворени и погледът учуден, сякаш не е могъл да повярва в смъртта си.

— Е, майоре, това вече си го съчини — усъмни се Турецки.

— Защо да съчинявам? Нагледал съм се на всякакви мъртъвци в моята работа, но такъв виждам за първи път. Честно ви казвам.

— Намерихте ли гилзите? — попита Грязнов.

— Да. Автомат „Калашников“, експертизата ще потвърди.

— Добре. Ще проследим всички следствени материали да бъдат изпратени на нас, понеже вземаме делото.

По този път вече бяха минали множество коли, може и да е имало свидетел, видял трагедията от последната нощ, но къде да го търсиш... Мястото е пустинно, по-нататък следва долчинка. Голям

късмет, че убийците не са решили да заравят трупа някъде в гората. Тогава нямаше да се намерят никакви следи.

— Добре, можем да вървим. Разбира се, трябва да се включи агентурата. И още нещо. Смятам, че трябва да се пусне съобщение в медиите, може пък да се обади някой свидетел — предложи Турецки.

— Сега накъде? — уточни Грязнов.

— Ще закараме майора — и в Москва. Трябва да се срещна с колегите на убития счетоводител и с родителите, ако има такива. Ще изпълняваме задълженията си.

— Като казахте задълженията — обади се Максимов, докато седнаше тежко в колата. — Един богат дъртак си взел млада булка, направили сватбата. Жената си мисли: „Да върви по дяволите този дядка! Ще си хвана любовник и ще си живея живота, поне ще се възползвам от богатството. Може да е за хубаво, че той нищо не може.“ Легнали си в различни спални, както е прието в богатите семейства. Но се минали десетина минути, на вратата се почукало, влиза дядката, вежливо се извинява за нахълтването, но, казва, идвам по работа — да изпълня съпружеските си задължения. Жената се смаяла, но не му отказала. Нали разбирате, съпружеските задължения са свято нещо. Старчето се потрудило, заминало си, а след десетина минути пак се чука на вратата. Оказва се, че той пак дошъл да изпълнява съпружеските си задължения. Минало известно време — всичко се повторило. Тогава жената се изморила и викнала възмутена: „Докога ще искате? Цяла нощ обикаляте насам-натам, а аз кога ще спя? Скоро ще съмне!“ Дядката помислил и казал: „Извинявай, гълъбче, мъчи ме проклетата склероза. Изпълня си задълженията и забравям, и така цяла нощ. Ти ме спирай, когато ти писне...“ Максимов прихна. Слушайки смеха му, Турецки и Грязнов неволно се усмихнаха.

Тежката работа, близостта с чуждото нещастие и собствената смърт караха тези хора да живеят, без да обръщат внимание на мрачното, а да търсят вдъхновение в нещо обикновено и делнично: в съчувствения поглед, в шегата и вица, понякога в циничната фраза. По друг начин е невъзможно да се оцелее. Прекалено страшен е животът, погазен от смъртта.



## 8.

Във фирма „Спектър“ нямаше много хора: само секретарката, няколко мениджъри и четиримата охранители. Всички изглеждаха подозрително заети, сякаш появата в офиса на началника на Московската криминална милиция и „особено важния“ от Главна прокуратура не засягаше никого.

Дългокраката секретарка, усмихната, с чисто, приятно лице, пресилено вежливо им предложи кафе.

— Приемете нашите съболезнования по повод преждевременната кончина на вашия колега — започна Турецки.

— Ах, това е ужасно! Аз бях в шок! Наистина! Жения беше толкова безобиден човек, на кого му трябваше да го убива?

На лицето на момичето беше изписано искрено съжаление, че Крохин не е между живите.

— Как се казвате? — обърна се Грязнов към секретарката.

— Светлана — отговори тя предвзето и моментално забрави за доскорощния си шок.

— Прекрасно име. Светлана, кажете ни, какви бяха отношенията на Долгальов и Крохин? — Слава застина в очакване.

— Обикновени.

— Да са се карали?

— Не знам. Изобщо аз предпочитам нищо да не чувам и да не виждам. В кабинета на Долгальов често е шумно: разказват се вицове, спорят за нещо. Това са мъжки работи, не ме засягат.

— А как премина вчерашният ден? — попита Турецки.

— Обикновено. Привечер се събраха в кабинета на директора, шумяха, после тръгнаха да изпращат Долгальов за Петербург — каза секретарката, докато си допиваше кафето.

— Шефът ви с какъв транспорт възнамеряваше да замине?

— Не знам.

— Благодаря ви, Светлана, кафето беше чудесно — благодари Турецки. — Сега ще отидем да видим мениджърите, да поговорим.

— Да. Заповядайте, те са в съседната стая.

На компютрите седяха трима прекалено заети младежи.

— Здравейте, момчета, ние сме от Главна прокуратура — представи се Турецки.

Младежите предпазливо се спогледаха.

— Кажете, ако обичате, с какво се занимавахте снощи?

Едрият набит младеж отговори спокойно:

— Изпратихме Долгалъов и се прибрахме.

— Разкажете ни малко по-подробно, как тръгнахте, къде? С какво замина Долгалъов?

— Изпратихме го по Ленинградското шосе до Химки, след това се върнахме. Долгалъов продължи с мерцедеса и с шофьора.

— А защо отговаряте вместо всички? Защо останалите мълчат?

— Потвърждаваме. Да, така беше — обадиха се един през друг останалите.

— Не завихте ли по Волоколамско шосе? — уточни Грязнов.

— Не — отговори набитият. — Защо, не ни е по път.

— А Крохин беше ли с вас? — попита Турецки.

— Не, той си замина. Имаше главоболие. Болеше го глава. — Набитият се подсмихна. — Той беше такъв хилав...

— Как се държеше? За какво се съвещавахте вчера преди заминаването?

— Производствени работи. Обикновените теми... И Крохин се държеше както винаги. Впрочем аз не съм забелязал нищо особено — заключи едрият младеж.

— Добре, значи нищо не можете да ни разкажете? — каза замислено Турецки. — Надявам се, сте осведомени, че за даване на лъжливи показания следва сериозно наказание? А сега, ако обичате, се представете с трите имена, аз ще запиша. Тези дни ще ви извикам всички на разпит.

Щом записа имената и адресите на мениджърите, Турецки се разходи из кабинета, погледна от ъгъла към присъстващите.

— Заведете ни в кабинета на Крохин.

Те влязоха в кабинет, на чиято врата имаше табелка „Главен счетоводител“. В неголямата стая нагъсто бяха наредени няколко бюра. На едното стърчеше компютър. По лавиците на библиотеката нямаше нищо, сякаш предвидливо са изнесли всички книжа оттам.

— Не виждам документацията — учуди се Турецки.

— А каква документация може да има тук, всичко е вкарано в компютъра — каза придружаващият ги.

В стаята беше неуютно, сякаш помещението е изгубило живата топлина и усещаше осиротяването си.

— Имам последен въпрос към вас, извинете, не ви запомних името? — Турецки се обърна към едрия младеж.

— Артъом Дворников.

— Господин Дворников, отдавна ли работите с Долгалъв?

— Около година.

— В какви фирми?

— Отначало в „Лале“, след това в „Спектър“.

— Разбирам. А колко фирми е успял да открие досега Долгалъв?

— Не знам, никога не съм разговарял с него по този въпрос.

— Бихте ли могли да напуснете? Да се преместите на друго място?

Младежът се смути, отговори припряно:

— Не, а защо?

— Да предположим, че се появи нещо по-интересно...

— Имам определени задължения по отношение на фирмата, разбирате ли?

— Не съвсем.

— Всяко предприятие си има своите търговски тайни. Когато напуска някой, ние, така да се каже, губим контрол над него, тоест сякаш си създаваме потенциален враг.

— Значи не е възможно да се напусне по собствено желание?

— Сложно е.

— Благодаря ви.

Турецки и Грязнов се сбогуваха с мениджъра и тръгнаха към колата си. Посещението на фирмата остави у тях тягостно впечатление.

— Разбра ли в какво робство държи подчинените си Долгалъв? — погледна Турецки към Грязнов.

— Да, тук нещо ми намирисва на крепостно право.

— Как мислиш, дали е могло да назрее нещо на тази почва?

— Напълно възможно.

— А какви роднини има Крохин?

— Баща и две сестри, загиналият е бил най-малкото дете в семейството. Да отидем ли у тях?

Турецки въздъхна, почеса се по врата, изпълни го съмнение:

— Сега сигурно не са на себе си, може би не си струва да безпокоим семейството? Те и без нас имат достатъчно грижи.

— Ти си знаеш — не се съгласи Грязнов. — Все пак аз бих отишъл.

— Не, ще се опитам днес да посетя госпожа Бережкова, а едва след това ще се заема с Крохини. А ти, Слава, още веднъж поговори с вашето управление по икономическите престъпления — напомни им, нека поровят около „Ресурс“.

Докато се качваше в кабинета си, за да вземе следствени материали за разпита на Алла Бережкова, Турецки мислено преценяваше как да се държи с нея. Изглежда, нищо няма да спечели, ако е напорист. С нея трябва да е любезен и внимателен. В тази жена нещо е прекършено. Остана с впечатлението, че тя е объркана и силно изплашена, не вярва в собствените си сили, намира се на ръба на нервна криза.

В кабинета му телефонът звънеше. Турецки отключи и се обади, без да се съблича. Чу непознат глас, обаждана му се от следствения арест.

— Вашата подследствена Алла Бережкова почина.

— Моля?! — Турецки не повярва на ушите си.

— Алла Бережкова почина.

— Какво е станало?

— Отравяне с някакъв силен наркотик.

— Тя къде е?

— В моргата, в медицинската част на ареста.

— Идвам! — извика Турецки.

Само такъв изход не беше очаквал. Всъщност Бережкова беше главният коз в разследването на дейността на банка „Ресурс“. Само тя можеше да посочи къде се намират имотите в Русия и в чужбина, без откриването и по-нататъшната продажба на тези обекти не е възможно да се върнат парите на вложителите. А освен това предстоеше да се открият многобройните влогове в чуждестранни банки, направени от подставени лица. Връщането на тези парични средства също е твърде сложна задача. Бережкова със сигурност е знаела множество имена,

зад които стоят източените капитали на банката. И се е страхувала от тези хора...

Самоубийство или умишлено убийство чрез отравяне? Странно, нали и мъжът ѝ умира от такава смърт. Ами ако и мъжът, и жената са отровени от един и същи престъпник?

## 9

Минаха няколко дни от момента, когато Турецки пое недоказаното засега убийство на Геннадий Арбузов и делото за проклетата банка „Ресурс“, започнато от същия Генка, но така и „увиснало“ поради гибелта на следователя, а към старите догадки вече се трупаха десетки нови. И никакъв проблясък.

Той гледаше мъртвото лице на Алла Бережкова, жълто и заострено, толкова малко напомнящо вчерашното, живото. Не искаше да повярва в нелепата смърт, но фактът си беше факт.

Турецки тръгна към стария си познат Пьотър Николаевич Миронов, заместник-началника на следствения арест, за да се запознае с обстоятелствата около смъртта на арестантката и да вземе необходимите документи.

В служебния кабинет, напомнящ затворническа стая, двамата с Миронов запалиха по цигара, размениха няколко думи за нещата от живота. Същевременно Турецки нямаше търпение да научи по-подробно за смъртта на Бережкова.

— Днес сутринта надзирателят я намерил мъртва. Нашият лекар тук определи отравяне с наркотично вещество. Ето заключението. Наистина след аутопсията съдебномедицинският експерт ще се произнесе по причината за смъртта.

— Но откъде е могла да има наркотици?

— Един господ знае! Може би някой се е изхитрил да скрие в пакетите отвън. Затворникът си е жив дявол.

— Нима е употребявала наркотици?

— Според моите данни — не е. Но това е нещо, към което човек може да се пристрасти по всяко време.

— Кога за последен път е получила пратка отвън? — уточни Турецки.

— Вчера е била получена пратка от гражданката Марина Демяновна Суркова.

— Добре, ще разпитам тази Суркова, да я вземат мътните!

— Виждам, че съвсем те е разстроила тази смърт?

— Да, Пьотър Николаевич, тази банка повлече вече толкова трупове! Започвам да се обърквам в нишките и връзките. Най-странното е, че тъкмо започна да разработвам някаква версия, и веднага най-необходимото колелце отпада.

Докато прелистваше документите, които му предостави Миронов, Турецки се замисли. У него се прокрадна подозрението дали пък самият той не е причината за случващото се? Нали последен разпитва Бережкова. Както е отбелязал класикът, „Не ни е съдено да знаем как ще отекне словото ни“. При това тя съвсем видимо изпадна в отчаяние. Дали пък точно то не я е тласнало към самоубийството? Но сега вече е късно — нищо не може да се промени и да се поправи.

— С какво се занимава тази Суркова? — попита Турецки.

— Откъде да знам!

— Разбира се, това, че вчера Суркова е донесла пратка, още не е доказателство, че точно тя е поставила отровата. Може Бережкова да е носела наркотика в някое скрито джобче.

— Човекът е такова същество, че нищо не можеш да предскажеш — призна Миронов. — А когато говорим за жени, тогава всичко е наопаки. Един дявол знае какво се крие в главите им. Нищожни и коварни изчадия. Нали сега, Александър Борисович, ще започнеш да подозираш и моите хора, че са доставили отровата?

— Такава ми е професията — да подозирам — усмихна се Турецки. — Разбира се, ще се наложи да подозирам. И да ровя, да разпитвам. А как се е държала Бережкова снощи? Какво е говорила на надзирателя?

— Не е забелязал нищо особено.

— Е, Пьотър Николаевич, благодаря ти за информацията и за документите. Ще тръгвам...

Турецки си взе довиждане с Миронов. Трябваше да бърза. Наистина прекалено много му се струпа през последните дни. И всичко зацикля, а той с ужас мислеше, че още не е изучил дори половината материали, свързани с делото на банка „Ресурс“. Все не можеше да напипа нещо важно, което да стане ключ за разгадаването на многото трагедии, свързани със злополучната организация.

От прокуратурата Турецки позвъни на Грязнов.

— Нещо ново? — попита Вячеслав.

— Лоши работи, Слава.

— Какво се е случило пак? Между другото, помня, че загубих един бас. Така че мога да помогна, ако настроението ти е скапано.

— Бережкова е поела към по-добрия свят.

— И как е успяла?! — изуми се Слава. — Кога?

— Нагълтала се с наркотици.

— Рядък случай. Ако не греша, бившият ѝ съпруг — също?

— Точно така. Просто ще ми се пръсне главата.

— И какво смяташ да предприемеш по този повод? — Грязнов нямаше търпение. — Та това беше най-важният ти участник и свидетел на престъпленията! Пак ли провал?

— Да — съгласи се Турецки. — Слава, по този повод имам предложение. Вчера Бережкова е получила пратка от някоя си Суркова. Възложи на Саватеев да открие тази особа и да си поговори лично с нея. Само те моля да не я викате с призовка, нека той отиде при нея. Имам лошо предчувствие: нашите свидетели изчезват още щом започнем да се интересуваме от тях.

— Ще бъде изпълнено.

— Ами за пожара?

— Нищо утешително. Според заключението на пожарникарите взривили са се газови бутилки. Нали знаеш, огънят потулва всички следи. От имота са останали само обгорелите стени.

— Откриха ли се други свидетели, освен момчетата, видели подпалвачите с маски?

— Не. Така че излиза обикновен битов пожар. А сега се оказва, че няма на кого да се държи сметка.

— Слава, трябва да се въоръжа с търпение и да допрочета целия този кошмар — материалите по делото за банка „Ресурс“. Не мога повече да губя време за изучаване на документи. Не виждам цялостната картина. А в това време избиват свидетелите ни.

— Добре, Николай още днес ще издири твоята Суркова.



## 10.

Жената стоеше на прага и се усмихваше безсмислено. След това протегна ръката си на Саватеев, прегърна го през врата и страстно прошепна:

— Малкото ми ангелче, цяла вечност те чакам.

— Вие ли сте Марина Демяновна Суркова? — попита строго Николай и отмести ръцете ѝ.

— Аз съм, душице. Разбирам, влизай. Тези стълби... съседките, кучетата, котките, мишките...

Тя се отмести в антрето и направи път на мъжа. Саватеев са заколеба: явно жената се е надрусала с наркотици и едва ли сега ще е способна да даде някакви показания, но, от друга страна, може пък точно в такова състояние да каже онова, за което ще се страхува дори да помисли на трезв ум.

— Има ли някой в апартамента? — попита той за всеки случай.

— Само аз и ти, миличък. Днес те сънувах, ти летеше към мен на ангелски крила.

— Марина Демяновна, да не ме бъркате с някой познат?

— Нали ти казвам, че те сънувах! И изведнъж те виждам наяве. Това не е ли чудо?

Саватеев най-сетне прекрачи прага и се озова в антрето. В апартамента беше необикновено студено.

— Не ви ли работи парното?

— Работи, слънце мое! Всичко работи у нас, но ми е горещо! Цялото ми тяло гори — тя хвана Николай за ръката и го повече в стаята, където имаше широко отворен прозорец и мокрият вятър блъскаше пердето. — Аз те чаках, изгарях от любовен плам. Ей сега ще умра.

Жената се залепи за него, обви с ръце шията му, затвори очи и зачака целувката му. А той се дръпна рязко от обятията ѝ, сложи я на фотьойла и извика:

— Прекратете тази сексуална истерика! Аз съм от милицията!

— Така ли? — изуми се тя. — А нима милиционерите не обичат жените? Не си прав, душко. Аз имах един капитан и той много ме обожаваше, въпреки че си имаше жена.

— Е, аз все още съм лейтенант. Значи имам перспектива. Гражданко Суркова, вчера носили ли сте пакет на сестра си Бережкова?

— Да, сладурчето ми. Носих ѝ. И след месец пак ще ѝ занеса. Алла е чудесен човек, аз я обичам, всички обичам, само мен никой не ме обича — тя захлипа, като избърсваше очите си с юмруци като дете.

— Употребявате ли наркотици?

— Това не е наркотик, това е прахче за главоболие.

— А откъде го вземате?

Изведнъж тя изплашено погледна Саватеев и попита:

— Ама наистина ли си от милицията?

— Да.

— И ще ме арестуваш ли заради прахчето ми?

— Не. Защо да ви арестувам? Това сигурно е лекарство, щом ви помага толкова добре. Аз също имам понякога адско главоболие. Кажете ми, откъде го купувате?

— От Мирек. Той ми го дава по втория начин.

— Марина Демяновна, а може ли да ме запознаете с него?

— Мога, но нали ти, душко моя, не ме обичаш — тя се усмихна кокетно. — Знаеш, че ще умра без любовта ти.

В очите ѝ отново блесна страстният пламък на желанието. За миг тя увисна като котка на врата на Саватеев и се впи в устните му. Той едва успя да отмести жената от себе си и с усилие я върна в креслото.

— Гражданко Суркова, нека първо се уточним по всички въпроси, а тогава може и да се обясняваме в любов. Не ви ли е студено? Да затворя ли прозореца?

— След лекарството ми е горещо, искам да се разсъблека, ще ми помогнеш ли? Моля ти се!

Тя започна припряно да разкопчава блузката си. Николай изпсува, прииска му се да я шамароса, да я накара да се освести, но разбираше, че няма да се справи, трябва час по-скоро да извика дежурния екип на психодиспансера. Той се помайваше още с надеждата да научи нещо за наркотика и за Бережкова.

— Марина Демяновна, отговорете ми на още няколко въпроса, а след това ще направя за вас каквото пожелаете.

— Ще се влюбиш ли в мен, ангеле мой? — попита тя страстно.  
— Ще се влюбиш ли? Кажй?

— Разбира се. Но по-късно, когато ме произведат капитан.  
Кажете ми, лично ли приготвихте пратката?

— Вовочка Козлов я направи, Алкиният любовник.

— Нима тя има любовник?

— Да, но това е тайна, на никого не трябва да казваш — жената допря пръст до устните си. — На никого и никога.

— Ас какво се занимава този ваш Вовочка?

— Той е бизнесмен, има магазин, къща, параходи... Не знам, не ме измъчвайте. По-рано работеше с Алка, а след това, когато банката фалира, се захвана със собствен бизнес. Но обича Алка. Така я обича! Интересува се, грижи се за нея. Казвам му: докато тя е в затвора, обичай мен. А той се смее, през цялото време се смее...

— А по какъв начин загина мъжът на Бережкова?

— Ами не знам... Сигурно е имал проблеми със сърцето, заспал и не се събудил. Добър човек беше, Бог да го прости.

— Марина Демяновна, как да намеря Мирек, за да си купя от прахчето за главоболие?

— Имам телефона му, душко. Но ти вече ми дотегна с въпросите си — каза тя капризно и му подаде бележника си. — А сега, сладурче, ще те глътна.

— Един момент, Марина Демяновна, само да звънна на Мирек, и съм на ваше разположение.

— Добре, аз ще отида да пия вода и ще се върна, а ти се готви.

Николай бързо телефонира на Грязнов:

— Аз съм у Суркова, тя се е надрусала с наркотици. Викайте веднага медиците. Засега ще я баламосвам.

— Чакай ме — отговори Грязнов.

Жената увисна на врата на Николай изотзад, дланите й силно стиснаха гърлото му, той я удари с лакът в корема и тя падна на пода.

— Долно, долно хлапе! Защо ме биеш?

Той помогна на жената да се изправи:

— Простете ми, Марина Демяновна, имам гъдел. Та вие ми се нахвърлихте като сиамска котка.

— Добре го каза, козленцето ми. Аз съм котенце, малко, глезливо котенце, погали ме. Моля ти се, смили се над малката Маринка...

Саватеев настани жената на дивана, седна и той до нея и започна да я гали по челото, тя затихна, притаи се под мъжката ръка. Времето течеше бавно, той очакваше нетърпеливо кога ще се появи лекарският екип, кога ще дойде началникът му. Чувстваше се непоносимо сам в компанията на обезумялата жена.

От рязкото позвъняване на вратата жената почти подскочи, огледа се изплашено, но като видя Николай, се усмихна слабо и каза:

— Много ми беше хубаво с теб. Между нас имаше всичко, всичко!

— Сънували сте, Марина Демяновна. Разрешете да отворя.

— Не, няма нужда. Ще ни попречат. Искам пак да те любя.

— Гражданко Суркова, успокойте се.

Саватеев тръгна бързо към вратата, тя се впи в ръката му с надежда да го спре.

Когато на прага се появиха трима в бели халати, а след тях влезе Грязнов, Марина запляска с ръце, разсмя се и ги покани да влязат:

— Бели ангели! Господи! Колко мъже! Никога не съм имала толкова! Бели ангели.

Без излишни приказки санитарите надянаха на пациентката усмирителната риза, а лекарят записа данните на болната и четиримата напуснаха жилището.

Гледайки смутения Саватеев, Грязнов се засмя:

— Ти май загази?

— Голяма хищница!

— Какво научи?

— Бережкова е имала любовник, някой си Вовочка Козлов. Така каза Суркова.

— Интересно съобщение, ще го предадеш на Турецки.

Грязнов затвори прозореца, провери дали е изключена газта в кухнята. Саватеев огледа бегло жилището, до леглото намери завита в хартийка щипка бял прах.

— Вижте, Вячеслав Иванович, дали Суркова не е употребявала от това вещество?

— Не е изключено. Предай го за биологична експертиза в нашето ЕКУ<sup>[1]</sup>.

Те излязоха от жилището и тракнаха автоматичната брава.

[1] ЕКУ — Экспертно-криминалистично управление към Главно управление на вътрешните работи. — Б.а. ↑

## 11.

Грязнов и Саватеев завиха в двора на „Петровка“ 38, но в този момент срещу тях изскочи дежурната оперативно-следствена бригада начело с Олег Величко, следовател от Московска градска прокуратура.

— Олег, накъде?

— Нещо е станало на Червения площад. Голи жени! Да тичаме.

— Всички ли жени днес в Москва са откачили? — попита недоумяващо Грязнов. — Като по магия. Николай, изчезвай с тях. Нещо не ми харесва цялата тази работа.

Микробусът на опергрупата полетя към Кремъл.

На Червения площад беше многолюдно, тълпа зяпачи беше заобиколила в полукръг две голи момичета с разпуснати дълги коси и горящи очи.

— Побеснели са! — мърмореше набожна бабичка и кръстеше нещастните безсрамници.

Олег Величко скочи от колата, свали си шлифера, насочи се към първото момиче, поведе го към микробуса, а то дори не се противеше, прегръщаше милиционера, глезеше се в скута му. Саватеев загърна второто момиче със служебното одеяло.

Оказа се, че момичетата са напълно невменяеми, нищо не помнеха, дрънкаха някакви глупости и настояваха за незабавна любов.

„Изглежда, и те употребяват същия наркотик като Суркова“ — помисли Николай.

— Към клиниката! — разпореди се Величко на шофьора.

Момичето махна шлифера, развика се:

— Горещо ми е, изгарям! Пуснете ме! Дайте ми вода!

Николай, който вече имаше известен опит от общуването с наркоманка, пак загърна девойката с шлифера, седна до нея, започна да я гали по косата. Като го видя, Олег започна по същия начин да успокоява другата.

Психоневрологичната клиника прие и двете пациентки. Дежурната следствено-оперативна група се върна на „Петровка“ 38

вече по тъмно. Николай тръгна към началството да докладва за странните съвпадения в реакциите на Суркова и двете побеснели девизи от Червения площад, които най-вероятно са жертви на един и същи странен наркотик.

Когато изслуша Саватеев, Грязнов реши да позвъни на Турецки. Намери го в кабинета му.

— Накратко, тя употребява този прах против главоболие, след това, както е разбрал Николай, започва страхотен прилив на енергия, искала любов, направо изгаряла от страст и той едва се отървал от нея. Честно.

— Съчувствам му — измърмори Турецки.

— Снабдявала се с лекарството от някой си Мирек. Разполагаме с бележника й.

— Естествено, ще се оправим с тоя Мирек — рече Турецки. — По-напред ми разкажете за любовника на Бережкова.

— По-рано е работел в банката, след това се е заловил със собствен бизнес. Собственоръчно е приготвил и пакета за Бережкова. Това е разбрал Николай.

— Браво, кажи, че му благодаря, задето е устоял пред безумната жена, успял е да я усмири и е получил хубава информация, а сега няма да е зле всичко това да се провери добре. Още утре трябва да се научи колкото се може повече за Мирек и за любовника. Но в същото време трябва да сме максимално предпазливи. Да не подплашим птичката и да не демонстрираме прекаленото си внимание. Защото ще премахнат и тях. Я ми дай телефонния номер на този Мирек.

Грязнов разлисти чуждия бележник, намери нужната страница. По телефонния номер в специалния отдел много лесно определиха фамилното име на Мирек.

— Е, какво, дали да не посетим днес Мирослав Демидович Шайбаков? — попита Грязнов. — Най-вероятно ще намерим този прах у него. И ще го попитаме: откъде го има, на кого го продава?

— Защо да бързаме? Утре лекарите ще са докарали в съзнание девизиците, които изпратихме в клиниката. Ще си поговорим. Ами ако наистина и те използват източника, който и Суркова. Макар че в Москва има достатъчно наркопласъори — замислено изрече Турецки. — Но действието на този наркотик, изглежда, е твърде специфично, рязко повишава половата възбуда.

— Добре, да оставим срещата за утре.

— Интересуват ме подробности за любовника на Бережкова.

— Повтарям, казва се Владимир Козлов, бизнесмен, собственик на магазини, това е всичко.

— Добре. Ще издирим този господин и ще го притиснем за Бережкова. Ще изясним дали тя е използвала наркотици. Нали засега той е единственият известен ни човек, който е бил приближен до ръководството на банката. Имам предвид от още живите.

— Ще възложи да го издирят — обеща Грязнов.



## 12.

Сутринта Турецки тръгна към психоневрологичната клиника, без да се отбива в прокуратурата. В приемната медицинската сестра предупреди следователя, че за момичетата сега започва периодът на наркотичен глад и е трудно да се общува с тях. Но това не го спря, тогава сестрата го поведе към стаята на Олга Синякова.

— Добро утро, Олга — поздрави Турецки.

— По дяволите! Ох, сега ще се пукна! Лекар ли сте?!

— А кого очаквате?

— Мирек, имам нужда от доза! Веднага! Господи, спаси ме най-сетне!

— Добре, ще намеря вашия Мирек, само ми кажете къде да го търся, кажете ми фамилията, пълното му име.

— Умори ме! Кой не познава Мирек бе? Викай го, чуваш ли! Бъдете проклети! Всички! Разкарайте се на майната си! Ненавиждам ви! Искам да умра! Да умра! Убийте ме! — Момичето изпадна в истерика.

— Олга, моля ви, успокойте се. Как да намеря вашия Мирек? Веднага ще му позвъня — обеща Турецки.

Момичето каза телефона. Съмненията изчезнаха: източникът на продажба на наркотик е същият, както и при Марина Суркова. Но Турецки продължаваше досадно да разпитва:

— Оля, кажете ми, вашата приятелка Таня Юркина също ли си купуваше от Мирек?

— Да, да, ама по-бързо върви! Ти ме измами! Така си и знаех! — Момичето се вкопчи в дрехите на Турецки, започна неистово да го блъска и да крещи проклетия.

Медицинската сестра дотича, помогна да откопчат пациентката от следователя, сложи момичето да легне, даде му успокоително.

— Какво друго желаете? — попита сдържано сестрата в приемното, съобразявайки се с високия му чин, все пак „Главна прокуратура“ звучи респектиращо.

— Трябва да поговоря и с Марина Суркова.

— Да, тя не е толкова буйна, с нея май ще можете — съгласи се сестрата. — Но ще е по-добре, ако аз я доведа тук. Там в стаята има няколко пациентки.

— Доведете я — кимна Турецки.

Суркова влезе, наведе глава, сякаш се страхуваше, че някой ще я познае. На вид изглеждаше около четирийсетте, невзрачна, сива жена, с очи, мътни от преживяната тежка нощ, със силно подпухнало лице.

— Здравейте, Марина Демяновна — поздрави Турецки.

Жената страхливо вдигна поглед, но като видя непознат човек, се успокои, отговори на поздрава.

— Аз съм от Главна прокуратура, казвам се Александър Борисович Турецки. Бих искал да ви разпитам за сестра ви Алла Демяновна Бережкова.

— Какво има да говорим? Тя е добра, само че няма късмет, все от трън, та на глог.

— И тя ли като вас употребяваше наркотици?

— Алочка ли? Не, никога! Тя и на мен не разрешаваше! Много ми се кара, когато разбра.

— А вие отдавна ли употребявате наркотици?

— Опитах веднъж, обаче Алка ми изкара щуротиите от главата. А сега, когато е в затвора, останах съвсем сама, нямам семейство. И от мъка... нали разбирате.

— От кого вземате наркотиците?

— Не мога да го съобщя, разберете, човекът ми прави добро и аз не бива да го топя.

— Този човек прави злини. Нека наричаме нещата с истинските им имена! Помните ли какво сте говорили на старши лейтенанта от милицията, който е идвал снощи у вас?

— Нищо не помня — жената погледна с недоумение към Турецки. — Честа дума. Мислех, че са ме намерили на улицата. А какъв е този лейтенант? Откъде?

— Разказали сте му, че Алла Бережкова има приятел Владимир Козлов, който е приготвил пакета, а вие сте го занесли. Така ли беше?

— Така. Но Вовочка не обича да се афишира тази работа, затова и аз не исках сведенията да излизат от мен.

— Добре. Това може да се запази в тайна. А откога се познават?

— Това е стара дружба, по-точно той дружеше с покойния мъж на Алла, работеше в банката, уважаваха го. Сега има няколко магазина. Това е всичко...

— Той лично ли приготви пакета за Бережкова?

— Да. А пък аз го занесох.

— Там имаше ли наркотици?

— Не, какво говорите! Само плодове, пасти, бонбони. Алка обича сладките работи. Е, сапун, паста за зъби, други дреболии...

Турецки се колебаеше: може ли сега да каже на Марина Суркова истината за смъртта на сестра ѝ. Тя е болна. Но ще бъде подлост да не ѝ каже.

— Изказвам ви съболезнованията си — започна отдалеч следователят, — но съм принуден да ви съобщя много печална новина. Вашата сестра Алла Демяновна Бережкова е починала в затвора от свръхдоза наркотик.

— Не! Не! Не може да бъде! — разкреця се Суркова. — Тя никога не е употребявала наркотици! Тя беше силна! Не може така да умре! Убедена съм, че са я убили!

— Кой? — попита рязко Турецки.

— Не знам — изрече Суркова, докато бършеше сълзите си. — Нали мнозина ѝ завиждаха. Тя беше толкова красива, умееше да се облича, държеше се като кралица... Вие ме лъжете!

— Не, Марина Демяновна. Нима може да се шегува човек с такива неща?

— Моля ви се, кажете... какво ще стане по-нататък?

— После ще ви кажа къде трябва да отидете. Тялото на починалата е в моргата. След аутопсията роднините могат да го вземат и погребат.

— Господи! Какво е това?! — Суркова отново зариде. — Защо е такава съдбата ѝ? Заради парите! Всичко е заради проклетите пари!

— Марина Демяновна, разбирам, че ви е тежко. Отговорете на последния ми въпрос: Владимир Козлов познава ли Мирек Шайбаков?

— Да, разбира се. Мирек също работеше в банката, но след това напусна. Не знам с какво се занимава сега.

Турецки си записа показанията на свидетелката и я помоли да се подпише на нужните места в протокола.

Медицинската сестра погледна съчувствено Марина Суркова. Беше чула целия разговор на Турецки с пациентката. Следователят сметна за свой дълг да каже няколко добри думи за жената.

— Сестро, помогнете ѝ. Тя има голяма мъка. Трябва да я пуснете за погребението на сестра ѝ. Разбирам, че съществува курс на лечение и разни други формалности, но всички сме смъртни и никой не е застрахован от нещастие.

— А какво мога аз? Само главният лекар може да даде такава разрешение!

— Разбрах — кимна Турецки и стана. — Сега ще се отбия при него.

Суркова гледаше с надежда след него.

Експерт-химиците от ЕКУ дадоха заключение, че намереното в дома на Марина Суркова вещество и онова, с което е отровена Алла Бережкова, са идентични. Това е первитин, наркотичен стимулатор. Произвежда се по сложна методика.

Експертите изпратиха първия екземпляр от акта на Турецки, а с копието запознаха Грязнов. Турецки веднага му телефонира. Слава беше искрено учуден:

— Никога не съм чувал за такъв наркотик!

— И аз. Какво от това? Успяхте ли да научите нещо за Мирек?

— Да, разбира се. Мирослав Демидович Шайбаков, безработен, преживява от наркотици, но никой не е успявал да го залови на местопрестъплението.

— Любопитно.

— И аз така мисля, Саня, че е много любопитно. Точно затова трябва да го хванем по бели гащи! — разгорещи се Грязнов. — И да го заобиколим с такова внимание, каквото не е и сънувал.

— А защо да отлагаме? Да се изсипем у тях и да направим обиск. Нима нищо няма да намерим?

— Трудно е да се каже. Щом този наркотик се произвежда по сложна методика, тогава може Шайбаков да го получава готов. Не е изключено да крие веществото извън дома си. Защо преди не е бил залавян с дрога?

— Казвай, Слава, какво предлагаш?

— Мисля да го следим известно време, да проверим контактите му, куриери и прочие хора, свързани с него.

— Но за това ще отиде сума време — рече съкрушено Турецки.  
— А ние с теб вече не можем да дишаме от тези „мокри“ истории.

— Просто друг изход няма.

— Е, щом няма, значи няма. В края на краищата твоите хора са опитни. Ами Козлов? Намерихте ли го?

— Секретарката на Козлов каза, че вчера е заминал за Англия.

— Пак сме закъснели! — възкликна Турецки със съжаление. — И колко ще стои там?

— Казала, че трябва да се върне след месец.

— Субектът задължително трябва да се следи. Щом се появи, веднага да се арестува. Неслучайно е решил да си плюе на петите в Англия! Може би точно там се крият парите на банка „Ресурс“, които е откраднал заедно с Алла Бережкова. Ще изскочат и имотите, които, за съжаление, толкова лошо търсим.

— Интересно, какъв ли ще е този первитин? — Грязнов се върна на заключението на експертите.

— Нали вчера видя действието му със собствените си очи!

— И госпожиците от Червения площад ли са клиентки на Шайбаков?

— Разбира се! Олга Синякова ту проклинаше целия свят, ту настояваше да ѝ доставят доза от Мирек.

— Виж ти — поклати глава Грязнов. — А нашите химици нищо друго ли не знаят за первитина?

— Обади се на Семьон Семьонович, той със сигурност е чувал нещо за тази отрова.

— О, това е идея! — зарадва се Слава. — Почакай, не затваряй! — и започна да набира Мойсеев по другия телефон.

Турецки чакаше. Мойсеев се оказа вкъщи и, изглежда, се зарадва, защото и Грязнов занарежда радостно:

— Семьон Семьонич, скъпи, задъхваме се! Спасявай! — Слава включи спикерфона и Турецки можеше да чува диалога им.

— Затъвате в море от информация? — попита съчувствено Мойсеев.

— Позна!

— Разказвай какво има?

— Един тип върти търговия с первитин. Чувал ли си за такъв наркотик?

— Первитин? Чудеса! Чувал съм, разбира се. Някога се използваше от военновъздушните сили на Съединените щати и английското разузнаване.

— Не може да бъде! — изуми се Грязнов. — И по-нататък?

— Притежава превъзходно стимулиращо действие, но понеже бързо се привиква с него, се отказаха от первитина. Това е всичко, което се е запазило в старческата ми памет.

— Семьон Семьонич, не говори така! Та ти просто си нашата подвижна енциклопедия! Цена нямаш!

— Благодаря ти за добрите думи. Отбивайте се, момчета. Винаги се радвам да ви видя.

— Благодаря, бъди жив и здрав, Семьонич, като се поосвободим, непременно ще ти дойдем на гости със Саня.

Грязнов изключи високоговорителя и въздъхна:

— Такива ми ти работи, Александър Борисович! Сега си блъскай главата откъде Мирек може да има наркотици, които някога са били използвани в американските ВВС и британската разведка? Това се казва задача!

— Да. Но няма да се отчайваме, Слава, а ще запретнем ръкави. Вземай колкото души ти трябва и пусни опашка след Шайбаков, а аз ще оформя заповед за обиск в дома му и арест на този наркопласьор и ще взема разрешение от Меркулов. Така са се самозабравили! Честна дума, имам впечатлението, че престъпниците не ни забелязват дори от упор!

Вътрешният телефон на Турецки иззвъня. Той се обади, каза „идвам“ и затвори.

— Разбра ли сега, Слава, говорим за вълка и той в кошарата — рече на Грязнов. — Меркулов ме вика. Желая ти успех!

## 13

Меркулов смучеше ментов бонбон и бузата му се беше издула.  
— Сядай, Саша — покани го той.

Турецки седна, имаше намерение първо да изслуша Меркулов, а след това да решава проблемите си.

— Казански ми разказа как върви разследването, свързано с банка „Ресурс“, но бих искал да чуя как стоят нещата непосредствено от теб.

Александър разказа за смъртта на Бережкова, за Козлов, отлетял в Англия, за Долгальов, скрил се в деня на гибелта на счетоводителя си.

Меркулов го изслуша внимателно, поклати глава и каза:

— Ще си счупиш главата, докато разплетеш кълбото, но аз ще ти помогна мъничко, виж този документ.

Пред Турецки се появи документ, наречен „За резултатите от проверката на указите и разпорежданията относно формирането на Държавен фонд за скъпоценни метали и камъни...“. Той се съсредоточи, зачете се в текста, в който се говореше, че през юли 1997 година учредителите на корпорация „Голдън мери“ В. Акчурин и Н. Бартенев с участието на директора на Северна банка А. Геранин, председателя на Роскомдрагмет<sup>[1]</sup> И. Ростиков и завеждащия отдел „Финанси, бюджет и парично обръщение“ М. Афанасиев са иззели незаконно от Златния фонд брилянти, бижута, златни и сребърни монети, битово сребро на стойност деветдесет и четири милиона долара и под формата на суровина са го изпратили в Англия. Корпорацията не се издължава на руската страна, понеже наскоро се разпада.

— Как ти се струва това?

— Интересна тема за разговор с господин Козлов, който в момента се намира в Англия — каза весело Турецки. — Имам всички основания да предполагам, че именно той е отстранил Бережкова, защото е заговорила на разпита пред следователя Арбузов. А когато аз

й казах, че Арбузов е загинал, тя много се изплаши и заяви, че за всичко са виновни парите, които убиват хората. Засега не е ясна връзката „Ресурс“ — Акчурин-Бережкова — и с Арбузов по някакъв начин.

— А как върви разследването на смъртта на Арбузов?

— Засега няма нищо ново. Но делото определено е свързано с банка „Ресурс“. Имам две версии: първата е следната — Арбузов е премахнат, защото се е докоснал до тайните на банката. Втората — принудили са го да се самоубие, като са го заплашили да унищожат семейството му.

— Какво е семейството му?

— Като цяло обикновено. Само дете жена му е около пет години по-възрастна от него, но той я е обожавал. Така се говори.

— Калпав живот живеем, Саша. Трепеш се, бързаш, планираш, а току изскочила онази с косата — и край.

— Костя, защо да се правим на скромни? Както е казал незабравимият ни поет Александър Твардовски, „поживяхме, водчица попихме“, това ни е достатъчно и предостатъчно. Ще поживеем, колкото можем, пък ще си отидем и ще направим място на други.

— Така разсъждаваш, докато си млад, а когато старостта ти се озъби от огледалото със собственото ти лице, ще се ужасиш, но вече няма накъде да мърдаш.

— Кой е този Бартенев? Не съм му срещал по-рано името — попита Турецки и пак хвърли поглед на документа.

— Има такъв бизнесмен и депутат, мисля, че ще го срещнеш из твоите томове. И дори може да е много пъти. Всички тези хора са свързани отдавна и много тясно. Тяхното хоби е да източват хазната. Но ти давам документа във връзка със споменаването на Акчурин. Виждаш ли къде водят следите от дейността на този banker? Помисли дали причината за неговата гибел и за разните неприятности с „Ресурс“ не се крие тук?

Турецки се изправи, пригответи се да тръгва, но Меркулов явно не искаше да се разделя с него и попита:

— Саша, как е семейството ти?

— Благодаря, всичко е наред. Дъщеря ми расте, ние с жената стареем.

— За да не стареете напразно, трябва да си родите син.



— Костя, аз не възразявам, но Ирка се противи, нейната музика, творчеството и разни глупости.

— И с това трябва да се съобразяваме — въздъхна Меркулов.

---

[1] Държавен комитет по скъпоценните метали на Русия. — Б.пр.

↑

Турецки отдавна беше забелязал, че има хроничен недостиг на време: колкото по-активно работи, толкова повече нова работа го затрупва. А когато вече няма сили да се справи, му се иска да се напие, за да може поне за няколко часа да се изключи от грижите.

Например сега няма да е лошо малко да се поотпусне, но тъкмо доложиха, че при него е дошъл някой си Крохин с призовка за разпит. Александър си спомни, че лично извика бащата на загиналия счетоводител! Прибра материалите и тръгна да посреща стареца — предполагаше, че е възрастен човек. И не се излъга: Матвей Романович беше вече на години, а мъката го беше състарила още повече.

— С какво мога да бъда полезен? — попита той, сядайки в кабинета на следователя.

— Аз разследвам обстоятелствата около смъртта на вашия син. Как мислите, защо е станало това?

— Убеден съм, че са го убили колегите му — отвърна горчиво старецът. — Те го заплашваха, а после... не мога да си простя, че не съумях да му помогна.

— Защо така смятате?

— Дълго е за разказване, Александър Борисович...

— Матвей Романович, специално затова ви помолих да дойдете.

— Синът ми беше с крехко здраве, от дете го мъчеха бронхите, но по природа имаше забележителни способности...

От по-нататъшния разказ Турецки разбра, че Женя Крохин е завършил с отличие институт „Плеханов“, смятали са го за отличен икономист, събирал материал за дисертация. Работел като водещ в радиостанция „Резонанс“. Но с настъпването на пазарните времена се наложило да отложи дисертацията: възнамерявал да се жени, трябвало да издържа семейство, а журналистическата заплата е прекалено малка. Търсейки работа, попада във фирмата на Долгалъов. Официално фирмата се занимавала с проектиране и продажба на тухларски заводи, но всъщност била полулегална кантора, която под

прикритието на много високи инстанции изнасяла от Русия скъпоценности и стратегически суровини.

Старецът се затрудняваше да говори, поиска вода. Турецки му наля боржоми.

— Имам старчески диабет, жаждата ме мъчи — каза той. — Да. Та ви казвам. Женя бързо разбра на какво мирише цялата работа. Щеше да напуска, но във фирмата му разяснили, че просто така от тях не може да си тръгне, и го посъветвали да си трае, ако му е мил животът. Но синът ми имаше такъв характер, че не можеше да търпи никаква лъжа.

— Кажете, колко му плащаха? — попита Турецки.

— Немного. Около милион, но в края на годината му обещаха да му помогнат да си купи апартамент и кола. Той се съгласи — и капанът щракна.

— Извинете, че ви прекъсвам. Казвате, че Женя не е можел да търпи лъжата.

— Той разбираше, че няма да може да остане дълго във фирмата, и започна да се готви за напускане, събираше тайно материали за престъпната им дейност.

— Известни ли са ви някои конкретни факти?

— Веднъж Женя донесе у нас дипломатическо куфарче, пълно с документи и компютърни дискети, и каза, че са му наредили да „изпере пари“, но той няма да го направи.

— А как се държеше синът ви през последния ден?

— Не отиде на работа. Секретарката се обади, попита какво се е случило. После някой от сътрудниците го извика, каза, че не могат сами да решат някакъв проблем. И той тръгна. Защо, защо не го задържах?

Устните на Крохин старши затрепериха, лицето му се сгърчи, от очите му рукогнаха сълзи.

— Матвей Романович, дали ще можете да ми покажете документите, които е донесъл синът ви?

— Не, няма да мога. Вчера се появиха някакви хора с милиционерски униформи, въоръжени, и отнесоха всичко.

Турецки разбра грешката си: трябваше още вчера да отиде лично при стареца, а не да го вика с призовка. А сега Долгалъов и компания го изпревариха и ще трябва доста да се изпоти, преди да успее да

докаже вината им. Александър съжаляваше, че не послуша Грязнов и не разпита бащата на пострадалия по горещите следи. Тогава щеше да има в ръцете си доказателства, а сега няма нищо.

— Какво пък, Матвей Романович, извинете великодушно, че ви обезпокоих. Ще търся убийците на сина ви, а вие се обадете, ако си спомните нещо друго. Ето — и Турецки му подаде визитната си картичка.

Представителят на МУР старши лейтенант Николай Саватеев цял ден дебна Мирослав Шайбаков, по-точно измъчва се от безделие, понеже след нощния купон обектът спа до обед, после ходи в гастронома и едва вечерта излезе с кола на „Тверска“. Там качи две госпожици и тръгна към „София“. За там тръгна и Грязнов, след като му звънна Николай, нали беше на две крачки от ресторанта.

Все още нямаше много хора в заведението и муровците влязоха в салона, след като нахално натикаха в носа на портиера служебните си карти. Николай веднага откри с поглед Мирек с момичетата и го показа на Грязнов.

— Хайде да седнем по-наблизо — предложи Грязнов, когато видя многото празни маси.

— Ами ако ни заподозре? — усъмни се Саватеев.

— Негов проблем! — засмя се Грязнов.

Те се настаниха на съседната маса до Шайбаков и сега не само можеха да виждат всяко негово движение, но дори да слушат вицовете, които той ръсеше пред доста симпатичните момичета, чиято професия се четеше в очите им.

Сервитьорът, който не беше от пъргавите, взе поръчката на посетителите от двете маси. Времето се заточи досадно бавно. Грязнов наблюдаваше под око обекта си: искаше да разбере по какъв начин този некрасив тип сваля девиците? Какво намират те пък в него?

В облика на Шайбаков имаше нещо противно, приличаше на пор: дълъг прав нос, отсечена брадичка, тънка ивица вместо устни и щръкнали уши. Ръстът му беше по-нисък от средния. Може тези „пеперудки“ да са привлечени от парите, които щедро харчи в ресторанта. Или от нещо друго, например от наркотици.

Сервитьорът тръсна на масата на Шайбаков и момичетата две бутилки шампанско, плодове и най-различни вкусотийки. А пред муровците се появиха бири, триста грама водка в каничка, леки мезета. Изгладнял от целодневното си следене, Николай бързо омете храната. Грязнов се засмя и се видя принуден да му поръча нещо топло.

На съседната маса не бързаха, вдигаха тостове за любовта. Момичетата се държаха престорено важно, мятаха погледи наоколо, едната от тях, боядисана блондинка с минижуп, открито бройкаше Саватеев. А той, без да знае как да реагира, поглеждаше към шефа.

— Русата ти хвърли око — рече Грязнов на Николай, — покани я на танц и се запознай.

— А ще се справите ли без мен?

— Дерзай, млади момко.

Саватеев галантно покани момичето и двамата отидоха на дансинга, където свиреше оркестър. А Грязнов се стараеше да не се отклонява и да наблюдава Шайбаков. Но обектът само се наливаше с шампанско и галеше разголените рамене на приятелката си.

Ресторантът постепенно се пълнеше с хора, посетителите сякаш се опитваха да се скрият от есенната киша навън в призрачния уют на заведението. Водката, конякът, виното правеха хората разговорчиви и весели, общителни и достъпни. Грязнов забеляза колко оживено разговаря Николай с партньорката си по време на танца и се зарадва за колегата си.

Скоро танцът свърши, Николай изпрати дамата до масата ѝ и се върна при Грязнов.

— И какво? — попита Слава.

— Казва, че е студентка, но по речника — курва. Отскоро се познава с Шайбаков. Предложих ѝ да я изпратя. По принцип е готова, но както разбрах, силно се съмнява във финансовите ми възможности... ако се съди по нашата маса.

— Добре, добре — усмихна се Вячеслав на „тънкия намек“ на своя служител. — Не я ли подпита за наркотици?

— Не. Все още не смея. Страхувах се да не подплаша птичката.

— Добре де, ще почакаме още... Гледай ти, не харесва нашата маса. Че откъде да взема средства?

Зазвуча бърз танц. На подиума изскочиха ресторантските танцьори — виртуозна, вече не млада двойка, но великолепно и с вкус

облечена, във фините движения на която бликаше бурна, огнена музика. Неволно погледите на всички присъстващи се устремиха към тях.

Само Грязнов устоя на изкушението. Затова пък видя нещо, което отдавна очакваше мислено. След като усети, че дамите му са се заплеснали по танцуващата двойка, Шайбаков незабелязано изсипа в чашите им бял прах от хартиено пликче.

Вячеслав моментално стана, наведе се над Шайбаков и заповяда тихо:

— Последвайте ме, аз съм от МУР.

— С какво право? — възмути се Шайбаков.

— Задържан сте.

От другата страна се изправи Саватеев, попита с поглед: арестуваме ли го? Грязнов кимна утвърдително и вдигна двете чаши.

— Какво правите? — възмути се блондинката.

— Спасявам те от отровата — отвърна спокойно Грязнов.

Шайбаков понечи да се метне към изхода, но Николай го изпревари и попита:

— Тук ли да те закопчавам или в колата?

Шайбаков се укроти.

Грязнов извика сервитьора и нареди да го придружи заедно със задържания гражданин до директорския кабинет, където ще бъде съставен протокол за задържането на гражданина Шайбаков. Мирек съвсем се скапа от тази новина.

Посетителите на ресторанта, онези, които бяха успели да забележат нещо необичайно, само гледаха с недоумение след излизащите мъже, повечето от тях изобщо не бяха обърнали внимание. Задържането мина твърде спокойно.

## 15.

Когато звънна Грязнов, Турецки вечеряше.

Ирина се обади, чу познат глас, започна да кани Слава на гости, но разочарована от отказа му, се обърна към мъжа си:

— Грязнов напълно е подивял, не желае да разговаря с мен, иска само с теб.

— Слава, какво има? Заповядай, ще те почерпя едно питие, ще обсъдим тука всичко.

— Благодаря, но имам за теб едно много по-интересно подаръче.

— Не ме тормози!

— Познай до три пъти! — разсмя се Грязнов.

— Нима си засякъл Мирек?

— Да! На местопрестъплението!

— Яка новина! Много ме зарадва!

— Добре де, не се подмазвай — прекъсна го строго Грязнов. — Но сега и ти трябва да черпиш.

— Къде си го скрил?

— В предварителния арест. Ела, заедно ще го разпитаме.

— Чакай ме!

— Господи, с тази идиотска работа няма да оставят човека дори да се нахрани. Турецки, няма да доживея до пенсия! Ти ще ме съсипеш — простена жално жена му.

— Какви ги измисляш?

— Ами сега пък къде?

— Слава е арестувал наркопласъор, много ловък и хитър, трябва спешно да бъде разпитан. Само това. Не се вълнувай, никакъв риск, ще си поговорим с младежа един-два часа и ще се приберем.

Турецки се наведе и целуна жена си по бузата.

— А за мен? — обади се дъщеричката.

— За теб — задължително! — Той вдигна Нина на ръце, започна да я щипе и целува по бузите, тя се смееше, защото се страхуваше да не я погъделичка.

Турецки излезе на площадката пред жилището си, чу гласовете на тийнейджърите, скупчени на стълбите на горния етаж, и тръгна надолу, където до входа го чакаше собствената му кола. Студеният вятър подхвана шлифера му, но след топлината вкъщи не усещаше студа.

Разпитът на Шайбаков вървеше трудно. Най-напред той отхвърляше всички обвинения и категорично отказваше да отговаря на въпросите. Но когато от лабораторията на експертно-криминалистичното управление дойде потвърждение, че в шампанското, което Грязнов беше излял от чашите в две празни шишета, се оказва разтворен первитин и това е същото вещество, което е открито при обиска в джоба на арестувания, разговорът стана по-конкретен.

— Мирослав Демидович, откъде се снабдявате с този наркотик? — попита Турецки.

— Че откъде мога да се снабдявам? Сам си го произвеждам — най-сетне тихо призна Шайбаков.

— Ей, момче, лъжи, ама с мярка! — рязко се намеси Грязнов. — Знаем, че первитинът се прави в секретните лаборатории на Англия и в Съединените щати. Там и кракът ти не е стъпвал. Какво образование имаш?

— Средно.

— Разказвайте, не го увъртайте, откъде получавате наркотика? — намеси се и Турецки.

— Нали ви казвам: сам го правя. Направо в кухнята, там съм организирал производството. Като не вярвате, да отидем у нас, ще ви покажа.

— Непременно ще отидем, вече имаме заповед за обиск на дома ви, ето в джоба ми. Само че малко по-късно.

— А защо си избрал точно този наркотик? — попита Грязнов.

— Первитинът силно повишава половата възбуда. Сами виждате: имам съвсем обикновен вид. Заради това съм комплексарче. А винаги съм харесвал красивите и стройни момичета. Без первитин няма никаква взаимност, а с него е лесно и просто...

— Значи им сипваш в шампанското, както направи днес? — възмути се Грязнов.



— И какво толкова? Первитинът няма вкус и мирис. Повишава настроението и жизнения тонус. И никаква умора в продължение на няколко денонощия! Пълен кеф. Можеш да чукаш която си искаш.

— А не ви ли смущава обстоятелството, че по ваша вина момичетата стават наркоманки? В момента в психоневрологичната клиника се намират вече три ваши жертви.

— Това не са мои проблеми — парира Шайбаков.

— Не, ваши са, ваши, господин Шайбаков, съгласно член двеста два и осем от Наказателния кодекс — присъда от три до седем години — обясни Турецки и добави: — Познавате ли Владимир Козлов?

— Да. А защо?

— Откъде го познавате?

— По едно време работехме заедно в банката, след това аз напуснах.

— Козлов вземал ли е от вас первитин?

— Взе... веднъж... наскоро.

— Той употребява ли наркотици, или ги използва като вас, за да сваля момичета?

— Не знам. Това са си негови проблеми.

— Ясно. А Марина Суркова също ли е ваша клиентка?

— Да. Между другото, с нея ме запозна Козлов. Тя на два пъти си взема от мен первитин. Против главоболие — усмихна се той.

— Шайбаков, не мога да разбера защо вашият первитин има такъв необикновен, шокиращ ефект? Миналата нощ вашите клиентки са тичали голи и обезумели из Москва. Тяхната манифестация завърши с наша помощ в психоневрологичната клиника. Обяснете ни, какво добавяте в него?

По лицето на Шайбаков се плъзна сянка на самодоволство, но той побърза да я скрие и започна да разказва с унила физиономия:

— В первитина добавям препарат за анестезия, тоест със съвсем противоположно действие. А пропорцията е избрана по пътя на опита. Ето, имате образец, можете да го пробвате върху момичета. За тях е страхотен кеф! На всичко са способни! Че и ще ви благодарят — заключи победно Шайбаков, вече без да скрива гордостта си.

— Вече го видяхме — процеди през зъби Грязнов.

Турецки взе слушалката, набра номера на дежурния лекар в клиниката, където бяха настанени Суркова и двете момичета, намерени на Червения площад. Когато отсреща отговориха, той се представи и попита какво е състоянието на пациентките.

— Суркова е пусната заради погребението на сестра си, чувства се задоволително — отговори дежурната. — А момичетата са зле. Затруднени сме, не знаем с какво да ги лекуваме, как да намерим противоотрова.

— Всичко е ясно. Благодаря ви за информацията.

— Какво казаха? — попита Грязнов.

— Лоша работа. Лекарите не знаят как да изкарат пострадалите от тоя „кеф“. А нашият алхимик се е научил само да убива, не умее да спасява. Така ли е, Шайбаков? Ако се случи нещо с тях, нали разбирате? — ще бъдете привлечен под отговорност като убиец.

Арестуваният наведе глава и започна да разглежда бомбетата на блестящите се обувки. Май не схващаше какво го заплашва.

— А ти опитвал ли си от твоето лекарство? — попита Грязнов.

— В много ограничено количество — той повдигна рамене.

— Трябва да те натъпче някой до козирката, за да си изповръщаш червата!

— Слава, не се горещи. Шайбаков отива в следствения арест. Ще открием Козлов, ще направим очна ставка, ще разпитахме отровените момичета и ще изпратим делото в съда.

Турецки извика охраната. Изведоха Шайбаков.

— За малко да ми прилошее от тази воняща въшка! Та той като нищо може да превърне цяла Москва в лудница!

## 16.

Сутринта Турецки повика в кабинета си следователя от Московска градска прокуратура Олег Величко, който се занимаваше с убийството на Арбузов, а сега водеше и делото за наркотиците.

— Здравейте, Александър Борисович, ето ме и мен. Както разбирам, пак съм включен във вашата група, така ли?

— Точно така. Затова се настанявайте, разказвайте, как вървят нещата?

— Засега никак. Долгальов се крие някъде, Козлов е в Англия, изобщо и двамата заподозрени са извън обсега ни.

— Олег, щом ги открием, ще ги задържим и разпитаем.

— То се знае, Александър Борисович. А как ще процедираме с депутатския имунитет?

— Надявам се, че ще го решим.

В кабинета се подаде старшината от охраната:

— Арестуваният е доставен.

— Добре. Нека да чака в колата. Сега ще дойда. Олег, сега ще отидем с теб да направим обиск в дома на Шайбаков, с нас ще дойде експерт-криминалист, там има какво да се гледа.

— Ясно. — Олег излезе бързо от кабинета.

Турецки се стараеше да не се суети, но всеки път, когато тръгваше да прави обиск или на някаква друга операция, го обземаше странно вълнение, подобно на онова, което преживяват ловджиите, преди да започнат преследването.

В този момент си припомни скорошен обиск у един търговец на оръжие. Човекът не беше готов психологически за среща с милицията, а в дома си криеше цял арсенал. Отначало обърка конците, но след това се засили към вътрешността на жилището и започна да стреля с пистолети, автомати, револвери, с всичко, което му попадеше пред очите.

Наложи се оперативниците да се скрият и да изчакат. През това време докараха до сградата пожарната кола, една линейка и отделение

на спецчастите.

Дори и Меркулов пристигна и започна да преговаря с престъпника, но той за нищо на света не искаше да излезе. Тогава от другия край на града докараха майка му, която падна на колене пред прозореца и започна да умолява сина си да не се погубва, понеже ще излежи присъдата си за търговия с оръжие и ще излезе от затвора, но ако по негова вина загинат хора, тогава няма да му се размине и ще получи най-тежката присъда. А може да го убият и преди това.

Нервите на всички бяха опънати до краен предел. Престъпникът псуваше грозно, тракна прозореца, за да не чува и вижда нищо, размишлява половин час как да живее по-нататък. След това предяви искане: хеликоптер и сто хиляди долара.

Пак се заточиха часове на очакване, преговори, обещания. Наложиха се да извикат хеликоптер и бронирана кола от банката, за да създадат впечатление, че изпълняват условията му. Разбира се, хората от органите най-много се притесняваха за останалите жители от блока. Току-виж, престъпникът взриви жилището! Не се знае какво има в арсенала му.

След известно време престъпникът настоя да пуснат майка му при него. Кой можеше да помисли, че злодеят ще вземе точно нея за заложник.

Когато всичко беше готово за излитане, престъпникът най-накрая излезе, прикривайки се зад жената и с пистолет до слепоочието ѝ. Тя беше пребледняла, но се държеше уверено и спокойно. Стигнаха заедно до хеликоптера по коридор, създаден от спецчастите.

Точно когато вече се изкачваше по стълбичката, престъпникът за миг изгуби бдителност и върху него веднага скочиха момчетата от спецподразделението, за миг натиснаха лицето му в земята и му надянаха белезниците.

Тогава всичко завърши благополучно, но колко нерви костваше тази победа!...

Турецки погледна през прозореца. Там цареше есен, лееше се непрестанен дъжд, мокрите облаци висяха като парцали почти до покривите. Мокрите гълъби по перваза унило гледаха надолу, сякаш изчакваха да дойде хубавото време.

В колата вече го чакаха двама оперативни служители, експерт-криминалистът и Олег Величко.

— Шефът малко се позабави — шеговито реагира Олег.

— Да тръгваме! Там ни очаква цял химически завод. Гответе се, господа — предупреди колегите си Турецки.

Вратите тракнаха, микробусът пое леко, след него тръгна черният джип, в който караха Мирослав Шайбаков.

Всяко жилище пази специфичните аромати на обитателите си: има запуснати, непроветрявани помещения, където всичко накрая се превръща в пепел; има полупразни, необзаведени домове, където бродят ветровете; има такива, където трайно се е вселил духът на разложението. Къщите живеят живота на собствениците си, подчиняват се на волята на съдбата, но за разлика от хората могат да се възраждат отново и отново.

Жилището на Шайбаков беше претрупано с ненужни предмети, които си е купувал случайно, особено напоследък, когато се е виждал с пари.

— Хайде, Мирослав, демонстрирайте ни завода си — подкани го Турецки.

Домакинът влезе в кухнята, посочи тенджерките от огнеупорно стъкло и рече тихо:

— Това е всичко, което използвам.

— Разкажете откъде научихте тайната за производството на первитина? Нали не сте го изобретили?

Шайбаков се почуди дали си струва да говори, но след малко все пак каза:

— Козлов ми донесе рецептата от Англия, прочел я в едно военно списание. Аз се заинтересувах, започнах да търся съставките, колкото и да е странно — намерих ги.

— Добре. Изложете всичко писмено, колкото може по-подробно, какво и къде сте купували и как сте приготвяли лекарството си. А къде държите первитина?

— Производственият процес е много дълъг, успявам да приготвя не повече от пет грама за денонощие, затова започнах да прибавям препарат за анестезия, за да получа нужния ефект. А и за по-голям обем.

— Не ни разказвайте приказки, а говорете конкретно, има ли в дома ви наркотик, или няма?

— Не.

— А съставките?

— Също са на привършване. Останали са ми две шишенца. — Шайбаков посочи с пръст.

Експерт-криминалистът взе шишенцата с ръкавици, скри ги в куфарчето си, започна да оглежда съдовете и да изчопля засъхналия налеп по стените.

— Имате ли оръжие вкъщи? — попита Турецки.

— Не. Нищо няма — побърза да отговори Мирослав.

Но въпреки твърденията му Величко и оперативниците започнаха обиск на жилището, като предварително извикаха свидетели — една възрастна двойка, живееща отсреща.

Олег Величко не обичаше да се рови из чуждите вещи, гнусеше се, обикновено разглеждаше книгите, правеше се на много зает. Шайбаков имаше към триста книги, преобладаваха кримките, плюс и няколко учебника и помагала по химия. Следователят се усмихна, помисли, че желанието е по-силно от трудностите, ето и този алхимик, ще не ще, се е занимавал с наука, за да постигне своята цел в живота.

Сред купчината несериозни четива изведнъж видя дебел том „История на отечеството“. Олег взе книгата и се учуди от тежестта. Но когато я отвори, видя, че средата е изрязана, а вътре е скрит пистолет.

Олег отиде при Турецки, подаде му тома и рече:

— Прочетете, Александър Борисович, увлекателно нещо!

Шайбаков сведе очи, не искаше да гледа находката.

Турецки отвори книгата, и се подсмихна:

— Шайбаков, майка ти не те ли е учила, че на лъжата краката са къси?

Шайбаков не отговори. Показаха находката на свидетелите, записаха в протокола от обиска.

— Карайте, момчета, продължавайте — рече Турецки на колегите си. — Можете да върнете арестувания в ареста, затънал съм до гуша в друга работа.

Поредната новина, донесена от Грязнов, очакваше Турецки в прокуратурата. В жилищна сграда на „Волхонка“, на стълбището, са разстреляни двама души с униформа на охранители. Дежурната бригада вече заминала за там, но и той може да успее за края на огледа.

— Ще отидем ли? — предложи Грязнов. — Сега в Москва непрекъснато се стреля, но както ми доложиха, тази престрелка има непосредствено отношение към твоето дело.

Те се метнаха в неговия форд и полетяха към „Волхонка“. Пред входа на блока, където станала престрелката, имаше заграждение. Милиционерът позна Грязнов и ги пропусна да влязат.

По стълбите се стичаха струйки кръв. Трупове лежаха на площадката между втория и третия етаж. Тук вече действаше дежурният следовател Стрижов. Щом видя Турецки и Грязнов, той се усмихна раболепно и започна да докладва обстановката:

— Убитите са били открити от съседите. Разбира се, хората са чули най-напред стрелбата, но никой не се осмелил да си подаде носа. Но когато всичко стихнало, излезли, открили трупове и се обадили на нас и на „Бърза помощ“. Двата са били убити веднага, не е имало нужда от медицинска помощ.

— Кой е стрелял? — попита Турецки.

— Съседите казват, че в шейсет и седми апартамент напоследък е живеел човек от кавказка националност. Вероятно ония двамата са искали да влязат в дома му и той си е разчистил сметките с тях.

— Проверихте ли шейсет и седми апартамент, има ли някой там?

— Още не е отворен. Но на позвъняванията никой не отговаря.

— Да отидем да видим.

Апартаментът се оказа заключен с една секретна брава, макар да имаше и други ключалки. Изглежда, когато е бързал, собственикът не е заключвал и просто е траквал вратата. Турецки се разходи из стаите, погледна в кухнята. Жилището е неуютно, явно е давано на различни наематели през последните години. От опушените стени лъхаше на

вехто, както се случва в долнопробните провинциални хотели с олющени мебели и протрити килими.

— Претърсихме трупове — докладва влезният Стрижов. — Ето документите на убитите. И двамата са охранители във фирма „Спектър“, директор Долгальов. — Стрижов подаде на Турецки удостоверенията на убитите.

— Видяхте ли, Александър Борисович, какво ви казвах аз, още много пъти ще срещнем името Долгальов. Какво са правили охранителите му тук? Рекетирали ли са? — попита Грязнов.

— Както виждаш, кавказецът е стрелял без грешка. Посякъл ги е от раз и двамата и духнал.

— Странна история — поклати глава Стрижов. — Явно е работил професионалист. Представете си: събрал е всичките си гилзи. Върху бравата няма никакви отпечатьци.

— Е, мисля, че в апартамента ще се намерят отпечатьци — каза Турецки. — Не успяхте ли да разпитате съседите? Не е лошо да имаме скица на този кавказец. А пък аз, Слава, ще трябва да отида сега във фирмата на Долгальов и да проуча защо са пращали тук охранителите си.

— Заминавай, обаче едва ли ще ти кажат.

— Просто не ми остава нищо друго. Може ли да взема за малко шофьора ти?

— Добре, а после го прати пак тук.

Турецки веднага се отпрати за фирма „Спектър“. Там, както предполагаше Грязнов, никой не се зарадва на появата му. Но секретарката Светлана пак предложи кафе. Следователят не отказа.

— Е, как я карате във вашата фирма? — попита Турецки.

— Всичко е наред — отговори девойката.

— Толкова ли сте сигурна? — учуди се Турецки.

— Защо, вие да нямате други сведения? — парира секретарката.

— Бих искал да видя господин Долгальов. Още ли го няма?

— Не, беше в Питер, а вчера позвъни вече от Киев. Бизнес, нали разбирате.

— Имам една молба към вас, Светлана. Уведомете ме веднага, щом Долгальов се появи. Ето ви визитната ми картичка. И го помолете веднага да ми телефонира.



— Мога да съобщя за завръщането му само с разрешение на шефа.

— Добре, както искате. Нищо ново ли не сте чули около убийството на Евгений Крохин?

— Не, при нас не се говори за това.

— Забравиха ли вече?

— Не знам. Но някак всички са заети с работата си, не им е до това.

— А аз ви нося още една скръбна вест.

— Каква? — Момичето погледна напрегнато към Турецки.

— Кажете ми, къде са днес вашите охранители Сергей Одинцов и Андрей Рибкин?

— Имат почивен ден.

— А къде може да се провери?

— Има специален график.

— Вижте сега, Светлана, днес току-що споменатите момчета са били убити. Опитвали са се да влязат в дома на един господин, който ги е разстрелял без никаква жалост, нали разбирате.

— Какъв кошмар! — прошепна секретарката. — И сега какво ще стане?

— Вашата фирма ще трябва да се охарчва за погребения. Когато Долгальов се обади, предайте му това печално известие и кажете, че старши следователят от Главна прокуратура Турецки отдавна го очаква, за да си поговорим за всичките нещастия и да му изразя съболезнованията си.

— Добре. Ще предам.

— А заместникът на Долгальов тук ли е?

— Да. Павел Иванович Заметалин. Ако ви трябва, минете през другата врата, той е в кабинета си.

Турецки влезе в кабинета на Заметалин, обзаведен по последната дума на европейския дизайн. Заместникът на Долгальов беше суховат и дребен на ръст, косата му се спускаше над челото, той я отметна с тънка нервна ръка.

— Господин Заметалин? — попита Турецки.

— Да. Слушам ви.

Турецки се представи, седна, загледа се в лицето на домакина си.

— Бих искал да ви задам няколко въпроса, свързани с бивши работници на вашата фирма.

— Готов съм да ви изслушам, но имайте предвид, че работя тук втори месец — предупреди Заметалин.

— Няма значение. Това, което ме интересува, е свързано със събития от последно време. Можете ли да ми кажете къде са документите, които е пазел в дома си покойният Евгений Крохин?

— Нищо не съм чувал за такива документи!

— Така ли? Тогава друг въпрос. Имаме потвърждения, че убийците на Крохин са служители именно на вашата фирма — рече Турецки и втренчено погледна Заметалин в очите. — Какво мислите по този повод?

— Убеден съм, че грешите. Защо им е на нашите служители да убиват квалифициран счетоводител? — очите му дори не мигнаха.

— Примерно за това, че прекалено много е знаел.

— Не. Това не може да бъде — заяви уверено Заметалин.

Или заместникът на Долгальов беше добър артист, или наистина нищо не знаеше. Сега на Турецки му оставаше само да съобщи за смъртта на охранителите и да посочи моргата, от която служителите на фирмата могат да приберат телата на убитите след съдебномедицинската експертиза.

Вестта разтревожи Заметалин, той попита развълнувано:

— Как е станало?

— Нападнали са едно жилище и, естествено, са ги разстреляли.

— Невероятно! Обвинявате ги в грабеж? — изуми се Заметалин.

— Бихте ли ни подсказали в какво да ги обвиним? Смятате ли, че са отишли там от хуманни съображения? Вие ли ги изпратихте?

— Не! Не знам и с каква цел са отишли. Но всичко това е много, ама много неприятно. Трима покойници за една фирма — това е прекалено!

— Значи лично вие нямате връзка с това? — уточни Турецки.

— В никакъв случай. Разбира се, ще приберем хората и ще ги погребем. А вие си разследвайте какво е станало. Аз съм профан в тази област.

Турецки си взе довиждане и остави Заметалин разстроен. Искаше да се сбoguва и със секретарката, но тя разговаряше оживено

по телефона. Фирмата живееше своя живот и не желаше да споделя тайните си с никого.

Турецки кръстосваше бавно кабинета си и обмисляше поредно следствено мероприятие. Грязнов поглеждаше сърдито към него, докато търпението му свърши:

— Какво се мяташ като подгонен вълк?

— Някаква тревога стяга сърцето ми, Слава. Всичко ми се изплъзва, сякаш съм някой новак. Ето виж, на бюрото ми има интересен документ. „За резултатите от проверката на указите и разпорежданията по въпросите за формиране на Държавен фонд за скъпоценни метали и камъни...“ Прочети го и обърни внимание на имената вътре.

Грязнов започна да чете и изведнъж възкликна:

— Гледай колко познати имаме тук! А този Геранин според мен се споменава и в делото на „Ресурс“, нали?

— Има такъв banker.

— Хайде да го поканим съвсем културно в прокуратурата и да поразсъждаваме за Долгальов и Козлов.

— И аз така мисля. А дотогава ще имам време да се запозная с материалите, за да бъде по-конкретен разговорът ни с него.

— Саня, ти наистина сядай да четеш. А аз ще се разпоредя моите оперативници да са готови да действат. Щом се появи Долгальов или Козлов, веднага да ги засечем. Между другото, обеща чрез Меркулов да помогнеш за подслушването на телефоните им. Какво става там?

— С Козлов всичко е много лесно. Костя определено обеща. А за Долгальов — все пак е депутат, дявол да го вземе. Боя се, че ще се наложи да разчитаме само на собствената си агентура. И... нали разбираш, има други начини. Въпросната секретарка Светлана... А ти си толкова неотразим мъж. Защо не опиташ!

Те се посмяха, разбираха, че законът в случая не може да им помогне. А делото набъбваше пред очите им, вземаше все нови жертви. И нямаше за какво да се хванат, затова им беше тягостно и неуютно — в унисон с времето навън.

Грязнов си замина. Турецки потъна в изучаване на материалите и за своя изненада откри няколко десетки чеченски банкови документи, с помощта на които са осребрени огромни суми, въртели се между Москва и Грозни.

„Това е някаква прахосмукачка! От Централна банка през «Ресурс» и Северна банка парите са насочвани към няколко фирми. В банковите документи непрекъснато се мяркаха имената на Акчурин, Бережкова, Геранин, Козлов, Долгалъов...“

Малкото откритие обнадежди Турецки, но заедно с това и го обезпокои. Банковите документи са идвали от Чечня, явно ще трябва там да се търсят хората, имащи някаква връзка с делото. Не е изключено в операциите също така да е участвал и кавказецът, когото охранителите на Долгалъов така неуспешно са притиснали.

В задънената улица, от която сякаш нямаше никакъв изход, се очертаваше само едно: работа и чакане, с времето всичко трябва да се реши. Случват се и дела, които остават завинаги неразкрити. Но кой е виновен за това? Неквалифицираният следовател или гениалният престъпник?

## 18.

Турецки се готвеше много грижливо за разпита на Геранин, изучаваше банковата документация, формулираше въпросите, записваше ги в специални тетрадки, наречени „План на следственото дело“, с една дума — стараяше се да си представи бъдещия следствен диалог. Искаше да изясни какви са били отношенията между Геранин и Долгалъов, Козлов, Бережкова. Много разчиташе на този въпрос, макар да го чоплеше някакво неясно съмнение. Но го отдаде на собствената си умора и редицата неуспехи, които го съпътстваха напоследък.

Сутринта стана по-рано от обикновено, искаше да поработи малко с документите преди срещата с Геранин, определена за десет часа, за да си опресни в паметта отделни цифри и факти.

Ирина още спеше. Той не искаше да буди жена си, знаеше, че работният ѝ ден започва по-късно, нека си полежи. Излезе, като се стараяше да не шуми и да не пали лампата, и затвори плътно вратата след себе си.

Следствието е творчески процес, не оставя човека на мира, кара го постоянно да държи в главата си задачата, която предстои да реши. Погълнат от мисли за предстоящия разпит на свидетеля, Турецки се изми, избърсна се, изпи си кафето и тръгна за работа.

Утрото беше студено и сухо. Закъснялата тази година зима напомняше, че скоро ще дойде. Мекият студ ободри Турецки, придаде му увереност в успеха.

Но увереността се оказа измамна. Сутринта в девет в кабинета връхлетя Олег Величко, сега член на следствената му бригада, и съобщи, че на „Маросейка“ е имало взрив, извършен е терористичен акт, взривена е колата на банкера Геранин.

— Има ли му нещо? — Сърцето на Турецки се сви. — Жив ли е?

— Казват, че бил само ранен.

— Идвам с теб!

Турецки метна в движение подплатения си шлифер и изтича след Величко на двора, където вече ги чакаше микробусът.

— Нашият Борисич нещо не го свърта в кабинета — констатира с ирония експерт-криминалистът Пьотър Фролов.

— Ще стоя, как ли не! Та аз бях извикал Геранин днес на разпит, а те за малко да го изпратят на онзи свят! — Турецки беше хем смутен, хем възмутен. — Имам впечатлението, че някой стои зад облегалката на стола ми и дава нареждания да бъдат убивани всички мои заподозрени. Направо мистика!

— Има и съвпадения!

— Съвпаденията са прекалено много.

Колата на Геранин, спряна до входа, беше обезобразена и изгоряла. Началникът на Окръжната криминална милиция Степан Селезньов изложи накратко обстоятелствата около терористичния акт:

— Шофьорът е пристигнал с колата до входа, спрял, изчакал Геранин. Когато банкерът се качил, последвал взрив. Експертите предполагат, че е било използвано дистанционно управление за взривното устройство, изготвено от пластичен експлозив, който се използва само в армията.

— А какво е самочувствието на Геранин? — попита развълнувано Турецки.

— Състоянието му е тежко, откаран е в реанимацията.

— А шофьорът?

— Загинал.

Турецки обиколи около колата, погледа как фотографът снима взривеното желязо. Под краката му скърцаха парчета стъкло.

— Какво да правим по-нататък? — попита Величко.

— Говори ли със съседите? А жената на Геранин къде е?

— Замина с него в болницата.

— Непременно трябва да се срещнем с нея още днес. Какво е станало преди взрива? Заплахи, предупреждения, искания?...

— Разпитвахме съседите. Всички са чули взрива, но никой не е забелязал какво е имало преди това. Експертите откриха следи от експлозива и остатъци от дистанционния взривател.

— Добре, Олег, ти остани тук, заедно с дежурната група оформи протокола от разпита на свидетелите, поговори с хората от кооперацията, постарай се да се срещнеш с жената на Геранин, а най-добре ѝ помогни да се срещне с мен. Всички материали за взрива — на бюрото ми.

— Ще ги имате.

— Разчитам на теб.

— А къде да ви търся?

— Ще се отбия за малко при Мойсеев, а след това ще си бъда в кабинета в следствения отдел.

Сега Турецки имаше нужда да се посъветва със Семьон Семьонович, нямаше сили да чака заключенията на експертите.

Мойсеев отвори вратата и когато видя Турецки, засия от радост.

— Заповядай, Александър Борисович, най-после взе да ставаш чест гост в дома ми. Това е добре. Защо се мръщиш?

— Някаква черна ивица минава през живота ми, пълен мрак. Отидеш на работа — тъмно, прибереш се — още по-тъмно.

— Това е временно явление — нали е есен.

— Виждам, че при теб, Семьон Семьонич, всичко е наред. Радвам се.

— Карам я пет за четири, нищо повече. Не живея, а може да се каже — доизживявам си дните. Когато човек се пенсионира, започва да получава комплекси, че на никого не е нужен. Който има внуци, е добре, поне може да се занимава с тях. Моите внуци са далеч — в Хайфа. И аз съм сам... Добре, че започна да ме навестяваш. Е, казвай какво пак се е случило при вас? Нали не си дошъл просто така, а?

— Семьон Семьонич, необходима ми е твоята консултация.

— Отлично, радвам се, че още е необходима помощта ми, затова ела в кухнята, да си направим чай. Ако искаш — ще наля по чашка. Да стоплим душите.

— Благодаря ти, Семьон Семьонович — Турецки се засмя. — Добър човек си ти, но няма нужда от чашка. Виж, чай — с удоволствие. Проблемът е — каза той и седна на масата, — че не мога да чакам заключението на експертите. Затова дойдох да се посъветвам с теб.

— Слушам те.

— Днес сутринта е била взривена колата на банкера Геранин. Както смятат експерт-криминалистите, дистанционно. Взривното устройство е изготвено от пластичен експлозив, който се използва само в армията, както те твърдят.

Мойсеев помисли малко, а после каза:

— Разбирам за какво говориш. Вероятно това е същият експлозив, който се окачва в кутии по танковете Т-80 и Т-72. При взривяване отблъсква снарядите. Чувал съм, че това е използвано в Чечня.

— Значи пак Чечня? Помниш ли, Семьон, носих ти един банков документ с чеченски произход? Започва да ми се струва, че всичко това са брънки от една верига.

— Какво да те посъветвам? Опитай да се свържеш с военните, може в някои складове да е имало кражба. Но имаш право — не е изключено да е пристигнал от Чечня. Може и от съседни на нея републики.

— Знаеш ли, Семьон Семьонович, почти съм убеден, че освен официалната власт в Русия съществува и друга, скрита, която до известно време е вършила тайно черните си дела, а сега започна да действа нагло и открито.

— Не е изключено, прав си. Но причината е само една: нашият хаос, вечното руско „ако мине“. Мисля, че ще ти бъде много трудно да се разбереш с военните при състоянието, в което се намира сега нашата армия. По-добре да изпратиш човек на мястото, където е констатирана липса на пластичен експлозив. Нека огледа там, да види кое как е. Ние тук в столицата не можем да си представим как живее провинцията... По-рано Вячеслав беше специалист по тази част. И ти помниш, че е ходил в Чечня. Там трябва опитен човек. Вярно, сега е голям началник в милицията.

— Е, ако е само за това, щях да помоля лично Слава. Пък и той има качествени оперативници. Но ти си прав за друго: както и преди, отношенията ни с военната прокуратура са повече от хладни, нищо че формално са на подчинение на нашия главен прокурор. Пак ще се наложи да действам чрез Меркулов, иначе кой ще ти даде информация! Военните ще мълчат като партизани, ако има нещо.

— Все пак не преживявай, Саша, може да се размине.



## 19.

От кабинета на Турецки се носеха дълги телефонни трели. Олег Величко му съобщаваше, че след два часа Наталия Максимовна, жената на Геранин, е готова да се срещне в дома си с представител на Главна прокуратура.

— Чудесно, Олег. Непременно ще отида. Какво е състоянието на Геранин?

— Много е зле. Не идва в съзнание.

— Успя ли да поговориш с жена му?

— Не, само се уговорих за среща: тя бързаше, трябвало да се намерят дефицитни лекарства. Връщаше се вкъщи да вземе повече пари и пак замина за болницата.

— Има ли някакви други новини?

— Една баба твърди, че ходила сутринта с кученцето си на разходка и видяла в двора непознат човек. Той оглеждал нещо, след това се скрил зад гаражите. Между другото, тя каза, че мъжът приличал на кавказец.

— Но това може да е бил съвсем страничен човек, който няма отношение към даденото престъпление?

— Естествено, Александър Борисович, не е изключено.

— Олег, благодаря ти за информацията.

Турецки затвори, погледна часовника, пресметна, че до срещата с Наталия Геранина има още повече от час и половина. Обади се на секретарката на Меркулов и тя го информира, че заместник главният не е зает в момента. Рядък случай.

Меркулов погледна Турецки с уморените си очи, приглади с длан отеклите си бузи и го покани да седне.

— Костя, зле ли си?

— Абе от това време, от промяната, ми скочи кръвното. Понякога така ми се иска да се пенсионирам, да сваля от плещите си товара и да поживея, без да мисля за нищо.

— А пък Мойсеев, напротив — тъгува по работата, по колегите...

— Кога го видя?

— Току-що. Минах да се консултирам за взривното вещество, с което са гръмнали колата на Геранин.

— И до какъв извод стигнахте? — Меркулов го загледа с интерес.

— Както твърдят нашите експерти, използваният от терористите взрив се намира само в армията. И то в горещите точки, например като в Чечня. Затова са необходими сведения по какъв начин е могъл да попадне у цивилни лица. Слагали го в кутии, окачвани на танковете в Чечня, за да може при взривяване да отблъскват снарядите.

— Добре, Саша, ще се свържа с главния военен прокурор, ще се опитам да разбера дали по техни сведения е имало кражби от складовете. Как се е водел пластичният експлозив, използван в Чечня? Кой би могъл да разполага с него? Къде се пази? И така нататък. Добре, разбрахме се по този въпрос.

— Костя, с тях трябва да се говори предпазливо, за да не вземат да крият нещо от нас, а в това време да прикриват следите — в борба за честта на пагона.

— Това се подразбира. Аз съм в добри отношения с Юдин. Наскоро бях единственият, който го подкрепи на колегията.

— Благодаря ти, Костя, цялата ми надежда е в теб.

Меркулов винаги можеше да извади в подходящия момент подходящите връзки. И Турецки винаги се възползваше от това.

— Как вървят другите ти работи?

— Оттук отивам направо у Наталия Геранина. Понеже самият banker е в безсъзнание, не може да бъде разпитван, а по другите дела засега всичко е неуспешно, само „висящи“.

— Не се притеснявай, водата и камъка дълбае, така че продължавай, току-виж, откриеш нещо — утеши го Меркулов. — Не искаш ли кафе? Ще кажа на Клава.

— Не, благодаря. У Семьон пих хубав чай. А ти, Костя, не бива да злоупотребяваш с това питие: ще ти заиграе кръвното.

— Прав си, старост-нерадост. Откъде дойде това кръвно?

— Сега сам си го вдигаш, а после се правиш, че не знаеш откъде е дошло.

— Саша, не исках да ти казвам, обаче ме притиснаха собствениците на апартаменти, получени от банка „Ресурс“, купили ги с връзки и за жълти стотинки, а сега треперят да не им вземе някой палатите с четириметрови тавани. Днес пак идва генерал Василиев, дори ме заплашва, разбираш ли, и настоява за справедливост.

— Казански вече ме моли за Василиев. Нещо е прекалено загрижен този генерал за собствеността си. Дали не е покровителствал банката и да е дал възможност година и половина след фалита да работи, за да открадне докрай парите на вложителите си и ги изпокрие?

— Всичко е възможно. Генералът само преди два месеца беше пенсиониран.

— Намерих интересни неща в банковите документи, мисля, че когато открием Долгальов и Козлов, те ще трябва да пропеят.

— Дай боже, да различиш делото. Трупове около него станаха май прекалено много. Не искаш ли охрана?

— Е, Костя, смешно е! Аз и охрана! Излишна работа...

— Но те моля да бъдеш предпазлив. Гена Арбузов също не се страхуваше от нищо, нали знаеш... Виж как свърши!

Турецки погледна часовника си — трябваше да тръгва. В това време телефонът на Меркулов започна да звъни. Той се обади, а „особено важният“ реши да не му пречи и си излезе тихо.

Наталия Геранина беше млада и красива. Черната пола и тънкия пуловер в същия цвят само подчертаваха стройната ѝ фигура, фините правилни черти на свежото лице и красивите изразителни очи. Турецки неволно се загледа в нея.

— Слушам ви — погледна го строго Наталия.

— Как се чувства мъжът ви?

— Зле. Все още не е дошъл в съзнание. След разговора с вас пак ще отида при него.

— Съчувствам на мъката ви. Знаете, точно днес аз трябваше...

— Турецки се запъна, не се решаваше да произнесе думата разпит, но разбра, че е по-добре да не хитрува с жената. — С една дума, да проведа разпит. Но се случи нещастieto. Много съжалявам, че не можах да се срещна по-рано с него. Затова сега съм принуден, без да отлагам за бъдеще време, да се обърна към вас, може би ще можете

поне частично да отговорите на въпросите ми. Трябва да запиша официално разговора ни. Надявам се, че няма да възразявате?

— В никакъв случай. Вършете си работата.

— Добре — каза Турецки и извади чисти бланки за протоколиране на разпита. — Да започнем. Преди всичко ме интересуват обстоятелствата около терористичния акт. Кажете, преди това нямаше ли някакви заплахи към мъжа ви?

— Мисля, че дори някой да го е заплашвал, той едва ли щеше да ми каже. Андрей по всякакъв начин ме обграждаше от външния свят, смяташе се за достатъчно силен човек и, разбира се, дори не можеше да си представи, че могат да се отнесат с него по този начин.

— И нищо не сте забелязали в поведението му? Например раздразнителност, безпокойство, суетене, неувереност?...

— Не. Когато се върнеше вкъщи, никога не говореше за работа, беше нежен с мен, ласкав. Живеехме един за друг.

— Откога сте женени?

— Само от три месеца. Запознахме се на едно ревю, аз работех при Слава Зайцев. След това поканиха момичетата и моделиерите на ресторант, там Геранин започна да ме ухажва. Когато дадох съгласие да се омъжа за него, той постави условие: щом стана негова жена, до смъртта му да не претендирам за никаква друга длъжност. Аз се съгласих на това сладко робство. И досега още не съм съжалявала за това. Но, разбира се, ако с него се случи непоправимото, не знам как ще живея по-нататък...

— Мъжът ви запознаваше ли ви с приятелите си?

— Да. Но ми се струва, че нямаше приятели, това бяха делови партньори, които ту се появяваха, ту изчезваха от живота му. С една дума — Геранин е делови и зает човек, при него и времето, както и парите са строго под отчет. Дори когато ходехме на театър, Андрей винаги казваше със съжаление, че е изгубил време.

— Мъжът ви запознавал ли ви е с предприемачи като Долгалъов и Казаков?

— Не помня. Може да ме е запознавал, не помня много лица и фамилии.

— Ами Алла Бережкова познавахте ли?

— Защо да съм я познавала? Тя е много мила жена. — Наталия се усмихна, от усмивката лицето ѝ стана още по-прекрасно.

— За Бережкова вече трябва да се говори в минало време — поясни Турецки.

— А какво се е случило с нея? — искрено се изуми жената.

— Почина. В затвора. От свръхдоза наркотик.

— Боже мой! Никога нямаше да си помисля, че може да е... Изобщо нямаше вид. Странно...

— Достатъчно добре ли я познавахте?

— Да. По-рано живеехме с една кооперация, тя беше десетина години по-голяма от мен, но въпреки това често се виждахме на двора.

— И мъжа ѝ ли познавахте?

— Не. Тя се омъжи и отиде да живее в друг район на Москва. А освен това нали се жени няколко пъти. За кой съпруг питате?

— За банкера. Акчурин.

— Не. Не го познавам, само съм чувала името му. И че се е отровил или препил, с една дума, имаше нещо със сърцето.

Турецки чувстваше, че Наталия е била съвсем изолирана от банковите дела на мъжа си, няма да може да научи нищо конкретно, но не бързаше да си тръгва. Понякога се случва съвсем случайно изтървана дума да стане ключ за едно или друго събитие.

— А мъжът ви никога ли не ви е разказвал за делово сътрудничество с чеченци?

— Не, не помня. — Наталия направи усилие, за да си спомни. — Макар че имаше такъв случай, въкъщи идва един човек. Видимо кавказец. Но мъжът ми му предложи да се срещнат на работа, понеже не е свикнал да решава служебни въпроси у дома.

— Какво искаше човекът от мъжа ви?

— Уточняваше някакви суми по прехвърляне и осребряване на пари. Не обърнах внимание.

— А на какъв повече приличаше? На грузинец, азербайджанец, арменец? Или, да речем, на чеченец?

— Знаете ли, бегло го видях, сега дори не мога да си спомня лицето. Среден на ръст, тъмнокос. По-скоро чеченец. Лицето беше остро такова. Впрочем кавказците ми се струват с еднакви лица.

— Това далеч не е така — Турецки се усмихна. — Лицата им са различни. Какво ви каза мъжът ви, след като този... да кажем чеченец, си замина?

— Беше много недоволен. Нещо си мърмореше под носа, но не ми е обяснявал нищо.

— Ако обичате, да ми кажете, Наталия Максимовна, не се ли страхувате да оставате тук сама?

— Страхувам се. Но от банката ми обещаха да изпратят вечерта охрана.

— Това е добре. Искам да ви помоля да ми съобщите, ако има нещо съмнително — позвънявания, следене, някакви подозрителни хора. Ето ви визитната ми картичка. Много ще съм ви признателен и ще се радвам. Сега вижте дали съм записал правилно отговорите и се подпишете на всяка страница.

— Всичко е точно — кимна жената. — А аз се изплаших. За Андрей, естествено. Какво искат всички от него?

— Наталия Максимовна, ясно е като бял ден какво са искали. Пари и само пари, това интересува сега всички. Трябва да знам кои са, защо така нагло действат? Това е особено важно, за да се предвиди следващата им стъпка. Не е изключено да не действа един човек, а цяла престъпна група. И нашата задача е да ги открием и изобличим.

— За съжаление само с Андрей можете да говорите за нещо конкретно. Аз винаги съм стояла настрана от работата му. Сега съжалявам...

— Виждам, че вече бързате. Последната ми молба към вас: предупредете ме веднага щом мъжът ви се почувства малко по-добре и може да говори. Много е важно. Колкото по-рано получим някаква информация за престъпниците, толкова по-бързо ще можем да ги хванем.

— Всичко разбрах, благодаря ви за съчувствието и вниманието.

Турецки се сбогува, но почувства, че не му се тръгва.

„Геранин има прекрасен вкус, щом е могъл да си избере такава жена — помисли със завист той. — Красива, умна, но не се старае да го подчертае, а отстъпва пред мъжа си и приема неговото първенство във всичко. Чисто славянска женска черта, на Запад като че ли вече е унищожена. Там жените се възпитават по друг начин. Те са уверени в себе си, в своята ценност и неповторимост, затова изискват много от спътника си в живота, а и сами се стараят да направят кариера. Сигурно не е лошо. Но, разбира се, на мъжете повече им допадат славянките, способни да търпят и да прощават.“

Главният военен прокурор Юдин съобщи на Меркулов, че преди близо месец в един от военните складове в Ставропол е бил откраднат пластичен експлозив. Бандитското нападение станало през нощта, до склада са били убити двамата пазачи. Делото е спряно, понеже престъпниците още не са установени.

Предположението на Мойсеев и Турецки, че от военния склад експлозивът може да е попаднал в ръцете на цивилни лица, можеше да се потвърди, ако престъплението бъдеше разкрито и престъпниците установени. Но Меркулов беше благодарен на своя познат и за тези сведения. Той извика Турецки в кабинета си.

— Гледай, Саня, какво се получава. Господата Хикс открадват експлозива, използват го господата Игрек, а може би някои Зет взривяват банкера. Уравнение с много неизвестни. Главното, няма доказателства, че експлозивът е взет от ставрополския склад. Ако е от друг?

— Ще се наложи да се отиде в Ставропол и на място да се види, така поне едното неизвестно ще се изясни, тогава ще е по-лесно да се справим с останалите.

— Саня, никога не съм се съмнявал в твоите математически способности, но няма да те пусна в Ставропол, нужен си ми тук — Константин Дмитриевич беше категоричен.

— Не мога да се разкъсам на две!

— И не е нужно. Ще изпратим... да речем, Олег Величко.

— Не, не бива него. Той е способно момче, но не му достига опит. И военните, а те до един са пройдохи, имам предвид нашите тилови служби, няма да се отпуснат пред него. Тук е необходим моят опит в общуването с такива типове — скромно отбеляза Турецки. — Между другото, вече разговарях на тази тема със Семьон. Знаеш ли кого ми препоръча? Слава Грязнов... Стига да имаме възможност да го пратим там. Нали не е наш подчинен. Има си достатъчно началници, пък и е зает до гуша. Иначе му се кланям дълбоко, че непрекъснато помага и тича като редови оперативник.

— Вячеслав — добра идея — съгласи се Меркулов след кратък размисъл. — Нали всички заедно бяхме там<sup>[1]</sup>. Когато арестувахме онзи американски шпионин! Вячеслав има контакти там. А пък аз ще му измисля причина за командировката. И ще се разбере с шефа му.

Самият Вячеслав ще се съгласи ли? Защото прекалено много решаваме вместо него!

— Още не съм говорил с него. По-добре му се обади ти, аз бездруго го експлоатирам до спукване.

— Разбрахме се, аз ще поговоря с Грязнов, след това той сам ще вземе решение — заключи Меркулов.

— Добре, Костя, благодаря ти за помощта. А сега, за довиждане, едно съмнение. Забелязах, че откакто се заех с делото за банка „Ресурс“, всичко ми върви наопаки. Щом покания някого на разпит, веднага ще го отстранят — отравят го или го гръмват. Сякаш изтича информация...

— Готов съм да споделя безпокойството ти, но засега няма основания да подозираме нашите сътрудници. Може би престъпниците бързат да поделят плячката и затова отстраняват излишните съучастници. Мрежата, която си докоснал, е разперена прекалено нашироко и е оплела стотици, ако не хиляди хора...

---

[1] Виж Фр. Незнански. „Момиче за шпионина“. — Б.а. ↑



## 20.

Грязнов дори се зарадва, когато разбра, че има възможност да отиде в командировка в Ставропол. Някога честичко му се налагаше да ходи и в Грозни, и в Краснодар, а е обикалял и Ставрополския край. Искаше пак да види познатите места. А и войната вече свърши, хората се стараят, но все не могат да намерят мир в дома си. Освен това, често казано — заседа се в креслото на началник на МУР, искаше да излезе на чист въздух и да потърси нови впечатления. И с помощта на Костя си измисли командировка, а началството над него не възрази, пусна го за една седмица.

Той разбираше същността на своята съвсем конкретна задача: повече обаяние и душевна широта, което трябва да му помогне да научи колкото е възможно повече за пластичния експлозив, откраднат от ставрополския военен склад. Както пишеше в командировъчното, военната прокуратура също разчита активно на помощта му за разследването на съвсем изоставеното дело за кражба и убийство на охраната.

Грязнов не можеше да понася самолетите, затова пое ударна доза коняк заедно с изпращача си Турецки и безметежно проспа целия понататъшен път до Ставропол. А там, на летището, го посрещна кола. Майор Овражников, началникът на следствения отдел, се стараяше да се хареса на високия московски гост, беше усмихнат и вежлив, отговаряше с желание на всякакви въпроси.

— Как е криминалната обстановка тук, Виктор Онисимович?

— Имаме от всичко. Като се започне с извращенията в казармата, от дезертърство до откачените, разстреляли собствените си колеги. Имаме и наркотици, и самоубийства, и какво ли не! Мисля, че в Москва сте прекрасно осведомени. Сам разбирате, последствията от чеченската война.

— В столицата сме затънали в проблемите си, но работата е там, че често престъпленията се забъркват в провинцията, а разрешаването става в центъра. Затова съм дошъл при вас.

— Осведомен съм за целта на пристигането ви. Не се съмнявайте, ще ви съдействаме според силите си. Може да сме различни ведомства, обаче целите ни са общи. И нямаме какво да крием от вас — Овражников радушно убеждаваше Грязнов, но гостът все пак чувстваше, че към него се отнасят с известно недоверие.

Разбираемо е: кой провинциален следовател или оперативен работник не мечтае да се отличи в голямо дело в провинцията, а след това да кацне някъде в Москва или в Питер на хубава длъжност? Но рядко някой успяваше да направи такъв вираж, повечето потъват в провинцията, живеят си тихо сивия живот и си отиват от този свят незабелязани и никому неизвестни хора със съжалението, че не са живели както трябва, не са се занимавали с каквото трябва.

— Ще ви запозная с моите подчинени, ще ви изберем помощник в работата.

Грязнов се усмихваше, кимаше в знак на съгласие, чувстваше, че Овражников говори това преди всичко на себе си, сякаш сам се убеждава да сътрудничи на началника на Московската криминална милиция — ами ако по някакъв благотворен начин това се отрази добре и на неговата майорска съдба и му донесе неочаквана печалба — като от лотарията.

Московският гост се оглеждаше наоколо, любопитно се взираше в гористата местност, наблюдаваше полета на орел, реец се над долината, и неочаквано за себе си изрече афоризъм:

— Гледайте, Виктор Онисимович, нали орлите никога не летят на ята. Живеят самотно и гордо като царете.

— В обществото не е възможен такъв феномен. Президентът се обгражда с хора, разни претенденти си правят партии, престъпниците се събират на глутници. В човешкото общество стадното начало доминира над влечението към самотата. Сам човек лесно може да бъде оклеветен, смачкан, унищожен.

— Съгласен съм с вас, но има неща, които се правят единствено в самота. Творците — великите писатели, художниците, музикантите, скулпторите — са обречени на самота. Разбира се, някои достигат до шумната слава благодарение на скандал или идиотски постъпки, но ми се струва, че подобна известност умира заедно с притежателя си.

— Ние сме малки хора и тук, в провинцията, не се замисляме над подобни въпроси.

Те стигнаха до триетажното здание на военната прокуратура на Ставрополския гарнизон. Майор Овражников покани московския гост да се качи в кабинета му, нареди на секретарката да почерпи Грязнов с кафе или чай, каквото той пожелае. Преди да започнат работа, трябваше да си отдъхнат и да се настроят на трудова вълна.

Смуглата тъмноока Людмила донесе на началника и на госта чаши с димящо кафе, сложи на масата чинийки с бисквити и сандвичи. Явно Овражников се беше готвил за срещата. Сега е най-подходящият момент за разговор — делови, но непринуден и приятелски.

— От Москва ми се обадиха заместник главният прокурор Константин Дмитриевич Меркулов и нашият главен военен прокурор, предупредиха за идването ви, наистина за целта споменаха бегло, казаха, че ще изложите всичко на място — произнесе с усмивка Овражников.

— Преди няколко дни в Москва беше взривена колата на директора на много солидна банка. За взривното устройство е използван пластичен експлозив, който се слагаше на танковете по време на военната кампания в Чечня. Това взривно вещество се използва само в армията — започна Грязнов и с наслада отпи от ароматната ободрителна напитка.

— Разбирам. Свързано ли е с неотдавнашната кражба от военния склад?

— Да. Може би експлозивът е бил откраднат от тукашния склад. Разработваме такава версия. Но не е изключено и издирванията да се окажат погрешни.

— В нашата работа понякога влакънцето под нокътя преобръща следствието в друга посока, а сега пластичен експлозив! Макар че тук, в горещия юг, се случват най-неочаквани и непредсказуеми работи. Вижте само, при нас всички се стремят да се сдобият с оръжие: осетинци, ингушети, дагестанци, чеченци. Дори и казаците искат оръжие! Това се превръща в болест! На хората им се струва, че щом са въоръжени, значи са способни да се защитят. Според мен това мнение е погрешно, понеже от двама въоръжени побеждава по-бързият и поточният в стрелбата. Тоест има ли оръжие, непременно ще започне и стрелба.

— Весело си живеете вие тук — заключи Грязнов, — но аз така или иначе трябва да разбера кой конкретно е откраднал експлозива и

къде го е сложил. При вас поне поизясни ли се нещо в това отношение? Или разследването закъса?

— За съжаление, по-скоро второто. Сега ще извикам следователя, който се занимава с делото, и той ще ви обясни.

Овражников се обади по телефона и след няколко минути в кабинета влезе един капитан. Среден на ръст, с черна като смола коса, високи плешивини от двете страни на челото и едър, истински кавказки нос.

— Рустам Такоев? — зарадвано се учуди Грязнов, когато видя отдавнашния си познат от Грозни, стана и се запъти към него с протегната ръка.

— Вячеслав! — възкликна той с гърлен глас. — Радвам се да те видя! Какво те води насам?

— По служба. Да си призная, не очаквах да те срещна тук. Мислех, че вече си генерал в Грозни.

— Къде ти! Нали бях на страната на федералите, макар чеченците да са родни хора за мен. Но в тия неща всичко зависи от убежденията. Главното е да вярваш, че си прав, тогава няма да те измъчват угризения на съвестта.

— Радвам се, че се познавате — намеси се Овражников.

— Мисля, че няма да ви е трудно да намерите общ език. Рустам, полковник Грязнов се интересува от кражбата във военния склад и как върви следствието по това дело. Ти се занимаваш с делото, най-навътре си. Въведи госта в нещата.

— Заповядай в моя кабинет, ще те запозная с всички материали.

— Съветвам ви да отидете във ведомствения хотел на химическия завод — предложи Овражников. — Там е много уютно, някога предприятието процъфтяваше. Но ако не ви харесва, тогава можем да ви преместим във всеки друг хотел в града.

— Безразлично ми е. — Грязнов поклати глава, понеже битовите условия не го вълнуваха много.

— Рустам, Вячеслав Иванович е изцяло на твоите грижи. Ако има нужда от нещо, веднага се обадете. Ще му осигурим всичко необходимо.

— Благодаря ви. — Грязнов стисна ръката на Овражников, преди да се разделят.

Рустам поведе госта по дълъг коридор с множество врати. От една врата излезе млада жена с милиционерска униформа, тръгна към тях. Вячеслав не повярва на очите си. Това беше Тамара Кузнецова, която той срещна също в Грозни, а след това съдбата ги разпръсна и той дори не се надяваше да я види отново.

— Томочка, целувам ви ръка! — Грязнов тръгна към нея.

— Ти си тук?! Здравей! — каза тя, като се стараеше да сдържи радостта си.

— Дойдох в командировка.

— За колко време?

— Не знам. Зависи как ще се стекат обстоятелствата.

— Извинявай, Тома, бързаме — сухо прекъсна разговора им Рустам.

— Може ли после да се отбия при теб? — попита Грязнов. — По-късно, когато поработим с Рустам.

— Отбий се, аз съм в този кабинет. — Тамара посочи вратата.

— Доскоро — Вячеслав й целуна ръката и нещо отдавнашно се обади в душата му.

Кабинетът на Рустам, с олющено бюро и столове, беше опушен и неуютен. Но явно стопанинът беше свикнал с атмосферата и се чувстваше съвсем комфортно. Настани Грязнов да седне и започна да разказва обстоятелствата по делото за ограбването на склада.

— Нападението е било извършено в четири часа сутринта, както разбираш, за есенно време си е направо дълбока нощ. Убити са тримата пазачи: единият до портала и двамата на вратата на склада. Двамата са ликвидирани с ножове, третият е разстрелян с автомат „Калашников“. На вратата е била прикрепена бележка с надпис: „Руски патриот“.

— И какво, всичко свърши дотам? — попита с ирония Грязнов.

— Но защо! — Рустам сякаш се обиди. — Подозирахме мнозина, но не намерихме улики, за да арестуваме някого и да му предявим обвинение.

— И кои са руските патриоти тук?

— Кой ли не: от руското национално единство, казаци, жириновци! Всеки, който не го мързи.

— Рустам, непременно трябва да се опитам да проследя пътя на злополучния експлозив, а това означава, че е необходимо да установя

хората, извършили бандитското нападение във военния склад. Заради това при нас в Москва се стопа едно много важно дело.

— Ще мислим и ще работим, може с твоя помощ да открием нещо, още повече че твоят опит не може да се сравнява с нашия! — На Грязнов се стори, че усмивката, с която Рустам гарнира думите си, е фалшива, но го отдаде на подозрителността си.

— Бих искал да започна с оглед на склада — помоли Вячеслав.

— А какво ще намериш сега там? Взривът беше откраднат преди три седмици. Отдавна са изтрети всички следи.

— И въпреки това трябва да видя с очите си, за да си представя как се е случило всичко.

— Добре де — съгласи се Рустам. — Още сега ли искаш да ходиш да гледаш? Или първо ще отскочиш до хотела?

— Винаги мога да отида в хотела. Хайде най-напред на обекта.

— Тогава ще отида да ти търся кола, а ти ме почакай за малко.

— В това време ще се отбия при Тамара. Когато всичко е готово за заминаване, ще ме намериш там. Нали не е далеч?

— Немного — измърмори Такоев на излизане.

След минута Грязнов вече чукаше на вратата на Тамариния кабинет. За късмет тя се оказа сама, макар в стаята да имаше няколко бюра.

— Ето ме и мен, бързам да дойда — съобщи Вячеслав с престорена веселост.

— Виждам, виждам, че бързаш, виждам и че съвсем малко си остарял. Или просто си уморен от пътя.

— И едното, и другото, Томочка, но бръчките красят мъжете, така че не правя трагедия от това.

— Знам, Слава, ти изобщо леко живееш, не се обременяваш нито със спомени, нито с очаквания.

— Прекалено съм зает, за да губя време за сантименти.

— Поне да беше попитал как съм оживяла в ада, където ме остави, без дори да се сбогуваш.

— Сама знаеш, в милиционерските формирования имаше военна дисциплина. Получих заповед да напусна мястото на дислокация. Какво да говоря? Тома, това трябва да се разбира.

— Аз разбирам едно, че никак не ти беше зле с мен, това е всичко! А аз като глупачка съм се заплеснала, надявах се на нещо.

Тамара говореше обидено и възмутено, но и това не загрозяваше милото ѝ лице с големи очи, около което се виеше късо подстриганата ѝ тъмна къдрава коса.

— Разбери най-после, тогава буквално нищо не зависеше от никого от нас!

— Но нали мина толкова време, а ти дори не се опита да ме намериш. Изчезнала съм — значи така ми се пада!

— Какво мога да ти отговоря? Разбира се, виновен съм, че не направих опит да те намеря. Но за толкова нещо трябва да зарежа всичко. Виновен съм, разбира се. Но виждам, съдбата е по-мъдра от нас, взе, че ни събра. Така че да ѝ бъдем благодарни!

— Ти дори не можеш да си представиш какво ставаше там! Същински ад! Останах жива само благодарение на Рустам. Той успя да ме измъкне, а цялото му семейство загина.

— Кошмар... А аз дори не подозирах, че има такава мъка. Кого изгуби?

— Родителите, жена си, двете деца... Няколко месеца ходи с каменно лице, за всичко обвиняваше себе си, беше на ръба на самоубийство.

— Значи след това ти пък си го спасявала?

— Как иначе! Нали на него дължа живота си. Знаеш ли, най-много ме беше страх да не попадна в плен. Това беше ужасно. Намирахме наши войници с отрязани уши и носове! Не се страхувах толкова от смъртта, колкото от издевателствата и изтезанията.

В стаята надникна Рустам и каза на Грязнов:

— Колата чака, можем да заминаваме.

— Да. Една минута — помоли Вячеслав. — Ти тръгвай, аз ще те настигна.

Когато Такоев изчезна от стаята, Грязнов се обърна към Тамара:

— Разбирам обидата ти, но трябва да знаеш, че тогава не принадлежах на себе си. Нека се срещнем довечера и да се опитаме да обсъдим всичко? Съгласна ли си?

— Добре. Позвъни ми към пет — разреши Тамара.

Вячеслав излезе от кабинета на Тамара Кузнецова, придаде си равнодушно-спокоен вид, но душата му беше обърквана. Няколкото дни, прекарани с това момиче в Грозни, бяха светли и чисти, макар тогава наоколо да имаше боеве. След това сивата завеса на делника

покри всичко. Но споменът беше жив и се оказва, че е дремел, както и чувствата, които отново трепнаха в сърцето на Грязнов.

Сиво небе, черна земя с изсъхнала трева — такъв беше унилият пейзаж, проточил се зад прозореца. Още час-два, и вечерта ще настъпи, южна и черна, тя се спуска внезапно, като завесата в театъра. Поне на Грязнов винаги му се струваше така. На север всичко е бавно — природата и хората, югът има съвсем друг темперамент.

— Не обичам есента — каза Рустам. — През този сезон винаги ми се случват най-страшните неща. Миналата есен загина семейството ми...

— Тамара ми разказа. Дълбоко ти съчувствам, Рустам. Не всеки има сили да преживее такова нещо.

— Жал ми е за всички: и родителите, още не бяха никак стари, и децата, невидели живот, и жената. А най-страшното е, не знам кой ги уби: дали чеченски бандити или войници от федералните части. Сякаш разсякоха душата ми на две. Бях в такова състояние, че исках да си отида след тях, само да избегна чувството за вина. Нали знаеш, у нас съществува закон за кръвното отмъщение и аз трябва да отмъстя на някого за тях...

— Рустам, но ти само наполовина си чеченец, майка ти е била рускиня, може би не трябва да живееш по този ужасен закон.

— Разбирам, че принадлежа и на русите, но чеченското в мен е повече, понеже съм живял в Грозни, тази земя ме е родила и откърмила. Това е моята родина. Искам да знам кой направи любимия ми град гроб на роднините ми. Нали не успях да ги погребя. Нищо не намерих, освен парцали от старото перде. Чувствам, че моите роднини са се възнесли веднага на небето като невинно убити. А когато гледам облаците, ми се струва, че виждам лицата им.

— Трябва да си починеш, да се разведриш. Да заминеш нанякъде, да смениш обстановката, в противен случай ще ти бъде трудно да се избавиш от това видение.

— Ех, Слава, земята е кръгла. Тези облаци ще заплуват след мен и ще ме гледат от високото с лицата на изгубените ми близки. Заради това напуснах милицията, прехвърлих се във военната прокуратура.



Мислех, ще имам друга работа, ще ме заобикалят други хора... Все същото...

Рустам замълча, извърна очи и се загледа в страничното стъкло, но онова, което изрече, вече беше облекчило малко състоянието му. Така се стори на Грязнов. Шофьорът си мъркаше нещо тихо под носа.

Сумрачното небе се покри цялото с облаци, макар да беше едва три часът, но изглеждаше така, сякаш всеки момент ще започне да се стъмнява.

— Не приближихме ли? — попита Грязнов.

— Почти пристигнахме — отговори шофьорът. — Виждате ли пред нас една оградена постройка? Това е резервният военен склад. Строен е по време на войната в Чечня, така си и стои до ден-днешен.

Когато приближиха склада, Грязнов видя, че обектът се охранява от усилен наряд. В четирите ъгъла на сградата стоеше по един пазач, двама на входа на склада. Не е изключено някъде вътре да се е притаил още някой войник, засега невидим за външно око.

— Какво искаш да видиш тук? — попита Рустам.

— Вече всичко видях. А къде е била бележката? На портала или на вратата на склада? — уточни Грязнов.

— На вратата.

— Изглежда, бандитите не са бързали много, щом са намерили време да си закачат листовката?

— А защо да бързат? Обектът е усамотен, отделен от воинската част и от града. След като са премахнали часовете, те са се чувствали в пълна безопасност — поясни Такоев.

До обекта водеше покрит с чакъл път, шофьорът не рискува да завие по него, затова попита:

— Сега къде ще ходим?

— Обръщай назад — каза Грязнов.

— Нали ти казах, че няма какво да правим тук — измърмори Рустам.

— Други улики, освен листовката не са ли останали? — поинтересува се Вячеслав.

— Никакви. Нито гилзи, нито оръжие, нито ножове, тук се е действало професионално.

— Странно. Значи убийците и крадците са или войници, или военнослужещи от федералните войски? Щом казваш, че са били

професионалисти.

— Не е изключено — подкрепи версията Такоев. — Но и много момчета, които са били в Чечня, сега се чувстват без работа. И почват кой рекет, кой кражби. Някои направо стават наемни убийци, разчитайки на единствената придобита във войната професия.

Шофьорът обърна колата и ускори обратно към Ставропол. Бързо се стъмваше.

— Явно боговете, които отмерват времето, нещо са объркали — обади се Грязнов. — Денят едва започва и веднага свършва.

— Всеки си има мярка. Слава, няма значение, аз се утешавам с това, че новата пролет започва от есента. В хотела ли искаш?

— Да, ако може. Трябва да прекарам някъде нощта.

— Слушай, а къде са ти нещата? — изведнъж се сети Рустам. — При Овражников ли ги забрави?

— Всичко е с мен — отвърна Вячеслав с усмивка.

— Не разбрах.

— Няма нищо за разбиране. Всичко е в джобовете ми. Тук е електрическата ми самобръсначка и одеколонът, тук четката за зъби и пастата, а леглото се надявам да ми го предоставите.

— Ех, много си оригинален.

## 21

Колата навлезе в града, когато започнаха да светват първите прозорци. Грязнов нетърпеливо погледна часовника си, преценявайки дали ще има време да телефонира на Тамара. Оказа се, че има достатъчно време.

От двете страни се нижеха складове, гаражи, след това започнаха жилищни кооперации, след тях заводски корпуси. Най-накрая колата зави в тихо дворче, където се намираше уютният хотел на завода за химически реактиви.

Дежурната беше предварително предупредена, изпрати радушно Грязнов до стаята му, обзаведена с всичко необходимо, приятна и чиста.

— О, какъв палат! — рече весело Грязнов.

— Харесва ли ти? Ще останеш ли?

— Да, разбира се.

— Не се сърди, ще те оставя за десетина минути, най-последно трябва да полеем срещата — устните на Такоев се разтегнаха в усмивка, но очите му оставаха студени.

Грязнов помисли, че в зениците на Рустам се е настанила непоносима мъка и няма да изчезне, докато болката не се притъпи и не бъде изместена от нещо по-важно. Щастлив е онзи, който умее да се примирява със земните трагедии, да ги приеме като нещо неизбежно, без да иска от съдбата равностойна замяна на изгубеното.

Вячеслав само успя да вземе душ, а на вратата застана Рустам с бутилка в ръка, в другата държеше пакет с мезе.

— Да се почерпим, брат — прикани той.

— Като ще се черпим, да се черпим! — Грязнов едва сега си спомни, че цял ден не е слагал нищо в устата си, освен кафето при Овражников.

Мъжете измиха две чаши, нарязаха салама и шунката, отвориха консервите.

— Рустам, аз съм ти длъжник — рече Грязнов.

— Какво имаш предвид? — уточни Рустам.

— Тамара.

— Е, нека първият тост да е за Тамара! Това момиче ми е скъпо — Рустам надигна чашата си и я пресуши.

— Тя ми каза, че си спасил живота ѝ, изнесъл си я от ада.

— Имаше нещо такова. Но после, когато аз бях зле, фактически тя ме измъкна от примката, така че сега не си представям живота без нея.

— Какво искаш да кажеш с това? — Грязнов се навъси.

— Нима тя не ти съобщи? Възнамеряваме да се женим! — рече Рустам.

— Не... а на мен не ми е хрумвало. Тогава и на двамата желая щастие! — За Грязнов ударът беше чувствителен.

Той пак напълни чашите с водка. Пиха мълчаливо. Рустам неочаквано се разбърза, а Грязнов не искаше да го спира. Настроението му се развали, пък и днес се измори, а утре го очакваше работата, заради която дойде тук. Освен това не беше любител на любовните приключения.

— Ще се срещнем ли утре? — попита Рустам вече на излизане.

— Да.

— Да ти изпратя ли кола?

— Не се притеснявай. Ще дойда с такси.

— Ако успееш да хванеш.

— Ще се постарая.

Грязнов изпрати Такоев до изхода на хотела и въздъхна облекчено, когато най-накрая остана сам. Легна на леглото и неусетно заспа. Сънят му беше дълбок — не се събуди през цялата нощ.

Сутринта го събуди телефонът. Намери пипнешком слушалката, без да отваря очи, но щом чу гласа на Тамара, веднага се събуди.

— Кой ми обеща да се обади снощи? — попита тя с обида в гласа.

— О, господи! Аз съм заспал — каза със съжаление Грязнов. — Извинявай, скъпа, но вчера Рустам ми каза такава новина, че аз се усъмних имам ли право да те ухажвам както едно време.

— Какво толкова ти каза?

— Твърди, че се каните да се жените.

— Така ли? Той казва така. А аз още не съм си казала думата.

— Въпреки това... Откъде се обаждаш?

— На пет минути съм от хотела ти. Обличай се, ще те закарам в прокуратурата.

— Чудесно! След пет минути ще бъда готов.

Грязнов скочи да се мие. Тамара малко се забави и докато дойде, Вячеслав беше избърснат, напарфюмиран и свеж.

За негово учудване тя му донесе закуска: портокалов сок, пакетче извара, нарязан салам и франзела бял хляб.

— Много ме глезиш! — усмихна се Грязнов и целуна Тамара по бузата. — Само че трябва да те огорча: отвикнал съм да закузвам. Чаша кафе в службата, през деня хапна нещо на крак, а вечерта — солидна вечеря. Такъв ми е режимът, нали разбираш? Затова сега няма да мога нищо да хапна.

— Жалко, а аз се старях... Е, тогава ще се наложи да те поканя на вечеря. Остави всичко, да вървим, Рустам помоли да те закарам сутринта на работа.

— С кола ли си?

— Помогнаха ми чрез нашия Фонд за съдействие на милицията. Докарват от Германия коли, тук ги продават! Но всичко е законно!

— Абе не се съмнявам! — засмя се Грязнов. — Каква марка?

— „Хонда“, малка е, но работи безотказно и съм много доволна.

Грязнов слушаше Тамара, а го измъчваше един въпрос, който не се решаваше да ѝ зададе. Най-накрая не издържа, попита я, отмествайки поглед встрани:

— Какво сте имали с Рустам?

— Какво значение има за теб? — отговори тя след кратка пауза.

— Обичаш ли го?

— Обичах теб. Но се оказа, че на никого не е нужно. А животът си вървеше, различен — добър и лош. И през цялото време той беше до мен. Понякога ме плаши с претенциите си. Така живея край него, между страха и любовта.

— Значи нямам дори най-малката надежда?

— Знам ли!... Но по-добре да не говорим за това, че ще започнем да се пазарим и да си поставяме условия — предупреди го тя.

— Добре, няма... Хайде да вървим да ми покажеш твоята приятелка „Хонда“.

— С удоволствие ще ви запозная.

Колата се оказа с невероятно нелеп цвят — на розова перла, — къса, но просторна вътре, по женски уютна и светла. Леко врътване на ключа, докосване до педала — и колата леко се понесе из града, приютила в себе си двама души, някога съвсем близки, а сега застанали на кръстопът.

— Всичко ли е наред? — се обърна Рустам към Грязнов, когато двамата с Тамара влязоха в неговия кабинет.

— Тамара кара отлично — отбеляза Вячеслав. — Благодаря, Тамара Александровна, много съм ви признателен!

— Стига, не се преструвай! — усмихна се тя. — Вашата задача е изпълнена, другарю капитан. Разрешете да изляза?

Такоев кимна и с жест покани Грязнов да седне, попита:

— Откъде ще започнем? Ще четеш ли делото?

— Непременно. Дай ми всичко, което сте събрали по делото за убийствата и кражбата. Също и твоите съображения по въпроса.

— За съжаление, материалите не са толкова много — и той подаде на Грязнов съвсем тънък том с грижливо подшити протоколи от огледи и разпити на свидетели. — А относно съображенията, моето мнение се различава от мнението на началството. Кое е по-важно за теб?

— И едното, и другото — отговори Вячеслав, разлиствайки папката. — Освен това ще ме интересуват патриотите от вашите местни партии и обществени движения.

— Когато възникна делото — отбеляза Рустам, — реших, че листовката на патриотите е просто хитрост на бандитите. А по-късно си промених мнението.

— Разбирам. А какво мисли твоето началство?

— А! — смръщи се Такоев и махна с ръка. — Те са убедени, че тук се чувства ръката на чеченските командоси.

— Не си ли съгласен?

— Защо ще ограбват някакви складове? Какво, да не би да имат малко оръжие? Само федералните сили им продават какво ли не. Такава е политиката.

— Знаеш ли, бих искал да се срещна с вашите патриоти, с казаците, да ги чуя. Във всеки случай един такъв разговор няма да попречи на делото. Не си ли съгласен? Пък и кой чеченец ще вземе да

се маскира като руски патриот? Помисли само! Виж Басаев — той смята всеки терористичен акт за свой личен подвиг и не иска с никого да дели славата.

— Знаеш ли, има една тънко̀ст, наречена съперничество — започна Такоев, като подбираше внимателно думите. — Изобщо не бих искал да разкривам пред теб всичките си карти. Разбира се, много мислих за ограбването на склада и продължавам да водя разследването по това прекратено дело. А то беше прекратено поради невъзможността да се открият обвиняемите. Но все пак успях да намеря някои неща за руските патриоти и държа материалите у дома. Това е моят личен архив, така да се каже.

— Защо? — учуди се Грязнов. — Отдавна мина времето на самотните следователи и ти прекрасно го знаеш. Никой от нас не е способен в днешно време да работи без експертите по балистика, без химиците, физиците, биолозите — с една дума, без хората, които са нашите уши и очи.

— Тук имаме съвсем обикновен случай, дори да са необходими специалисти, това са социолози или психолози, които могат да прогнозират в каква посока ще действат дадените групи.

— И какво изрови?

— Не е много. И засега не може да се приложи към нашето дело, но вероятно ще трябва да те запозная със съдържанието на папката ми. А за целта те каня у дома.

— Овражников знае ли за материалите ти? — попита Грязнов.

— Не. Никой нищо не знае. Исках да свърша всичко сам. За да не дяля с никого славата, както правилно отбеляза. Но ти пристигна и разбирайки важността на момента, сега реших да споделя с теб — Рустам се изрази малко високопарно. — И освен това трябва да разбереш, че е в мой интерес час по-скоро да те изпратя от Ставропол като потенциален съперник! — Той се засмя.

— Ама шегичка!

— Обикновена. Ще тръгваме ли? Тогава дай да прибера документите в сейфа. После ще се върнем и ти ще продължиш работа.

Грязнов кимна в знак на съгласие и те тръгнаха към дома на Рустам.

В колата Грязнов мислеше, че южняците имат в характера си нещо близко до коварството — някаква непредсказуемост, скрита



същност. Може би затова са измислили играта на шах, където трябва да предвидиш действията на противника няколко хода напред. Руснакът е по-праволинеен и наивен, а често хитростта му се обръща срещу него. При това другите забелязват, че Бог го е наказал. И го правят без злоба, по-скоро от съчувствие. В Русия винаги са съжалявали мъчениците и каторжниците, понеже във всички времена е имало много несправедливост, народът е бил прекалено угнетен и потиснат.

Грязнов видя в предложението на Рустам не само някакъв необходим ритуал — посещение на дома му, дори възможно пийване, в противен случай защо е приятел? — но и прикрит под външната доброжелателност разпит: какви са плановете ти след толкова неочакваната среща с Тамара? С една дума, Грязнов, отвори си очите на четири.

Рустам влезе в двора, спря пред своя вход и изведнъж един куршум проби задното стъкло. Грязнов рязко изскочи от колата и видя човека, който стреляше от покрива на отсрещната сграда.

— Лягай! — извика той на Рустам.

Но за Такоев вече нямаше спиране. Извади пистолета от джоба си, също изхвърча от колата и започна да стреля по човека, мержелеещ се като тъмна мишена на покрива.

— Улучих, улучих! — яростно завика Рустам. — Да тичаме! Няма да ни избяга!

Човекът на покрива изчезна. Може би Рустам наистина го улучи. Двата хукнаха към кооперацията, влязоха през различни входове. Грязнов извади своя „Макаров“ и започна да се изкачва бавно на най-горния, петия етаж. Оказа се, че таванският люк е отключен. Вячеслав се качи на покрива, огледа се и видя Рустам.

— Пак никакви следи! — рече Такоев съкрушено. — А почерците са сходни. Няма следи — нито гилзи, нито кръв. Оня стреляше оттук. Сигурно не съм го улучил — рече той съкрушено.

— И къде може да е изчезнал? — попита Грязнов.

— Крие се в нечий апартамент.

— Да отидем да проверим! — безразсъдно предложи Вячеслав.

— А имаш ли разрешение за обиск?

— Откъде?

— И аз нямам. Кой ще разреши да му правиш обиск без заповед? Слава, този рунд ние с теб го загубихме. Трябва да се примирим.

— Но кой може да е бил?

— Нямам представа.

— Имаш ли врагове? Подозираш ли някого?

— Че кого да подозирам? Сигурно всеки следовател има врагове. Обидени, осъждани...

На покрива беше студено от мокрия вятър.

— Щом няма какво повече да правим тук, да се махаме — предложи Грязнов. — Но не стреляха по мен. Тук още никой не ме познава. Върви мисли сега на кого си се изпречил.

— Може и да си прав.

Те слязоха от покрива, заобиколиха пететажния блок, като се взираха в прозорците, но така и не забелязаха нищо подозрително. Стигнаха до входа на Рустам, качиха се на третия етаж.

— Тук е самотната ми бърлога. Влизай, не се притеснявай, бъди ми скъп гост — покани го Рустам. — Апартаментът ми е едностаен, но добре, че имам и това.

Жилището беше обзаведено по източен маниер, по пода и по стените с килими, в бюфета кристал, бронзови свещници, тежък, бляскащ с всички цветове на дъгата полилей от планински кварц.

— Отдавна ли живееш тук?

— От шест-седем месеца.

— Тогава имам впечатлението, че си получил богато наследство.

— Цялата работа е в традициите. Моите предци така са си обзавеждали дома.

— Не говоря за това. Нашите заплати са приблизително еднакви, пък и знам, че всичко си изгубил в Грозни. А тук — такъв разкош! Не, просто си герой, умееш да живееш. Остава само да ти завидя.

— Справям се някак... Работих във фонда за съдействие на милицията, който има определени предимства. По едно време докарвахме коли от Германия, доста добре печелехме. В това няма нищо престъпно, сам разбираш.

— Bravo! А ние в Москва се побъркваме от тичане, поспиш, похапнеш и пак на работа — замислено изрече Вячеслав.

— Впрочем виждам, че и ти имаш достатъчно грижи, в противен случай нямаше да стрелят по теб от покрива!

— Както се казва в руската пословица: работата е за глупците. А аз ще кажа така: на глупака работа му дай. — Рустам се засмя сухо и като оголи ред бели зъби, се протегна към папката на ниската масичка и я подаде на Грязнов: — Вземи документите после ще ги разгледаш, може да намериш нещо полезно за себе си. Давам ти я като на приятел.

— Благодаря ти, Рустам.

— Знаеш ли, Слава, у нас съществува такъв обичай: дойде ли в къщата гост, какви други важни работи може да има? Сега ти си мой скъп гост и искам да те почерпя. Току-що се оказахме под куршумите. Да седнем и да благодарим на съдбата, че извадихме късмет. Нека и занапред да е така. Надявам се, че няма да откажеш гостоприемството ми?

Грязнов открай време не отказваше на хубава компания и маса, затова и сега кимна удовлетворително и потри длани, защото знаеше, че в Кавказ законът за гостоприемството е едва ли не най-важният:

— А какво друго ни остава, приятелю? Ти си домакинът. Аз гостът. Работата няма да ни избяга. С удоволствие приемам поканата ти.

— Чудесно! — зарадва се Рустам. — Сядай, ако искаш, пуши, почивай, оставям те за пет минутки и всичко ще бъде готово.

Домакинът веднага засука ръкави и тръгна към кухнята, откъдето след малко се разнесоха ароматни облаци, там нещо се пържеше.

Грязнов запали цигара, разходи се по мекия килим, спря пред полираната библиотека и зачете заглавията върху кориците. И изведнъж видя снимката с Рустам и Тамара. Двойката се усмихваше мило. В душата му се надигна завист, жегна го като змия, но Вячеслав се постара да се успокои. И как се успокои: все едно, няма да може да се ожени за Тамара; нима има право да обременява младата жена с тежестите на ергенския си живот. А, от друга страна, Тамара също работи в органите, би могла и да разбере, и да прости, ако е необходимо. Но, уви, той вече е закъснял, съдбата е успяла да се разпорежи с нейния и неговия живот...

— Хубава снимка, много я обичам — каза Рустам зад гърба му.

Грязнов трепна, сякаш са го хванали в нещо неприлично. За да скрие неловкото си положение, се съгласи с домакиня:

— Да, хубава двойка, симпатична.

Грязнов се обърна към Такоев и видя, че масата вече е сервирана. Значи Рустам предварително се е подготвил за срещата, направил е необходимото, а сега само е нарязал и наредил шунката, колбасите и пушената риба в чиниите. В средата на масата стърчаха две бутилки грузински коняк с пет звездички, в сребърна ваза искряха налети със сок гроздове, в голям тиган цвърчеше омлет с кашкавал.

— Скъпи Слава, заповядай на масата — покани го Рустам. — Макар че имам много познати, живея самотно и затова се радвам на всеки гост, който престъпва прага на дома ми.

— Благодаря — отвърна Грязнов. — И аз имам много приятели, грехота е да се оплаквам, често се събираме така, без официалности.

Те седнаха на голямата кръгла маса, сега не се изработват такива. Откъде ли я е намерил Рустам, дали не е от някой антикварен магазин? Но на масата беше хубаво и уютно.

— За тебе, скъпи приятелю, и за нашата среща!

— И ти бъди жив и здрав!

Пиха, започнаха да похапват от мезетата, но мислите им бяха насочени към миналото — към преживяното и уж завинаги отишло си, но както се оказва, останало с тях.

— Знаеш ли, Слава — така и не мога да разбера защо бяха убити толкова хора, защо бяха разрушени градове и селища? Всеки ден се питам и не мога да намеря отговора.

— Рустам, всичко се дължи на калпавата политика, нищо повече. А хората — те са пешки там, където играят царете.

— Като днес си спомням: стоим в Моздок. Трийсет и първи декември. По-рано на този ден живеехме с предчувствие за празника, а сега в душите ни се е загнездила тревога. След това пристига министърът на отбраната. Преди нощния щурм организира пиянска сбирка за офицерите и на нея обеща три звезди „Герой“ на първите, които превземат Грозни на трийсет и първи декември срещу първи януари. Понеже рожденият му ден е на първи януари. По време на щурма ние, подпийналите командири, желаещи да направим подарък на министъра, все пак успяхме да вкараме някои части в някои райони на града. Но колко хора загубихме?! Кой ги преброи? Ти се появи покъсно, но също завари някои неща...

— Знаеш ли, Рустам, само Тамара си спомням, а всичко останало е минало някак покрай мен. Хайде да прием за нея и за теб, за вашето

здрaво семейство. Желая ви щастие, макар и аз да харесвам това момиче и ти завиждам, няма да крия.

— Тамара е чудесно момиче, аз също съм я оценил, но в твое лице виждах сериозен съперник. После ти изчезна, а аз останах с нея в най-тежките минути.

Чукнаха се, пак пиха, Рустам не си вземаше от мезетата, явно искаше да си излее всичката болка.

— Две години месихме кръв и кал, унищожавахме техниката, проявявахме героизъм и още не знаем в името на какво беше всичко? Ето кое ме плаши най-много сега. Не знам кой съм? Защитник или убиец? И какъв съм за родината си, за народа си — спасител или враг? Непоносимо ми е да живея с тези мисли.

— Тогава ние бяхме само марионетки в ръцете на политиците — мрачно изрече Грязнов, поддавайки се на настроението. — Никой не може да избяга от това. Разбира се, това е наш грях, но ние с теб бяхме на служба и не можехме да откажем да изпълняваме задълженията си.

— А как след всичко това да говориш за правата и свободите на човека? Излиза, че за военните и служителите от органите като нас с теб тези понятия изобщо не съществуват?

— В нашата страна засега нещата стоят сложно — съгласи се Грязнов. — А по света хората, които не желаят да се замесват в авантюристичните военни работи на държавата си, се наричат пацифисти и се стараят да нямат нищо общо с армията. Това е всичко.

Телефонът извънтя.

— Извинявай — рече Рустам и се обади, отговори нещо на някого. — Да, аз съм на телефона. Добре, скоро ще дойдем.

— Какво, търсят ли ни? — попита Грязнов.

— Да, Турецки те е търсил от Москва и е предал някакъв фоторобот. С една дума, Овражников настоява незабавно да отидем при него.

— Добре, Рустам, ще отидем. Жалко, че не успях да разгледам папката ти.

— После ще я гледаш. В хотела. Засега ти я давам. Ако възникнат въпроси, тогава ще обсъждаме... Хайде, дай по още една, за из път, по руския обичай.

Изпиха по още една без мезе и тръгнаха.

Грязнов свикна да живее така, че всеки ден да му носи нещо ново и неочаквано. А когато не се случваха такива неща, животът започваше да му се струва сив и унил. Тук, в Ставропол, всичко беше неочаквано: срещата с Тамара и Рустам, стрелбата от покрива на кооперацията посред бял ден. Какво още може да се случи?

Странно усмихнат, Овражников постави пред Грязнов фоторобота:

— Какво ще кажете?

Докато се взираше в портрета, Вячеслав се намръщи. С черната, нахлупена до веждите шапка, лицето извънредно много приличаше на Рустам.

— Това да не е шега? — попита Грязнов, без да разбира все още нищо.

— Не. Никакви шеги. Рустам, погледни и ти. Изглежда, имаш двойник в Москва! — весело заключи Овражников. — Старши следователят по особено важни дела при Главна прокуратура на Русия Турецки твърди, че нарисуваният тук мъж бил наел апартамент в Москва и е заподозрян в убийството на двама души, които се опитали наскоро да проникнат в жилището, което въпросният човек е държал. Фотороботът е изготвен с помощта на съседите, които са го виждали неведнъж в техния вход. Освен това, Вячеслав Иванович, той каза, че сте в течение на нещата.

Грязнов се обърна към Рустам и видя, че лицето му сякаш се е вкаменило, а в очите му личи объркване.

— Не, мисля, че тук просто има случайно съвпадение. За неопитното око кавказците много си приличат, не е трудно да се обърка човек — произнесе замислено Грязнов.

— Може да мислите каквото си искате, но моята работа е да ви предам съобщението, пристигнало от Москва, по-нататък вие си блъскайте главата. — Овражников погледна изпитателно Грязнов и Такоев. — Между другото, виждам, че отдавна се познавате, може би това обстоятелство ще ви помогне да решите дадената задача. От своя страна трябва да ви известя, че в посоченото в съобщението време капитан Такоев наистина се намираше в Москва, беше в командировка, ходи в Главната военна прокуратура. Нали така, Рустам?

Такоев кимна след кратък размисъл, в този момент лицето му не изразяваше нищо.

— Затова, Рустам, те предупреждавам, ако си замесен в нещо, по-добре веднага си признай. Ние не сме ти чужди, ще се постараям да те разберем. В противен случай много лошо ти се пише.

— Как можете дори да си мислите такова нещо, Виктор Онисимович! — заяви Рустам с патос, докато избърсваше с нервно движение обилната пот, обливаща челото му — от вълнение или може би от изпития коняк.

— Аз не мисля, а виждам фактите. Предлагам незабавно да напишеш обяснителна къде си бил през дните на последната командировка, с какво си се занимавал, с кого си се срещал, посочи имена на свидетели. Трябва да представиш пълно алиби.

Сега лицето на Рустам почервения от гняв и той се развика:

— Аз служа в органите от юноша! Изгубих всичките си роднини в Грозни! Но не търся виновните! А тук заради някакъв фалшификат ме лишават от доверие?! Обвинявате ме в убийството на някакви хора?!

— Тук нещо не е наред — примирително се обади Грязнов. — Когато оде влязохме в двора на кооперацията, където живее Рустам, някой от покрива обстрелва колата ни. Значи има врагове, които желаят смъртта му. Не бива да изключваме, че някой е направил този фоторобот така, че да изложи Такоев.

— Всичко е възможно — предпазливо се съгласи Овражников. — Но всяка версия изисква сериозни потвърждения.

— Трябва да се обади спешно на Турецки. Да уточни кой точно е направил фоторобота и кой е давал данните за съставянето на словесния портрет. Това е много важно.

— Моля, звънете. — Виктор Онисимович посочи телефона си.

Вячеслав набра номера, отсреща дълго се чуваше дългият сигнал: Турецки не беше в кабинета си.

— Днес непременно ще се свържа — обеща той. — Убеден съм: правдата ще възтържествува. Но кой толкова ти има зъб, Рустам?

— Откъде да знам? Малко ли хора съм арестувал и пращал в затвора! А после те се връщат и започват да отмъщават на виновниците за неудачите си, разбира се, най-напред на следователя и на съдията.

— Ти вземи и уточни кой от предишните ти следствени е излязъл наскоро от затвора. Не е трудно да се направи.

— Ще се наложи... Ех, че работа! Някаква си отрепка... Но ти видя колко бързо изчезна от покрива. Значи самият той се страхува от мен! — заяви Такоев вече с тържество в гласа.

— Намерил си с какво да се гордееш! — подсмихна се Грязнов. — А колко свестни момчета загинаха заради ето такива отрепки!

— Как върви вашето разследване? — поинтересува се Овражников.

— Засега слабо. Изучавам, вживявам се в обстановката. Рустам ми помага — отвърна Вячеслав.

— Какво пък, не смея да ви задържам повече. Ако ви потрябва помощ, обаждайте се.

Грязнов и Такоев излязоха от кабинета на Овражников и запалиха цигари в коридора.

— Трябва да пътувам по работа — каза Рустам. — Нека се срещнем по-късно. Или утре. През това време ще се запознаеш с документите, ще има какво да обсъждаме. Между другото, къде е папката?

— Оставих я в твоята кола.

— Да отидем да я вземем.

Долу на двора Рустам отключи колата, взе папката, подаде я на Грязнов и попита:

— Тук ли ще останеш да работиш, или да те закарам в хотела?

— Не, тук ще поработя, а след това ще се поразходя из града.

— Както искаш. До утре.

Вячеслав махна с ръка на Рустам, постоя замислен и озадачен от случилото се. По принцип, ако знаеше причината, можеше да повярва, че следователят Такоев при престоя си в Москва е убил двама охранители, неизвестно защо напираси в квартирата му. В края на краищата какво знаеш за друг човек, в чиято душа никога не си надниквал? А и говореше странни неща: не знаел как да се нарича — защитник или убиец. Такива мисли не минават в главата на всекиго. Разбира се, не е лесен човек Рустам. А събитията в Грозни от деветдесет и пета година направо са покрити с мрак. Но и на Саша едва ли са дали фалшив портрет. С една дума, имаше за какво да помисли много сериозно. Грязнов реши да се отбие при Тамара: все пак тя е постоянно с Рустам, може пък случайно да помогне да се изясни нещо!...



— Може ли? — Грязнов надникна в кабинета на Тамара.

Тя се усмихна и го покани:

— Заповядай. Как върви работата?

— Всичко е наред, прекрасна маркизо!

— Но като гледам лицето ти, не мога да кажа същото за теб.

— Какво ми е на лицето? — погледна изпитателно Вячеслав.

— Загрижено е. Мрачно. Проблеми ли се появиха?

— Позна. И то не от най-приятните.

— Те... с нас двамата ли са свързани?

— Горе-долу. Разбира се, нямам право да говоря така, но днес пихме с Рустам за теб. Конякът беше горчив.

— Слава, ако обичаш, без намеци.

— Добре, няма. Можеш ли да се освободиш? Искам да говоря с теб нещо много важно и... тайно.

— Трябва да съчиня един спешен документ. Ще ми трябва още час-два.

— Аз съм в кабинета на Такоев. Той изчезна нанякъде по свои си работи. Ще се срещнем с него чак утре. Ще се обадиш ли, като свършиш тук? А след това можем да вечеряме заедно. Или вече не ти разрешава?

— За какво говориш? Все още не съм негова жена и той не може да ми заповядва.

— Е, слава богу! Значи мога да работя и да те очаквам с нетърпение — каза Вячеслав и не се сдържа, целуна я по бузата.

Тя пламна, но бързо се дръпна, каза, че никой не се държи така на работното си място — всеки момент може да влезе някой в кабинета.

— Права си, изчезвам. Доскоро!

Грязнов се върна в кабинета на Рустам, разтвори пред себе си следствените документи и материалите, събрани от Такоев за руските патриоти, и вгълбен в делото, неусетно премина в работно състояние. Времето минаваше незабелязано. Изглежда, Тамара не можеше да се справи със спешната задача на шефа си. Грязнов се запозна с протоколите от огледите и разпитите и без да жали летящото време, отвори папката на Рустам.

В нея бяха събрани снимки и изрезки от местни вестници, разказващи историята на движението „Руско национално единство“,

репортажи за политически акции, провеждани от патриотичната организация, бележки за ръководителите ѝ, техни снимки и много други неща. Ако трябва, материалите можеха да стигнат за цяла брошура. Само че на кого е нужна? Всички членове на „Руско единство“ се наричат истински руски патриоти, може би точно затова Такоев си е събирал материалите.

Тук имаше сведения и за веществата, произвеждани в завода за химически реактиви. В отделен пакет бяха събрани вестникарски материали за проблемите на тюрското казачество, снимки на казашки събрания и занимания на някакво спортно дружество.

Може всичките сведения да говореха нещо на Рустам, който живееше тук, но за Грязнов не се оказаха особено интересни. Той недоумяваше защо му е всичко това на Рустам, нямаше никакви преки улики, които дори да намекват за бандитското нападение в склада.

На вратата се почука. Вячеслав каза по навик „Влезте!“ и се зарадва, като видя Тамара.

— Какво става, свърши ли най-сетне?

— Нали виждаш. При теб как е?

— Сигурно всичко е добре, освен това, което не е добре.

— А кое не е добре?

— Това, че си тук, а всъщност си много далеч.

— Нека не говорим за това, става ли? Понякога животът е толкова кратък и бързотечен, че не си заслужава нищо да планираш и предвиждаш. Разбрах го едва вчера. Ти изчезна, аз те чаках и се измъчвах, беше ми обидно. Сега, когато пак се срещнахме, започнах да се упреквам и ядосвам, и защо? Не е ли по-добре да се радваме на появилата се възможност да бъдем заедно?

— Права си, мое умно момиче. Да забравим всичко — каза той и я целуна по челото, както се целуват деца.

Тя наближи масата, погледна отворената папка с материалите от вестниците и попита:

— Чие е това досие?

— Рустам ми го даде. Безполезен материал. Чета и нищичко не разбирам: за какво му е? Той ми каза: всичко е извънредно важно. А според мен — планината роди мишка. Може и да не съм прав. Добре де, довечера ще попрочета още, ще помисля. Нали трябва да се вживеея в местните условия!

— В такъв случай да отидем на ресторант. Да вечеряме — предложи Тамара. Явно се чувстваше тягостно в този кабинет, сякаш се страхуваше от нещо.

— Разбира се, да вървим, сега можем и да се поотпуснем — Грязнов се усмихна виновно. — Само да прибера всичко, а Рустамовата папка дай да оставим в хотела. Да не я нося с мен. Искам още веднъж да прегледам документите. През цялото време сякаш не съм на себе си. Знаеш ли, отдавна не ме е обземало такова чувство. Преди родната страна ми се струваше роден дом, а сега като че ли нещо се е случило — навсякъде си чужд.

— Ще ти мине.

Тамара тръгна към изхода. Грязнов се наметна в движение с тежкото си палто, заключи кабинета и последва девойката. На изхода предаде ключовете на дежурния и приветливо си взе довиждане.

В ресторанта беше шумно, свиреше музика, ритмичният рок не беше в състояние да заглуши човешките гласове. Маститите бизнесмени, надошли в заведението, активно общуваха по мобилните си телефони с партньорите, жените и тъщите си, разказваха им, че ремонтират колите си или нещо от този сорт.

Грязнов избра най-тихата маса в ъгъла на залата, откъдето прекрасно се виждаше цялото пространство, професионален навик — да избереш място, удобно за оглед. Тамара седна с гръб към залата, местната публика никак не я интересуваше, но Вячеслав помоли да му разкаже за присъстващите.

— Моля ти се, стандартен разрез на нашето местно общество. Ето там — маскирани казаци. Обърни внимание, колкото са повече звездите върху пагоните и кръстовете по гърдите, толкова е по-глупава главата. Сами си присъждат наградите и чиновете.

— Ясно. Ей тия с телефоните...

— С червените сака — местни мутри, свързани с престъпни групировки. Чувстват се свободно, имат си надежден „чадър“. Купонясват, докато не ги хванат на местопрестъплението. С черните костюми, тихата групичка гарвани — те са банкери. Не обичат да шумят за успехите си, затова пък предпочитат да броят пари. На останалите маси има пъстроцветна публика, но няма бедни, освен нас двамата. Обаче ние сме скромни хора, ще вечеряме и ще си ходим, няма да ни позволят да се перчим...

— Ех, Тома, колко му трябва на човека! Аз цяла вечер мога да те гледам в очите. На кого си се метнала?

— Баба беше грузинка, така че четвъртинка от кръвта ми е оттам.

— Ето с какво ме омагьоса ти мен, рижавия! А умееш ли да врачуваш?

— Нищо не умея. Ако можех, отдавна щеше да си долетял при мен в Ставропол...

Към масата приближи сервитьор, попита какво ще поръчат.

— Тамара, изцяло се доверявам на вкуса ти, поръчай всичко, което искаш — Грязнов реши все пак да се изфука.

Тя поръча бутилка шампанско, овнешко печено, различни мезета и кафе.

Сервитьорът се отдалечи.

— Сигурно е глупаво това, което ще кажа сега, но... нали разбираш? Много ми е хубаво с теб, но в същото време... Изобщо, смяташ ли, че Рустам ще преживее нормално тази вечер? Или нищо не си му казвала?

— Звъннах му, но го нямаше вкъщи. Явно е заминал в някой район. Нали е един от основателите на местния клон на Фонда за съдействие на милицията, наистина на обществени начала, но има достатъчно ангажименти. Те въртят огромни пари.

— Забелязах, когато бях в апартамента му. Между другото, видях там една любопитна снимка, една мила двойка! Да си призная, дори малко завидях.

— Е, стига де! Казват, че човек изобщо не бива да се снима преди сватбата, било лош знак — тя се усмихна с непонятна, странна усмивка.

Грязнов изобщо не можеше да разбере какво е нейното отношение към Рустам, а някак не се решаваше да попита направо. Сега не го интересуваха толкова отношенията им, колкото самият Такоев. Но все се помайваше, страхуваше се да не обиди Тамара. Тя усети настроението му и попита:

— Какво се случи днес между Овражников и Такоев? Сякаш са се скарали...

— В нашата държава стават странни работи. Днес ми изпратиха от Москва фоторобот на един престъпник и можеш ли да си представиш, с Рустам Такоев са като две капки вода. Дори не повярвах на очите си, Овражников направо се хвана за главата! А нашият герой, вместо да даде разумни обяснения, започна да разиграва ролята на оскърбен.

— Гледай ти! — поклати глава Тамара. — Но той наистина често ходи в Москва. По едно време дори се наложи да вземе квартира под наем. Не помня, може да греша, но непрекъснато отсяда у някого.

— Не наливай повече масло в огъня! Това са преки улики! Странно защо Рустам не си призна? Или има нещо за криене? И защо е

ходел в столицата?

— Преди — по въпроси на фонда. Нали работеше там активно. Преди да се премести във военната прокуратура. Но както разбираш, не е разрешено да се съвместява милиционерска и воинска длъжност с полуобществена и той напусна фонда. Мисля, че формално вече не е член на управата, или как се нарича там. Но сигурно няма да иска да остави и големите пари, които минават през организацията. Изобщо Рустам е много потаен човек. По едно време работеше и в следственото управление и караше коли от Германия. Разбира се, не беше той ръководителят... Впрочем моята хонда е негово дело...

Грязнов помълча, за да обмисли чутото. В поведението на Такоев много неща му се струваха странни. И дори това, че днес стреляха по него, само за пореден път потвърждава наличието на някакви тъмни страни в биографията му, сигурно свързани пак с тези големи пари. А където има огромни суми, там най-често се лее кръв...

— Тамара, Рустам не ти ли е разказвал дали е имал някакви сериозни криминални дела, свързани с дългосрочни присъди, с несправедливи наказания? Нали разбираш, един осъден винаги е недоволен, понеже смята, че присъдата не е била справедлива. Или някой да е изпитвал към него чувство за кръвно отмъщение? Тук при вас, на Кавказ, хората си мислят за какво ли не...

— Не мога да си спомня да е разказвал нещо подобно. Пък и предишните му дела са все за наркотици, битови престъпници... А доколкото ми е известно, сега се занимава направо с дреболии. Тоест това може и да не са дреболии — войнишки престъпления: извращения в казармата, дезертъорство, кражби. Но заради това да му отмъщават? Не, не мисля. Забелязвам го — сякаш кръшка от работа, макар да се прави на много зает. И това ме озадачава.

Сервитърът донесе шампанското и ордъврите. Дойде време да си спомнят миналото и да пият за бъдещето, а между тях стоеше Рустам, за когото бяха принудени да говорят.

След вечерята Тамара много настояваше да откара Вячеслав в хотела, той пък на свой ред я убеждаваше, че трябва да я изпрати до тях. Така стояха до колата и спореха къде да отидат. И никой не отстъпваше.

— Слава, тук познавам всяко камъче. Ще те закарам, а след това ще се прибера. Между другото, ти възнамеряваше и да порботиш

днес.

— Всичко това няма значение — упорстваше Грязнов. — Мой дълг е да изпратя дамата.

— Аз не съм ти дамата, а приятел и другар. Можеш ли да го разбереш?

Думите ѝ отново охладиха Грязнов, който все пак пийна в ресторанта и коняк.

— Щом настояваш, да си тръгнем поотделно. Ти с колата, аз с такси.

— Както искаш. — Тамара се измори да спори и се качи в колата.

Грязнов постоя на ръба на тротоара, помахаше след нея и изведнъж видя точно пред себе си тъмен капак на кола, почувства силен удар в хълбока, след което се търкулна в тревата. Тренираното му тяло все пак успя навреме да се стегне, за да намали удара. Помогна му и тежкото кожено палто, което загръщаше фигурата му като пашкул.

Грязнов се изправи, превъзмогвайки болката в бедрото и лакътя. Колата, която го блъсна, изчезна, дори и да имаше свидетели, едва ли са видели номера в тъмнината. Но друго измъчваше Грязнов: беше готов да плати скъпо, за да научи дали това е случайно или планирана акция? Какво може да означава всичко това? Плашат или предупреждават по-бързо да си обира крушите?

На тези въпроси нямаше отговор. Искаше по-скоро да се прибере в хотела, а сега, както е отъркаляй в калта, нито един шофьор няма да го пусне в колата си.

Но в тъмнината калта по коженото му палто не се забелязваше и Вячеслав успя да стопира един частник, който го закара в хотела за трийсетачка.

Той огледа съкрушено дрехите си, закачи калния панталон да съхне с надеждата, че до утре ще е сух и тогава ще може да го почисти. Остави палтото: истинската кал ще проличи утре. След това си взе душ, за всеки случай разтърка синините по бедрото и около лакътя с одеколон и едва тогава забеляза, че папката с изрезките не е на масичката.

Това го смути. Къде могат да изчезнат хартийките, на кого са потрябвали? Кой е влизал тук? Стаята се намираще на първия етаж. В бързината Вячеслав остави прозорчето отворено. Може пък да са влезли в стаята му от друго място?

Грязнов отиде при дежурната, попита дали не е идвал някой да го търси. Дежурната беше сънена и изобщо не можеше да разбере какво иска гостът от нея. Когато разбра, отговори охотно, че никой не е идвал при Грязнов. И тя не е влизала в стаята му.

Вячеслав разбра, че някой го следи. Следователно, първо, трябва да смени хотела — тази ведомствена дупка не се охранява от никого, и, второ, самият той трябва да е по-предпазлив.

Въпреки многото сюрпризи от изминалия ден Грязнов скоро заспа и сънят му беше дълбок, сякаш изпадна в несвят.

Сутринта, когато Вячеслав се канеше да излиза, телефонът упорито зазвъня, търсеше го Турецки:

— Здравей, Слава! Какво става, братко, съвсем се изгуби?

— Вчера се опитах да ти звънна, но не успях. А след това... с две думи — не исках да те безпокоя.

— Ясно. Вчера получихме някои резултати. Най-сетне се чуха гласчетата на Долгальов и Козлов. Добре си живеят. Козлов в Англия си купува титлата лорд или барон. Да го вземат дяволите! А вторият е вече в Якутия. Очакваме с нетърпение и двамата. Какво става при теб?

— Засега нищо конкретно.

— Поне изясни ли се нещо със склада?

— Трябва да призная, че с моето идване тук всичко се обърка още повече.

— Добре. Ако имаш възможност, притисни местните да не лапат мухите, а ти при възможност се връщай. Много е скучно без теб. Хареса ли фоторобота?

— А, получи се цял виц. Един от служителите в следствения отдел, баща му е чеченец, а майка му — рускиня, страхотно си прилича с твоя престъпник. Едно към едно! Нали разбираш какво се заговори.

— Разбирам, кавказците си приличат като китайците — засмя се Турецки.

— Е, можеш да се веселиш, а аз да си блъскам главата как да отгатвам местните ребуси и да не изказвам подозрения. Та те се обиждат до лудост!

— Труди се, Слава, родината няма да те забрави! Успех!

— Благодаря, поздравя всички. — Грязнов затвори.



Нямаше никаква яснота около делото за бандитското нападение във военния склад, а сега и тази история с Рустам, разказана от Тамара. Грязнов дори не мислеше да се предава. Търпението му нямаше граници. В него непрекъснато живееше истинският ловец, способен да дебне престъпника цели денонощия, да предугажда действията и намеренията му. И още по-добре, ако задачата се усложнява.

На вратата се почука. Грязнов извика, че е отключено, предположи, че идва някой от служителите на хотела. И безкрайно се учуди, когато на прага застана Тамара. Лицето ѝ беше преbledняло.

— Какво се е случило?

— Отвлекли са Рустам!

— Откъде го измисли? — Новината беше нелепа.

— В шест часа ми се обади непознат глас и ми съобщи.

— Но за какво им е той? Поставиха ли някакви условия?

— Поискаха да се прекрати разследването по делото за обира в склада.

— Така ли? — Грязнов се учуди. — Само това? Излиза, че имат непосредствено отношение към делото?

— Не казаха такова нещо.

— Тамара, тук стават странни работи. Вчера, ти тъкмо си беше заминала, ме блъсна една кола.

— Наистина ли? И как си сега? — Тя се хвърли към него.

— Нищо ми няма. Нали виждаш, засега съм жив — Грязнов се усмихна.

— Много ли се удари?

— Има нещо такова... Малко... — Вячеслав повдигна ръката си, смръщи се. — Май вече ми минава.

— Господи, какво става тук? Запомни ли номера?

— В тъмното? Всичко стана за миг: удар и аз — нагоре с краката! Но това е нищо. Някакъв смелчага стреля по нас с Рустам, когато отивахме сутринта към тях. Нападателят беше на покрива, ние хукнахме след него. Но стрелецът успя да се измъкне.

— Слава, трябва да разкажеш всичко на Овражников! Имаш нужда от охрана! — заяви Тамара.

— Овражников вече знае за стрелбата. Но категорично отказвам охрана. Само това ми липсва!

Момичето започна да го убеждава разпалено, че изобщо няма смисъл да се прави на герой: щом бандитите са могли да отвлекат Рустам, който отлично се ориентира в местните условия, нищо не им струва да отвлекат Грязнов.

— Добре, да вървим при Овражников, а след това ще видим — съгласи се Вячеслав. — Между другото, вчера стана още едно неясно и неприятно събитие: изчезна папката, когато ми даде Рустам.

— Че имаше ли нещо важно в нея?

— Нали сама видя! Нищо особено, сведения за тьорските казаци и патриоти. Не мисля, че вестниците представляват някакъв интерес за следствието. Двайсетина статии и снимки, сведения за военни формирования, количество и численост на отряди, наличното оръжие. Това е всичко, може да е интересно за някого, но няма никакво отношение към нашето разследване.

— Виж ти, значи и към теб тотално настъпление! Трябва да бъдеш по-предпазлив — предупреди Тамара.

— Разбира се, нападенията не са приятни дори защото след това трябва да си чистиш дрехите. Днес ми отиде цялата сутрин, за да оправя гардероба си.

— Защо си се мъчил, да беше ме поканил, щях да го направя по-бързо и по-качествено.

— Така мога и да свикна, а как ще отвиквам после? — попита многозначително Слава.

— Пак ли намеци? Да вървим! — почти заповяда Тамара.

Излязоха в двора на хотела и се качиха в колата.

Почти веднага Грязнов забеляза жигулата, която ги следваше неотстъпно.

— Тома, я завий нанякъде, струва ми се, че имаме опашка. Онова синьото жигули, виждаш ли?

— Разбрано.

Бисернорозовата хонда се засили под арката, рязко зави и се озова в успоредната улица. Жигулата препускаше неотстъпно след тях.

— Удари спирачките, да я оставим да наближи. Може да познаеш с кого си имаме работа.

Тамара спря колата, огледа жигулата, но не можа да различи човека на кормилото.

— И какво?

— Дори нямам предположение кой може да бъде.

— Да се поразходим ли из града?

— Ще се наложи — съгласи се Тамара. — Мисля, че имам достатъчно бензин.

Жигулата упорито караше след тях, спазваше дистанция от около сто и петдесет метра. Тази игра дразнеше Грязнов, искаше да обърнат рязко колата и да тръгнат срещу преследвача, но нещо го удържаше от подобна крачка. Преди всичко се боеше за Тамара, ако неочаквано започне престрелка.

— Знаеш ли какво, хайде ти да отидеш на работа, а аз да повъртя малко този досадник?

— Не, да вървим при Овражников — възрази Тамара. — Нека той се оправя, запомних номера на колата.

— А, сигурно е фалшив. Овражников с нищо не може да ни помогне. Но аз мога да направя жигулата на нищо и да извадя душата на шофьора.

— Не знаеш кои са пътниците в колата и дали имат оръжие. Овражников ще се свърже с оперативно-патрулната служба и за десет минути колата ще бъде задържана. Просто рискът е неуместен.

Доводите бяха резонни и Грязнов се съгласи със свито сърце.

## 24.

Лицето на Овражников беше непроницаемо, той измери с поглед Грязнов и Кузнецова и попита сухо:

— Какво се е случило?

— Следеше ни синя жигула номер 48–52 — каза Тамара. — Буквите бяха зацапани с кал.

— Къде забелязахте опашката? — Овражников се сепна.

— Ами веднага. Около хотела — отговори Грязнов. — Но това не е главното. Тамара има по-лоша новина.

— Какво друго? — Овражников се обърна рязко към нея.

— Сутринта в шест часа ми се обади някакъв човек и събщи, че Рустам Такоев е отвлечен.

— На кого е притрябвал и защо? — Виктор Онисимович учудено разпери ръце. — Те — имам предвид похитителите — нищо ли не съобщиха за себе си?

— Настояха незабавно да бъде прекратено делото за ограбването на склада.

— Странно. — Овражников се разходи из кабинета. — Непонятна ситуация. Разбира се, ще търсим Такоев. Моля ви, Тамара Александровна, останете, имам личен разговор с вас.

— Да тръгвам ли? — попита Грязнов.

— Вземи моята кола, нали цял ден съм на работа, няма да ми трябва — предложи Тамара на Вячеслав.

— Ами ако я смачкам?

— Значи такава е била съдбата й. Със сигурност ще хукнеш след оная жигула, нали?

— И още как! Нямам друга работа.

— Виктор Онисимович, Грязнов вече ви е казал, че вчера по него и Такоев са стреляли, а снощи, още не знаете, някаква кола е блъснала Вячеслав — каза Кузнецова. — Как ви се харесва?

— Никак не ми харесва! Трябва да си смените местожителството — отговори рязко майорът.

— И аз така мислех сутринта — отбеляза Грязнов, — но виждам, че засега трябва да остана именно в този хотел.

— Вячеслав Иванович, моля ви да не изчезвате. Сега ще започне спешна операция в гарнизона, но довечера ще се освободя и трябва да поговорим сериозно — каза Овражников, сякаш обобщавайки всичко.

Грязнов хвана бравата, но Тамара го извика и за всеки случай му даде ключовете от колата си, като го предупреди с усмивка, че трябва да се постарее все пак да не попада в ръцете на КАТ и да върне хондата здрава, за което ще е много благодарна.

Вячеслав излезе навън, седна на мократа пейка под брезата и се замисли. Това е явна задънена улица. Неизвестно защо Овражников не се разтревожи много от изчезването на Рустам, изобщо днес се държа странно. Дали пък лично не е организиран отвличането, за да подсигури репутацията и кариерата си? Сиреч имаше един престъпен елемент в нашите редици, но своите го отвлякоха и скриха. Търсете го, щом ви трябва, а ние си имаме по-важни задачи.

Оставаше едно — да търси Такоев независимо къде се намира: при патриотите, казаците, мафията или между рогата на дявола. Главното е да намери някаква първоначална сламка. И го осени идея.

„Какво съм седнал да мисля, сигурно ония ме дебнат. Трябва да им вляза в положението — това ще е достатъчно. Качвам се в колата и тръгвам. Не е изключено веднага да открия опашката. Тогава ще се изясним кой на кого и колко дължи...“

Грязнов стана решително, тръгна към хондата на Тамара и седна зад кормилото. Обикаля из града надлъж и нашир, но така и не откри никаква опашка след себе си. Безсмислено е да хаби бензина. И тогава Грязнов реши да съчетае полезното с приятното: да се отбие в най-близкия универсален магазин и да си купи чиста риза и някакво бельо. Когато се приготвяше за командировката, беше сигурен, че ще успее да реши всичко от раз. Затова по навик не взе със себе си излишни неща. Но сега ситуацията подсказваше, че сигурно ще се наложи да остане повече. Следователно трябва да си купи най-необходимите работи.

Той се насочи към голямото здание на универмага, паркира и тръгна към третия етаж, където след малко си избра подходящо бельо и тъмна риза на райе. Предпочиташе именно тъмните ризи, защото му беше по-лесно да ги пере. Постави покупките в найлонов пакет, излезе

на площада и тръгна към хондата. Зад нея беше паркирал син мерцедес. До него Тамарината кола изглеждаше като ярка буболечка.

Той дори не забеляза как пред него изскочиха трима едри младежи, които веднага го поеха. Грязнов не успя да се изплаши и вече се видя седнал в мерцедеса и заклещен от двете страни от юначагите. На това отгоре до слепоочието му допряха пистолет и му заповядаха да не мърда. Колата веднага напусна района на универмага.

Не го претърсваха, просто го държаха здраво за ръцете и Вячеслав се успокои. И дори си помисли, че може би неуспешният период свърши. Момчетата не приличаха на чеченски командоси, значи няма да искат откуп. А къде го карат? Не е изключено да отиват там, където е вече Такоев. Трябва да е готов на всичко. Да не бърза и да не се вълнува. По възможност...

Човекът вдясно от Грязнов прибра пистолета в джоба си и каза:

— Няма нужда да нервничите. Нямаме лоши намерения. Казвам се Юрий Устинович и съм командир на един от отрядите на „Руското национално единство“. Случайно разбрахме от свои хора, които работят в Управлението на вътрешните работи и прокуратурата, че подозирате наши другари в организиране на терористични акции. Това съвсем не ни е нужно. За първи път има депутат в Държавната дума, избран от нашето движение. Разбирате ли колко е важно за нас доброто име точно сега?

— Не е трудно да се разбере — отговори Грязнов. — Но какво общо имам аз? Защо е този идиотски спектакъл с отвличането?

— Я ме погледнете по-добре. Не си ли спомняте лицето ми?

— Спомням си го, вие бяхте на снимката... — каза Вячеслав и се запъна, не искаше да говори за откраднатата папка.

— Защо замълчахте? Доизкажете се. Къде сте виждали снимката ми?

— Има ли значение за вас?

— Разбирам ви, началникът на МУР не е свикнал да отговаря на въпроси! Вячеслав Иванович предпочита самолично да ги задава! Затова ще ви подсказва. Виждали сте снимката ми в папката, която лежеше на масичката ви в хотела. Откъде взехте материалите? И какво се готвите да правите с нас?

Грязнов разбра, че е безсмислено да крие, щом те знаят всичко. Освен едно: чия е папката.

— Готов съм да обясня някои неща от въпросите, които толкова ви интересуват. Но преди това бих искал също да ви задам няколко въпроса. Ето първия: защо отвлякохте Рустам Такоев?

— Дори не сме мислили да го закачаме — отговори Юрий Устинович с такъв тон, че Грязнов му повярва. — Не е нужен на никого. Той изобщо не е служител от органите, а въздух под налягане. А и той смята да подаде рапорт за оставка, понеже повече го интересува работата във Фонда за съдействие на милицията. Там си играят с такива пари! А всички кавказци са продажни и алчни. Добре ги знаем. На това отгоре е със смесена кръв, изобщо едно лайно. А суровата дисциплина и армейската служба са противопоказани за такива типове.

— Ами ако грешите? И кой тогава се опита да направи покушение срещу нас двамата? Кой стреля по нашата кола? Пак ли не сте вие? Тогава на кого му трябваше да убива пазачите, да краде експлозива и да оставя автографа си на руски патриот? И най-сетне, с какво право ме хващате на улицата и ме карате неизвестно къде? — завърши Грязнов.

— Искахме да ви предупредим, че вървите по лъжлив път. Никой от нашите патриоти не е обирал военния склад и не е убивал охраната. Това е елементарен фалшификат. Просто за някого е изгодно да лепоставя движението ни. За този, за когото истинска Русия е трън в очите! Ние работим навсякъде и можем да си купим всякакво оръжие, но засега държавата не ни цени, затова правим само онова, което ѝ доказва нашата любов. Нека да звучи високопарно, но е справедливо! И никой от нашите не е стрелял по вас. Стопроцентова гаранция.

— Слушайте, но нали можехте да го направите като хората. Да позвъните в хотела, да си уговорим среща. А вие какво правите? Крадете документи, а след това ми излизате с претенции. Няма логика, не е ли така?

— Грешите, господин Грязнов! Само разгледахме папката ви, но изобщо не сме я вземали. Честна офицерска!

— Но тогава къде е изчезнала? — попита възмутен Грязнов. — Вчера влизате през малкото прозорче в хотелската ми стая, днес отвличате мен! Къде е логиката? А между другото, същият този Рустам Такоев ми даде въпросната папка да я разгледам. Е, какво ще кажете сега?

— Да, не се получи много добре с вас. Приемете нашите искрени извинения. Но в края на краищата за нас е много важен контактът с всеки човек. Масите се състоят от отделни хора, а ние искаме масите да бъдат завладени от идеите ни. Само така нашите идеи ще могат да се реализират. Дори не е толкова важно по какъв начин ще стане това.

— И в какво се състои идеята ви?

— Нашата главна задача е да възпитаем в народа национално самосъзнание. Тя вече се реализира. Неслучайно в една или друга степен руската национална идея сега е подета от мнозина. Ако намерите време, елате утре в нашия клуб „Руски витяз“, няма да съжалявате. А може и много неща да ви се изяснят. И да ви харесат. Ще можете ли някъде към единайсет сутринта?

— Не знам, но ще се постарая. — Само това липсваше: Грязнов да приеме поканата.

— Относно отвличането на Такоев ще ви дам един съвет: помислете, може би този акт е бил необходим най-вече на него? Впрочем това е предположение. Ето че пристигнахме. Още веднъж извинете за създаденото неудобство, но ако забелязахте, дори не пипнахме пистолета ви. Ето колата ви, ще ви чакаме утре.

Пуснаха Грязнов от мерцедеса.

— А случайно да е ваше жигули 48-52? — успя да попита на слизане.

— Нямаме такъв номер.

Вратата на мерцедеса тракна и колата бързо потегли. Грязнов дори не се постаря да запомни номера ѝ. Защо му е?

Грязнов се върна в гарнизонната прокуратура, отби се при Тамара и рапортува:

— Другарю началник, вашата кола е доставена в двора жива и здрава.

— Грязнов, не се преструвай. Няма нищо радостно.

— Защо, няма ли никакви новини?

— Няма добри.

— Значи има лоши? Нещо за Такоев?

— Разпитани са съседите на Рустам, никой нищо не е видял и не е чул. Отникъде не са постъпвали никакви сведения.

— Какво друго?



— Не знам как да ти кажа. С една дума, Овражников никак не те харесва. Не ти вярва. Смята, че неприятностите започнаха от твоето идване. И този фоторобот, и някакви странни покушения, най-накрая изчезването на Рустам — всичко е свързано с идването ти. Какво ще кажеш?

— Глупости на търкалета. Какво друго? Началникът на МУР оглавява някаква банда, а е дошъл тук, за да вземе властта в града в свои ръце? Какво си мисли, че след всичко това заместник главният прокурор на Русия ще се шегува с него? Откъде ги намирате такива загубеняци.

— Слава, не се горещи, защото не знам какво мисли той, предавам ти онова, което каза.

— Сега къде е? — решително попита Грязнов.

— Ще се върне късно, отидоха в някаква воинска част. Там станало поредното произшествие... освен това ми каза, че не му харесват нашите взаимоотношения.

— Какви отношения? — Грязнов подскочи. — Какво разбира той от отношения? И изобщо това ли му е работата?

— Не знам какво има предвид конкретно. Може Рустам да му е разказал нещо... Във всеки случай заяви, че една почти булка не е прилично да се държи така с другите мъже, особено пристигащи за кратко в командировки.

— И ти каза ли му нещо? Или слушаше и...

— Да, естествено, отговорих, че не съм мечка, за да ме води някой. Че за първи път чувам от него, че съм нечия булка. Че моят личен живот не трябва да засяга никого. Да не живея в казарма.

— Браво! Ами той как реагира? Виж го ти него! А такъв кротичък на вид!

— Никак. Каза си урока и толкова. Каза само, че по мъжки разбира и съжалява Рустам. И всичко, което напоследък се случва, имаше предвид с Такоев, всичко това е резултат от намесата на някакви сили, неизвестно защо стремящи се да очернят честния работник.

— Да... — поклати глава Грязнов. — Тук с тия ваши порядки можеш да очакваш какво ли не. Какво ще правиш довечера?

— Засега не знам. Нищо не сме се разбирали с теб.

— А какво трябва да се разбираме? Вземи ме като... охрана. Ти си крехка жена, трябва да бъдеш защищавана.

— Разбрахме се — Тамара се усмихна, — вземам те. Каня те у нас на гости. Ще ме пазиш от всякакви неприятели.

— Това вече е друг разговор — зарадва се Грязнов и докосна с устни Тамарината ръка. — Отбий се при мен, когато свършиш работа. Аз ще бъда в кабинета на Рустам. Искам да поработя още с документите на това ужасно дело.

Скоро щеше да се стъмни. Започна да ръми дъжд. Безкрайните есенни дъждове също имат свой смисъл: земята се очиства, измива от себе си всичко ненужно, освобождава се от гнилото и болестите. А после всичко се повтаря през пролетта и отново ще има слънце, ще е топло и земята ще започне да ражда.

„А какво, правя аз в този живот? — Грязнов вдигна глава от документите и изведнъж се замисли. — Нямам нито жена, нито деца. Като плевел край пътя съм — ту ще ме смачкат, ту аз ще спъна някого. Душата ми не трепва за никого. Никой не се вълнува за мен. Слава богу, че имам работа и другари по оръжие, а какво ще стане, когато се пенсионирам? Ще се измъчвам от самота като Мойсеев? Какво да се прави, животът е такъв, че изстиска всичките ни сокове и ни захвърля. Изкарвай дните си така, както намериш за добре...“

Грязнов си погледна часовника, Тамара се бавеше. Тя се появи едва след час, когато вече беше съвсем тъмно.

— Да отиваме в колата, време е да си ходим. Че пак ще се забъркаш в някоя история. Сигурно в Москва не ти се случват такива работи?

— Стават най-различни неща, не ми се налага да скучая.

Те се качиха в колата и тръгнаха към дома на Тамара.

Ръцете ѝ потреперваха на кормилото. Вячеслав сложи дланта си върху ръката ѝ и те пътуваха така, сякаш заедно караха колата.

Стълбището беше тъмно, пипнешком стигнаха до втория етаж.

— Защо е толкова тъмно тук? — попита Грязнов.

— Сигурно лампата е изгоряла.

— Не те ли е страх да се движиш сама?

— Страх ме е, но няма къде да ходя.

Тя дълго не можа да отключи в тъмното, Вячеслав ѝ светна със запалката си и вратата най-накрая се отвори.

Жилището беше просторно, двустайно, подредено чисто по женски, никъде нямаше излишни неща.

— Хубаво е като в храм — рече Грязнов. — Виждам, че си чудесна домакиня, нали?

— Старая се. Не е сложно. Сама съм, няма кой да прави боклук. Нямам никакви домашни любимци, както се казва сега. Жал ми е за животните, затворени между четирите стени.

— А къде замина майка ти?

— При брат ми. Роди му се второ бебе, отиде да помага в началото. Тя е много сговорчива, ще изкара дълго. Господи, Слава, че съблечи се де! Ти си мой гост. Окачи си палтото, чувствай се като у дома си. Радвам се да те видя вкъщи — Тамара се усмихна светло и се наклони към него доверчиво и открито. — Сега ми е добре, ще отида в кухнята да приготвя вечерята, а ти си почини — каза тя, освобождавайки се от обятията му.

Грязнов седна на дивана, пушна телевизора и започна да слуша изпълнение на казашки хор. После започнаха новините от региона, много напомняха отдавнашните съветски времена, когато се говореше за реколтите, работата на предприятията, а се забравяше за конкретните нужди на човека. Сякаш тук, в провинцията, нищо не се е изменило.

— Ето ме и мен! — Тамара влезе в стаята с поднос, отрупан с чинии. — Вземи, ако обичаш, салфетката, ето я на облегалката на креслото, и застели масата.

Вячеслав изпълни послушно указанието. За една минута чиниите бяха наредени по масата, Тамара донесе бутилка шампанско.

По време на вечерята Грязнов разказа на Тамара за днешната си повече от странна среща с руските патриоти. Тя слушаше внимателно и притискаше с длани слепоочията си. Очите ѝ бяха пълни със страдание. И Грязнов разбра, че това я измъчва.

— Между другото, попитах ги дали те са отвлекли Рустам. Отговорът беше отрицателен. При това дадох твърде унищожителна характеристика на Такоев. И професионална, и човешка. Не разбрах защо. Може би ти ще ми обясниш? Освен това намекнаха, че трябва да търсим причината за изчезването му във Фонда за съдействие на милицията. Но аз не разбирам добре каква е цялата връзка, може ли да ми обясниш?

— Какво толкова му е неясното? — Тамара започна някак без желание. — Ако си спомняш, когато се запозна с Рустам, той беше

следовател в прокуратурата на Ставрополския край. След всичките чеченски събития, когато се случи нещастieto със семейството му, Рустам напусна прокуратурата. Стана един от учредителите на Севернокавказкия фонд за съдействие на милицията, вече ти разказвах за това. И немного отдавна, да речем, преди половин година, по някакви причини, във всеки случай не ми е казал какви, го поканиха на работа във военната прокуратура на Ставрополския гарнизон. Естествено, прекрати дейността си във фонда, но останаха връзките му с тях. Според мен прави нещо, но на обществени начала. Това е на практика всичко, което ми е известно. И друго — Рустам винаги се е отличавал с желязна бизнес хватка. Може някога да му е било нужно. Странно, но съвсем не разбирам желанието му да напусне фонда заради военната прокуратура. Както и изчезването му.

— Слушай, как си могла да се свържеш с Рустам? — В гласа на Грязнов звучеше открита ревност.

— Трудно е за обяснение. Уважавах го и се страхувах малко от него. Може да бъде неукротим и страшен, когато е разгневен... Освен това дълго ме опитомява, за да свикна с него, постоянно ме уговаряше да узаконим отношенията си. Но аз все отлагах, чаках нещо. Може би теб — тя се засмя тихо.

— Не разбирам. Обичаше ли го?

— Той ми спаси живота. Малко ли е? Стараеше се да бъде мой приятел, по-голям брат, баща. Понякога дори се изморях от неговото настойничество. Стараех се да се измъкна, да се махна, но все напразно. Той идваше и непрекъснато повтаряше, че има нужда от мен. Аз си припомнях, че трябва да плащам за спасението си.

— Кошмар! — простена Грязнов. — Но какво ще стане по-нататък? Ами ако утре пак дойде?...

— Ще бъда принудена да го слушам. Може би да се подчинявам на настойчивостта му...

— Тома, не си права. Негов дълг е било да те спаси. Само толкова. Не си струва заради този факт да го поставяш на пиедестал. На това отгоре той сам казваше, че и ти навремето си го спасила. Квит сте. Трябва да забравиш за миналото!

— Ех, Слава, и моята любов към теб изнесох от миналото! Какво и как да забравя?

— Момичето ми, трябва сама да вземеш решение. Не бива да живееш така.

Тя дълго мълча, после каза:

— Слава, след няколко дни ще се върнеш в Москва, а аз ще остана тук. И не е известно какво ще измисля, на какво ще се реша от мъка и самота.

— Можем да заминем заедно.

Но Тамара не отговори нищо.

Дългата есенна нощ отлетя като миг. Те заспаха едва на разсъмване, а след това, потънали в сладък сън, се успаха.

Първа се събуди Тамара, заохка, че закъснява за работа. И след пет минути вече бяха облечени и готови да напуснат стаята, донесла им неочакваното и позабравено щастие.

Отвън Грязнов видя най-сетне слабите слънчеви лъчи, промъкващи се през сивите облаци.

— Здравей, слънце! — каза той. — Радвам се да те видя.

Но то моментално изчезна. Грязнов си помисли, че така става и с щастието: покаже се зад облаците и веднага се крие.

След няколко минути спряха пред сградата на военната прокуратура, влязоха във входа и под изпитателния поглед на дежурния всеки пое в своята посока, сякаш са непознати.

Навъсеният майор Овражников седеше в кабинета си и когато Грязнов влезе, дори не вдигна глава. Поздрави сухо.

Грязнов знаеше причината за престорената хладина на майора. Или се правеше, или сериозно преживяваше любовния неуспех, така да се каже, на своя подчинен. Оттук и мърмрето, което е направил на Тамара уж заради лекомисленото ѝ поведение. Но Грязнов нямаше абсолютно никаква нужда да си усложнява отношенията с местното началство, което, за разлика от него, сякаш беше удовлетворено от проведеното през пръсти разследване за обира на склада. За убийството на охраната какво да говорим, щом е почти фронтова зона, тук има и терористи, и просто бандити, а войнската служба си е опасна с всичките си последствия.

За Грязнов този въпрос беше свързан не само с професионалното му достойнство, това беше целта на командировката му. Затова реши да не демонстрира конфронтация, да не създава конфликти за дреболии, а както се казва, да хване бика за рогата.

— Виктор Онисимович, какво има? — попита той учтиво.

— Знаете ли, Вячеслав Иванович, никак не проумявам защо с вашето идване и в службата, и наоколо всичко започна да се руши.

— Може би случайно съвпадение?

— Не, съвсем не е случайно. Вие дойдохте, след вас пристига странен фоторобот, позорящ честта на отличен наш служител. За какво е нужно това на Москва? За да освободите място за някого? След това този служител направо изчезва, а у вас откриваме папка, в която намираме странна сбирка от вестникарски изрезки, свързани с нашия край и хора, живеещи тук. За какво ви е всичко това?

— Вашите момчета ли отмъкнаха папката, Виктор Онисимович? Господи, камък ми падна от раменете! И пак ваш човек ни обстрелва двамата с Рустам?

— Не, няма такова нещо — възрази Овражников.

— И колата, която ме блъсна, също не е ваша?

— И за това нищо не знам.

— Виждате ли как добре се получава! Значи според вас аз сам съм организиран срещу себе си две покушения едно след друго? Не виждам логиката, майоре. Сега за папката. Даде ми я Рустам. По този начин той е разработвал версията за руските патриоти, но според мен цялата идея отначало докрай е съшита с бели конци. Вчера ме издебнаха въпросните патриоти, натикаха ме в един мерцедес, половин час ме разкарваха из града и ме убеждаваха, че нямат никакво отношение към обира в склада, понеже бездруго си имат всякакво оръжие, а ако им дотрябва, ще им дадат без проблем. Те се опитват да получат от правителството официално разрешение за създаване на отряди за самоотбрана, чиято дейност ще се заключава в защита на Ставропол от чеченски командоси. И разни други престъпници. Дори ме поканиха днес на събрание, но аз — Грязнов си погледна часовника, — съм закъснял за уговореното време.

— Нищо страшно. Те обичат да поговорят, да правят митинги, ще се срещнете по-късно. Значи вашите патриоти нямат отношение към изчезването на Рустам?

— Не са мои, а ваши, тукашни. Някой си Юрий Устинович под клетва ме увери в това и намекна, че техните хора работят навсякъде, затова са в течение на всичко. И ако наистина Такоев е изчезнал, няма начин това да не е свързано с Фонда за съдействие на милицията.

— Е, това вече е прекалено! Познавам ръководителите на фонда, те са честни хора...

— Аз не бих употребил думата „чест“ там, където става дума за огромни пари и различни предимства — възрази Грязнов.

— Не знам, не знам... Може да има частица истина в думите ви. Ще се наложи да отидем във фонда. Но какво ще им кажем? Вие ли отвялякохте Такоев?

— Разбирам, че мога да ви шокирам: все пак Рустам е ваш подчинен. Но защо отхвърляте предположението, че Такоев наистина е свързан с някаква престъпна групировка? И портретът изобщо не е никаква грешка! Та това не са нечии зловредни клевети, а обективен факт — фотороботът е съставен с помощта на реални свидетели. При това аз не съм присъствал, не бих могъл да окажа никакъв натиск.

— В главата ми никога не е била такава каша, както днес! Това е нещо невъобразимо! — Овражников се хвана за главата, явно не можеше да поеме толкова информация наведнъж. — Е, добре, а защо трябва толкова откровено да демонстрирате своите... отношения с годеницата на Такоев?

— Ще ви кажа, Виктор Онисимович, за да приключим въпроса веднъж завинаги, понеже не сте в течение: ние с Тамара се познаваме отдавна. И Рустам не ми е съперник. Тамара трябва да избира. Можете да запазите за себе си вашите планински обичаи. Нито Тамара, нито аз му дължим нещо в личен план. Ако той мисли по друг начин, си е за негова сметка.

— Какво ни остава? — въздъхна Овражников. — Дали наистина да не отидем в проклетия фонд? Надявам се, че ще ми правите компания?

— Естествено. И в мой интерес е да намеря Такоев.



Офисът на кавказския фонд за съдействие на милицията се намираше в двуетажна къща. На входа стоеше охранител в маскировъчна униформа. Колата влезе в двора и спря. Овражников и Грязнов се запътиха към входната врата. Двамата оперативници останаха да чакат в колата.

— По какъв въпрос? — попита охраната.

— Идваме при президента Зайцев — отговори Овражников сърдит, защото пазачът се прави, че не го познава.

— Днес не приема.

— С мен е началникът на Московската криминална милиция полковник Грязнов. Желаете да се запознаете с ръководството на фонда. Така че бъди добър и доложи бързичко за нашето пристигане.

Охранителят влезе в коридора, след минута се върна и разреши да влязат.

Те се качиха на втория етаж, където ги посрещна друг охранител, застанал на стълбищната площадка, и ги изпрати до вратата с табелка „Приемна“. Минаха през празна стая и влязоха в кабинета на президента.

Зайцев, едър мъж към трийсет и пет, малко оплешивял, разговаряше с миловидната секретарка, която си записваше нещо в бележника.

— Моите почитания, Игор Степанович! — поздрави Овражников президента. — Запознайте се, това е полковник Грязнов, началник на МУР, представлява интересите на МВР, Главна военна прокуратура и Главна прокуратура.

Грязнов стисна леко ръката на Зайцев, представи се.

— Приятно ми е да се запознаем — кимна делнично Зайцев, но в очите му светнаха тревожни пламъчета. — Какво ви води при нас от Москва?

— Търся моя приятел Рустам Такоев. Има подозрения, че е отвлечен... — те се спогледаха с Овражников и Грязнов внимателно

впери очи в президента.

— Нима? — Зайцев се учуди съвсем искрено. — Нещо отдавна не се е появявал при нас. Мислехме, че е някъде в командировка. И какво, отдавна ли е изчезнал? И откъде е известно, че става дума именно за отвличане?

— Кога се срещнахте за последен път с него? — попита Овражников.

— Не е идвал повече от седмица. По-рано се отбиваше почти всеки ден. Слушайте, може да си обзавежда къщата?

— Каква къща? — учуди се Овражников.

— Как каква? Купи си къща в Грачовка. Там „новите руснаци“ си направиха цяло селище. Хубава вила, двуетажна, напоследък купуваше мебели да я обзаведе — заяви авторитетно Зайцев.

— А къде се намира тази Грачовка? — уточни Грязнов. — Струва си да отидем да видим. Може да се е случило нещо лошо? Човекът е преживял толкова мъка, изгубил е семейството си, ранен е в Чечня. Това не минава безследно.

— Наистина, как така никой не е знаел за вилата? — Овражников си знаеше своето. Новият развой на нещата видимо го озадачи.

— Били ли сте някога в дома на Такоев? — Грязнов се обърна към Зайцев.

— Разбира се! Поливахме покупката. Може ли без това.

„Защо Тамара не ми разказа нищо за вилата? — помисли Грязнов. — А може и тя да не знае нищо? Значи Такоев е пазел новината и от нея за по-добри времена. Тук има нещо нечисто...“

— Игор Степанович, предлагам ви съвместно да навестим дома на Такоев. Бъдете нашият Сусанин — предложи Овражников. — Какво ще кажете? Няма го човека — няма и никакви следи.

— По принцип става, имах някои неща да свърша, но ще почака малко. А откъде ви е известно, че е отвличен?

— Имаше телефонно обаждане — отговори уклончиво Овражников. — До една жена, с която той има връзка, позвънили са и са казали, че е отвличен. И разни условия. Главно по наша линия.

— Това ясно — кимна Зайцев, но личеше, че нищо не му е ясно.

Зайцев седна в мерцедеса, взе със себе си охранител и двете коли се отправиха към северната част на града, за да излязат на магистралата, водеща към Грачовка.

Информацията, получена от президента на фонда, озадачи Грязнов. Бедният, нещастен, самотен Рустам! И веднага си спомни богатата обстановка в жилището му, а сега и собствена къща. Не е ли прекалено? Или човекът просто умее да живее? За разлика от него, от Грязнов.

Вилната зона се намираще в края на селището. Новите вили с най-неочаквана архитектура бяха разположени на воля близо до магистралата и привличаха погледите на любопитните. Някои къщи вече бяха населени, на други пък строителството приключваше. Като цяло тук нямаше ред, но срещу къщата на Такоев вече зеленееше ливада, растяха няколко розови храста, подстригани за зимата и корените им заринати с пръст.

Грязнов погледна прозорците на втория етаж и му се стори, че завесата зад стъклото на единия от тях мръдна. Той премести поглед на първия етаж, но нищо не забеляза.

— Ще влезем ли вътре? — предложи той на Овражников.

Всички тръгнаха към входната врата. За тяхна изненада вратата не беше заключена.

— Влизаме ли? — попита Овражников. — Може да се каже, че сме дошли на гости. При наш човек.

Грязнов кимна в знак на съгласие; влязоха в коридора, разпръснаха се из стаята на първия етаж, където всичко беше обзаведено със скъпи меки мебели и постлано с килими. Но все пак в дома се чувстваше липсата на женска ръка, нещо не достигаше, може би някакви мили дреболийки, които щяха да привличат и веселят окото.

— Отлично жилище, а? — похвали го Зайцев. — Добре се е подредил Рустам. Ето! Умее да живее човекът!

— Но такава вила и мебели струват много, много пари — заяви Овражников.

— При нас във фонда Рустам беше далеч не последният човек, винаги е можел да спечели.

— Да, с нашите заплати не можеш много се обзаведе.

— Хора като Такоев умеят да действат — обади се Зайцев. — Не е изключено да се е занимавал и със свой бизнес. При него често идваха някакви хора от Чечня. Слушайте, може пък изчезването му да е свързано точно с това?

— Може да са били негови роднини, нали е от Грозни — вметна Грязнов. — Странно, че вилата е отключена и няма никого. Ако стопанинът е излязъл за малко, значи си струва да почакаме?

Те се качиха на втория етаж, огледаха спалнята и няколкото стаи, там мебелите още не бяха наредени. В спалнята на леглото имаше тъмносиня риза, Грязнов видя последния път Рустам с нея. Овражников поддържа ризата в ръце, след това я остави на място.

Грязнов се приближи до прозореца, погледна гъстите храсталаци, достигащи до градината на Такоев, и забеляза в шубраците да криволичи човек.

— Вижте — каза той обезпокоено. — Някой изтича.

Всички се надвесиха над прозореца, но не видяха никого. Човекът изчезна.

— Сторило ви се е. Там няма никой — заключи Овражников.

Слязоха на първия етаж, излязоха от вилата, тръгнаха около къщата и откъм тилната част откриха врата на черен вход. Дръпнаха дръжката и тя се отвори. Когато изминаха малък коридор, се оказа, че изходът от салона е покрит с голям килим. Затова не забелязаха вратата отвътре.

— Може би в къщата е имало човек, когато дойдохме — предположи Грязнов. — Стори ми се, че мръдна пердето на втория етаж. А сега този човек в храстите...

— Не е изключено — отговори Овражников. — Но не съм сигурен. Затова мисля, че трябва да поставим тук засада. Нека моите момчета постанат, да поогледат, може неочаквано да се появи някой.

Той извика двама от сътрудниците си, инструктира ги как трябва да се държат в засада.

— Морално сме готови, но физически немного. Трябва да намерим нещо за ядене — каза младият офицер.

— Вижте в хладилника в кухнята — отвърна Овражников. — Мисля, че Рустам няма да ви се разсърди. Правим го за негова полза.

Подчинените отидоха в кухнята и след малко оттам се разнесоха одобрителни възгласи:

— Оставаме! Тук има и за ядене, и за пиене!

— Не се увличайте там! Дръжте се прилично — прекъсна подчинените си Овражников. — Сварете картофи, вземете от

консервите, но съвсем малко. Разбрано? И никакви безобразия. А утре сутринта ще ви изпратя смяна.

— Може би си струва да претърсим храстите? — попита Грязнов.

— Да опитаме, но крайно се съмнявам в успеха — кимна Овражников.

Зайцев се намръщи, извини се, че е зает, и си замина.

Грязнов и Овражников обиколиха двора, претърсиха храсталаците, но като не намериха никакви следи по сухата трева, се върнаха обратно с празни ръце и решиха, че утрото е по-мъдро от вечерта.

Вячеслав влезе във фойето на хотела. Срещу него изскочи Тамара и попита разтревожено:

— Господи, къде ходиш цял ден?

— Търсихме Такоев.

— Казаха ми, че Овражников е бесен от сутринта, а след това заминал нанякъде. Не знаех какво да мисля...

— Овражников беше с мене. Ходихме във фонда при Зайцев, а след това заедно посетихме новата вила на Рустам.

— Каква вила?! — изуми се Тамара.

— Обикновена. Купил си е огромна къща и я обзавел с нови мебели.

— Но той никога не ми е казвал за това!

— Изобщо малцина са знаели — каза Грязнов и като видя любопитните очи на администратора, предложи да влязат в стаята му.

— Научихте ли нещо ново за Рустам?

— Немного. Има къща в Грачовка, която се оказа отключена и безлюдна. Оставихме там засада. За всеки случай. Пребродихме храсталаците, стори ми се, че някой върви там. Но не намерихме никого.

— И как изглежда къщата? — поинтересува се Тамара.

— Внушително. Огромна двуетажна вила. Меки мебели и килими, полилеи и красиви завеси — всичко от хубаво по-хубаво. Богат жених те иска за булка! — изрече ехидно Грязнов.

— Винаги ме е привличало не външното богатство, а вътрешното, тоест душата — отговори беззлобно тя. — Не се подигравай. Ако съм се стремела да се омъжа за него, отдавна да е

станало. Но нещо в този човек ме плаши. Понякога е прекалено жесток в разсъжденията си, сякаш е загубил най-важното, след което и собственият му живот, и този на околните хора е изгубил всяка ценност.

— Явно е било свързано със загубата на семейството му. Разбрал е колко е крехък човешкият живот и че нищо не можем да противопоставим на смъртта. Тук го разбирам.

— А как върви следствието ти, май не напредва?

— Защо? Все пак успях да изясня нещо много важно за мен. И за съжаление съм склонен да приема, че фотороботът не е грешка и не е случайност.

— И какво ще правиш? — попита тя тревожно.

— Ще те обичам. И ще установявам виновността на съперника си, колкото и да звучи противно. Между другото той изчезна, или беше отвлечен, след като Овражников му нареди да представи подробен отчет за посещенията си в Москва. Тогава моментално изчезна. А сега видях тази къща. Не, Тома, тук нещата не са така прости, както мислите всички, в това число и Овражников. Разбира се, Рустам за вас е свой човек. Но според мен просто не го познавате. Или не сте го разбрали. Нали най-напред аз не го проумях.

Овражников не го хващаше сън. Става няколко пъти посред нощ, гледа часовника, сякаш се страхуваше да не се успи, макар никога преди да не му се бе случвало такова нещо.

Уж нямаше за какво да се вълнува. Е, остави момчетата в засада. Това не е за първи път. Но нещо не му даваше покой, постоянно стягаше душата му някакво предчувствие за нещо непоправимо.

Разбирайки, че вече няма да заспи, стана в пет сутринта, пи кафе, свари на жена си овесена каша и грис за дъщеря си, облече се бавно и най-сетне реши да позвъни на Грязнов.

Дълго време никой не се обади, най-накрая чу сънени глас на Вячеслав:

— Грязнов слуша...

— Добро утро! Овражников ви безпокои. Готов съм да отидем да видим момчетата в Грачовка. Не искате ли да се присъедините?

— Разбира се. Но още не съм готов.

— Колко време ви трябва, за да се оправите?

— Не по-малко от половин час — каза Грязнов, пресмятайки, че трябва да събуди Тамара, макар да му беше жал, нека си поспи.

— Сега е седем. В осем без четвърт ще мина в хотела да ви взема, става ли?

— Да. Много ще съм ви признателен.

— Доскоро. — Овражников затвори, отиде до прозореца и замислено се загледа в мрака.

За кратко време около него всичко се преобърна с краката нагоре: спекулантът стана бизнесмен, крадецът — „нов руснак“, престъпникът — държавен деец. Моралът се разми, животът се измерва с една-единствена мярка — парите. Ако ги имаш — можеш да получиш кресло в Държавната дума, да купиш акции от предприятия, да откриеш банка. С една дума, с пари можеш всичко.

Овражников не искаше да се съгласи с това положение, но не знаеше за какво да апелира, виждаше единствения изход честно да изпълнява своя дълг, за да не може никой да го упрекне в продажност и безпринципност. Каквото и да става в света, все едно, ще останат вечните ценности: милосърдие, добро, любов — всичко онова, което помага на човечеството и на всеки човек да оцелее. Виктор Онисимович беше твърдо убеден в това.

Зад прозореца се чу клаксон. Грязнов разтърка запотеното стъкло, погледна навън и каза на Тамара:

— Овражников пристигна.

— Върви го посрещни, не искам да ме види тук.

— Защо? Нали решихме всичко — учуди се Вячеслав.

— Защо той да знае? Върви. Аз ще се приготвя и ще изляза по-късно.

— Добре, направи така, както е по-добре за теб.

Грязнов я притегли към себе си, целуна я и каза:

— До среща довечера.

— До среща, любими — отговори тя, поглади с длан бузата му, сякаш оставяше за спомен това докосване.

Виктор Онисимович нетърпеливо чакаше до колата.

През нощта беше замръзнало, земята се оказа твърда и бодлива. Локвите бяха стегнати от лед.

— Честита промяна на времето, Виктор Онисимович — Грязнов подаде ръка.

— Дай боже. При нас зимата е мека, ту стегне студ, ту го отпусне. Така живеем ние, между есента и пролетта. Ако падне сняг, много бързо се стопява. Само проблеми. При вас в Москва зимата е сурова, знам.

— И при нас има достатъчно кал — усмихна се Грязнов.

Овражников седна на кормилото, Грязнов се настани до него и колата потегли леко. Вячеслав забелязах крайчеца на окото, че Тамара гледа през прозореца, махна му с ръка. Този обичаен жест го върна към изминалата нощ.

— Имате щастлив вид — забеляза Овражников. — Добре ли се наспахте?

— Видът ми е обикновен. Просто съм оптимист по природа. Сутрин съм щастлив, вечер съм гладен и зъл.

— А пък аз не можах да спя. Сънувах нещо тягостно, досадно. Събуждам се, за да се избавя, заспивам — пак сънувам същото. Сякаш ме измъчва някакво предчувствие. Вдигнах ви по никое време.

— Няма нищо, Виктор Онисимович, всичко е нормално. Нашите работи, разбира се, не са блестящи, но ми се струва, че някои изводи вече могат да се направят. Например аз мислено анализирам материалите по делото и стигам до извода, че Такоев по-скоро не го е проучвал, а много грамотно и старателно го е блокирал. Разбирате ли, това е чисто професионално чувство, без никакви емоции.

— Наистина ли имате такава усещане? Или тук говори нещо друго?

— Не, уверявам ви, никога не бъркам работата с личните неща. Освен това всяко нещо си има край, колкото и да продължава — каза Грязнов. — Мисля, че рано или късно, но ще научим истината.

— Истината може да изплува и след десетилетия, но на кого ще е нужна тогава?

— Не бива така песимистично да гледате на живота. Е, има и „висящи“ дела, какво да се прави? Друго ме интересува в дадения случай: защо Рустам е събирал материал за руското единство и казачество? Та това е такава фалшификация: руските патриоти заради някакъв експлозив заклали също руски войници?! Сякаш нарочно са унищожени всички улики. И следите съзнателно са стъпкани. Аз също



познавах Рустам изключително от положителната страна... Но — времето! То е способно да направи с човека какво ли не. Както разбирам, сега Рустам е нужен и на двама ни.

Грязнов мислеше, че най-сетне тази Нова година няма да обикаля по приятели, а ще я прекара с Тамара. Ще украсят малка елхичка, ще окичат стаята с лъскави гирлянди, ще сложат на масата шампанско и мезета — ще бъде тих семеен празник, каквито Вячеслав не е имал от много години.

— Виктор Онисимович, ненапразно ме подозирахте. Ще бъда принуден да извърша диверсия във вашия град — каза Грязнов.

Овражников учудено и подозрително вдигна вежди:

— За какво говорите?

— Искам да открадна от вас Тамара Кузнецова. Когато пак се срещнахме, разбрахме, че старите чувства са живи. И всичко може да бъде чудесно!

— Ах, това ли било! — засмя се Овражников. — Опитайте се! Само че и Рустам я харесва. Всички знаехме това и всеки момент чакахме да се оженят.

— Разбира се, не се получава добре. Сякаш съм се възползвал от отсъствието му. Но всичко зависеше от нея. Струва ми се, че тя избра мен.

— Какво пък, ще се радвам за вас. В края на краищата жената трябва да си остане жена, а не борец с престъпността. Нека ражда деца, да готви борш и кюфтета, а в милицията сигурно ще се намери кой да я смени...

Пред тях се показва Грачовка. Вече напълно се разсъмна. От изток слънцето надникна в прозорците на колата. Едва изскочило над хълма, то лежеше на най-високия връх и сякаш имаше опасност да не запази равновесие и всеки момент да се търкулне по наклона към равнината.

Улиците на Грачовка бяха пуссти, колата бързо пресече селището и стигна до вилната зона. Още от пътя забелязаха нещо нередно: вятърът развяваше пердето на единия прозорец.

— Нещо е станало — каза Овражников и изскочи от колата.

Грязнов мълчаливо вървеше след него. Овражников изтича по стълбичките, мина коридора и в кухнята видя лежащите на пода служители от военната прокуратура. Бяха разстреляни през прозореца. Под масата се беше търкулнала тенджерата с варени картофи.

— Господи! Какво е това! — Овражников погледна безпомощно към навъсено мълчащия Грязнов.

— Простете, Виктор Онисимович, но сега вече съм убеден, че няма и не е имало никакви руски патриоти, а има Рустам Такоев, който също е разбрал, че всяко нещо има край. Колкото и старателно да го крие.

— Ами ако е провокация? Отвлекли са го същите командоси, а сега уж от негово име вършат зло?

— Не. Не вярвам в това! Фотороботът не се появи случайно! — твърдо заяви Грязнов. — Да отидем да огледаме останалите стаи, трябва да извикаме спешно оперативно-следствената група, тоест вашите следователи и момчетата от милицията.

Те се качиха на втория етаж, влязоха в спалнята, но ризата, онази, която вчера Овражников държа в ръце, не беше там.

— Ризата му е изчезнала. Само той може да си спомни за нея, чужд човек няма да обръща внимание на един парцал — отбеляза Грязнов.

Овражников мълчеше, но в душата му беше тъмна нощ.

Дежурният военен следовател разпитваше съседите дали някой не е видял нещо. След това състави протокол за огледа на местопроизшествието. Съдебният медик се занимаваше с труповете на загиналите, криминалистът обикаляше и сваляше отпечатъци от бравите на вратите и от перваза на прозореца. Всичко това действаше угнетяващо на Овражников. Той погледна Грязнов и каза:

— За съжаление вече с нищо не можем да помогнем. Напълно съм объркан, не мога да проумея за какво са ги убили?

— Не искам да предугаждам събитията, но бих посъветвал вашите сътрудници да направят щателен обиск в къщата — за да открият всякакви мазета, изби и прочие. Такоев е имал великолепен „чадър“ — вашата военна прокуратура. Не може да се измисли нищо по-добро за тъмни дела. Ако съм прав, тук наистина ще се намерят следи от оръжие или наркотици. А ние с вас сме виновници за убийствата, косвено, разбира се. Явно тук е било скрито нещо извънредно важно. Трябвало е да премахнат засадата, за да го приберат. А момчетата се са оказали прекалено безгрижни. Уви. Проследете нишката: открадват взрива, взривяват банкера, аз пристигам по същото дело, престъпниците започват да се суетят, опасявайки се от възмездие, правят нови престъпления. Между другото, имате добра интуиция. Пръв усетихте, че от мен идва някаква заплаха. Но повтарям: не пряка, а само косвена.

Овражников помълча, обмисляйки думите на Грязнов, сетне каза:

— Да си призная, принуден съм да се съглася с вас. Но това означава, че сме длъжни да направим обиск в градското жилище на Такоев.

— И то незабавно. Довчера мислех, че Такоев е жертвата. А днес съм убеден — Такоев е престъпник.

— Виждате ли колко лесно сменяте гледната си точка! — разсърди се Овражников. — Не, по-добре да доведем нещата докрай. И

тук вече не стои въпросът за честта на пагона, а за справедливостта. Трябва да направим проклетия обиск.

— А случайно да имате в себе си чиста бланка с подписа на окръжния прокурор? — усмихна се Грязнов.

— Не ни и трябва. Да вървим, ще се обадя от колата, до завръщането ни в града оперативно-следствената група да ни посрещне край дома на Такоев.

— Не забравяйте свестен техник с комплект шперцове. За съжаление аз не си нося инструмента, няма да мога да отключа. Помня колко са солидни бравите там. По-добре да ги отключим, отколкото да взривяваме вратата.

— Ох, Грязнов, и в Москва ли така работите? С чужди ръце?

— Винаги действам според обстоятелствата.

Те се качиха на третия етаж и спряха пред вратата на Рустам Такоев. Овражников натисна звънеца. Чу се славеева песен.

— Няма никой — каза той. — Хайде да отключваме вратата. Но преди това поканете свидетели.

Кварталният милиционер, който присъстваше, започна да звъни по вратите на съседите. На площадката първо се показва една старица, в краката ѝ се въртеше малък булдог.

— Момчета, какво има? — попита тя.

— Военна прокуратура — представи се Овражников. — Възнамеряваме да извършим обиск у вашия съсед, моля да присъствате.

Старицата започна полека да отказва, но Овражников ѝ напомни за гражданския дълг. Думите звучаха високопарно, но повлияха на бабката и тя се подчини.

От другия апартамент излезе момиче на около осемнайсет години с много къс пенъоар, огледа заинтересувано мъжете и попита:

— Какво обичате, господа?

Обясниха ѝ какво се иска от нея и тя веднага се съгласи, понеже никога не била участвала в подобни мероприятия.

Техникът започна да опитва ключалките, пробвайки ту един, ту друг шперц. Най-накрая се изправи и изтри потта от челото:

— Можете да влизате.

Овражников хвана бравата на вратата, за да я натисне и влезе, но Грязнов, който през цялото време се измъчваше от някакво

безпокойство, решително го спря и каза:

— Добре, сега ще помоля всички да се отдръпнат настрана. За да няма хора пред вратата.

Всички, в това число и Овражников, послушно изпълниха заповедта. Грязнов се огледа и застанал в рамката на вратата, отвори със силен ритник. И веднага в жилището прогърмя оглушителен взрив. Откъснатата от пантите врата рухна на площадката и закачи Овражников, който се подаде зад гърба на Грязнов.

От апартамента нахлу дим, там гореше.

— Викайте пожарната! — кресна Грязнов, докато помагаше на Овражников да се изправи. — Цял ли сте, имате ли нещо счупено?

— Не знам... Какво беше това? — попита той, олюлявайки се.

— Апартаментът беше миниран, ето какво!

— Проклятие! Но, Грязнов, предварително ли знаехте?... Господи, ами че вие сте ранен!...

Едва сега Грязнов забеляза, че по разрязания като с бръснач ръкав на коженото палто тече кръв. Едно парче беше засегнало ръката му.

Когато дойде на себе си от шока, девойката донесе на Грязнов бинт и йод, оперативниците извикаха от дома й пожарната. После нахлуха в жилището сами, без да дочакат идването им, и се опитаха да загасят огъня с подръчни средства. Съседите, които малко вярваха в старанията им, помъкнаха надолу най-ценните си неща. Грязнов и Овражников също слязоха на двора. Вячеслав най-накрая почувства слабост и световъртеж, а Овражников едва се държеше на краката. Явно беше контузен.

— Създадохме работа на нашите сътрудници — рече горестно майорът. — Не съм добре със сърцето. Господи! Тук е по-лошо, отколкото на война — ту стрелба, ту взривове...

— Съчувствам ви, Виктор Онисимович. Предполагам, че и тук имаме работа със същия експлозив, който е бил откраднат от военния склад.

— А сега какво ще правим, Грязнов? Можете ли да ми кажете?

Вячеслав изведнъж с тревога погледна в очите Овражников и изкрещя:

— Тамара! Какво става с Тамара?

— Не разбирам. За какво говорите?

— Такоев е бил в града, значи... Сега той е способен на всичко. Трябва спешно да разбера къде е тя.

— Грязнов, плашите ме. Кога се видяхте за последен път с нея?

— Та тя спа при мен в хотела! Вие позвънихте и аз бързо се приготвих.

— Сега ще се свържа по радиостанцията с дежурния, сигурно е в кабинета си — каза Овражников и се насочи към милиционерската кола.

Изведнъж около блока се събраха много хора, две пожарни гасяха пожара, двама сътрудници на военната прокуратура и двама оперативници от милицията вървяха след тях, за да изясняват подробностите около взрива.

Овражников седеше разтревожен в колата и каза, че днес Тамара изобщо не е ходила на работа.

— Но тя смяташе да се отбие вкъщи да се преоблече — спомни си Грязнов.

— Какво, пак ли предлагате обиск? Сега пък в нейното жилище? — Овражников се усмихна накриво.

— Не знам какво да правим. Но ако не тръгнете с мен, сам ще отворя дома ѝ. Тя се готвеше за работа, а не е там, значи нещо се е случило! Не бива да чакаме! Губим време!

— И какво ще направим този път? Първо ще пуснем снайперистите?

— Каквото искате, Виктор Онисимович, но аз не мога да чакам.

— Знаете ли, Грязнов, вървете сам при прокурора на Ставрополски край и помолете да ви даде разрешение за обиск на чуждо жилище.

— Разберете, не ни трябва никакво разрешение! Имам ключ от дома ѝ! Тамара сама ми го даде. А вие наистина вървете най-добре в „Бърза помощ“ и не се безпокойте. Вижда се, че сте контузен — каза съчувствено Грязнов. — Извинете, бързам. Няма време.

Той се обърна и тръгна към изхода на двора.

— Чакайте! Чувате ли! Стойте! — извика след него Овражников.

Вячеслав се озърна, след това се върна и попита:

— Какво се е случило?

— Къде без кола?

— Не се притеснявайте, ще хвана такси.

— Не се горещете. Ще отидем заедно, може да потрябва нашата помощ.

— Благодаря, Виктор Онисимович!

— Кажете, ами ако и там всичко хвъркне?

Грязнов се намръщи, сякаш го боли зъб, погледна със съжаление към Овражников и каза:

— Как не разбирате! Тук взривът е организиран с цел да се мисли, че Рустам е заобиколен с врагове, които са готови да унищожат и него, и имуществото му. А в дома на Тамара няма нужда от взрив, понеже ще стане ясно, че именно Такоев е извършил престъплението от ревност.

— Убедихте ме. Край, тръгваме. Като ще загиваме, да сме заедно, да няма от кого да търсят отговорност.

Овражников седна на кормилото, Грязнов се свлече на предната седалка. Сега беше готов за най-лошото.

Овражников и Грязнов видяха розовата хонда в двора срещу входа на Тамариновото жилище. Значи стопанката си е идвала. Сега предстоеше да разберат какво е станало по-нататък?

Мъжете се качиха по стълбите, Грязнов отключи входната врата с ключа. Влязоха в жилището, в което цареше ужасен хаос, всичко беше разпиляно, гардеробът зееше отворен. Сякаш собственичката безумно е бързала нанякъде и е грабвала само най-необходимото, а останалото е изхвърляла.

Надничача в спалнята, в банята, нямаше я никъде.

— Къде ли ще е? — попита Овражников.

— И аз искам да знам.

— Може да пие чай с приятелката си, а ти откачаш?

— Дай боже — само можа да каже Грязнов.

Той постоя напред стаята, озъртайки се наоколо, и каза:

— При нея винаги е имало идеален ред. Това, което виждам тук, не прилича да е извършено от нея. Разбирате ли?

Те отидоха в кухнята. Овражников надникна в хладилника, огледа масата, докосна чайника и тенджерата на котлона.

— Всичко е студено, изглежда, дори не е закусвала — заключи той. — Да видим в кофата за боклук... Какво е това? — Той извади оттам намачкан лист и го подаде на Грязнов: — Вижте, прилича на бележка.

На листчето имаше кратък текст:

„Слава, скъпи, любими! Прости ми за всичко. Съдбата е по-силна от нас. Принудена съм да замина с Рустам. Целувам те. Винаги твоя. Тамара.“

— С ваше позволение, може ли да прочета? — попита Овражников.

— Моля...

Овражников пробяга с поглед по редовете и каза:

— Да. Изглежда, тя го е писала. Значи Такоев е жив. Отвел е Тамара. Най-вероятно против волята ѝ.

— Сега поне десет процента вярвате ли ми?

— Вярвам сто.

— Как не помислих за нея? Трябваше да я скрием... Но кой да предугади?...

— Нима мислите, че Рустам нямаше да я намери дори в Москва? Има хора, които никога няма да изтърват своето. Това е съдба. Тя е права.

— Аз какво да правя сега?

— Щом престъпникът сам е водил разследването, как мислите, към какви изводи ни тласкаше? Разбирате ли сега. Не мога да си простя колко съм бил късоглед... По вашето конкретно дело ще получите мостра от експлозива, ще вземете копия от актовете на експертизата и можете да се връщате в Москва с чиста съвест. А по повод на всичко останало ще се наложи да се обърнем в Министерството на вътрешните работи на Чечня и да ги помолим за помощ — каза Овражников. — Имахме срещи със заместник главния прокурор на републиката и постигнахме договореност за взаимопомощ по обезвреждане на престъпници.

— Дай боже това да донесе полза.

Грязнов крепеше ранената си ръка и чувстваше как започва да отича и да изпълва ръкава на коженото палто.

— Боли ли? — попита Овражников.

— Не че боли, просто ми е зле. Всичко е зле.

— Трябва да отидем на лекар.

— Има време. Сега повече ме вълнуват резултатите от балистичната експертиза.



— Тогава да отиваме в службата! Между другото, там имаме и медицински пункт. Ще ви обработят раната както трябва.

Донесоха им актовете от криминалистичните експертизи по двете дела едва в края на деня. Балистичните заключения дадоха основания да се предположи следното: оставените в засада са били разстреляни от покрива на съседната строяща се къща. Там са намерени три гилзи от автомат. Не е изключено убиецът да е имал оптически мерник: попаденията са прекалено точни. Но и самите млади офицери се оказаха виновни: готвили си вечеря на светната лампа и дори без да спуснат пердето на прозореца.

По отношение на взрива в апартамента на Такоев, то там е използван същият пластичен експлозив, с който в Москва беше взривен bankerът.

— Виждате ли как странно се насочва всичко към Такоев? Случайност ли е? — каза Грязнов.

Овражников не отговори веднага, все още не искаше да изключи версията, че някой майсторски очерня Рустам.

— Досега нямаме пълна увереност, че всичките престъпления са извършени с участието на Такоев.

— Но затова пък от бележката на Тамара знаем, че е жив — възрази Грязнов.

— Но нали разбирате, че и съвсем други хора биха могли да накарат Тамара да напише бележката? Ето кое ме смущава.

Телефонът звънна. Овражников се обади и предаде слушалката на Грязнов, каза само:

— Вас търсят, от Москва.

Вячеслав допря слушалката до ухото си и с радост чу гласа на Турецки. Бяха минали няколко дни, но те бяха наситени с толкова бурни събития, че на Грязнов му се струваше — сякаш отдавна живее тук.

— Слава, как си? — поинтересува се Турецки.

— Нормално.

— Току-що разговарях с прокурора на гарнизона, така че съм в течение на твоите работи.

— Работите не са блестящи, вероятно ще се наложи да ходя в Грозни. Така се подреждат нещата...

— Никъде няма да ходиш, други хора ще се заемат с по-нататъшното разследване на твоя приятел. При това си ранен. Ако се чувстваш много зле, постъпи в тяхна болница, ако си в състояние да пътуваш — връщай се в Москва. Твоята мисия в Ставропол приключи. Това е моя молба и на Костя.

— Но аз не съм свършил тук нищо свястно.

— Свършил си, не се прави на скромен. Ние също не сме стояли със скръстени ръце. Рустам Такоев наистина е живял от време на време в онази квартира. Той има отношение и към финансовите афери на нашите банкери.

— Моля те да разкажеш това на Овражников, защото не вярва в непогрешимостта на подчинения си.

— Разбира се, че ще разкажа, но най-напред искам да съм сигурен, че се връщаш в Москва.

— А къде да вървя? Доскоро. Ето ти Виктор Онисимович.

Овражников изслуша Турецки, свъси вежди, благодари за информацията, сбогува се и затвори, а после каза тихо:

— Каква змия съм държал в пазвата си! Затварях очи за молбите му, освобождавах го от работа. И защо? За да извършва престъпления?

— Злото постоянно се облича в дрехите на доброто, в противен случай няма да оцелее.

— А ние го съжалявахме. Човекът изгубил семейството си. Стараехме се да облекчим живота му, дадохме му апартамент, без да чака... — изрече сърдито Овражников.

— Виктор Онисимович, безкрайно съм ви благодарен за съдействието в работата. Честна дума, беше ми приятно да се запознаем. Като идвате в Москва, отбийте се. Забравете за огорченията, трябва да продължаваме да живеем.

— Благодаря ви за хубавите думи.

— Отивам си, но душата ми остава тук. Когато научите нещо за Тамара, постарайте се да ми съобщите. Тази жена е единствената ми надежда за щастие.

## 28.

Все пак следствието по делото за банка „Ресурс“ бе водено неквалифицирано. Умишлено или от небрежност, не са иззети необходимите документи, не са разпитани необходимите свидетели, а нали това трябва да се направи по горещите следи. Сега вече много фигуранти са се скрили в „близката чужбина“, предишните фирми са се разпаднали, всичко е потулено.

Турецки раздели цялата си работа на два етапа. Първия: изучи дейността на банката до смъртта на директора ѝ Вадим Акчурин, а след това втория етап — след идването на Алла Бережкова и заемането на ръководния пост от нея.

Документите и договорите потвърждаваха връзката на банката с израелска финансова фирма, гарантирала двацет и пет процента годишна лихва по депозитните сметки. Явно тези високи проценти са привлекли Акчурин. Като начало банка „Ресурс“ привежда в Израел пет милиона долара, след месец израелската финансова фирма връща дълга с лихва, но едновременно получава от банката десет милиона долара. Месец след връщането на десет цяло и две десети милиона фирмата получава петнайсет милиона и вече се готви да получи поредния превод от двацет милиона. Но не дочаква. Точно по това време умира Акчурин. Той е пречел на някого да източи всичките пари от банката и да обяви фалита ѝ.

Турецки разбираше, че сиренцето е безплатно само в капана за мишки, както каза веднъж Семьон Семьонович Мойсеев. Не е възможно в Израел да се спечели двацет и пет процента годишна лихва. Такъв доход може да се получи само от търговия с наркотици или оръжие. Ако Акчурин не беше прекъснал веригата от преводи, щеше да я прекъсне израелската фирма, но, разбира се, при превода на парите от „Ресурс“, а след това щяха да съобщят на руските банкери: момчета, опразнете офиса. Но продължаваше да не става ясно по какъв начин „Ресурс“ изпада от списъка на банките — правителствени агенти. И като резултат банката поэтапно бива изместена от всички

бюджетни сметки и инвестиционни програми. Тя започва да плува самостоятелно и се задавя в бурното финансово море. Между другото, по това време съветник на Алла Бережкова е Владимир Козлов, нейният любовник.

И какво, дали пък от всичко това не излиза, че доверчивата любов на вдовицата погубва банката и може би мъжа ѝ? Макар да е грешно, но Турецки се ядоса на покойния Арбузов и освен това помисли, че би трябвало да се скара на момчетата от Управлението за икономически престъпления, които са започнали следствието. Само въпроси! Трябва отново да разпитва свидетели, да се занимава с черната работа.

Обади се Клавдия, секретарката на Меркулов:

— Александър Борисович, търси ви Казански. Защо не се обаждате?

Турецки изпсува и тръгна към началника на Следственото управление.

Казански го посрещна с усмивка, което веднага го накара да застане нащрек. Значи не чакай нищо хубаво.

— Как сте, Александър Борисович? — радостно се осведоми шефът.

— Различно.

— Ще ви помоля до края на месеца да представите отчет.

— Ще бъде изпълнено.

— Знаете ли, Александър Борисович, забелязвам, че в този кабинет винаги сте официален и предпазлив, а все пак бих искал между нас да се установят дружески отношения.

— Но това по-скоро са ваши лични проблеми. Възпитателната и прочие идеологическа работа е за шефовете, а аз съм само подчинен, нямам време да се замислям за високите материи.

— Възможно е да сте прав. Имам малка молба към вас.

„Ето, пак ще започне — помисли Турецки угнетено — Пак да ме тласка към някаква афера.“

— Виждате ли, има едно деликатно дело — точеше думите Казански. — Реших, че мога да го поверя само на вас като опитен сътрудник. Към мен се обърна за помощ Степан Макарович Савелиев. Да, да. Не ме гледайте учудено. Същият Савелиев, заместник-министърът на финансите.

— И с какво мога да му помогна аз? — попита Турецки, без да скрива раздразнението си.

— Преследват го, шантажират го, искат му десет хиляди долара за една видеокасета.

— А какво има на касетата?

— Той е убеден, че е фалшификат. Но са му скъпи честното име и добрата репутация, ще омърсят невинния и след това с години не можеш изчисти името си.

— За съжаление аз съм прекалено зает, в делото на bankerите има много епизоди, изискващи щателна проверка. По-добре възложете новото дело на някой по-малко натоварен колега.

— Не, Александър Борисович, уверен съм, делото не струва и пукната пара. Ще го схрускате като орех и ще освободите човека от неприятностите.

— Добре, ще се опитам.

— Отлично, доволен съм. Ето ви заповед за възбуждане на дело и визитната картичка на Савелиев. Позвънете му, вземете необходимите данни и... отсечете ненужната опашка.

Турецки се върна в кабинета си, веднага набра номера на Савелиев. Секретарката отговори, че Степан Макарович е зает.

— Безпокои ви старши следователят по особено важни дела от Главна прокуратура Александър Турецки, заместник-министърът Савелиев чака да му се обади.

Секретарката смекчи гласа си:

— Един момент, ще ви свържа.

Турецки поздрави, представи се, предложи на Савелиев да се срещнат, понеже подобни въпроси не се решават по телефона. Степан Макарович го помоли да отиде при него в министерството, за да обсъдят подробно проблема.

След около четирийсет минути Турецки вече бродеше по коридорите на Министерството на финансите и търсеше нужния кабинет.

Миловидна секретарка го придружи до Савелиев, предложи кафе, но следователят отказа, извини се с недостиг на време.

— Всичко започна преди една седмица — заразказва Савелиев.  
— Позвъни ми младеж, предложи за десет хиляди долара да купя от

него видеокасета. Както разбирате, сумата е огромна. Не разполагам с такава.

— Какво има на видеокасетата?

— Не знам. Могат да бъдат изработени всякакви фалшификати! Сега под път и над път има компютри, размножителна техника, всичко може да се нарисова!

— Срецали ли сте по-рано този младеж?

— Гласът ми е непознат, ако видя лицето му, може и да си спомня. Но това не е важно, цялата беда е там, че ми остава малко време. Следобед трябва да ми позвъни и да се уговорим окончателно за мястото на срещата.

Савелиев наистина се вълнуваше, това даваше основание на Турецки да мисли, че заместник-министърът е замесен в нещо, щом толкова се страхува от фалшификация. Но, от друга страна, кой може да е спокоен, ако го шантажират по подобен начин и му искат немалка сума?

— Не ви ли заплашваха с физическа разправа? — уточни Турецки.

— Не, не е имало такава неща.

— Е, тогава няма нищо страшно. Ако не възразявате, с разрешение на прокурора можем да подслушваме телефона ви, да засечем откъде се обажда изнудвачът, така ще го хванем.

— Знаете ли, мога да си уговоря среща с него, а вие ще ми помогнете да се разплатя и, разбира се, бих искал да унищожа касетата. Дори не искам да я гледам.

— А сигурен ли сте, че престъпникът не е оставил у себе си няколко копия? — попита Турецки.

— Възможно е, разбира се... А какво да правя в такъв случай?

— Трябва да осъдим този човек за изнудване по член сто шейсет и три. Дори ако касетата е улика, потвърждаваща ваши неблагоприятни деяния.

Савелиев смутено се заусмихва и каза, че сигурно първо все пак трябва да опита да се разбере лично с изнудвача и ако онзи се окаже неговорчив, тогава да извика на помощ Турецки.

— Не разбирам защо тогава сте се обърнали в Главна прокуратура? — отбеляза Турецки. — Престъпниците са жестоки хора.

И не ви съветвам да проявявате самодейност. Отсега нататък трябва да съгласувате с мен всичките си действия.

— Благодаря ви за консултацията.

— Засега няма ли да прослушваме телефона? — попита Турецки.

— Не, още не трябва. Ще се опитам да се разбере за последен път с него, ако не стане, тогава вече...

— Всичко хубаво — каза на излизане следователят. — Очаквам да се обадите.

— Да, непременно ще се обадя.

Турецки чу последните думи вече прекрачвайки прага на кабинета. Секретарката го изпрати с мила усмивка, заучена, но приятна.

Савелиев беше на около петдесет, не повече, нисък на ръст, но широкоплещест, с малко криви крака, изглеждаше монументално. Много е възможно здравето му да е в чудесна форма и в свободното си време да прави щуротии, възможно е дори да е със собствената секретарка. И ето че са го хванали, помисли Турецки, когато се прибираще в Главна прокуратура. Чувства, че е оплел конците, и затова се вълнува. Така му се пада.

Преди десетина години чиновниците бяха предпазливи, а сега са като отвързани песове. Дай им всички удоволствия наведнъж! Какво пък, има си смисъл и това. Сякаш не живееш, а кръжиш над живота, където се труди беднякът, изкарвайки си хляба насъщен, а на теб е дадено значително повече: прилична заплата, странични доходи, всякакви дотации от копанката с привилегиите и благодарение на това можеш да си позволиш много неща: да си купиш любовта на младо момиче, да посетиш клуб за избрани и така нататък.

Той живее по тези правила и изведнъж подобна конфузия, която заплашва да те лиши от всичко, с което си свикнал. По неволя ще заподскачаш. Ще склучиш съюз дори с дявола, само да не изскочи навън, да не затъмни биографията ти. Така е, не се е променил държавният чиновник, остана си същият сладострастник и страхливец, какъвто си беше...

Следобед Турецки работеше с банковата документация, но беше разсеян — неизвестно защо мислите му се връщаха към Савелиев. Трудно можеше да предположи как ще се развият по-нататъшните събития, следователят знаеше предварително само финала. Ще се наложи дълго и досадно да разговаря с изнудвана и може би срещите няма да са безполезни и за двамата. Сега Турецки очакваше Савелиев да му позвъни, за да вземе конкретно решение.

На вратата се почука и в кабинета бавно влезе Грязнов. Александър скочи да го посрещне, прегърна го, притисна го до гърдите си. Лицето на Вячеслав се сви от болка.

— Господи, съвсем забравих! — започна да се извинява Турецки.

— Няма нищо, ръката ми ще изтърпи, но ръкавът ме боли: виждаш ли как съм го залепил.

— Извинявай! Боли ли?

— Глупости, удари ме едно парче, сложиха ми два шева, ще ми мине като на куче.

— Хайде, сядай, разказвай, как беше?

Грязнов изложи накратко всичко, което научи и преживя в Ставропол, не украси нищо, призна, че загубата на Тамара се е оказала сериозна душевна травма.

— А ти какво откри тук без мен?

— Дълго е за разказване, но ще намеря време. А твоите момчета са истинско злато. Отлични помощници.

Телефонът зазвъня. Турецки грабна слушалката, позна гласа на Савелиев и попита:

— Нещо ново, Степан Макарович?

— Уговорихме се да се срещнем довечера в пет пред „Пингвин“, на проспект „Мир“. Той ще се качи при мен в колата. Ще си разменим стоката. Но аз нямам толкова пари. Не знам какво да правя.

Турецки погледна часовника си и каза:



— За четири ще изпратя оперативни работници с необходимия реквизит. По време на срещата не се вълнувайте, не се страхувайте от нищо, нашите хора са опитни, ще се погрижат за сигурността ви. Ще заловят изнудвача.

— А не е ли по-добре да не го закачат?

— Ами ако този господин подари утре копие от видео касетата на жена ви или нахълта в дома ви с автомат „Калашников“? Боя се, че тогава ще е късно да ви помогнем.

— Може би сте прав, Александър Борисович. Постъпете, както смятате за необходимо.

Турецки затвори и попита Грязнов:

— Надявам се, вече разбра за какво говорим със заместник-министъра на финансите Савелиев?

— Шантаж с видеозапис?

— Именно.

— Да отида ли?

— Не, Слава, и дума да не става. Ранен си, иди си вкъщи, почини след пътуването, полежи. А пък аз по-късно ще ти звънна и може да се отбия.

— Каква ти почивка? Не мога да си намеря място, така ме боли душата!

— Ами ако там има престрелка? Не, щом имаш черен период в живота, не се пъхай в горещите точки.

— Саня, теоретично може и да си прав, но подозирам: страхуваш се, че може да те зарази моят малшанс. Така ли е?

— Не говори глупости. Не съм по предразсъдъците. Но въпреки това си отивай вкъщи.

Турецки съжаляваше приятеля си, но разбираше, че Грязнов трябва да преболедува неочакваната за неговите години любовна болка, просто няма друг изход от тази ситуация.

Половин час преди срещата най-добрите кадри на Грязнов — началникът на втори отдел на МУР Владимир Михайлович Яковлев и Николай Саватеев — пристигнаха в ресторант „Пингвин“, седнаха на една маса, поръчаха си по бира, пиха, разговаряха тихо и при това наблюдаваха внимателно присъстващите. Изнудвачът можеше да е както сред посетителите на заведението, така и сред минувачите на улицата.

Те нахвърляха примерен психологически портрет: младеж на двайсет и осем — трийсет и пет, на вид интелигентен, не работи, желае изведнъж да забогатее, с една дума — мечтател, романтик, може би комплексар, защото не се е реализирал професионално.

Савелиев пристигна пет минути преди определеното време на мястото на срещата, спря колата срещу заведението и сега нетърпеливо се оглеждаше в очакване на изнудвача. До него на седалката имаше малко черно куфарче, в което лежаха десет тънки пачки стодоларови банкноти. Всъщност това бяха „кукли“, изработени от опитните криминалисти на ЕКУ към Главно управление на вътрешните работи.

Ченгетата излязоха навън, без да бързат, спряха на десетина крачки от колата на Саватеев, заговориха за футбол. Яковлев пръв засече сред равнодушно-замислената тълпа нервното, измъчено лице на шантажиста и отдалеч незабелязано започна да го следи с поглед.

Мъжът беше с дълго черно палто, без шапка. Тясно правилно лице, дълги бакенбарди, напрегнато стисната уста и цялата фигура, висока и кокалеста, напрегната, сякаш очакваше удар.

Изнудвачът отиде до колата, озърна се, седна до Савелиев, предаде му касетата, пое куфарчето с парите, отвори го леко, надникна, остана доволен. На излизане тракна вратата. И в този момент го хванаха, китките му се оказаха в белезници, а куфарчето с парите — у единия нападател. За миг го завлякоха до спрялата отпред кола.

— Кой сте вие? — попита най-накрая изнудвачът, облизвайки пресъхналите си от вълнението устни.

— Московска криминална милиция — отвърна Яковлев. — А вие кой сте?

— Виталий Пихтин.

— Браво, ето че се запознахме.

— Къде ме карате?

— В затвора. Вие шантажирахте човек, взехте пари от него, къде да ви водим? Може би искате на курорт? Оставихте ли си още копия от касетата?

— Да, да — охотно взе да кима Пихтин.

— Добре. Да отидем да вземам копията ви, ще ни покажете всичко. Какви тайни можем да имаме сега с вас?

— Но те са на вилата.

— Добре де, ще отидем на вилата. Разбирате, за да бъде разговорът ни по-сърдечен, така да се каже, е необходимо да знаем за вас колкото се може повече.

— Ако обичате, да си покажете документите — неочаквано помоли Пихтин.

— Презастраховате се! — усмихна се Яковлев, седнал до шофьора. Показа служебната си карта, без да обръща лицето си към арестувания.

— Не е там работата, сега има достатъчно акули, знам ли кой ме е спипал.

— Показвайте пътя, Пихтин — нареди Яковлев.

— Осемдесет и седми километър на Ярославското шосе, след това завой надясно и вилната зона е до него.

Те се понесоха по вечерна Москва, студена и кална. Уличните лампи и светещите прозорци неизвестно защо будеха тревога. Това беше чужда светлина, могат да те сгреят само твоите прозорци, ако някой те чака зад тях.

Трябваше им горе-долу час, за да излязат от Москва, толкова пътуваха и до вилата на Пихтин.

— Богат господин сте, имате прекрасна вила — каза Яковлев, разглеждайки двуетажната постройка, осветена от бледата светлина на уличната лампа.

— Вилата не е моя, а на един приятел. Замина за Англия, остави ми ключовете, помоли ме да я наглеждам.

След топлата кола тук, в околностите на Москва, се чувстваше студ.

Пихтин отключи, светна в коридора, пусна гостите да минат вътре. Гостната, облицована с жълта ламперия, беше обзаведена с плетени от върба мебели и изглеждала като облята със слънце. Стори им се, че тук дори ухае на смола.

Касетите, пет на брой, лежаха на масата.

— Хайде да ги видим сега, става ли? — предложи Яковлев.

— Видеото ми не работи. Рядко идвам тук, примерно веднъж месечно.

— Добре де, ще отидем в прокуратурата — каза Яковлев. — Там отдавна ви очакват.

Пихтин стоеше с наведени очи и очакваше по-нататъшните разпореждания.

— Заключение вилата, заминаваме за Москва. Коля, вземай касетите.

## 30.

На екрана се веселяха хора, масите бяха отрупани с бутилки коняк, водка, неизвестни за Турецки вина. В едър план изплуваха всевъзможни мезета. Както и разголените бедра на сръчни девизи и добре налети с тлъстини мъжки торсове.

— И къде е вашият Савелиев? — попита Турецки, без да изпитва ни най-малко желание да гледа как се развлича най-новото поколение на руския елит.

Пихтин послушно превъртя касетата по-напред и Турецки видя тлъст плешив мъж, съвсем гол, с младо момиче, седнало на коленете му. Те се целуваха в захлас, а в това време ръката на мъжа активно шареше между краката ѝ. Девизата се кискаше и дърпаше, но не се отлепяше от устата на кавалера си.

— И така нататък — отбеляза Пихтин, избърсвайки незабелязано потта от челото си.

— Добре, спрете тия циркове — махна с ръка Турецки. — Господин заместник-министърът наистина има за какво да се безпокои толкова силно. Ще отложим киното за по-добри времена. А сега изключвайте музиката и сядайте да поговорим. Олег — той се обърна към Величко, — води протокола. А на вас, приятели, едно голямо прокурорско благодаря.

Владимир Яковлевич се усмихна широко, стана и намигна на Саватеев:

— Коля, при Борисич винаги е така. Непременно ще прекъсне на най-интересното. Добре де, да си ходим, че вече стана много късно. Как е шефът?

— Върна се. Добре е. Позвъни у тях, ще се зарадва.

Когато оперативниците излязоха, Турецки се върна към въпроса за касетата.

— Къде е снимано?

— Има един нощен клуб, казва се „Парадайз“. На улица „Тверска“. А към него има сауна. За големи хора, така да се каже. И

там значи...

„Парадайз“ на „Тверска“... Нещо беше свързано с това име. Турецки искаше да си спомни, но отложи „за после“, понеже наистина времето летеше, приближаваше полунощ, а трябваше да разпита този специалист Пихтин.

— И тъй, господин Пихтин, Виталий Валерианович. Започвайте. И повече разказвайте за себе си, не се притеснявайте. Всичко ни интересува, до най-малките подробности, как стигнахте до такъв живот — започна разпита Турецки.

— Преди перестройката бях администратор в ТЮЗ2. Скромна длъжност и заплата, но тогава всички живееха скромно. Затова пък с гордост можех да кажа, че работя в театър, приобщен съм към изкуството. А след това сякаш всичко се завъртя. Помня, когато на „Тверска“ сложиха Горбачов и Елцин от шперплат, появи се илюзията за свобода. Създаваше се впечатлението, че си на „ти“ с президента, върви, прегърни го, снимай се с него! Точно тогава срещнах мой съученик. Стоеше до един як мерцедес, а аз тичах наоколо със съветските си панталонки. Той ме спря, заговорихме за житието-битието. Предложи ми: остави, вика, твоя театър и ела при мен в банката. Тъкмо сега директорът набира хора, аз съм много гъст с него, така че ще те уредя.

— Трите имена на твоя приятел и съученик?

— Володя Козлов.

— Козлов от банка „Ресурс“? — следователят не повярва на странното съвпадение.

— Да, какво толкова? — отговори Пихтин. — Той ме заведе при приятеля си, директора на банката Акчурин. И оня ме взе на работа, наистина падна ми се странна длъжност. А после и някои деликатни поръчения. Понеже преди това съм работил в театър, ми възложиха да организирам отдиха на шефовете...

Тогава ръководството беше от мъже, чак по-късно вдовицата на загиналия директор започна да управлява банката, съответно и отдихът се избираше съвсем мъжки. Колективно ходехме на лов, за риба, на сауна, в елитни клубове и ресторанти от най-висока класа. В моите задължения влизаше да осигуря пиенето за всички, мезетата и по възможност нежно женско присъствие. Разбира се, не бях посветен в тънкостите на финансовите въпроси на банката, но присъствах на най-

важните преговори на банковото ръководство с влиятелни лица, в това число и с държавни чиновници. Възможно е да не съм разбрал всичко. Но ако ми задавате насочващи въпроси, ще се постарая да си спомня информацията, която ви интересува. Когато банка „Ресурс“ фалира, а моят приятел Володя Козлов, който минаваше за любимец на неутешимата вдовица, изведнъж замина с нея в Англия, разбрах, че златните ми дни са свършили. Един от клиентите на банката, от тези, които не бяха останали на сухо, от душевна доброта ме уреди в администрацията на завода за битова химия в Бибарево. Сега работя там. Вярно, парите са малко, но нали трябва да храня семейството си.

— А какво ви подтикна да правите видеозаписите? Все пак, както разбирам, не е било безопасно за вас. Рискът е огромен.

— Това е дълго за разказване. И ако сте готови да слушате, ще разкажа. Но трябва време.

— Не знам защо, Виталий Валериановия, но се отнасям към вас със симпатия, може би най-добре да поговорим утре. Какво ще кажете, ако ви пусна до утре срещу подпис, че ще се явите? — попита Турецки. — Защото наистина е прекалено късно. Не ми се иска да ви разпитвам цяла нощ.

— Много съм ви признателен. Боя се, че семейството ми бездруго се притеснява много.

— Но утре непременно ще продължим разговора.

— Сутринта, ако разрешите, имам няколко лични неща, а след дванайсет съм готов да дойда при вас. Може ли така?

— Отлично — каза Александър Борисович и погледна часовника си. — Да, дванайсет без четвърт е, полунощ. Как лети времето! Хайде да си отиваме по домовете и до утре.

— Може ли вече да тръгвам? — попита Пихтин.

— Един момент, ще ви изпратим. А за утре ще ви напиша призовка.

Пихтин стоеше покорно до масата и чакаше. Личеше, че е от хората, които бързо се смиряват с поражението си и безропотно приемат новите правила на играта, поставени от противника. Такъв човек не трябва да се намесва в рисковани начинания, защото резултатите могат да са плачевни.

Излязоха и тримата от сградата на следственото управление на Главна прокуратура. Сбогуваха се с Пихтин.

— Мисля, че съдбата ни го изпрати — рече Турецки на Олег. — И при липсата на свидетели това е просто находка!

— Ох, не обичам да си имам работа с високите чиновници. От тях човек има само неприятности — поклати глава Величко.

— Сега най-много ме интересуват хората, свързани с нашето банково дело. Искам да разбера ролята на Козлов в смъртта на Акчурин и Бережкова. Мисля, че тъкмо Пихтин ще ни помогне да разберем отношенията на Козлов с това семейство.

Турецки стовари Олег до метрото, отмина и си спомни, че възнамеряваше да звъне на Грязнов. Извади мобилния. Вячеслав още не спеше. Александър съобщи, че операцията с изнудвача е завършила нормално и дори открива известни перспективи. След това се поинтересува как е самочувствието му.

— Командировката съвсем ме извади от релси, отпуснал ли съм се, какво.

— Няма ти нищо — засмя се Турецки, — скоро ще ти мине. Спомних си, ти май имаше един свестен информатор, струва ми се някъде около клуб „Парадайз“ на улица „Тверска“. А аз като че ли отново започвам да се интересувам от тези места. Не можеш ли малко да го активизираш в това отношение?

Грязнов нямаше нужда от обяснения — ставаше дума за най-добрия му агент-информатор.

— Добре де, ще се свържа с него.

— Поръчай му да разузнае кой е изпял Бережкова, когато се е върнала от Англия. Нека те държи в течение, ако чуе нещо за Козлов.

— Задачата е приета. Вече говорихме с него на тази тема. Едно нещо ме разочарова: тези Акчурин, Бережкова и дори самата банка „Ресурс“ — вече всички са покойници. Ти сякаш се занимаваш с тяхното наследство.

— Банката е мъртва — възрази Турецки, — но вложителите са живи, а те си искат парите. Освен това наоколо се движат престъпници, уверени в своята безнаказаност.

— Благодаря ти, Саня, за възвишените речи, имаш дар слово. А знаеш ли какво ми се случи днес?

— Пак ли някоя история?

— Нещо такова. Наближавам нашия вход, вече е тъмно. Гледам уличната лампа, а около нея кръжат снежинки. „Слава богу, мисля си,



най-после зимата дойде. Ще се събудя утре, а наоколо всичко ще е бяло-бяло! Светло и чисто!“ Отварям входната врата, а срещу мен някакъв психар с маска и нож в ръката. Аз го блокирам с лакът, викам: „Стой! Мирно!“, а той като ненормален все се мъчи да скочи върху мен. Не е по правилата, нали разбираш? Знаеш, дясната ми ръка е извън строя, наложи се да се браня с лявата. И изведнъж една кола — право срещу нас, застана плътно до входа. Мислех, ще ни смачка. С една дума, успях да се промъкна през вратата, а онзи луд скочи в колата и тя изчезна. Саня, всичко стана толкова бързо, че дори забравих да си извадя пистолета, разбираш ли? За първи път в живота си се обърквам. Това да не е старост, а? А когато изскочих навън, вече бяха изчезнали.

— Не, още си под влияние на твоята командировка... Сигурен ли си, че е дебнел точно теб? Кой знаеше, че ще се прибереш по това време?

— Ами колата? А маската на лицето?

— Всичко е толкова странно... Добре де, лека нощ. Утре ще се видим.

Утрото беше точно такава, за каквото мечтаеше Грязнов. Заваля сняг и скри пресечките, алеите, тротоарите, покривите. Хората го тъпчеха, следите им се чернееха, но снегът не се топеше върху замръзналата земя, а оставяше островчета — чисти и недокоснати.

Грязнов си спомни как като дете очакваше първия сняг, за да си поиграе със снежни топки, да покара ски. А после настъпваше новата година, в къщата се появяваше истинска елха и цареше щастие. Дълбоко в себе си пазеше спомена за отлетялото време, но винаги искаше празниците пак да се върнат в живота му чрез любима жена, може би чрез собствените деца. Но мечтата си оставаше неосъществима и той се измори да чака.

Сутринта Вячеслав тръгна да издирва агент Вития, или Птичката божия.

Най-често осведомителят стоеше в подлеза до спирка „Новослободска“ на метрото, свиреше с тръбата си и така изкарваше насъщния. Вярно, понякога се запиваше, тогава изчезваше за известно време и се криеше при приятелите си по чашка.

Обикновено идваше на традиционното си място измачкан, нередко със синина под окото, но собствената му музика го лекуваше, като посвиреше някой друг час, той се чувстваше отново вдъхновен музикант, особено ако към калъфа летяха банкноти.

Следобед преброяваше изкараните пари и си заминаваше, за да пропие всичко до грош с приятелите си. На следващия ден всичко се повтаряше отначало.

Истинското му име бе Евгений. Не беше глупав, уж интелигентен човек, свикнал да живее от подаянията. Беше му безразлично каква ръка хвърля, чувстваше се търтей в човешка среда, а за да оправдава съществуването си, свиреше с тръбата. Понякога към него се присъединяваха също така изпаднали барабанист и баянист, тогава ставаше цял оркестър. Свиреха нещо простичко, познато на всички, с

това омагьосваха слушателите, понеже „музицираха“ темпераментно и хармонично.

Тази сутрин Птичката божия се трудеше на традиционното си място, тръбата му ридаеше заради първия сняг и не осъзнатата тъга на музиканта. Грязнов послуша музиката, погледа го отдалеч и наближи.

— Здравей, Женя!

Осведомителят кимна за поздрав, но не махна от устните си тръбата, а продължаваше започнатата музикална фраза. Когато най-накрая свърши, Евгений се усмихна и попита:

— Нещо спешно ли?

— Да. Трябва да поговорим.

— Един момент! Сега ще прибера инструмента и ще вървим.

Той започна да прибира инструмента в калъфа, като преди това пъкна няколко банкноти в джоба си.

— Къде ще отидем?

— На явката.

— Другарю началник, от сутринта ме мъчи жаждата, не може ли да вземем една-две бири?

— Разбира се, аз черпя.

Грязнов купи от павилиона две бири, подаде ги на Евгений — нали си ги изпроси, сега да ги носи. Осведомителят ловко измъкна от джоба си пазарска мрежичка, сложи вътре бутилките, тръгна пръв напред, предвкусвайки насладата от студената сутрешна бира.

Минаха няколко спирки с тролейбуса, след това през задните дворове стигнаха до обикновена пететажна кооперация, където се намираще квартира за явки. Там се бяха срещали няколко пъти преди.

Помещението беше необитаемо, мебелирано служебно: олющен диван, няколко стола, маса, хладилник. Тази нищета не предразполагаше много за разговори. Но осведомителят постави бирите на масата, изплакна на мивката в кухнята две чаши. Седнаха един срещу друг, напълниха чашите с кехлибарената пенлива течност и започнаха да говорят.

— Поставих ли ти задача да научиш нещо за Бережкова? — попита Грязнов.

— Има нещо такова. Него ден имах пари и влязох в бара, където най-често се събират мафиоти. Винаги съм имал измъчен вид, затова никой не ми обръща внимание. Чух как двама си говорят. Ставаше

дума за някакъв мъж, който обичал да идва в бара и щом се върнел в Москва, първо тук идвал. Реших, че се разправят за някой от техните босове. Обаче чувам да наричат оня Козлов, а след това викат, трябва този козел да го подредим като Бережкова. За да са наясно с кого си имат работа и да делят. А то оная нае Мелник, за да измъкне дълговете. Малко ѝ бяха парите, нека сега да постои на топло. Дори единият се засмя, че трябвало да ѝ занесе сухари, да ѝ направи добро.

— Това барът към клуб „Парадайз“ ли е? — попита Грязнов.

— До него е. А оня клуб е закрит, тъй мисля. Просто така не се влиза в него. Има въоръжена охрана.

— Добре, ще се оправим с клуба. А ти как разбра диалога?

— Бе то от ясно по-ясно. Някой от тия „новите“ бизнесмени е взел кредит от „Ресурс“ и е изчезнал яко дим. Бережкова е наела Мелник и го е пратила да търси изгубените пари. И заради това са я тикнали в дранголника.

— Много си схватлив.

— Ами старая се. Живея сред такива хора, зная кой на какво е способен. Стига да поискам, от мен може да излезе добър психолог. Но вече е късно заради пристрастяването ми към алкохола! Знам, че не е хубаво, но нищо не мога да направя със себе си. А сега вече не мога и да заспя на трезва глава.

— Трябва да се лекуваш, да оставиш пиенето, тогава и животът ще ти изглежда друг.

— Нали тогава пък ще ми се иска да живея като осигурен човек, а вече нямам сила. А и средства. Сега възприемам живота изключително през стъклото на шишето: тогава ми изглежда привлекателен. Господин Грязнов, бихте ли ми казали очертава ли се хонорар за днешната ни среща?

— Е, как може да оставя такъв философ на сухо?

— Това е добре, защото всъщност денят ми е пропилян.

— Ами познаваш ли този Козлов?

— Не. Откъде?

— Ще ти намеря снимка — обеща Грязнов. — Моля да се навърташ по-често в този бар, слушай и си отваряй очите. Щом разбереш, че Козлов се е върнал, дай сигнал на мен или на заместника ми. Страшно много ни трябва този човек.

— Разбрах. Но там е адски скъпо, там ходят само тузари.

— Хайде, Евгений, без изнудване, разбрахме ли се? Трябва да помниш, че обираш редовия данъкоплатец. Имай съвест. Плащаме ти това, което ти се полага. Но никой не бива да злоупотребява — нито аз, нито ти.

Осведомителят си доизпи бирата, получи полагаемия се хонорар, написа квитанция и изгуби всякакъв интерес към разговора. Грязнов го пусна да излезе пръв, постоя до прозореца, погледа как се отдалечава приведената фигура на бившия талантлив музикант.

При Пихтин, в малкия му кабинет в „Химбит“, влязоха трима яки младежи, късо подстригани, мускулите им играеха под късите кожени якета.

— Какво обичате? — попита стопанинът на кабинета, усещайки подсъзнателен страх.

— Господин Пихтин? — попита присмехулно единият от влезлите.

— Да. Аз съм.

— Приятно ни е да се запознаем. Дойдохме да ви питаме защо ходихте в МУР?

— А кои сте вие, разрешете да попитам? И каква работа имате с мен?

— Питаш прекалено много. А нямаш право да задаваш въпроси.

— А вие с какво право? — Пихтин се опита да стане, но веднага омекна под тежкия поглед и силната длан на младежа.

— Не, само го вижте! Как се дърви! Ставай, тръгваме. Тук условията за работа не са добри!

— Никъде няма да отида! — заинати се Пихтин.

Говорещият извади от джоба си пистолет, допря го между лопатките на домакина и нареди:

— Хайде, размърдай се!

— Но как сте минали покрай охраната?

— Ние минаваме където си искаме! Тръгвай.

Изведоха Пихтин навън, наредиха му да се качи в колата. Щом напуснаха двора, му завързаха очите. Пътуваха дълго, а похитителите многозначително мълчаха.

— Къде ме карате? — не издържа Пихтин.

— Където трябва!

Най-сетне колата спря. Пихтин усети мирис на гора. Въздухът беше чист, не като в града, и той разбра, че са го докарали в извънградска вила.

Хванаха го под ръка и го въведоха в къщата. Той продължаваше да тъне в догадки: чии са тези хора, откъде и какво знаят за него?

След като го сложиха на един стол в стаята, най-сетне му развързаха очите. Той видя някаква жена, седнала отсреща, и двама младежи, от онези, които го отвлякоха от завода.

— Ако ви е скъп животът — каза жената, — трябва да ни разкажете подробно за всичко, което ви питаха в МУР.

Един от младежите извади пистолет и предупреди:

— Казвай истината. В противен случай — сам виждаш.

Пихтин пое повече въздух в дробовете и започна да разказва, но гласът му беше прекалено дрезгав и изплашен.

— Не се вълнувай. Тук всички сме свои — сякаш за негово успокоение каза жената.

Пихтин обясни, че са го арестували оперативници по време на срещата му със заместник-министъра на финансите Савелиев. Веднъж в сауната на клуб „Парадайз“, дето се намира на „Тверска“, го заснел с камера в компанията на проститутки. Подготвил компромата за себе си, за да измъкне от важния чиновник тлъста сума. Но за съжаление сметките му излезли криви. Та го хванали при предаването на парите, дори не успял да ги преброи.

— Пада ти се, глупако — подсмихна се младежът, докато си играеше с пистолета. — Да не беше си пъхал носа където не те канят. Остави ли си копие? — попита той рязко.

Пихтин изстина.

— Нищо не остана у мен! Те веднага всичко взеха!

— Нали ти казвам — глупак си — спокойно констатира младежът.

— Всичко ли разказахте? — попита жената със странна усмивка.

— Абсолютно всичко! — Пихтин беше сигурен, че дори да го измъчват, ще премълчи за другите касети и хората, заснети на тях. Защото изведнъж разбра: ако назове имената им — смятай, че е покойник. Ще го ликвидират не защото се е осмелил да снима в сауната без разрешение, за собствения си „бизнес“, а просто защото

знае прекалено много. Затова трябва да запази изражението си на много изплашен и притиснат от съдбата човек, какъвто изглежда в очите на младежа с пистолета в ръка.

Похитителите станаха, отидоха до прозореца и започнаха тихо да се съвещават за нещо. После жената се върна, каза му строго, че е решено като за първи път да му простят. Но той трябва да стои тихо като мишка и да не си подава носа. И ако случайно някъде се прояви, да се сърди на себе си.

След това му вързаха очите, пак го напъхаха в колата и тръгнаха. Избутаха го на улицата след час и той с учудване откри, че се намира на Каширско шосе, край спирка „Домодедовска“ на метрото. „А така! — помисли той, изпитвайки опияняващото чувство за свобода. — Това е другият край на Москва!“ Но когато си спомни, че отдавна трябваше да е в Главна прокуратура при Турецки, радостта му бързо угасна...

Когато видя Грязнов на прага на кабинета си, Александър радостно възкликна:

— Е, слава богу, ти си жив и здрав! Как е ръката?

— Мисля, че е наред. А какво става при теб?

— Пихтин изчезна. Да не е избягал?

— Не мисля. Изобщо не е в негов интерес. Изглеждаше достатъчно разумен, за да усложнява живота си, нали?

— Така е, но се обадох в завода. Казаха, че сутринта бил там, а след това изчезнал нанякъде, без да съобщи на никого нищо. И времето за срещата отдавна мина.

— Странно.

— А какво ти изпя нашата Птичка?

— Искаше хонорар. Дадох му. Малко, колкото имах у мен.

— Какви са новините?

Грязнов преразказа всичко, което беше чул от осведомителя. Турецки се интересува.

— Трябва да изясним чии са тези момченца, които толкова добре познават Бережкова и Козлов — каза той.

— Наредих му да ходи по-често в този бар и да слуша.

— Дали да не изпратиш някой от твоите оперативници да стане там част от постоянното присъствие?

— Скъпо удоволствие — възрази Грязнов. — Откъде толкова пари? Между другото, и Птичката се оплаква, че не му е по джоба да ходи в това заведение.

— Трябва да помислим.

— Мисли де, това ти е работата — усмихна се Грязнов.

Но в този момент телефонът зазвъня и дежурният милиционер от пропуски съобщи, че Пихтин се е появил.

— Отлично — зарадва се Турецки. — Нормално ли изглежда? — попита той за всеки случай.

— Някак странно, сякаш не е на себе си — тихо, съвсем близо в слушалката доложи дежурният.

— Няма значение, сега ще го оправим.

Турецки затвори и весело погледна към Грязнов:

— Слава, сега ще гледаш кино, все пак Пихтин се е появил!

В отговор Вячеслав само се усмихна.

Видът на Пихтин наистина беше странен: ръцете му трепереха, дишаше учестено, лицето пребледняло.

— Какво ви е, Виталий Валерианович? — съчувствено попита Турецки.

Пихтин се смути, погледна седналия встрани Грязнов и не знаеше откъде да започне.

— Не се вълнувайте, а разказвайте всичко, което сметнете за нужно, ние ще ви слушаме внимателно — окуражи го Турецки.

Посетителят си пое дъх и започна разказа си отдалеч. Как отишъл сутринта в завода, какво е правил, с кого е разговарял, как в кабинета при него нахълтали яки мъже, откарали го с кола извън града и започнали да го разпитват, като същевременно го заплашвали с пистолет. Но той не им разказал нищо, казал само за касетата на Савелиев. И не издал никого.

— Как мислите, кой може да е изпратил тези хора?

— Не знам. Не съм ги виждал никога по-рано. Късо подстригани и яки, сигурно са охранители.

— И какво да правим сега с вас, Виталий Валерианович?

— Не знам — Пихтин отчаяно повдигна рамене.

— Ще се наложи да ви охраняваме, докато приключи разследването на вашето дело. Ще ви скрием на сигурно място, понеже няма гаранция, че тия мутри няма да ви намерят дори в следствия



арест. В затвора също има множество начини да ликвидират някого. Ето Бережкова, не можахме да я опазим...

— Както решите, на всичко съм готов — рече обречено Пихтин.  
— Но много се страхувам за моето семейство. Имам жена и син.

— Добре. Още днес ще решим проблема, а сега ни отговорете на няколко въпроса и ще започнем да гледаме записите ви — каза Турецки. — Разкажете ни по-подробно какви бяха отношенията между Акчурин и Козлов?

— Най-топли. През последните месеци от живота на шефа на банката Козлов стана негов съветник, участваше във всички преговори и срещи, на практика не се отделяше от него.

— В деня, когато Акчурин умря, Козлов също ли беше край него?

— Да. Това стана на вилата извън града. Там bankerът почина същата нощ. На сутринта го намериха мъртъв. Говореше се, че е взел прекалено голяма доза наркотици.

— Нима Акчурин е бил наркоман?

— Не, никой от нас не е забелязвал. Може да се е друсал тайно, просто никой не е знаел.

— Как се държеше Козлов на погребението?

— Много страдеше, просто истински плака. И ако знаете как после се учудиха всички, че отношенията му с вдовицата не са просто делови. Когато банката фалира и всички се разбягаха, Козлов и Бережкова заминаха за Англия.

— А какво е накарало Бережкова да се върне отново в Русия?

— Трудно е да се каже. Може би недостигът на пари и желанието да продаде част от имуществото, може да е искала да потърси дълговете от фирмите, на които е давала кредити. Само тя си знае.

— А каква беше историята с Мелников?

— И това ли знаете? — удиви се Пихтин.

— А за какво сме тук?

— Историята е дълга. Още преди да фалира банката, Бережкова започна да раздава кредити на подставени фирми, да влага пари в имоти, да превежда пари в чуждестранни сметки. Тогава се появиха двама бизнесмени, които живеят в САЩ, поискаха да вземат кредит срещу хубава лихва и да ги върнат в определения срок.

— Как се казваха? — попита Турецки.

— Мисля, че бяха Волгин и Ованезов, но не съм сигурен.

— И какво стана по-нататък?

— Не връщаха нито кредита, нито лихвите. Тогава Козлов се обърна към някаква групировка, мисля от Можайск. И един от нейните членове, Иван Мелничук, замина за Америка да събира дълговете. Както разбирате, Мелник не е фамилия, а прякор. Но явно не се е ориентирал добре в американските закони и го арестували за изнудване, осъдили го, с една дума, остана за дълго в Америка.

— Как се развиха по-нататък отношенията на Бережкова с можайската група?

— Лошо. Момчетата се обидиха, че не са им платили за „човека“, започнаха да шантажират госпожа банкерката. Но тя пак изчезна. Обаче ония я засекли, когато се върнала, и веднага изпели. Не знам дали в РУОП или в Московска градска прокуратура. Така нашата красавица се оказа под вашия зорък поглед.

Вече успокоен, че ще се погрижат за него, Пихтин започна да се изразява витиевато.

— Но тя и тук не можа да избяга от съдбата си. Така че краят на всеки човек е предопределен от предишния му живот. Говоря така, защото и аз не знам как ще свърша.

— Кажете, Козлов употребяваше ли наркотици?

— Не съм забелязвал. Можеше да се напие, но не мога да твърдя за наркотици. Впрочем той присъства на видеозаписите — търкаля се пиян и нещо мърмори. Но това е под действието на алкохола, който съм доставял собственоръчно за него.

— Ами Бережкова как се отнасяше към наркотиците?

— Според мен изобщо не употребяваше.

— Познавате ли Мирослав Шайбаков?

— Не е работил по мое време. Виждал съм го само няколко пъти. Той е познат на Козлов.

— А знаехте ли, че Шайбаков произвежда наркотици?

— Откъде да знам? Бегло се познавахме. Веднъж Козлов ме запозна в сауната с него. Неприятен тип, не го харесах.

— Познавахте ли се с Марина Суркова, сестрата на Алла Бережкова?

— Виждал съм я няколко пъти в офиса и по празници. Но знаете ли, аз обслужвах основно мъжката компания. Жените си почиваха на

други места, където за тях беше организирано специално обслужване. Естествено, не са ме канили там.

— Според вас какво свързваше заместник-министъра на финансите Савелиев и bankerите?

Пихтин се усмихна снизходително и отговори:

— Ами парите! Инвестициите, държавните финансови програми. Разберете: каквито и спестявания на населението да приема, нито една банка няма да устои без държавни пари! За да стои здраво на краката си, всяка търговска банка се нуждае от постоянни държавни инжекции...

— А сега ни разкажете как ви дойде идеята за видеозаписите. Нали ако някой от присъстващите беше ви засякъл, боя се, че животът ви нямаше да струва пукната стотинка. А освен това трябва да имате определени технически умения, това е по силите само на опитен човек. Както ми се струва, не сте такъв. Или грешим?

— От всичкото по малко... Може да не ми повярвате, обаче идеята ми даде покойният Акчурин, а също и съответното оборудване. Както разбирам, имал е някакви свои съображения. Нали в сауната се събират не просто случайни хора, а понякога дори извънредно високопоставени.

— Например? — обади се Грязнов.

Пихтин се обърна към него:

— Бившият вече пресекретар на президента Шорин, депутати от Държавната дума, висши милиционерски шефове, на които компроматът може да струва скъпо, да не кажа всичко.

— Ясно: идеята е възможен шантаж?

— Ако можехте да попитате самия Акчурин. Аз бях само обикновен изпълнител на волята му. Наистина той не успя да се запознае с нито една от наличните касети. Не знам защо самият аз протаках, казвах, че записът не е излязъл качествен, нищо няма да се разбере, трябва да се повтори и така нататък. Изобщо съм се старал да не лъжа никого, затова ми вярваха. Акчурин — също. Той ми прати помощник, свое доверено лице, който ми помогна да монтирам снимачните камери в бара към сауната и вътре в нея. В смисъл във външното помещение. Е, при парата никой не е снимал. Също и в отделните кабинни. Това наистина беше много опасно. Техниката не може съвсем да се скрие. Но може да се замаскира. После изнасях

касетите и ги криех при мен. А когато Акчурин загина, те се оказаха ненужни. Не съм срещал повече техника, а и, изглежда, не е казал нищо на другите банкери за нашата тайна. Така стана, че неочаквано се оказах единственият собственик на наличния компромат. А сега започнаха черните дни...

Разпитът продължаваше повече от два часа.

— Да спрем за една цигара — предложи най-сетне Грязнов, който през това време беше изпушил поне половин кутия.

— Тук и без това стана лисици да ловиш — рече Турецки. — Напротив, трябва да проветрим помещението. Във връзка с това предлагам да направим кратка пауза и да преминем към касетите. Така разговорът ни ще бъде по-конкретен. Подготвил съм телевизор и видеомагнетофон.

На екрана се появиха някакви красавици, кълчеха съблазнително бедра, въртяха се, усмихваха се, извиваха се като змии, мърдаха устни в такт с музиката.

— Прелюдията беше такава — обясняваше Пихтин. — Гостите пристигаха в бара на клуба, черпеха се, показваха им момичетата. След това втасалият тръгваше към сауната с интензивен масаж. — Пихтин се изкиска. — Нали разбирате за какво говоря?

— Представяме си — отбеляза мрачно Турецки. — Не сте първият, не сте последният.

— В сауната имаше нежно женско обкръжение, помагаха на госта да се съблече, да се изкъпе, да се напари. Сами ще видите.

— Лицата не са много ясни — отбеляза Грязнов със съжаление.

— Сега има още много случайни хора, най-интересното ще дойде, когато наближи сауната. Вижте, влезе Козлов, до него е Долгальов.

— Толкова ли са били близки Козлов и Долгальов? — попита Турецки.

— Да, по едно време към банката беше създадена структура, наречена „Ади“. Мисля, че там наляха доста пари. Начело на тази пиявица стоеше Долгальов. После фирмата се разпадна.

— Саша, трябва спешно да се направят снимки на Козлов — предупреди Грязнов.

— Ще направим. Ще покажеш и портрета на Долгальов. Правилно ли те разбрах? — каза Турецки, като имаше предвид агента

на Грязнов.

— Точно така — кимна Вячеслав.

— Вижте, пристигна самият господин генерал. Той беше надежден „чадър“ на митницата — каза Пихтин, сочейки висок оплешивял човек със сив костюм.

— Та това е?... — смая се Турецки.

— Ами да, Василиев от МВР. За заслугите си генералът получи от банка „Ресурс“ разкошен апартамент. И то фактически безплатно, цената по-скоро е символична. Само да бяхте видели апартаментите! Блясък! В банята е толкова красиво, че можеш цял ден да стоиш там и да не поискаш да излезеш. И всичко в една тоналност. Впечатлява, нали? Много хора получиха апартаменти от банката: депутатите Бартенев и Сорокин, пресекретарят на президента Шорин, за когото споменах одеде. Впрочем не мога да си спомня всичките. Аз бях момче за всичко. Но някои неща говореха и пред мен.

На подиума се мяркаха лица, ръце, прибори, крака на момичета. Грязнов и Турецки се стараеха да засекат познати в целия този вертеп.

— Ето, вижте, станаха, не са много, десетина души, сега ще отидат в сауната — каза весело Пихтин, сякаш отново преживяваше миналото. — Тук записът свършва. По-нататък съм монтирал парче от друга касета.

— И колко често се организираха при вас такива посещения на банята? — попита Турецки.

— Всеки петък можеше да се отмаря от трудовата седмица, плюс всеки празник — тогава почивката е най-свято нещо. Можеше да се организира купон в банята по случай рождения ден на шефа или в чест на важен гост. В неделен ден обикновено отиваха на нечия вила извън града, играеха на чист въздух, малко пийваха и хапваха. С една дума, стараеха се да живеят разумно — отговори Пихтин и в гласа му прозвуча носталгия, която неумело криеше, но тя избиваше и в изражението, и в тона му.

— Сауната, сауната... — произнесе Грязнов, наблюдавайки как полуголите момичета посрещат гостите, увиват се около телата им, помагат им да се разсъблекат.

В движенията на тези жрици имаше толкова изящество и красота, сякаш свещенодействията, докато разкопчаваха сака, ризи и

панталони. Движенията им бяха бавни и плавни, направо сексуална лирика.

— Ето го пак Козлов — каза Пихтин. — А с него е Кирочка, имаше една такава мацка, можеше да съблазни всеки мъж. Зодия риби, изплъзва ти се, сякаш е тук и я няма. Винаги съм ѝ се любувал.

— По време на процеса също ли присъствахте? — попита усмихнато Грязнов.

— Не. Моята работа беше да проверя колко е прясна рибата и женските тела и да си ходя. След това да прибера материала. Познавах всичките момичета, постоянно им звънях, за да ги поканя на поредната вечер. Например Кирочка я държах специално за Козлов.

— Ами имената на госпожиците измислени ли бяха или истински? — поинтересува се Грязнов.

— Мисля, че измислени. Ето тази девица, която се увива около Василиев, се казва Йоланта, онази, която се сваля на Долгалъов — е Ади. Той и фирмата нарече в нейна чест. Нали е хубава? — Пихтин погледна възхитено към екрана.

— Мирослав Шайбаков! Гледай, и той ли е тук? — изрече учудено Турецки.

— Той е идвал само три пъти, Козлов го беше поканил за нещо — обясни Пихтин.

Турецки разбираше, че явно връзката между Шайбаков и Козлов не е случайна. Трябваше да разпита още веднъж Мирослав за наркотичната зависимост на bankerите. Едва ли са решили сами да сложат край на живота си. По-скоро са им помогнали.

— Ето, сега започва оргията! — възкликна Грязнов. — Гасете лампата, не е прилично да се гледа такава нещо. Каква порнография само! Ама че пръчове!...

На екрана се съвкупяваха две двойки, легнали глава до глава на диваните за масаж.

— А точно тези са депутатите от Държавната дума Бартенев и Сорокин — побърза да разтълкува Пихтин. — Много игриви и темпераментни мъже, по правило не стигаха до сауната, свършваха си сексуалните нужди направо в съблекалнята. Млади и горещи. Възрастните предпочитаха бавно, капка по капка да вкусят сладостта на цялата процедура отначало докрай. Ето, виждате ли, мярка се задникът на Василиев, отива да се напари, а на врата му е увиснала

една девица. Любвеобилен чичко! Долгальов също рядко стигаше до сауната. Лаком — като ще лапа, да е до разпасване на пояса, като ще пие — докато започне да повръща. Изтормозваше Ади през нощта. Винаги съм й съчувствал, горкото момиче...

— Доколко трябва да си оскотял, че да се чукаш пред очите на цялата компания? — възмути се Грязнов.

— Те обичаха да се перчат, да се покажат — вижте ме какъв съм. Там имаше и специални кабинки за любов, но наистина никой не се притесняваше, понеже чувстваха, че светът съществува за тях, а не обратното.

— Ами на Акчурич за какво му бяха нужни Сорокин и Бартенев?

— Те се занимаваха с бизнеса, вземаха кредити, правеха нещо за банкера, с една дума, осъществяваха нужните връзки с правителствените чиновници.

— Къде са сега тези депутати? — уточни Турецки.

— За Сорокин не знам, а за Бартенев чух, че бил в Англия. Някаква парламентарна делегация. Но мисля, че е заминал при Козлов, криейки се зад депутатската дейност. Ще ви кажа, че това не са стандартни хора. Умеят да се оправят.

И аз имах по едно време пари, но единственото, което можах да направя, беше да си построя вила. А те си купуваха заводи, магазини, вземаха огромни кредити, влагаха пари в ценни книжа. Признавам: аз не съм способен за такива работи. Всеки дълг ме притеснява и стиска за гърлото. А те живеят леко и хазартно. Това също е своеобразен талант. И, разбира се, безогледна способност за всякакви афери. Мозъците им непрекъснато работят в тази посока.

— Виталий Валериановия, да не им завиждате? — усмихна се Грязнов.

— Че защо не? Всеки мечтае да живее като тях. Аз не съумях да се развъртя, да събера капитал и да осигуря бъдещето на семейството си. А те винаги знаят какво искат.

— Добре, с касетата всичко е ясно. Какво друго имате за Савелиев? — попита Турецки.

— То е едно и също: оргии в банята. В различни варианти. Готвих този компромат за Савелиев, защото просто е изгодно да се продаде лично на него, това е всичко.

— Казахте, че имате вила ли? А защо не скрихте там касетите си?

— Ами помислете: за моята вила всеки може да научи. И край с мен. А на вилата на Козлов мога да крия каквото си искам и колкото си искам. До завръщането на собственика, разбира се.

— Да, звучи логично. Какво ще кажете да се преселите временно със семейството си там и да поживеете известно време под наша охрана, докато не разберем кой ви е пратил ония юнаци?

— Ами работата ми?

— Ще се наложи да си вземете неплатен отпуск.

— Но нали синът ми трябва да ходи на училище...

— Ще пропусне малко. Вие ще се позанимавате с него — предложи Турецки. — Сега да поговорим за самия клуб.

— Клуб „Парадайз“ е на улица „Тверска“ — поясни делнично Пихтин.

— Това вече е известно. Кой е собственикът?

— Банкерът Геранин. Сега не знам кой командва парада. Не е изключено да са назначили нов управител, но именно Геранин започна да въвежда този вид обслужване. Изглежда, бяха приятели с Акчурин. Поне така ми се е струвало.

— Знаете ли какво стана наскоро с Геранин?

— Имало опит за покушение. Чух. Но май не са го убили.

— Как мислите, каква е причината за покушението? Не може ли да е свързана с вашата баня? С клуба? Или все пак някой ваш компромат е „изтекъл“? Някой се е разтревожил и е решил да премахне собственика на заведението, без да знае, че той няма никакво отношение към вашите записи. Или все пак има?

— Ако Акчурин не му е казал лично, едва ли. А и техниката е демонтирана отдавна. Няма защо да го набеждавам. Самият аз искам да помогна на следствието, за да не отида в дранголника. Е, може и да греша за нещо, но като цяло се старах да бъда честен и искрен с вас. Можете да ми вярвате.

— Добре. Мисля, че за днес е достатъчно — обобщи Турецки. — Слава, ако имаш въпроси, поговори с Виталий Валерианович, а аз ще отида при Меркулов да взема разрешение за охрана на свидетеля, която мисля, че трябва да се възложи на твоите оперативници. Нали не възразяваш?



Грязнов мълчаливо сви рамене и пусна следващата видеокасета.  
Турецки излезе. Пихтин седеше тихо на стола си, боейки се да  
наруши мълчанието.

## 32.

В следствения арест Шайбаков се измъчваше от безпокойство. Сякаш го бяха забравили, не го викаха на разпити, не го безпокояха за нищо и той реши, че делото отива към края си. И се молеше това да стане по-скоро. В килията беше тясно и душно, много хора кашляха подозрително. Мирослав ги избягваше от страх да не се зарази с туберкулоза.

А когато неочаквано го извикаха на разпит, арестуваният се разтревожи. Нима в делото му са открити нови детайли? Това може да се отрази отрицателно на съдбата му.

Той не смяташе, че е извършил опасно престъпление. Хората си избират наркотиците по собствена воля, това е своеобразно удоволствие. И е дреболия, че тайно сипваше первитин на купонджийките, а те го обичаха с лудешка страст заради това. По негово убеждение жените съществуват, за да развличат мъжете. Престъпление е от тяхна страна, ако избират, подбират и отказват. Какво ли не става в живота на човека? Не е достатъчно висок, рано оплешивял, побелял и те веднага си извъръщат главата! Дай им нещо младо, красиво и богато. Откъде за всички? А като изпие первитина, обича първия, който ѝ се изпречи на пътя. Понякога на Шайбаков му се струваше, че е открил еликсира на щастието и всеобщата любов. Смущаваше го само, че някои от жените временно изгубваха разсъдъка си заради предозиране. Но това си бяха само странични явления от експеримента — нямаше зъл умисъл.

Заведоха Мирослав в следствената сграда. В кабинета за провеждане на разпити, където вече го очакваше познатият следовател от Главна прокуратура Турецки. Той го посрещна с любопитен и внимателен поглед.

— Сядайте, Мирослав. Имам няколко въпроса към вас. Ще ви моля да ми отговорите.

— Готов съм — кимна утвърдително Шайбаков.

— Пушите ли?

— Да.

Турецки извади пачка, сложи я на масата, предложи:

— Черпете се.

Шайбаков взе цигара, дръпна с удоволствие, пусна тънка струйка дим и погледна следователя с други, по-топли очи.

— Мирослав Демидович, кажете ми дали Владимир Козлов употребяваше наркотици?

— Не съм убеден, но мисля, че не. Но понякога вземаше от мен дози за познати и приятели.

— А семейството на bankerите, имам предвид Акчурин и Бережкова, те прибъгваха ли до вашите услуги?

— Не. Само сестрата на Бережкова, Марина Суркова, си е купувала няколко пъти кокаин. При това в малки дози. Казваше, че ѝ помагало при главоболието. А последния път ѝ дадох да опита первитин.

— Ще можете ли да си спомните колко пъти Козлов се е обръщал към вас за наркотици?

Шайбаков се замисли.

— За първи път ме потърси преди около две години, може да е минало малко повече. Тогава се занимавах основно с кокаин. Той взе една доза. После дълго не се е вясвал.

— Не го ли попитахте за какво му е кокаин?

— При нас не е прието да се пита. Даващ прахчето, вземаш парите, гуд бай. Разговорът приключва. Който много пита, си пати. С всички произтичащи от това последствия. Разбирате ли ме?

— Не си ли спомняте някакво по-забележително събитие, което да е станало приблизително по това време, за да можем малко по-точно да определим кога сте дали кокаина на Козлов.

Шайбаков замря и напрегна паметта си. Изведнъж нещо в очите му светна, той каза весело:

— Спомних си! Точно тогава умря Акчурин. Аз бях и на погребението, и на помена. Пищно погребение му направиха. На помена здравата се черпихме и се разотидохме с песни.

— Припомнете си по какъв начин успяхте да произведете первитин?

— Веднъж, мисля вече ви разказвах, Козлов ми донесе от Англия няколко списания, в едното прочетох интересни сведения за синтеза на

това вещество. Отначало не бях уверен, че ще успея, но потръгна.

— Нима толкова добре знаете английски език, че сте в състояние свободно да четете специализирани списания?

Шайбаков се усмихна смутено:

— Чета с речник, но известно време съм ходил на курсове по английски. Имаше такава мода. После Козлов взе да ходи в Англия, довеждаше понякога оттам различни английски партньори, с тях беше интересно да се общува. Пък и нашите мадами много се впечатляват, ако някой знае чужд език. Оказва се, че уважават не само красивите, но и умните. Биология в действие: самката избира самец, ако не е много красив, поне да е умен.

— Ясно, ясно. И колко пъти Козлов взема от вас первитин и за какво? — попита Турецки. — И изобщо как се отнасяше към изобретението ви?

— Хвалеше ме. Казваше, че мога да завоювам целия свят. Вземал е три-четири пъти первитин, казваше, че е за Кира. Има една позната.

— А не е ли вземал за Бережкова?

— Не, не е ставало дума за Бережкова.

— Но е имал интимни отношения тъкмо с Бережкова?

— Казваше ми, че банка „Ресурс“ е в джобчето му, или нещо такова. Знаех, че заминава с вдовицата за Англия. Но там главната роля играят парите, а Козлов не ме е посвещавал в тия си работи. Трябвах му като доставчик на наркотици, не повече. Няколко пъти от благодарност ме е канил на закритите си гуляи, където имаше важни чиновници, но аз не съумях да се възползвам от тези познанства.

— Бережкова е починала от первитин. Как мислите, от кого може да попадне наркотик при нея? От Козлов или от Суркова?

— Откъде да зная? Тях питайте. Какво общо имам аз?

— Козлов или Суркова говорили ли са пред вас с неприязън за Бережкова?

— Не, не си спомням такова нещо. Козлов винаги я наричаше „моята стопанка“, а Суркова — сестрата, те бяха зависими от нея, но това изобщо не им тежеше. Често казано, малко съм общувал с тях. Бях много далеч от техния живот. Моята грижа напоследък беше една — да произведа наркотик, вечерта да намеря маце, да го надрусам и да се занимавам с любов. Е, разбира се, трябваше и малко да потъргувам, за да не остана без пари. В живота ми не е имало никакви други цели.

— Какво знаете за ареста на Бережкова?

— Абсолютно нищо. Чувах, банкови работи. А при нас това си е в реда на нещата: bankerите или ги взривяват, или ги пращат в затвора на топло.

— Когато бяхте в сауната на „Парадайз“, не запомнихте ли нещо интересно от разговорите на прочутите гости?

Шайбаков се намръщи:

— Какви разговори може да има там! Първо плюскат, пият и разглеждат полуголи мацки — момичетата от клуба знаят как да ги подгреят, а след това следва масаж и всичко останало, каквото искат и за което си плащат.

Нямаше преки улики срещу Козлов, смущаващото беше, че е взел наркотик от Шайбаков именно преди смъртта на Акчурин. Следва дълго прекъсване. И когато отново взема от Мирослав первитин, именно от този препарат умира Бережкова. И пакетът е подготвян от Козлов, Суркова само доставя пратката на сестра си.

Оставаше още една слаба надежда — Пихтин, може би той ще си спомни някои подробности от последните дни на Акчурин.

— Какво сега, да изпълним формалностите, да затвърдим доказателствата и да изпратим вашето дело в съда — рече Турецки. — Имате още време да обмислите всичко, да се осъзнаете и покаете. Добре ще е, ако още веднъж се разровите из живота си и се постараете да си припомните детайлите, свързани с взаимоотношенията ви с Козлов. Това е важно лично за вас.

— Благодаря, гражданино следовател, много ще съм ви признателен, ако съдът се състои колкото се може по-скоро. Вече се покаях — въздъхна Шайбаков, той беше готов на всичко, само по-скоро да излезе от следствения арест.

Осведомителят Птичка божия бързо стана постоянен клиент на бара към клуб „Парадайз“. За целта се наложи да смени дрехите си, вживяваше се в образа на „новия руснак“, само мобилен телефон му липсваше. Готвейки се за бара, той дълго се взираше в снимката на Владимир Козлов и се опитваше да си представи характера му, как върви, как говори, за да не пропусне момента, когато човекът ще застане пред погледа му.

На входа на бара стояха двама яки младежи, пускаха само онези, които им харесваха. Не разгласяваха критериите си за оценка, просто отпращаха по-надалеч неугодните.

Погледнаха Евгений с известно пренебрежение, но като оцениха приличния костюм, го пускаха да влезе. Може би помогна и фактът, че го извика познат музикант.

— О, Вития, здрасти! Какво висиш, влизай!

Вития — старият прякор на Евгений, с който го наградиха още състудентите му — изигра своята положителна роля. Още на втората вечер осведомителят се чувстваше тук в свои води. Без да се запознава с някого, просто поздравяваше посетителите, които беше срещал по-рано в мизерния си живот на уличен музикант. Новото положение внасяше празничност в живота му, даваше му самоувереност. Той откри с учудване, че някои от посетителките спират погледите си върху него. И им намигаше в отговор, оценявайки вниманието им.

И първия, и втория ден Вития не излезе на работа до метрото, където обикновено свиреше. Стоеше до късно в бара, после спеше до обед, а като се събудеше и закусеше, пак започваше да се готви за излизане. Това беше дълъг ритуал: грижливо бръснене, душ, преглеждане на дрехите.

Вече му се струваше, че е създаден именно за такъв живот. Черната работа, грижата за насъщния събуждаха в душата му униние и ужас. По душа беше артист, можеше да печели само от музиката, нищо друго не го удовлетворяваше.

И сега намигна на едно познато момиче, удостоило го с мимолетен поглед, поздрави кавалера ѝ, когото вече беше виждал. Пиха бира и се разговориха за лов. Вития никога не бе хващал оръжие в ръка, но можеше да поддържа разговор със съвременен поклащане на главата в знак на съгласие със събеседника.

Когато взе коктейла си с някакво витиевато название, осведомителят седна на последния въртящ се стол около стойката на бара, за да вижда по-добре влизащите.

Коктейлът се оказа неприятно сладък, алкохолът в него едва се усещаше. Вития искаше да плисне отвратителния бъркоч във физиономията на бармана, но си седеше мирно и полека отпиваше със сламката от съдържанието на чашата.

Сърцето му инстинктивно трепна, когато в бара влезе човек, доста приличащ на Козлов. Той се вгледа в мъжа, който шумно поздрави бармана. Мнозина от посетителите го познаваха и се провикнаха:

— Вовка пристигна! Английският лорд!

Сега вече Вития не се съмняваше, че това наистина е Владимир Козлов, за когото трябваше да съобщи където трябва.

„Свърши с моя сладък живот — тъжно помисли Вития. — Ще издам това конте и няма да съм нужен повече на никого в този бар. Ами ако си затрая? Нека сами си го търсят...“

В душата на осведомителя бушуваше ураган от противоречия, дългът се бореше с желанието да продължи колкото се може повече да живее в комфорт. Същевременно следеше незабелязано Козлов, който дойде на бара с приятеля си. И двамата бяха облечени много шик, костюмите им прекрасно направени — няма гънка, няма чупка.

Една компания в другия край на залата покани при себе си новодошлите, разговаряха нависоко, смееха се, но Вития нищо не чуваше заради музиката, понеже колоната висеше точно над главата му. Пък и какво ли значение имаха разговорите, когато самият той след завръщането на Козлов ще трябва да излезе от играта. Пак ще трябва всяка сутрин да се мъкне с тръбата в подлеза и да свири до оглупяване, за да се изхрани.

Барманът вдигна слушалката на телефона, набра някакъв номер и каза:

— Привет, братле. Бартенев се върна, каква изненада, а? Радваш ли се? Добре, отлично. Чао.

„Трябва и аз да телефонирам — помисли осведомителят, но продължаваше да седи на мястото си и да отпива от противния коктейл. Ами ако го заловят и без мен? Голяма работа, нека си го ловят, по дяволите! Ще кажа, че не съм забелязал този тип в бара. — А ако той си признае, че още първия ден след пристигането си е идвал тук? Тогава какво? Дотогава ще съм изпил паричките, ще съм ги изял. Какво ме засяга? Не. Не бива да си играя с МУР...“

Вития не можеше да се реши да телефонира на Грязнов, все отлагаше момента, поръча си нов коктейл, по-силен. Понеже пиеше, без да замезва, леко го хвана, а решението не идваше.

Вечерта беше в разгара си, а публиката подгрята от алкохола и танците, когато вратата се отвори и на прага се изправиха четирима омоновци с маскировъчни униформи, с маски и автомати.

— Всички долу на пода! — изкомандва единият.

Хората залегнаха, Вития също се сгуши до барплота, боейки се да се мръдне.

— Проверка за наркотици и оръжие! — извика пак същият омоновец.

Другите двама тръгнаха из залата, взираха се в посетителите. Четвъртият отиде до телефона и сякаш без да иска, го събори на земята и го настъпи.

Мъжът, който дойде заедно с Козлов, се изправи и извика:

— Аз съм депутатът Бартенев от Държавната дума! Ето картата ми.

Омоновецът отиде до него, взе картата, пъкна я спокойно в джоба си, след това щракна белезниците на Бартенев и веднага го измъкна под ръка от залата.

Само след четири-пет минути ошашавените посетители започнаха да се надигат от пода, оглеждаха се тревожно, мърмореха и псуваха.

— Какви бяха тези типове? — попита безадресно Козлов. — Къде отведоха приятеля ми?

В същото време въпросите се рояха и в главата на Вития. Не можеше да разбере кой извика омоновците и защо не арестуваха Козлов, а спътника му? Трябва по-скоро да си обира крушите оттук, още повече че вече няма начин да не стане известно за появата на Козлов в Москва.

Вития полека тръгна към изхода, позвъни на Грязнов от първия уличен телефон, съобщи, че Козлов се намира в бара. Не каза нищо за приятеля му Бартенев, нека се оправят сами. Щом ченгетата не могат да си съгласуват работата, той не е виновен. Едните търсят Бартенев, другите дебнат Козлов. Пълен цирк, мамка му!



## 33.

Вестта, че Козлов е в Москва, пробуди ловеца у Грязнов. Той веднага извика на помощ своите оперативници и полетя към „Тверска“. Но в бара го очакваше разочарование. Барманът събщи някак неохотно, че преди половин час Козлов е напуснал заведението.

Погледът на Вячеслав падна върху счупения телефон, обърна внимание на полупразната зала.

— Тук сякаш е минал Мамай с ордата си?

— Не Мамай, а ОМОН — злобно отсече барманът и му обърна гръб.

— ОМОН? — смая се Грязнов. — И какво правиха тук?

— Арестуваха Бартенев.

— Той пък кой е? — Грязнов се направи, че името не му говори нищо. Макар твърдо да знаеше за кого става дума и дори беше наблюдавал любовните му изпълнения на дивана до сауната.

— Ами депутат от Държавната дума... Около четирийсетте. Не знам как да ви го опиша — цедеше без желание барманът.

— А кой счупи телефона?

— Омоновецът. Строши го, нищо не обясни.

„Не е работа на омовците да чупят телефони, най-вероятно го е направил човек, който се е страхувал да не телефонира в милицията. Макар че някои от посетителите сигурно са имали мобилни. Така са ги изплашили, че са забравили за телефончетата си. Значи тук са идвали бандити, представили се за ченгета — помисли Грязнов. — И сега ще се наложи да търсим тези нахалници, крило са отвлекли Бартенев. Май депутатът от Думата ще си изпати.“

— Кога стана това?

— Преди половин час — отговори барманът.

— Та за това време те спокойно може да са напуснали Москва!

— Точно така.

— А Козлов как се държеше?

— Като всички, легна на пода, после, когато омоновците си заминаха, постоя още малко и се измъкна тихичко. Нали ви казвам, преди половин час. Може и повече да има.

— Колко време стоя тук?

— Цялата вечер. По-рано той ни беше постоянен клиент. Тук всички го познават. Бурно посрещане, черпня. Ето там, в ъгъла — той посочи масата, край която нямаше жив човек.

След като изслуша бармана, Грязнов разочаровано разбра, че осведомителят е изхитрувал, позвънил му е прекалено късно. Ще се наложи да си поговорят с този платен агент.

Но сега най-много го тревожеше Козлов, който можеше да се скрие при всеки от приятелите си.

— С кого си замина? — попита Грязнов.

— Не знам, не забелязах — отвърна барманът. — След като омоновците проснаха всички на земята, сам разбирате, никой не се чувстваше по най-добрия начин. Настроението на всички се развали и се разпръснаха. Боя се, че през следващите дни ще имаме по-малко посетители. Сега ще се наложи да чакаме да се забрави произшествието.

Вячеслав излезе навън и каза на оперативниците си, че операцията се отменя. Сериозната екипировка на мнимите омоновци му подсказваше, че делото на банкерите и компанията около тях придобива нов аспект. Неслучайно са отвлекли Бартенев. И най-вероятно не с цел просто да го сплашат. Значи утре сутринта трябва да прочете внимателно сводката на произшествията. Не е изключено да... съвсем не е изключено...

Грязнов сякаш беше предчувствал. Сутринта позвъни на Турецки и му съобщи, че държи в ръцете си поредната сводка.

Край село Саръбиево, Луховицки район, е открит трупът на Бартенев. В него са намерени документи и пари, убийците не са докоснали нищо. На същото място се е търкалял подхвърленият от килърите пистолет ТТ.

— Къде е сега трупът? — попита Турецки.

— На „Пироговка“, в моргата на Медицинския университет.

— Има ли други подробности?

— Немного. На главата на жертвата е бил нахлузен чувал, Бартенев е получил четири рани от куршуми. Умрял е от загубата на

кръв и преохлаждането на организма. Ако е бил намерен по-рано, е можело и да го спасят.

Когато свърши разговора, Турецки намери Олег Величко.

— Докато ръководството реши кой ще води делото за убийството на Бартенев, трябва да разберем всичко за него. Включвай се в ситуацията, проучи връзките му. С какво се е занимавал, с кого е общувал? Какво е семейството му, изобщо що за човек е бил?

— Разбрах — отговори спокойно Олег. — Това депутатът ли е? От банковата компания? Ще се постарая да открия всичко възможно.

— И още нещо. Козлов е в Москва. Трябва да го търсим у приятели или познати. Убеден съм, че ако е ходил у тях, подслушването вече щеше да докладва. Най-вероятно не е предупредил роднините си, че пристига.

— Все пак ще отида с оперативниците в дома му — каза Олег. — Така е най-сигурно.

Срещата беше на „Петровка“ 38 в кабинета на Грязнов.

— Кой носи повече новини? — попита Александър Борисович.

— Аз нямам почти нищо — каза Грязнов. — Олег, започни ти.

— Жената на Козлов — започна Величко — много се учуди, когато разбра, че мъжът ѝ е в Москва. Обеща да ни съобщи, ако случайно той се отбие. Вече от година са в лоши отношения, съпругата го ревнувала от Бережкова, знаела е и за връзките му с други жени. Затова той не живеел в московското си жилище, а спял на вилата, най-често оставал у приятели. Тя каза, че трябва да го търсим у някой от старите му познати. Службата за подслушване също потвърди, че Козлов не е звънял в дома си.

— Ясно. А за Бартенев?

— Тук извадихме късмет, за него има предостатъчно информация. — Величко извади от джоба си бележник и започна да чете: — Николай Николаевич Бартенев, роден хиляда деветстотин петдесет и девета година. Жител на Ставрополския край. Образование средно. Служил в артилерийските войски. Занимавал се с предприемаческа дейност. Основни дейности: търговия и производство на водка. Много пъти негови фирми са фалирали, но той създавал нови. По-нататък информацията е известна на всички: избран за депутат на Държавната дума от седми Коломенски избирателен район, влиза във фракцията на ЛДПР.

— Само официални данни ли имаш? — попита Турецки.

— Не, открих нещо по-важно. Оказва се, че срещу Бартенев е било образувано дело. Бил е обвинен в убийството на двама души. Наказателното дело е в градската прокуратура. Нашите са се обръщали в Думата с молба Бартенев да бъде лишен от депутатски имунитет, но колегите му сметнали, че не са събрани достатъчно улики за обвинение в убийство. Отказали са да му отнемат имунитета.

— Кой е водил делото?

— Старши следователят Фомин. Познавате ли го?

— Мисля, че да. Според мен е свестен човек. Странно... Добре де, ще вземем делото при нас. Да видим за какво става дума. А ти пусни Пихтин по следите на Козлов. Да звъни на познати, да търси. Може да се крие при мадамите си! Той трябва да познава всичките му мацки — такава му е била работата.

— Добър ход — кимна Олег. — Да тръгвам ли?

— Добре. Желая ти късмет. А на Пихтин кажи от мое име, че като ни помага за намирането на Козлов, спасява кожата си.

Олег кимна и излезе.

— Пак ще се наложи да звъня в РУОП, да ги помоля да се поровят по горещите следи, какви фирми е притежавал този Бартенев, какво е продавал, кой какво е купувал от него. А в това време ще проучвам неговото дело, може случайно да намеря някаква сериозна сламка.

— Жалко, че Геранин и Долгальов са извън играта.

— Разпитах счетоводителя и сътрудниците на Геранин, но не събрах никакви доказателства. Съпругата Наталия Максимовна, между другото тя е жена, от която не можеш си откъсна погледа, също не е в течение. Само той може да разкаже какво е станало с него и с банката. Но за съжаление лежи в реанимацията в изключително тежко състояние. Постоянно звъня в клиниката. Долгальов се скита из чужбината, службата за подслушване държи телефона му под контрол. Така че, ако излезе нещо, веднага ще сигнализират. А при теб нещо конкретно?

— Притиснах Птичката божия. Позвъних му. Беше си вкъщи. Започна да лъже, че не познал веднага Козлов. Едва когато се вгледал по-добре, разбрал, че е търсеният. Отначало се побоял да не направи впечатление с интереса си, пък и телефонът зает. После пък не можел

да се отдели от компанията си. С една дума, поддържал си легендата. И най-накрая тръгнал да звъни.

— Това става преди или след нападението?

— След, естествено.

— А защо не е съобщил веднага за нападателите?

— Разправя, че ги взел за истински омоновци. Казва: и те са извънредно груби. И разпасани. За съжаление той е прав.

— А ти какво му каза?

— Наредих му да си стои вкъщи и да ме чака. Искам да го хвана за яката и да отидем заедно в бара.

— А не се ли страхуваш да разкриеш агента?

— Защо да го разкривам? Не ни е за първи път, умеем да работим. Той ще ми изпее всичко.

Телефонът зазвъня.

— Извинявай — Грязнов вдигна слушалката, но послуша и я подаде на Турецки. — За теб. Костя те търси.

— Саша, ако нямаш спешна работа в МУР, отбий се при мен.

— Сега ще свършим тук с Грязнов и ще дойда.

Той затвори телефона.

— Значи заминаваш при Птичката? Само много те моля, не си търси белята. Как е ръката ти?

— Зараства как да е. Душата ми не е добре.

Турецки съчувствено погледна приятеля си.

— Е — каза Меркулов, — как се развиват твоите банкери?

— С променлив успех. Тази банка „Ресурс“ се превръща в многоглава хидра, разклонява се, не знам кога ще ѝ извием врата.

— А какво става със Савелиев? Казански идва да ми се оплаква, че си вкарал в делото видеозаписи, компрометиращи заместник-министъра?

— Имаме пет касети с такива записи. Не само за Савелиев, а и за още много други чиновници, депутати, там е известният ти о.з. генерал от милицията Василиев. Как да пусна сега Пихтин, като се явява важен свидетел по същото това дело за банка „Ресурс“? Нямам много свестни показания. Едни свидетели заминали в чужбина, други починали, царство им небесно, трети безследно изчезнали.

— Изобщо не те упреквам, просто се интересувам. Знаеш ли, че Казански постоянно трупа компромати за собствените си подчинени.

Но защо се оплаква точно от теб? Какво има между вас, взаимна неприязън ли?

— Ами как! Страх го е да не го изпързаям. Всяка твоя похвала по мой адрес, да не говоря за похвалите на главния, за него е като нож в сърцето.

— Добре де — Меркулов се намръщи, — това е негов личен проблем. А пък аз те извиках по следния въпрос. Убит е депутатът от Държавната дума Бартенев, обаждаха се отгоре, интересуваха се от делото.

— С този депутат се получава такъв цирк, че свят да ти се завие. Оказва се, че в градска прокуратура има дело срещу него, обвиняват го в убийството на двама души. Но Думата отказала да отнеме имунитета му. Такива ми ти работи, треперят за собствените си кожи.

Меркулов погледна смаяно Турецки.

— Откъде ти е известно това? Кога успя? Едва днес е убит.

— Стечение на обстоятелствата. Преследвах Козлов, който се е върнал вчера от Англия заедно с Бартенев. Изпуснах си заподозрения, а пък съдбата на приятеля му се оказа свързана с нашето дело за bankerите. Тъкмо когато ти се обади, тормозех Слава и Олег по този повод.

— Значи Козлов все още си гледа живота? Забавлява се.

— Да. Но е в Москва. Дал съм инструкции чрез МВР. Снимката му е раздадена в транспортната милиция и по всички отдели. Мисля, че няма да чакаме дълго залавянето му.

— Добре, ще поискам делото на Бартенев и ще го предам на теб, а ти ми изготви спецдонесение за Думата за този шибан депутат.

— Ще бъде изпълнено — Турецки се усмихна. Щом Костя псува, значи е много сърдит.

Още в коридора Турецки чу как в кабинета му телефонът просто се тресе от звънене.

— Идвам, идвам — каза той, сякаш телефонът можеше да го чуе.

Отключи вратата, затича се към бюрото, грабна слушалката и чу гласа на Олег Величко.

— Някакви новини? — попита припряно.

— Добри. Намерихме Козлов. Пихтин се обади на някоя си Кира и го открил там. Вечерта Владимир Афанасиевич възнамерява

заедно с Кира да посети бившия си приятел и съратник по вила. Ще му спретнем една среща с МУР от най-висока класа.

— Новината просто е отлична! В колко часа е обещал да отиде у Пихтин?

— Около осем вечерта.

— Ще се постарая да присъствам, ако не ме задържат никакви други неща.

— Александър Борисович, с вас ще ми бъде по-спокойно.

— Как е Пихтин?

— Държи се храбро. Струва ми се, че е артистична натура, лесно се вживява в ролята и я играе блестящо. Сега на лицето му е изписано, че изпълнява важна държавна работа, дори собствената му жена го гледа с известна почит.

— Прекрасно. Радваш ме. До довечера, ако не успея да дойда, действай според обстоятелствата. Можеш да не се церемониш с Козлов, карай го направо тук.

Турецки затвори, но веднага пак се разнесе звън — вече от вътрешната линия.

— Слушам.

Обаждаше се Клавдия Сергеевна.

— Саша, толкова бързо си тръгна от Константин Дмитриевич, че не успях да ти предам пакета.

— Да не е дошло делото на Бартенев? Твърде бързо.

— Не, това е по спецвръзката. Аудиокасети. Ще дойдеш ли, или да ги нося? — Гласът ѝ звучеше съблазняващо.

— Ами носи ги — измърмори Турецки. — Жалко, има много хора, можехме да полудуваме с теб, нали?

— Ей, хулиган! — заумилква се Клавдия, но в гласа ѝ имаше повече одобрение, отколкото осъждане.

Горката жена, на какво се надява? Нима очаква да се повтори това, което Александър се постара отдавна да забрави? Е, имаше там нещо... а тя помни, въздиша, умилква се...

Турецки пъкна донесената от Клавдия касета в магнетофона. Долгальов разговаряше със заместника си Заметалин.

— Аз съм в Минск — съобщаваше Долгальов. — Замислил съм грандиозна работа за шестстотин хиляди долара. Ставам посредник между Днепропетровския завод за тръби и руското предприятие

„Западна сибирска магистрала“. Форма на заплащане — неотменяем акредитив. Гарант ще бъде турската банка „Ексим“.

— Но ние нямаме договор за сътрудничество с тази банка. Дори не знам къде се намира.

Значи Заметалин се учудва.

— Лошо работиш, скъпи заместнико! Банката се намира в Кипър. Но не се безпокой за това. Аз решавам проблема.

— Това чиста сделка ли ще бъде или?...

— Или... и нищо повече. Притрябвало ми е, трябва да влача тръбите през цялата страна! Та аз веднага ще ги продам в Минск или в Москва.

— Рискована операция — усъмни се Заметалин.

— Рисковано е и да се живее. Може да умреш — прихна Долгальов.

— Желая ти успех.

— Не бързай да се сбогуваш. Какво се чува из фирмата?

— Нищо особено. Идваха от милицията, интересуваха се от Крохин, но после всичко заглъхна.

— Бях сигурен, че ще завърши така. При мен всичко е пресметнато три хода напред. Очаквай нови съобщения. Може да се наложи ти и Василиев да приемете стоката в Москва.

— Колко е?

— Двайсет и един вагона.

Заметалин подсвирна.

— Е, ще има достатъчно работа.

— А ти как мислеше? Няма смисъл да издребняваме! Като ще купуваме, цели композиции да е! — Долгальов отново се засмя нервно.

— Разбрах, ще подготвям почвата.

— Да, за всеки случай търси купувач. Със здраве. Целуни Светлана от мен.

Разговорът прекъсна. Турецки раздражено изключи магнетофона и измърмори:

— Рано е да се радваш, Долгальов, лично ще се постарая да посрещна твоите вагони.

Той скри касетата в сейфа, където вече лежаха видеозаписите на Пихтин. Тези материали трябваше да чакат да им дойде времето.



Турецки можеше да бъде доволен от днешния ден, каруцата започваше да се мърда малко по малко, но ще се наложи още доста дълго да я тика.

И пак телефонът. Този път беше Грязнов.

— Радвам се да те чуя. Толкова отдавна се разделихме, че вече ми доскуча за теб.

— Има интересни новини. През юни миналата година Бартенев е продал недвижимите си имоти, включително и завода за спирт.

— Кой е купувачът? — поинтересува се Турецки.

— Някой си Свинин.

— Веднага ли се е разплатил с Бартенев?

— Не, дължал му още четиристотин хиляди долара. И не бързал да ги връща. Според клаузите в договора с всеки изминал ден от просрочката сумата на дълга се увеличавала с петнайсет процента. Можеш ли да си представиш? Сега това е някаква кошмарна сума.

— Ясно. Значи, щом не може да ги върне, остава да го убие? — предположи Турецки. — Трябва да се срещнем с въпросния Свинин. Но повече ме безпокои барът. Опитай се да изкопчиш още нещо от твоя агент. Струва ми се, че нещо го усуква. Не казва всичко. Между другото, Държавната дума активно се интересува от делото, искат да знаят мотивацията за убийството на депутата. Как мислиш, дали мотивът е политиката?

— Никаква политика, чисто криминална история — каза спокойно Грязнов. — Затова, ако моята Птичка е решила да ме излъже, лично ще ѝ извия врата!

— Ей, по-полека, каубой!

— Не се бой, делото ни е справедливо, ние ще победим.

## 34.

Турецки прелистваше досието на Николай Николаевич Бартенев. Според версията на следствието се очертаваше следната картина. На втори юли 1997 година депутатът се прибира у дома от ресторант. Въпреки че е порядъчно пийнал, сядна на кормилото на служебната волга. Точно около блока група младежи се изпречват на пътя му. Както се изяснява по-късно, младежите също не са трезви. Озлобен, Бартенев излиза от колата и започва да ораторства. Сбиват се и депутатът е натупан здраво. След което успява да се качи в колата и да се върне в ресторанта за помощ.

Бартенев се връща с двама приятели, намират оскърбителите на същото място. Няма разпавии: единият от доведените „бойци“ неочаквано разпознава сред младежите свой приятел. Мирът сякаш е възстановен. Всички решават, че по този повод заслужава да си допият. Но Бартенев отказва да подкрепи компанията, защото не го напуска мисълта да отмъсти. Прави се, че си тръгва, а се скрива в двора и започва търпеливо да чака оскърбителя си.

Вижда го след два часа. Момчето се казвало Павел Незнамов, изпращал към къщи Татяна Гусева. Бартенев го разстрелва с автомат, а след това ликвидира момичето като нежелан свидетел.

В делото имаше свидетелски показания от жителите на кооперацията, разбудени от стрелбата, които са чули и женския вик: „Коля, не стреляй! Няма да кажа на никого нищо!“

Било е изяснено също така, че Бартенев и Гусева са се оказали познати, тя живеела в същата кооперация и била възпитателка в детска градина.

Прецизните оперативни служители пресели пръстта на мястото, където лежал трупът на момичето. На дълбочина трийсет сантиметра откриват куршуми от автомат „Калашников“. Жертвата е била разстреляна от упор. За това свидетелстват заключенията на балистиците и на медицинските експерти.

Бартенев е разпитан още същия ден.

Турецки внимателно се зачете в протокола на разпита, в който Бартенев отрича всичко.

— Признавате ли се за виновен в убийството на Павел Незнамов и Татяна Гусева?

— Не, никого не съм убивал. И изобщо нямате право да ме разпитвате. Аз имам депутатски имунитет.

— Всички са равни пред закона. И ако сте извършили престъпление, ще отговаряте за деянията си.

— Само не ме заплашвайте!

— Никой не ви заплашва. Разкажете ни къде бяхте през нощта?

— Вкъщи. Спах и сънувах.

— Кой може да го потвърди?

— Никой, аз съм ерген и живея сам.

— Живеещите във вашата кооперация, в двора на която са извършени убийствата, твърдят, че са чули женски глас, умоляващ убиеца: „Коля, не стреляй! Няма да кажа на никого!“

— Да не съм само аз Николай на този свят?

— Но всички свидетели твърдят, че именно вие сте се скарали с групата младежи.

— Скарахме се и се прибрахме. И за това има свидетели. Търсете оръжието на убийството, пръстови отпечатъци или каквото трябва. А засега аз отказвам да отговарям на провокационните ви въпроси.

И все в този дух. Въпроси — отговори. Следователят го върти насам и натам, а заподозреният се позовава на депутатския си имунитет. Сиреч, аз не съм приемал в Държавната дума закони, за да ги нарушавам.

Когато прочете цялата глупотевина, Турецки се подсмихна и започна да изучава протокола от разпита, направен няколко дни по-късно.

Както и преди, следователят се държи тактично и нерешително, разбирайки, че си има работа с важна птица.

— Николай Николаевич, нищо ново ли не си спомнихте за онази нощ?

— Не.

— А Сергей Петрухин, който е бил в една компания с Незнамов и Гусева, твърди, че ви е видял на местопрестъплението. Той излязъл заедно с жертвите от входа на блока, но понеже живеел в друга посока,

се сбогувал с тях и си заминал. След четири-пет минути, като чул стрелбата, се върнал и ви видял да влизате във входа си. Според неговото описание вие сте били със светлосиво яке и тъмен панталон. Какво ще кажете за това?

— Както разбирам, в Москва само аз нося сиво яке и тъмен панталон?

— Не, но...

С една дума, следствието не е имало никакви железни улики. А и, меко казано, следователят е оплескал работата. Вместо да проведе опознаване и очна ставка между Петрухин и Бартенов, той кудкудяка като мокра кокошка.

В края на краищата следователят заявява:

— Господин Бартенов, няма да нарушавам закона, но ще изискам от депутатите от Държавната дума да ви лишат от имунитета ви.

— Изисквайте. Това си е ваш проблем.

Вече е минала половин година, а следствието не се е мръднало с милиметър. А ето че отмъщението застигна Бартенов.

Турецки отмести папката, вече почти всичко му беше ясно. Естествено, Бартенов е разбирал, че роднините на убитите ще му отмъстят, а и правозащитните органи няма да го оставят на спокойствие, затова е решил час по-скоро да замине в чужбина, като предварително продава всички имоти.

Но кой е можел да знае със сигурност, че Бартенов се е върнал от Англия? Кой е организиран убийството? И кой го е извършил?

Сега на Турецки предстоеше да намери отговорите на тези въпроси. Можеше със спокойна съвест да напише обяснение до Меркулов, че убийството не е било извършено по политически мотиви, а на основата на враждебни лични отношения.

Турецки си погледна часовника, беше осем без четвърт. Вече по никакъв начин нямаше да успее да стигне до вилата на Пихтин.

## 35.

Олег Величко и двама от оперативниците изчакваха госта на първия етаж на вилата в стая със загасено осветление, гледаха улицата иззад завесите. Семейството на Пихтин беше замряло на втория етаж, където светеше.

Козлов и приятелката му се бавеха, напрежението растеше. Величко се опасяваше: ами ако изведнъж гостът размисли и изобщо не дойде на вилата. Тогава ще се наложи отново да го дебнат из цяла Москва.

Най-сетне, осветявайки улицата с фаровете си, към вилата на Пихтин се зададе лека кола, постоя, шофьорът сякаш не знаеше дали си струва да слиза. Най-сетне излезе, тракна вратата, след него се показва момиче, високо и стройно. Хванаха се под ръка, минаха през двора и позвъниха на вратата.

Козлов видя, че във вилата на Пихтин свети само на втория етаж, значи домакинът трябва да слезе и да отключи.

Но не се случи нищо такова. Вратата се отвори рязко и непознат глас извика:

— Козлов, горе ръцете!

Владимир извади пистолета си, насочи го към отвора на вратата, готов да стреля по всеки, който се появи там. Не възнамеряваше да хаби патрони нахалост.

— Хвърли оръжието! — извикаха му.

Той разбра, че е попаднал в капан. Грабна Кира за ръка, допря до слепоочието ѝ пистолета и каза твърдо:

— Ще я убия, ако се опитате да се приближите до мен!

— Вова, Вовочка, но защо? — занарежда Кира.

— Мълчи, глупачке! — злобно изсумтя той и започна да отстъпва към колата.

— Козлов, спрете, не вършете глупости! Пуснете момичето!

Но Козлов вече беше близо до колата. Отблъсна Кира, скочи в колата и изфуча от място, моторът още не беше изстинал.

Оперативниците бяха скрили колата си в гаража на Пихтин. Докато отключваха и палеха, изгубиха скъпоценни минути. Вилата на Пихтин се намираше близо до кръстовище. Величко не можа да реши в каква посока е поел Козлов.

След като кръстосваха по шосето първо към Москва, а после в обратна посока, Олег окончателно увеси нос и тръгна към Турецки.

— Изпуснахме го — каза от прага.

Турецки не искаше да повярва на ушите си.

— Изпуснахме го. Той взе момичето за заложничка. Не можех да рискувам живота ѝ.

— О, господи! Как стана?

Олег преглътна, пое си дъх и започна да разказва както си е било, без да се щади за минутното объркване, решило крайния изход на операцията.

— Как така, момчета? — изрече огорчено Турецки. — Трябвало е да го пуснете вътре. И там да го обезоръжавате. А вие още от самото начало сте предизвикали подозрението му!

Величко и оперативниците мълчаха виновно.

— Кой остана у Пихтин? — попита разтревожено Турецки.

— Извикахме нова смяна.

— Слава богу, поне това не сте оплескали. Не стойте, сядайте, хайде да помислим къде да търсим сега Козлов. Той сигурно е напласен от изчезването на Бартенев. По-точно от това, че го е откарал именно ОМОН. А на вилата пак милиция. И щом е предприел подобен демарш, значи има от какво да се страхува. Или е познал, че онези не са истински омоновци, а сега и вас е взел за бандити, преоблечени като ченгета?

— Но къде ще се скрие сега? Трябва да се проверят старите му връзки — каза Величко.

— Да. Това е бавен път, но единственият възможен. Олег, ти го изпусна, сам го търси. Провери снимките му да бъдат на всички гари и на летищата. Проблемът е, че засега не можем категорично да го обявим за престъпник. Трябва да разберем всичко.

Пред Грязнов лежеше списък с длъжниците на Бартенев. Петима души, но най-големият се оказа Антон Свинин, купувачът на завода за спирт. Понеже с оглед на увеличаващата се лихва дългът му е придобил астрономически размери, можеше да се предположи, че

именно той е наел убийците, облекли ооновските униформи. Напълно правдоподобна версия. И ако я продължат, не е изключено някой специално да е извикал ооновците в бара. Тоест в заведението постоянно е имало човек, който познава по физиономия Бартенев. Значи въпросният човек или работи в бара, или е постоянен посетител. С една дума, трябва да се отиде там.

Лъскавият милиционерски микробус „Форд“ спря по-далеч от входа на заведението. Вътре седяха Николай Саватеев и двама негови колеги. Грязнов им махна с ръка и пъшкайки, слезе от колата и тръгна към бара.

Тук беше относително празно, затова се радваха на всеки посетител. Избръснатият нула номер бияч на входа само огледа Грязнов и кимна: влизай. Седящата на бара блондинка се усмихна на Грязнов, сякаш го канеше да се настани на високото столче до нея. Той се подсмихна, поздрави момичето като стара позната, попита я как е настроението ѝ. Тя леко влезе в познатата игра, държеше се освободено и весело.

— Какво ще прием? — попита Грязнов.

— Да започнем с леко вино?

— Отлично. Барман, ако обичаш две чаши от това мляко — Грязнов посочи с пръст висока бутилка. — „Либфраумилх“, мляко за любимата жена — преведе за блондинката. — Някога много го харесвах.

— Нещо по-рано не съм ви виждала тук — отбеляза с усмивка момичето.

— Е, кога беше то! Сигурно тогава тъкмо сте се научили да вървите.

— А, не сте толкова стар. И изглеждате бомбастично!

— Благодаря за комплимента. Какво, барът добър ли е? Често ли идвате тук?

— О, толкова въпроси наведнъж! Ами вие кой сте?

— Журналист — започна да импровизира Грязнов. — Събирам материал за новите клубове за елита, за хората, които ги посещават. Изобщо представете си, че след година-две, в края на века, излиза книга за баровете и ресторантите на Москва, а след сто години я изваждат от небитието и сравняват какво се е променило през изминалия век. Гиляровски например е написал преди сто години

такава книга. И днес я четат, интересно е. Как мислите, в края на бъдещото столетие ще четат ли за нас с такъв интерес?

— Не знам. Но мисля, че и тогава ще пият. Кой ще се откаже от такова удоволствие?

— Чудесно! Хайде да увековечим нашия диалог. Простете, не се запознахме. Казвам се Вячеслав. А вие?

— Изолда.

— Прекрасно име! Така, хайде да поиграем: аз ще ви питам за хора, за напитки, любопитни случки и така нататък, а вие ще ми отговаряте. Нали не възразявате? Отлично! Да започнем от посетителите. Познавате ли ги?

— Само в общи линии. Ето оня на последната маса е Игор. Той е спортист, играе нещо, не помня. Никога не шуми, не вдига скандали, идва с момиче или с приятел, сядат, говорят си тихо.

— А какво пият обикновено?

— Според мен леки коктейли... — Изглежда, играта се хареса на Изолда. — А на съседната маса, виждате ли, побелелия? Той е философ, поучава всички тук. Досаден старчок, но се перчи, не се предава. Пие уиски. По малко, но от най-скъпото...

— Нещо няма много хора... — забеляза между другото Грязнов.

— Ами казват, че налетял ОМОН, търсили нещо, отвели някого. И хората се страхуват.

— Вие тук ли бяхте?

— Не, вчера бях заета...

— А, значи са ви разказвали... Интересно, как ли става? Такъв криминален сюжет.

— Кое му е интересното? Всички се изплашили.

— Защо, тук често ли има сбивания? Или е тихо?

— Различно. Момчетата от охраната са доста яки... Е, за какво друго да ви разкажа?

— Мисля, че преди да почна да пиша за тукашните постоянни клиенти, трябва и аз да свикна с обстановката.

— Чудесна идея! Вземете ме за ваша спътница. Вечерно време съм тъжна.

— Благодаря ви, с удоволствие ще разгледам предложението ви. Само се опасявам, че няма да ми стигне животът, за да свикна с всеки бар в Москва.



— И парите ли? — засмя се момичето.

— Имате право, Изолда. Друго ще направя, ще отида при бармана и ще си поговоря с него, а вие ме почакайте. Какво да ви поръчам?

— Този коктейл — и тя заби пръст в менюто.

— Барман, ако обичате — помоли Грязнов.

Изолда получи коктейла, барманът се върна на мястото си. Грязнов отиде при него и още веднъж се извини. Повика го настрани, каза с безизразен глас, че е от криминалната милиция, размаха под носа му яркочервената книжка със златни букви, без да я отваря.

— Знам ви — отвърна също така равнодушно барманът. — Вие вече идвахте.

— Припомнете ми кой от седящите тук беше по време на произшествието?

— Този, побелелият... — Барманът започна да оглежда залата. — Момчетата с червените сака... Може и още някой, не помня.

— Някой от тях да е звънял по телефона онази вечер?

— Май че не. Не помня...

— Познавахте ли лично Бартенев?

— Кой не го познава!

— На никого ли не сте съобщавали за появата му? — Грязнов го погледна от упор.

Очите на бармана трескаво зашариха, което не остана незабелязано, но след краткото смущение той отговори:

— Като че ли не. Защо?

— Бартенев е убит.

Барманът го погледна стреснато и попита предпазливо:

— За какво?

— И ние това се питаме. Това е друг апарат, нали? — Грязнов посочи новия червен телефон на барплота.

— Да. Като дойдоха, кой знае защо ооновците счупиха онзи.

— А вие вчера звъняхте ли на някого?

— И аз не си спомням, всички толкова страх брахме, че някои още не могат да дойдат на себе си.

— Добре, пак ще се срещнем. — Вячеслав тръгна към вратата, като забрави доскорошната си събеседничка, но тя сама му извика:

— Ей, журналисте! Много ви е къса паметта!

— Извинете, Изолда, исках да запаля цигара на чист въздух и да обмисля една информация.

— Можем да излезем заедно.

— Не ми се сърдете, но барманът ме посъветва да се обърна към един местен алкохолик, който все висял тук в бара, бил интересен човек, но се страхувам, че общуването с него няма да ви достави никаква радост. Нека се срещнем друг път.

— Няма да има друг път — каза рязко тя. — Сега съм в настроение и мога да ви окажа някои услуги. А утре може да имам друг партньор.

— Жалко. Но какво да се прави. Пък и аз съм малко стар за вас, скъпа. Не си струва да си губите скъпоценното време с мен.

По неясна за самия него причина Грязнов се стараяше да се раздели с момичето, без да го обиди, а тя явно не искаше да го пуска.

— Ама никак, никак ли не ме харесвате? — попита Изолда, като го гледаше топло в очите.

— Напротив. И ако имам късмет, непременно ще се срещнем с вас. Надявам се, че следващия път и настроението ви ще е подходящо. А сега извинете и сбогом — каза Грязнов и като целуна ръката на момичето, си замина.

## 36.

Той не излъга, че отива при алкохолик Вития си беше вкъщи, малко пиян, но още напълно във форма за разговор. Той покани госта в хола на жилището, останало от родителите му, настани го в креслото. Започна припряно да прибира някакви дрехи, разхвърляни в безпорядък на изтърбушения диван. Масата беше отрупана с бутилки и кутии от бира. В стаята цареше безредие, тук отдавна никой не беше чистил. Върху всичко лежеше печатът на такова запустение, сякаш домът умираше. При това самият стопанин изглеждаше като изсъхнала гъба.

— Живееш в антисанитарни условия, господин таен агент.

— При мен никога по-рано не се е отбивало толкова високо началство, не съм готов за приема — усмихна се дружелюбно Вития.

Беше облечен със стар анцуг. Панталонът — с издути колене, мержелееха се дупки, прогорени с цигара, а зелената избеляла тениска беше с разтегната якичка и ръкави.

— Личи си — измърмори Грязнов.

— На какво дължа тази чест? — попита Вития.

— Извинявай, Евгений, но сутринта не изясних всичко с теб. Напъни си ума и си спомни кой се е обаждал по телефона, преди да дойдат ооновците. Може би някой от посетителите отиде да позвъни, може би самият барман. Непременно трябва да знам.

— Кой се е обаждал? Ами не помня. Господи, кой може да е телефонираше?

Изведнъж Вития се плесна по челото:

— Барманът се обажда! Точно така! Каза още, братле, Бартенев пристигна. И край, затвори. А после след час и половина дойдоха ония, маскираните. Ама че съм глупак! Как не съобразих веднага?

— Женя, наистина ли? Не бъркаш ли нещо?

— Чистата истина казвам! Кълна се! Като сега го помня!

— Значи, докато се е обръщал към някого, е казал братле?

— Да!

- А дали наистина има брат?
- Всичко е възможно. Защо да няма?
- Добре. Пригответяй се по-бързо. Да вървим — каза Грязнов.
- Къде?
- В бара.

— Ама какво, да не искате да ме издадете? — разтревожи се Вития. — Ако там разберат, че съм свързан с вас, няма да доживея до сутринта.

— Не се притеснявай. Ти си просто случаен свидетел, който вчера се е оказал в бара. Други посетители ми говориха за теб. Недей да трепериш. Няма да те показвам на никого. Но ако се наложи да притисна бармана, ще ми трябваш. Така че се обличай, днес с теб нямаме време за коктейли.

Вития гледаше стреснато Грязнов и се раздираше от съмнения.

— Но къде отива конспирацията ми?

— Какво се кривиш? — кипна Грязнов. — Нищо няма да й стане на твоята конспирация! Обличай се, защото ще те поведе така по анцуг! Сега си единственият ми свидетел, ясно ли е?

Осведомителят започна трескаво да се облича. Грязнов погледна часовника си: късно е, но барманът трябва още да е на смяна.

Отидоха навреме. Охранителите на входа понечиха да препречат пътя им, но Грязнов показа картата си и ги пуснаха.

Без да си съблича палтото, Вячеслав се запъти направо към барплота, където самотно висеше барманът.

— Нали не сте ме забравили още? — попита Грязнов.

— Не, разбира се — барманът трепна.

— Отлично. Имате прекрасна памет. А къде е сега вашият брат?

Барманът сви рамене:

— Може да си е вкъщи. За какво ви трябва?

— Щом питам, значи ми е необходимо да зная. Свършихте ли работа?

— Не още... трябва да отчитам касата.

— Той къде живее? Адрес?

— Заедно живеем. С родителите. В Свиблово. Но не разбирам...

— Скоро ще разберете. Приключвайте работа. Ще ви откарам вкъщи.

— Да, но какво ще му кажа? Трябва да се обадя, може да не си е у дома.

— Точно от това няма нужда. Никакво звънене и предупреждаване.

— И все пак не разбирам...

— В колата ще ви обясня най-подробно. Нали нямате желание брат ви да се окаже съучастник в дело за убийство?

— Пази боже!

— Побързайте тогава. И помнете: докато не ви разреша да се обаждате, мълчанието е във ваш интерес.

Оперативниците излязоха от колата.

Грязнов настани бармана Фьодор Василиевич Липников на задната седалка, където отдавна вече сучаеше Вития. Двамата се спогледаха, кимнаха си и се обърнаха като непознати.

— Как се казва брат ви? — попита Грязнов от предната седалка.

— Пьотър.

— С какво се занимава?

— Малко с куфарна търговия, после започна да вкарва коли втора ръка. В момента си търси постоянна работа, иска да стане някъде охранител. Засега безуспешно. Живее ден за ден.

— Ясно. Казахте ми, че вчера преди нахлуването на оминовците не сте се обаждали никъде. А ние успяхме да намерим свидетел, който твърди, че именно вие сте се обадили на братлето си, за да го предупредите, че е дошъл Бартенев. И освен това сте го попитали дали това обстоятелство го радва. Свидетелят, правилно ли предавам думите ви? — обърна се Грязнов към Вития.

— Тъй вярно — закима той.

— Обяснете, Липников, защо трябваше да се обадите?

В колата настана тишина. Барманът беше объркан.

— Както забелязвате, не ви питам дали сте се обаждали или не. Интересува ме причината. Отговаряйте.

— Братлето ме помоли... Те с този... Бартенев си имаха някакви отношения. Сигурно парични.

— Значи вашият брат също е пристигнал в бара заедно с така наречения ОМОН?

— Не зная. Всички бяха... с маски.

— Нима не го познахте? Добре, ще се наложи да попитаме брат ви. И още, защо са застреляли Бартенев? Виждате ли, Фьодор Василиевич, каква верига стана? — Грязнов отвори леко вратата на колата. — Момчета, качвайте се, ще отидем при брата Пьотър Липников. А вие, свидетелю, можете да си вървите. Извинете, че се наложи да ви обезпокоим.

Вития изскочи от колата като куршум, откъде се взе толкова пъргавина у него, и мигом изчезна в тъмното.

Оперативните работници насядаха, притиснаха с рамене бармана и той окончателно се вкисна.

Бързо стигнаха в Свиблово на улица „Лазорева“.

— Показвайте накъде? — разпореди се Грязнов.

— Давайте надясно, в двора, третият вход е нашият.

Пред тях се издигаше обикновен пететажен блок, от така наречените „хрущовки“, обграден отвсякъде с малки гаражи и гъсти храсталаци зад тях. Зад блока започваше нанадолнище към река Яуза, превърнато в сметище, както може да се случи само в московските покрайнини.

Грязнов, Саватеев и Липников се качиха на втория етаж. Фьодор отключи вратата с ключа си. В антрето беше тъмно.

Когато лампата светна, Грязнов видя, че цялото помещение е натъпкано с кашони с чуждестранни надписи. Същински склад.

— Минете наляво, влезте в моята стая, старците вече спят, не обичат да се шуми. Сега ще доведе Петка.

Грязнов и Саватеев влязоха в малка квадратна стая, където имаше касетофон и още някаква стереоапаратура. След минута, премигвайки от светлината, влезе Пьотър и започна да разглежда гостите.

— Седнете, Пьотър Василиевич! — каза Грязнов. — Ще трябва да си поговорим с вас. Аз съм началник на МУР, ето картата ми. С мен е оперативният служител Саватеев.

— Но с какво право нахълтвате посред нощ в дома ни? Имате ли прокурорско разрешение? — повиши глас Липников.

— Все още не идваме да ви арестуваме. И няма да правим обиск. Между другото, не е нужно никаква заповед за арестуването ви. Закопчаваме ви гривните и ви караме където трябва.

Пьотър изглеждаше по-едър и по-голям от брат си. В него имаше сила и мощ, каквато явно липсваше на бармана. Той седна на стола до прозореца, праметна крак връз крак. Грязнов обърна внимание на татуировката на дясната му ръка: паяжина и огромен паяк с кръст на гърба.

— Какво искате от мен? — грубо попита той.

— Вчера са ви известили от бара, че е пристигнал Бартенев. Какво стана по-нататък?

— Нищо.

— А защо ви бяха тия сведения?

— Бартенев има да ми дава триста долара. Търсех го да ми върне парите.

— Върна ли ги?

— Не. Отказах се да ходя в бара. Реших, че ще го срещна на някое друго място.

— И къде прекарахте вечерта?

— Вкъщи! — рече той и млъкна.

— А вашите родители, които сега ще събудим, ще потвърдят ли това?

— Знаех, че сте способни на всичко, гадове — изрева Пьотър. — Но защо ще закачате старците?!

— А вие защо ни лъжете? — попита спокойно Грязнов. — Липников, хайде по-добре да ви нарисувам другата картинка, правилната. Станало е така: Свинин купува от Бартенев завода за спирт, но не може да си изплати дълга, натрупва се и лихва. Бартенев звъни от Англия и си иска парите. Тогава Свинин решава да се отърве от дълга. И наема вас и три ваши приятелчета, за да премахнете Бартенев. Така се стичат обстоятелствата, че брат ви работи точно в бара, в който Бартенев обича да се заседава. Всичко се подрежда. Но не така, както ви се е искало. Познавате ли Свинин?

— Никого не познавам. — Пьотър се наведе и се сви като пружина. — Напрасно ме подозирате, няма да ме хванете! Няма доказателства!

— Как да няма? — блъфираше Грязнов. — Ами следите по снега? Там, в Саръбиево. Ами чувала? Нали чувалът е твой?

— Какъв чувал? — сепна се Пьотър.

— Ще ти го покажем — Грязнов сурово мина на „ти“.

В стаята плахо надникна Фьодор.

— Тъкмо навреме — каза Грязнов. — Елате, Фьодор, назовете приятелите на брат си! Бързо!

— Та те са много!

— Не всичките, само онези, с които той се мъкне непрекъснато.

— Сополанко, да не си посмял да портиш хората! — изрева Пьотър. — Като не ти е дал Господ акъл, налягай си парцалите!

— Виждаш ли, Липников, колко лошо се получава с тебе — каза Грязнов. — Върви се обличай, ще се разходиш с нас до „Петровка“. Там ще си довършим разговора. Николай — той се обърна към мълчащия досега Саватеев, — иди с него, помогни му да се приготви. Още повече че ще е за дълго.

Саватеев тръгна към Пьотър. Но младежът изведнъж грабна стола, размаха го така, че всички се дръпнаха към стената, метна го към широката рамка на прозореца и скочи след него.

— Ще се убие! Глупак! — простена Саватеев.

— Не — реагира спокойно Фьодор. — Той е учил за каскадьор. Не му е за първи път. Ще отида да потърся шперплат да затуля дупката.

Грязнов видя през прозореца как свитата фигура на Пьотър изчезна зад гаражите.

— Трябва да го настигнем! — извика Саватеев.

— И за проклетия, момчетата са от другата страна на блока — рече Грязнов. — Какво пък, и това е резултат. Ако беше невинен, нямаше да бяга.

В стаята се подадоха изплашените родители.

— Какво се е случило? — попита майката, загръщайки се в скъсания си шал. Съпругът ѝ навъсено мълчеше.

— Петка скочи през прозореца — отговори синът.

— Господи! Пак ли? Не се ли удари?

— Не. Избяга зад гаражите.

— И защо така?

— Не му хареса нашата компания — рече Грязнов.

— А вие, младежо, защо бродите по нощите и пречите на хората да спят? Вървете си с Бога откъдето сте дошли!

— Да, майко, ще си отидем! Само че ние сме от милицията. Кажете ни, с кого излезе снощи Пьотър? Имената на момчетата.



Докато си припомняше, жената сви рамене и отговори:

— Идваха Скоришев и Митин. Да. После заедно излязоха. А какво е направил?

— Кога се върна Пьотър?

— Вечерта се върна, хапна, легна да спи.

Грязнов се обърна към Фьодор:

— Знаеш ли къде живеят Митин и Скоришев?

— Не, не общувам с приятелите на Петя. Имам си компания.

— Добре, майко, извинете за безпокойството.

— Какво ти спокойствие! — въздъхна жената. — Малки деца — малки кахъри, големи деца — големи ядове.

— Точно това исках да ви кажа — отбеляза Грязнов на излизане от жилището.

Сутринта Турецки най-напред занесе на Меркулов спецсъобщението по делото на Бартенев. Константин Дмитриевич го прочете и попита:

— Как върви разследването?

— Грязнов пое всичко. Днес още не сме се чували. Не знам какво става при него.

— Добре ще е по-скоро да се приключи. Нали е депутат, ония кресльовци от Думата пак ще започнат да ни обливат с помия.

— Костя, ние с теб сме като кучето на Никулин Мухтар: „Трябва, момчета!“ — „Ще се постаряем!“ Разбира се, всички искаме да стане по-бързо. Но и ние сме живи хора. И край нас са такива. Старяем се, а какво се получава — един господ знае!

— Добре де, тръгвай. И не споменавай напразно господата — той ще те накаже. Все някога...

Както винаги, когато собственикът не си беше на мястото, в кабинета на Турецки телефонът звънеше до пръсване.

— Здравсти, Вячеслав! Какво откри?

— Има нещичко — отговори скромно Грязнов.

— Хайде, казвай!

Грязнов започна да разказва за снощните си приключения при срещата с братя Липникови.

— Изпуснах го! Съвсем не очаквах, че ще се метне като котка от втория етаж. Представяш ли си? Стана и хукна, сякаш нищо не се е случило.

— Дали не си отишъл рано в дома му? Може би е трябвало да се съберат железни улики и едва тогава да се разпитва? Тук, от нас, никъде нямаше да избяга.

— Саня! Какво ти става! Да си чувал някъде бандит да отива в милицията с призовка? Къде прочете това?

— А откъде знаеш, че е бандит?

— Уточних чрез първи специален отдел, този Липников вече е бил в затвора за побой. Наистина, като малолетен, но с банда. Така че не му е за първи път. Скоришев и Митин също са съдени за кражба. Опитна компания!

— И какво възнамеряваш да правиш по-нататък?

— Ще търсим Скоришев и Митин. Ще се срещна със Свинин.

— Добре, действай.

— А при теб как е?

— Засега нищо хубаво. Вчера Величко изпусна Козлов. Както гледам, вчерашният ден изобщо е бил много щастлив за престъпниците.

— Ясно. Значи сега Олег гони Козлов?

— Да. Както и ти Липников. Хайде, доскоро, обаждай се, не ме забравяй.

Едва затвори — и телефонът пак иззвъня. Когато чу развълнувания глас на Наталия Геранина, Турецки се разтревожи:

— Какво се е случило?

— Андрей започна да говори. Толкова се радвам, Александър Борисович!

— Поздравявам ви, Наталия Максимовна! Това е първата победа. Много ме зарадвахте.

— Благодаря.

— Пожелавам на мъжа ви най-скорошно оздравяване. — Турецки удовлетворено затвори телефона. — Ето, най-после добра новина!

И отново звън. Сега пък Клавдия Сергеевна го викаше спешно при Меркулов.

— Нали току-що бях при теб! — учуди се Турецки.

— Ново спешно дело. Моля те, ела.

— Идвам, къде да се скрия от вас!

Меркулов смучеше ментов бонбон, бузата му беше издута, четеше документите, наредени нагъсто по бюрото му. Когато чу почукване на вратата, вдигна глава и изрече:

— Влизай... Пристигна телеграма от Киев, молят за помощ.

Турецки взе телеграмата, пошари с поглед. Ставаше дума за тръбите на Долгалъов.

— Знаеш ли нещо по въпроса? — попита Меркулов.

— Да, държим Долгалъов под око. Подслушваме телефонните му разговори. Знаем и за тръбите. Двайсет и един вагона.

— Освен телеграмата току-що ми телефонираха от Днепропетровск, разказаха ми за какво става дума. Московската фирма „Спектър“ в качеството си на посредник при продажбата на тръбите избира като форма на заплащане неотменяем акредитив. Това е надеждно платежно средство. Днепропетровският завод се съгласил и цял месец очаквал парите от турска банка. И изведнъж турците им изпращат писмо с отказ да платят, без да се посочват причините. Банката е върнала акредитива. Естествено, заводските счетоводители се хванали за главата и хукнали да си догонват тръбите, а те вече са някъде близо до Москва. Как ти се струва този цирк?

— Аз съм в течение.

— Саша, постарай се да помогнеш на хората. Та те ще изгубят някъде към шестстотин хиляди долара, ако не хванем крадеца на място.

— С Долгалъов имаме за оправяне и други сметки.

— Действай, драги, разбирам, че и така ти пари под краката. Помоли от мое име Вячеслав за всеки случай да ти прати от оперативните си работници. Нали знаеш, като живееш с вълци...

Турецки се върна в кабинета си и нахвърли план на неотложните мероприятия. Най-напред трябва да предупреди ръководството на товарната гара, за да задържи тръбите и да окаже помощ при задържането на „търговците“. След това трябва да залови престъпниците, а чрез тях да стигне и до Долгалъов.

Началникът на товарната гара Рибарев прие искането му с разбиране и обеща да съдейства. Главната му задача беше да задържи търговците до идването на милицията.

Турецки благодари на Рибарев и вече искаше да се сбoguва, когато началникът извика:

— Един момент. Все пак ще проверя графика.

Чуваше се как остави слушалката на масата, как след известно време я вдигна и каза:

— Знаете ли, този влак вече приближава столицата. Мисля, че имаме на разположение не повече от два часа. Лично ще посрещна композицията, а вие бъдете готови. И „търговците“ ще посрещна сам. Само да знаех кога ще дойдат.

— Във вас ми е цялата надежда, чакам незабавно да съобщите.

Рибарев позвъни точно след четири часа и каза на Турецки само една дума:

— Тръгвайте.

Оперативната бригада замина за товарната гара. На волана седеше шофьорът Ситников, вътре в колата бяха Турецки, Грязнов и оперативната група.

— Момчета, най-напред ще вляза аз, а когато изкомандвам на бизнесмените „Горе ръцете“, влизате и ще ги задържим — каза Грязнов. — Оръжието ви трябва да е готово — може изведнъж да открият огън! Не ми е известно какви хора са.

Кой знае защо Александър си спомни бащата на Крохин. Той подозираше, че Женья е убит от колеги, и се измъчваше от мисълта, че не е могъл да предотврати смъртта на единствената си надежда в този живот — сина си. Колко много безутешни бащи има на този свят!

Оперативната група влезе в приемната на началника на товарната гара. Секретарката на Рибарев учудено ги погледна и попита:

— Какво ще обичате?

— Ние сме от милицията — отговори Грязнов. — Вика ни Рибарев.

— Влезте, вече ви чакат — прошепна тя.

Грязнов надникна в кабинета на Рибарев:

— Може ли да влезем?

— А, заповядайте! Сега ще свърша.

Вячеслав застана плътно до двамата мъже, седнали с гръб към него, извади пистолета и каза тихо:

— Горе ръцете!

Посетителите се обърнаха и смутено вдигнаха ръце. След миг китките им бяха стегнати с белезници. Оперативниците го направиха изключително точно и бързо.

— Да се запознаем — рече Грязнов и се усмихна. — Вие сте Заметалин, нали? Заместникът на Долгалъв? Кой е този с вас?

— Мениджърът Василиев — отговори Заметалин, като леко заекна от изненада.

— Василиев? Какво съвпадение! Е, името е много разпространено. Но и доста известно. Например аз познавам о.з. генерал Василиев. Беше при нас в МВР, нали така? Случайно да не сте роднини?

— Роднини сме — изрече глухо седналият срещу Заметалин младеж.

— И какъв му се падате?

— Син.

— Така ли? Вижте колко е малък светът! Добре, да пристъпим към работа! Започвайте, разказвайте, какъв проблем имате с Рибарев?

Бизнесмените естествено бяха объркани, но старателно се правеха, че не разбират защо ги „разпитват“.

— Има неточности в документите — обади се Рибарев. — Но най-големият грях е, че тръбите изобщо не са платени от фирмата.

— Ами аз нищо не знам — възрази Заметалин. Долгалъв ни нареди да приемем композицията, което и правим.

— А самият Долгалъв? — намеси се мълчащият до този момент Турецки.

— Не знам. Може да е в Москва, може да е някъде из околностите. Не сме го виждали в офиса повече от месец.

— Ами ти, Василиев, нищо ли не знаеше?

— Не, просто придружавам Заметалин. Той носи документите и телекса на Долгалъв. А аз съм нещо като охрана.

— Претърсете ги — нареди Грязнов на групата си.

Претърсиха бизнесмените, но не намериха нищо, освен долари и цигари.

— Василиев, по какъв начин попадна на работа във фирма „Спектър“? — попита Турецки.

— Чрез татко. А кой сте вие, нещо не си спомням?

— Главна прокуратура на Русия се интересува от вас, ето каква чест ви е оказана. Но все пак какво свързваше генерала от милицията Василиев с Долгалъв? — продължаваше Турецки.

— Баща ми консултираше специалистите от фирмата и оказваше помощ при митническите операции.

— А за какви услуги татенцето ти получи апартамент от банка „Ресурс“?

— Не е получавал, а си купи.

— Да бе. За жълти стотинки. Нали разбираш, че подобен апартамент просто не може да струва петнайсет хиляди долара. Та това е Москва!

— Не знам при какви условия е сътрудничил баща ми с банка „Ресурс“.

— Мисля, че баща ти е помагал на ръководителите на банката по същия начин, както и на фирма „Спектър“. Но за това ще поговорим малко по-късно. А сега да се занимаем с тръбите. Къде трябваше да ги изпратите след получаването тук?

— Възнамерявахме да ги продадем — отговори Заметалин.

— Ясно. Измахихте Днепропетровския завод, фактически откраднахте двайсет и един вагона тръби, а сте решили да ги продадете?

Турецки взе документите, прелисти ги, измърмори си нещо неясно под носа, след това пак попита:

— Защо освобождаването на митницата е направено от литовска фирма? Тя какво отношение има към акта на покупко-продажба?

— Това са връзки на Долгальов, само той знае за тях — отговори Заметалин, — ние сме редови изпълнители.

— Заметалин, не ме лъжете, имаме записан ваш подробен телефонен разговор с Долгальов. Там в пряк текст го питате какво да правите с тръбите. Дали са купени или продадени? И Долгальов отговаря, че са откраднати и затова трябва час по-скоро да се продадат. Имаше ли такъв разговор?

— Не помня.

— Ще имате време и възможност да прослушате касетата — обеща Турецки.

В това време пейджърът на колана на Заметалин завибрира с тихо жужене.

— Кой е? — рязко попита Грязнов.

— Долгальов. Интересува се от резултатите от сделката — отговори Заметалин.

— Отлично. Кажете номера на пейджъра на Долгальов. Побързо!

Заметалин го продиктува. Турецки си го записа и каза:

— Съобщете на Долгальов, че тръбите са получени. Разберете кога ще поливате сделката. И ще ви моля без фокуси. Между другото, от вашето поведение зависи по-нататъшната ви съдба.

Заметалин видимо се притесни, преживяваше и се измъчваше вътрешно, но най-накрая се реши. Съобщението беше изпратено и почти веднага дойде отговор: „Ще бъда довечера в седем в офиса.“

— Работата е свършена — Турецки удовлетворено потри ръце. — Остава да посрещнем нашия герой и да го притиснем в обятията си. Господа бизнесмени, ще се наложи да ни придружите. Документите ще вземем с нас.

— Но ние нищо не сме направили! Дори не сме получили тръбите! За какво ни задържате? — попита безпомощно Заметалин.

— Трябва да поговорим в спокойна и непринудена обстановка. Насъбраха се множество интересни въпроси към вас, на които бих искал да получа изчерпателни отговори — каза Турецки, после се обърна към Рибарев, стисна му ръката, благодари за подкрепата и помощта. — Готово, момчета, тръгваме си, няма да пречим на началника на гарата да работи. Бездруго му отнехме твърде много време.

Излязоха от кабинета на Рибарев и тръгнаха към двора, където ги очакваха колите.

— Заметалин, къде е колата ви? — попита Грязнов.

— Онова ауди там.

— Ти ще караш — каза той на Ситников. — А вас, господа бизнесмени, каня в нашата кола.

Кирил Василиев седеше срещу Турецки скован от страх. Това беше необяснимо: не подхожда на сина на генерал от милицията, път бил той от запаса, да се държи така.

— Отдавна ли работиш в „Спектър“? — попита Турецки, докато записваше в протокола за разпит своя въпрос и очакваше отговора.

Василиев помисли, сякаш пресмяташе наум, и отговори:

— Девет месеца.

— Прилично. Всъщност от основаването на фирмата, нали?

— Постъпих на третия ден.

— А кога дойде Крохин?

— Един-два месеца по-късно.

— Как го приеха?

— Нормално, беше добър специалист, веднага зае длъжността главен счетоводител.

— И как работеше?

— Според мен не му харесваше много при нас, дори искаше да напуска. Но му обещаха в края на годината да му купят кола и апартамент, защото, бях чул, се канел да се жени. И той се съгласи.

— Как се развиха по-нататък събитията?

— Не знам. Аз съм далеч от счетоводството. Казват, че започнал да събира компромати срещу Долгальов.

— И къде е пазел компромата си Крохин?

— Във фирмата се говореше, че вкъщи държал копия от документи и компютърни дискети. След погребението наши хора ходиха при Крохин старши и иззеха всички материали.

— Значи вашите са взели документите от Крохин? — повтори пак Турецки.

— Да.

— А защо трябваше да мамите стареца и да се маскирате с милиционерски униформи?

— Това не знам, не съм участвал в операцията.



— Участва ли в убийството на Крохин? — попита в упор Турецки.

Очите на младежа безпомощно се завъртяха, Василиев започна да диша с отворена уста, поиска вода.

Турецки стана от мястото си, наля една чаша от гарафата, подаде я, почака малко и добави:

— Сега разказвай всичко, което видя.

Кирил изпи половината от водата, отпусна глава и никак не можеше да започне.

— Крохин не е идвал на работа няколко дни. После се появява. В края на работния ден Долгальов го извиква, казва, че иска да се разплатят — започна Турецки. — Така ли беше?

— Да — потвърди Василиев. — Когато Крохин пристигна, Долгальов веднага го извика в кабинета си. Там беше шумно. Викаха, караха се... След това Долгальов излезе и нареди на всички служители, които бяха в офиса: „По колите!“ Тръгнахме с три коли към Волоколамското шосе по тъмно, не помня колко беше часът. Най-сетне спряхме. Долгальов и шофьорът свалиха Крохин от тяхната кола, изправиха го до банкетата. Шефът каза: „Той е предател и ще бъде убит. Ето, вижте го! Той събира компромат срещу мен и фирмата! Решил да се бори с Долгальов!...“ Каза и още нещо в този дух. Крохин стоеше и смутено гледаше наоколо, сякаш не можеше да повярва, че сега ще го убият. След това някак изведнъж се чу автоматен откос. Оказа се, че Долгальов е бил с автомат — някакъв скъсен. Той се усмихна и каза: „Присъдата е окончателна и не подлежи на обжалване! Така ще бъде с всеки, който реши да издъни фирмата. От нас се излиза само с краката напред.“ Това видях.

— Крохин веднага ли умря?

— Да. Дори не помръдна — отговори Кирил и доизпи водата.

— Какво стана по-нататък?

— След това излязохме на Ленинградско шосе, карахме след Долгальов и стигнахме до Химки, после той ни махна с ръка да се връщаме и замина за Питер.

— Ти защо не дойде при нас и не ни разказа по-рано това?

— Не можех... Страхувах се. Те щяха да се разправят и с мен. Пък и сега по-добре да ме затворите в следствения арест, иначе ще ме

намерят. А аз се държах тихо, стараех се да не се забърквам в нищо, по-малко да зная.

— Разказвал ли си нещо на баща си?

— Не. Също се страхувах, че баща ми ще започне по генералски да си търси правата, а след това ще стане лошо за всички.

— Василиев, добре, че поне сега разказа истината. Днес ще арестуваме Долгальов. Кой друг присъстваше на убийството на Крохин?

— Фомин, новият шофьор на Долгальов, сигурно не е останал никой друг в офиса... Заметалин тогава го нямаше...

— Колко души бяхте?

— Още петима. Само че те са в командировки. Вчера замина последният — във Вилнюс. Шилов. Пестриков и Бодулин отлетяха за Израел още същата седмица, там имат някаква финансова операция. А Синев и Кашинцев заминаха веднага след Долгальов. Те са някъде из Сибир.

— Значи към днешна дата ти си единственият свидетел. Ако казваш истината, че Заметалин не е присъствал на убийството...

— Нямаше го, честна дума.

— Добре, засега ще ти повярваме. Няма да те затваряме в ареста, но ще се подпишеш, че няма да напускаш града. А сега прочети протокола от разпита и го подпиши.

Един час преди срещата Турецки и оперативниците пристигнаха в офиса на Долгальов. Докараха и Заметалин, който приличаше на оскубана кокошка. Секретарката Светлана беше като шокирана от това обстоятелство, но бързо се овладя и предложи кафе на всички.

— Благодаря, Светлана. Почерпи началника си, за да се ободри, че няма да доживее до срещата с Долгальов — рече иронично Турецки.  
— В момента кой е в офиса?

— Трима мениджъри, двама охранители и аз.

— Кога свършва работното ви време? — уточни Турецки.

— В шест — тя погледна часовника си. — Тоест вече е свършило. И аз съм свободна.

— Веднага ли си отиват хората ви?

— Зависи. Обикновено аз си тръгвам първа, момчетата могат и да се забавят.

— Извикайте всички налични служители, включително и охраната. Трябва да поговоря с тях.

— Къде да ги извикам?

— Тук.

— Ей сега — разбърза се Светлана.

Турецки погледна Заметалин и каза:

— Ще го чакаме тук до дупка. Вие ще отговаряте на телефона, но не се опитвайте да хитрувате. Аз ще съм на паралелния апарат. Останалите няма да се обаждат. Още повече че работното време е свършило.

Светлана доведе служителите, те насядаха по дивана, на столовете. Турецки ги огледа и започна да говори:

— Ще се представя за онези, които не ме познават: Главна прокуратура. Ето — Турецки отвори служебната си карта, показва я, но само охранителят се надигна да я види. — Очакваме Долгалъов да се появи около седем часа. Във ваш интерес е да не пречите на нашата среща. Затова ще ви помоля да не напускате помещението. Отвън един от охраната и наш оперативен работник ще посрещнат шефа ви. На останалите засега предлагам да пият кафе, което Светлана ни предложи толкова гостоприемно.

— И колко ще стоим тук? — попита секретарката.

— Предполагам, че след дългата раздяла със сигурност ще ви е приятно да се срещнете с вашия шеф.

— Защо е тази тайнственост? — попита един от младите мениджъри.

— Там е работата, младежо, че вашият шеф е извършил убийство. Предполагам, че сте нов човек тук и нищо не знаете за нравите, които царят във фирмата... Между другото, Светлана — той се усмихна на секретарката, — ще ви помоля да ми дадете досиетата на всички присъстващи тук.

— Но... кадровите въпроси... в известен смисъл... това са секретни сведения, които...

— Света, дай документите! — почти кресна Заметалин, вероятно решил, че така ще облекчи собствената си участ.

— Интересува ли ви убийството? — продължи Турецки, обърнат към младия мениджър. — Да... Тук е работил като счетоводител

Евгений Крохин. Бил е разстрелян. С автомат. Лично от Долгальов. Има свидетели. Този факт удовлетворява ли ви?

Обезкураженият мениджър не отговори.

— А дали вашите свидетели не лъжат? — попита неочаквано Заметалин. — Може би някой нарочно иска да очерни шефа ни?

— Господин Заметалин, точно вие не трябва да задавате подобни въпроси. Струва ми се, че ние с вас имахме днес възможност да се убедим, да се изразя така — в моралните качества на вашия шеф. Както разбирам, в злополучната вечер, когато Долгальов е заминавал за Питер, сте имали голям късмет, в противен случай и вие щяхте да бъдете свидетел, ако не и участник в подлото убийство. Но въпреки това не отхвърлям вашето съмнение. И по тази причина сме се събрали тук, за да се срещнем и зададем въпросите си на господин Долгальов. Щом вие се съмнявате, тогава защо и ние да не се съмняваме? Потърпете в името на истината, мисля, че си заслужава.

Служителите от фирмата мълчаха мрачно и непрекъснато пушеха. Изпиваха на един дъх кафето, което им носеше Светлана. Явно всички се вълнуваха и нервничеха.

За да не губи напразно времето си, Турецки разлистваше личните досиета на сътрудниците. Тук се бяха събрали грамотни хора, повечето с висше икономическо образование. Смущаваше само обстоятелството, че всички са приети наскоро, тоест буквално преди два-три дни. Имаше чувството, че кадровият състав на фирмата изцяло се е сменил през последните дни. А къде са предишните, за които говореше Кирил Василиев?

— Хората напуснаха — заяви уклончиво Заметалин, — нямаме място за архив.

Всичко това беше странно, макар и ясно. Фирмата замиташе следите.

Турецки за миг напусна стаята и позвъни по мобилния на Грязнов, за да не заема тукашния телефон. Разбраха се за понататъшните действия. Той помоли Вячеслав да изпрати оперативници в дома на Долгальов, на адреса, който Светлана продиктува на Турецки. Грязнов каза, че има малко свободно време и ще отиде лично с момчетата на посочения адрес.

В това време хората в кабинета на Долгальов ставаха още по-нервни. Но си мълчаха. Явно присъствието на облечения с

маскировъчна униформа служител от милицията с късоцевен автомат, застанал край вратата, действаше на всички.

Минутите на очакване се точеха дълго. Турецки поглеждаше часовника си: стрелката премина седмицата, после показа седем и половина, а Долгальов все не идваше. Явно някъде е станала засечка. Не е изключено хитрият Долгальов, който не вярва много на заместника си, да е посетил товарната гара, да е забелязал охраната, поставена от Рибарев край вагоните с тръбите, и да е разбрал всичко без повече обяснения. Значи пак е допусната грешка. За да не губи повече време, Турецки реши да направи обиск в кабинета на ръководителя на фирмата в присъствието на всички служители. Процедурата беше дълга и досадна. Трябваше да се оперира максимално внимателно с документите, изваждани от бюрото, шкафовете и сейфа.

В един от стенните шкафове, долу, неочаквано откри скрито чекмедже, своеобразен тайник. И в него имаше папка с документи, опаковани в целофан. Когато ги отвори, очите на Заметалин тревожно заиграха. Повечето от документите бяха подписани от счетоводителя Крохин. Турецки разбра, че точно това са документите, които хората на Долгальов са извели от бащата на Евгений.

Когато състави протокола за обиска и изземването на документите, той каза:

— Господа! За да избегнем по-нататъшни усложнения, ще ви помоля да се въздържате известно време от информация и коментари по повод на днешната ни среща. Води се разследване във връзка с убийството на Крохин. И никого не съветвам да застава на пътя на правосъдието!

Желаещи нямаше, ако се съди по лицата на присъстващите.

Жената на Долгальов, пълна невисока брюнетка към трийсет и осемте, дълго не отваряше вратата, все изясняваше кой и за какво звъни. Най-послед след дълги преговори пусна Грязнов в антрето. Той помоли подчинените си да изчакат на стълбищната площадка.

— Къде е съпругът ви, Евелина Мстиславовна?

— В командировка.

— И откога?

— Повече от две седмици, така мисля.

— А сега къде е?

— О, господи! Откъде да знам! Беше във Вилнюс, в Петербург, после в Днепропетровск, Киев, Минск, придружава някаква стока, прекарва я през митниците.

— И кога смята да се появи вкъщи?

— Не знам. А вие защо се интересувате?

— Ще обясня. Но първо ми кажете: често ли ви се обажда?

— Изобщо не се обажда тук.

„Не лъже — помисли Грязнов, — щяхме да имаме сведения от подслушването...“

— Но тогава откъде знаете къде е бил и какво е правил там?

— Заместникът му ми съобщава от време на време.

„Значи имат със Заметалин някакъв неизвестен за нас канал за връзка.“

— Евелина Мстиславовна, интересувахте се с каква цел съм дошъл при вас. Съобщавам ви, че съм дошъл с колегите си, за да извърша у вас обиск. За което имам съответната заповед на Главна прокуратура. В същото време се извършва обиск и в офиса на съпруга ви.

Грязнов извади от вътрешния джоб заповедта на Меркулов за обиск.

— И какво е направил?

— Заподозрян е в убийство.

— В убийство?! — възкликна жената. — Вие не сте наред! Долгалъв и убиец! Това са глупости! Добре, а какво възнамерявате да намерите в дома ни? Оръжие? Та тук открай време не е имало никакво оръжие. Моля, гледайте, колкото искате, не възразявам! Боже, това е някакъв театър на абсурда!

Грязнов се вслушваше в интонациите и не можеше да различи фалш. Изглежда, не лъже. И не разиграва ролята на възмутена съпруга. Той помоли свидетелите да влязат в апартамента.

— По-добре вие ни покажете дали мъжът ви няма някакво тайно място вкъщи?

— Гледайте, колкото си искате — вече с пренебрежителни нотки в гласа завърши тя. — Влезте!

Жилището беше просторно и явно съвсем наскоро обзаведено по най-добрите европейски стандарти.

— Твърде, твърде приятно местенце — констатира Грязнов, докато обикаляше из стаите и се взираше внимателно. — Предполагам, че са вложени големи средства за обзавеждането. Какво друго притежавате?

— Имаме гараж и две коли, но те не са на мъжа ми, а мои и на мои роднини.

— А какво работите, Евелина Мстиславовна?

— Учителка съм в детска градина! — отговори предизвикателно жената.

— Научете ме — засмя се Грязнов — как със заплатата на детска учителка да придобия толкова имущество.

— Цял живот работя. И мисля, че съм успяла да спечеля за осигурен живот!

— Разбирам. И аз работя цял живот, но уви!

— Значи не работите толкова добре. Или не ви е провървяло.

— Възможно е. С кого живеете? — попита Грязнов. — Имате ли деца?

— Не.

— Тогава за кого се стараете?

— За себе си! — рече жената. И за първи път в гласа ѝ прозвуча злоба.

— Мъжът ви пази ли документи на фирмата вкъщи?

— Не. Не държи нищо излишно тук. Между другото, всичките дрехи, които не смятаме да носим, веднага предаваме на благотворителни организации, помагаме и с пари. През последните години мъжът ми печелеше добре. А много ли е необходимо на двама души?

— Разбирам. Виждам, че вашият съпруг действително обича дома си, предпазлив е и внимателен. Осигурява си тила... За да има къде да се върне след затвора.

— За какъв затвор говорите?! Защо оскърбявате така мъжа ми? — възмути се жената. — Какво е извършил, че го заплашвате със затвор?

— Повтарям, убил е човек.

— Е, първо трябва да се докаже!

— За съжаление съм принуден да ви огорча: има и доказателства, и свидетели. Разбира се, не съм наивен, че да чакам Долгалъв да

дойде при нас със самопризнания. Но въпреки това, ако имате възможност, му предайте, че в неговия случай това е най-доброто, на което може да разчита.

— Господи, какво говорите? Не вярвам на нито една ваша дума! — Домакинята се разплака, размазвайки грима си. — Та вие изобщо не го познавате! Той е толкова внимателен, добър, толкова много обича животните. Все искаше да си купим куче. Но аз се противопоставих... Жалко е да измъчваме животното между четирите стени! Нали сме по цял ден на работа.

— Може и да обича кучетата, но е разстрелял своя счетоводител Крохин като куче с автомат в присъствието на подчинените си, за да им е за урок.

Жената погледна ужасено Грязнов, запуши устата си с длан. Обискът продължи два часа, но нищо не даде за следствието.

— Последна молба, Евелина Мстиславовна. Нужна ми е снимка на мъжа ви. Желателно да е по-скорошна.

Тя тръгна към спалнята и веднага се върна с голям пакет цветни снимки.

Грязнов избра една, където Долгальов — много внушителен младолик мъж — се усмихва, което прави лицето му привлекателно и лесно за запомняне.

— Ще взема тази — показва я той на жената.

— За какво ви е? — поинтересува се тя със закъснение.

— Ще я размножим и ще я предадем във всички отделения на милицията. Сигурно сте обръщали внимание на обявите: търси се престъпник.

— Боже! — Тя стисна с длани слепоочията си и вече се загледа в Грязнов с неподправен ужас.

„Все пак жалко за жената — помисли той на излизане. — Такава стегната, благополучна, изглежда, не е кучка. Ако, освен това е предвидлива дама и предварително е прехвърлила на роднини не само гаража и колите, то лично нея не я заплашва възможна конфискация на имуществото на Долгальов.“

На тръгване Грязнов остави за всеки случай двама оперативни служители: в случай че все пак Долгальов се появи. В което не беше много сигурен.



## 38.

Турецки се обади на Наталия Геранина за да попита как се чувства мъжът ѝ.

— Мисля, че е малко по-добре. Но състоянието му е нестабилно. Лекарите казват, че трябва да се чака, времето ще покаже, а аз не знам какво да правя. Може би Андриюша трябва да бъде прегледан от чуждестранни специалисти?

— Наталия Максимовна, явно засега трябва да се доверите на лекарите. Раните в главата винаги са много опасни. Организмът трябва сам да се пребори. За щастие мъжът ви е млад, ще се справи.

— Благодаря ви за подкрепата, Александър Борисович.

— Наталия Максимовна, ако лекуващият лекар ми разреши да поговоря със съпруга ви, ще имате ли нещо против?

— Наистина не знам.

— Разберете, трябва да намерим хората, които се опитаха да го убият. Те със сигурност пак ще се появят. Понеже Геранин е прекалено затворен човек и нито с вас, нито с колегите си е споделял проблеми от този род, нямам друг изход, освен да поговоря непосредствено с него. Правя го в интерес на неговата и вашата безопасност.

— Добре. Не възразявам. Щом разреши лекарят — разговаряйте.

— Благодаря ви, Наталия Максимовна, всичко хубаво.

Турецки веднага набра лекуващия лекар на Геранин.

— Здравейте, Сергей Петрович. Безпокоя ви от Главна прокуратура.

— Познах ви, Александър Борисович.

— Искам да ви поздравя, казват, че Геранин е значително по-добре?

— Има подобрение, но не толкова, че да празнуваме победа, възможни са рецидиви — предупреди лекарят.

— Но понеже вече говори, бих искал малко да побеседвам с него. Само той може да даде информация за враговете си. Нито жена му, нито сътрудниците успяха да ми кажат нещо определено. Сам е водел

всички делови разговори, по същия начин е определял стратегията на банката — еднолично.

— Но за него е още рано да се вълнува.

— Нека заедно да определим колко минути мога да разговарям с него.

— Не повече от петнайсет — каза строго лекарят.

— Може ли да дойда сега? Не е ли късно?

— Може, но по-бързо. Ще наредя да ви пуснат.

В светлата стая на Геранин, в която имаше само едно легло, беше тихо и миришеше на лекарства. Бледото лице на банкера изглеждаше безжизнено. Но като усети погледа върху себе си, Геранин отвори очите си, уморени от болка, и кимна едва забележимо вместо поздрав.

— Аз съм следовател от Главна прокуратура, Александър Борисович Турецки — представи се той. — Искам да си поговорим, да изясним някои детайли и обстоятелства около неприятното събитие, което се е случило с вас.

— Имам достатъчно недоброжелатели — започна тихо Геранин, — но не подозирам никого.

— Как вървят нещата във вашата банка?

— Засега ситуацията е устойчива, но го постигам с големи усилия.

— Разкажете за трудностите си.

Геранин говореше бавно и с мъка. Сега, след въпроса, се замисли, мълча дълго.

Турецки помнеше строгото разпореждане на лекаря за петнайсетте минути, същото му напомни и дежурната сестра, затова нервничеше, че времето напразно отминава. Но неочаквано Геранин заговори:

— Бедата на силната банка е, че постоянно искат да я глътнат, да я присвоят, да я подчинят.

— Може ли да се изразите по-конкретно? — попита Турецки.

— Щом искате. Но разказът вероятно ще е дълъг. А за мен още е трудно...

— А накратко?

— Накратко няма да е разбираемо. Но ще пробвам. Опитвах се да съсият банката, в печата се разпространяваха слухове за нашата неустойчивост, искаха да получат петдесет и един процента от акциите

и така нататък. Съветвам ви да прочетете „Скандал по руски“ в „Независимая газета“. Там има някои неща по въпроса.

Геранин уморено притвори очи.

В стаята надникна сестрата и предупреди:

— Посетителят, времето ви изтече.

— Разбрах. Благодаря ви, Андрей Афанасиевич, надявам се, че утре ще можем да си поговорим още по-конкретно.

— Да, елате, и аз се интересувам от резултатите от разследването.

Турецки се сбогува и излезе обнадежден, че утре ще може да разбере конкретни имена и събития, състоянието на Геранин внушаваше оптимизъм.

Една млада госпожица, която отчаяно мятеше съблазнителни погледи към Турецки, донесе от справочния отдел ксерокопие на статията „Скандал по руски“.

Ситуацията в Северна банка се описваше в материала като кризисна, даваше се пример за сътрудничеството на банката с руско-израелска финансова компания, която предложила изгодна сделка и обещала двацет и пет процентна лихва по годишните депозитни сметки. След кратко сътрудничество председателят на банката Андрей Геранин прекратил сделката, в резултат на което от Северна банка си отива първият заместник на Геранин Станислав Яρμοшин.

Турецки се зачете внимателно още веднъж в статията и неочаквано разбра, че най-вероятно става дума за същата руско-израелска фирма, която се е опитвала да разори банка „Ресурс“. Поне почеркът и маниерите бяха едни и същи.

По-нататък в материала се съобщаваше, че след напускането на банката над Станислав Яρμοшин е извършено покушение. В асансьора, с който се качвал в апартамента си на „Кутузовски проспект“ № 30, се взривява граната. Вестникът свързваше това със скандала в Северна банка, а Яρμοшин веднага обяснява в МУР, че покушението е организирано от шефа на банковата охрана. Наистина след няколко дни, когато разпитват Яρμοшин като свидетел и го предупреждават за отговорността при даване на лъжливи показания, той веднага се отказва от обвиненията си. Репортерът беше описал покушението в най-ярки краски. Гранатата уж се взривила в

затвореното пространство на асансьора, при това без да нанесе сериозни рани нито на Ярмошин, нито на охранителя му.

Турецки едва не прихна на глас, помисли си, че единствено родните драскачи могат да лъжат толкова примитивно, само и само да им плащат пари. Веднага си личеше, че вестникът е изпълнявал нечия нечистоплътна поръчка. А и целта е била ясна: покушението срещу Ярмошин да се свърже с името на директора на банката Геранин.

Сега Турецки имаше какво да пита ранения banker, в частност по повод на израелската фирма разговорът можеше да се окаже съвсем конкретен.

Зает с мислите си, той не обърна веднага внимание на скъсващия се от звънене вътрешен телефон. А когато се обади, чу както винаги недоволния глас на Казански:

— Александър Борисович, ако обичате, елате при мен. Цяла сутрин ви търся.

— Не съм излизал от кабинета си. Изглежда, някой ви е заблудил.

— Елате, имаме много важен разговор...

Началникът на следственото управление се правеше или наистина беше потънал в четене на вестник. Вдигна поглед към Турецки, а в очите му имаше откровен упрек.

— Защо така лошо постъпвате, Александър Борисович? Интересно, колко ви плати вестник „Московски комсомолец“ за шокиращите материали срещу заместник-министъра на финансите Савелиев?

— Имате ли доказателства, че тъкмо аз съм продал компромата за вашия приятел?

— За съжаление нямам доказателства, но знам, че видеокасетите се намират във вашия сейф. И той не ми е никакъв приятел. Моля да го имате предвид.

— А не допускате ли, че материалите са продадени от някой друг, а ние всъщност имаме едно от копията?

Казански подаде вестника на Турецки:

— Вземете, можете да се запознаете.

— Тук? При вас?

— Да, разбира се, веднага ще обсъдим.

Турецки седна до бюрото и започна да чете статията, наречена „Чиновнически интереси в банята“. В нея наистина се описваше и коментираше заснетото на видеокасетите: гуляите с момичета, а по-нататък — посещението на сауната с младите жрици на любовта.

— Откъде може да се е появило това? — гневно попита Казански. — Нали ви помолих да не огласявате фактите!

— Засега не мога да ви кажа по какъв начин информацията се е промъкнала в печата, трябва да поговоря с Пихтин, собственика на записите, може би ситуацията ще се изясни.

— Добре, изяснявайте, търсете. Трябва да докажете, че нямате нищо общо! По-нататък, имам още един въпрос към вас: защо сте задържали сина на генерал Василиев?

— Откъде имате тези сведения?

— Нима има значение?

— Да, има. Моля да отбележите, през цялото време някой активно ви заблуждава. Кирил Василиевич си е вкъщи. Той е важен свидетел по делото за убийството на счетоводителя Крохин. Това първо, а второ, той е взел участие в присвояването на материални ценности на стойност шестстотин хиляди долара, пресечено вчера от оперативната група. Не съм възнамерявал да го арестувам, макар че той наистина изрази желание да се озове в следствения арест. Бои се от отмъщението на колегите си. Затова избрах като мярка за неотклонение подписка да не напуска града.

— Но защо аз не зная нищо за това? — попита възмутено Казански.

— Въпросът не трябва да се задава на мен. Задачата беше възложена пряко от Константин Дмитриевич Меркулов и изискваше незабавно решение. Ние се справихме своевременно, предотвратихме грабежа. Сега търсим организатора. Известни са и съучастниците в престъплението.

Казански мълчеше, на лицето му беше изписана досада, постоянно му се струваше, че го подминават. Тази подозрителност заплашваше да прерасне, ако вече не е прерасла, в патология, поне така си мислеше Турецки.

— Ще ви помоля по-малко да закачате... семейството на генерал Василиев.

— А знаете ли защо са държали Кирил във фирмата, която ръководи убиецът и мошеникът Долгалъов? Не? Тогава да ви кажа. Генерал Василиев е бил съветник на фирмата по митническите въпроси. Пак той е съветвал и банка „Ресурс“, за което е получил твърде луксозно и скъпо жилище на символична цена.

— Не виждам нищо лошо в това. Той е офицер от запаса, а нашето законодателство не забранява... — започна Казански, но Александър го прекъсна:

— А аз виждам! Василиев старши не просто е съветвал, той е бил своеобразен „чадър“ за престъпната дейност на мошениците — банкери и бизнесмени. Нека се срещнем, когато подготвя делото за изпращане в съда, и тогава да обсъдим детайлите. Не знам какво ще стане с бащата, но за Кирил Василиев мога да кажа следното: предполагам, че ще му се наложи да отговаря не само като свидетел.

— Е, докато умните се наумуват... — Казански си позволи саркастична усмивка. — А за компромата на Савелиев изяснете нещата. И докладвайте.

Турецки излезе от кабинета с чувство на погнуса. Трудно понасяше прекия си началник.

В коридора се сблъска с Олег Величко, засилил се точно срещу него.

— Накъде летиш, орел? — попита Турецки, докато „се охлаждаше“ от разговора при шефа.

— Александър Борисович! Задържали са Козлов на летището! Ще отидем ли?

— А така! — възкликна зарадвано Турецки. — Чакай в колата! Идвам веднага!

## 39.

Козлов се намираше в дежурната стая на ЛОВД<sup>[1]</sup> на Шереметиево-2. Увесил глава, понеже ръцете му бяха стегнати с белезници за облегалката, той седеше на олющената скамейка, отделен с бариера от помещението.

— Здравейте, гражданино Козлов! Радвам се да ви видя — поздравя Турецки.

— Здравейте! — сви рамене арестуваният. — Нямам честта да ви познавам.

— Няма значение, ще се запознаем.

Козлов беше прекрасно облечен: с отлично ушито палто и дълъг бял шал на врата. Джентълмен, какво да говорим! Турецки неволно помисли: нашите бандити умеят така ловко да се издокарват, че наистина изглеждат не по-зле от лордове.

— Моята грешка е поправена! — радостно съобщи Олег Величко.

— Измъчи ли се? — усмихна се Турецки. — Вземай го и го води към колата. Сега ще дойда.

Олег и оперативниците излязоха, Турецки попита дежурния по какъв начин са успели да задържат Козлов.

— Много просто — отговори дежурният. — Имахме снимка. Сержант Антонов го разпозна. Свалихме го направо от самолета, за малко да отлети в Англия.

— Благодаря ви, братлета, операцията е много точна! — Турецки стисна здраво ръката на милиционера.

Оперативният микробус беше спрял до сградата на летището и вътре очакваха Турецки. Когато той се качи, колата полетя към града.

— Нямате право да ме задържате — заяви изведнъж Козлов.

— Естествено. Само вие имате право да крадете, да извършвате мошеничества, да убивате. А никой няма право да ви задържа. Но понякога идва време, когато се налага да отговаряте за извършеното. Между другото, за вас то вече дойде — отговори Турецки.

— И в какво ме обвинявате?

— Както се казва, следствието ще покаже. Аз само ще ви задавам въпроси, а вие ще търсите отговорите, обръщайки се към собствената си съвест. Макар да допускам, че може би вече нямате съвест, останали са само някакви инстинкти.

Старият „Рафик“ подскачаше по замръзналия път със заледени участъци, громолеше отчаяно, бръмчеше и заглушаваше думите. Козлов се опита да възрази, но Турецки махна с ръка, щяха да имат достатъчно време за задушевен разговор.

Когато в кабинета на Турецки влязоха няколко оперативници, Олег Величко и Козлов, вътре изведнъж стана тясно.

— Александър Борисович, ще ви трябва ли още? — попита Олег.

— Ще участваш в разпита на заподозрения Козлов.

Оперативниците настанаха Козлов да седне на един стол и излязоха. Турецки седна на бюрото, запали, предложи на задържания цигара, той категорично отказа, каза, че е спрял да пуши.

— Разумно решение — одобри Турецки. — Вие там, на Запад, сега активно пропагандирате здравословния начин на живот, а на нас, грешните, пращате цигарите си. Не е ли така?

— Прав сте — кимна Козлов, — според някои западни мерки Русия още не е излязла от туземното си състояние.

— Приятно е да го чуем. Та къде се канехте да отпътувате от туземната си родина, Владимир Афанасиевич?

— В Англия...

— И какво сте загубили там?

— Много неща. — Козлов самодоволно се усмихна. — Разбира се, ще ви е трудно да повярвате, но аз съм английски лорд.

На лицето на Турецки се изписа удивление.

— А по какъв начин туземците стават английски лордове? Надявам се, че не сте откраднали титлата? По навик, така да се каже...

— Не, защо. Купих си я. Всичко може да се купи за добри пари.

— Какво, сега толкова ли е достъпно?

— Да. Например наскоро имаше търг за титлата на лорд Уимбълдън. Принадлежеше на негова светлост Спенсър, брата на принцесата. И аз броях за титлата сто осемдесет и осем хиляди лири.



— Любопитно — констатира с удовлетворение Турецки. — Ако към тази титла се прибавеше и безупречната репутация — цена нямаше да имате!

— Кажете сега в какво ме обвинявате? Не разбирам вашите намеци! Искам да зная с какво право ме държите тук?

— Вече казах: имаме няколко въпроса, на които трябва да получим отговори.

— Кой сте вие?

— Главна прокуратура.

— Ах, ето какво било. Добре де, слушам въпросите ви.

— И тъй, да започваме. Кажете, ако обичате, какви недвижими имоти, принадлежали на банка „Ресурс“, се намират зад граница и в частност в Англия?

— Лично аз не знам такива имоти.

— Тогава позволете да научим къде сте живеели с госпожа Бережкова, когато сте се намирали във Великобритания?

— В моя собствен дом.

— А този дом сте го купили с парите, спечелени от банка „Ресурс“? Така ли да разбираме?

— Трябва ли да попълвам декларация за доходите си?

— Не ви моля от любопитство да назовете имуществото на въпросната банка. Загиват хора, горят сгради, изчезват влоговете на хиляди граждани, а вие, новоизлюпеният английски лорд, се правите, че нищо не знаете и не разбирате.

— Лично аз нямам никакво отношение към изброените проблеми — категорично заяви Козлов.

— Владимир Афанасиевич, вие ли готвихте последната пратка с храна за Бережкова в затвора?

— Аз ѝ подготвих колетите, но не знам дали моят е бил последен.

— А вземахте ли первитин от Мирек?

Козлов наведе глава, сякаш размишляваше какво да отговори, после изигра кратко смущение:

— Вземах за себе си, обичам понякога да разпусна.

— Отдавна ли употребявате наркотици?

— Не. Започнах съвсем наскоро.

— А знаете ли, Владимир Афанасиевич, че онзи, който започне, в края на краищата се оказва в психиатрична клиника? Разбира се, нямам предвид первитина, изготвян от Шайбаков в примитивни условия.

— Какво общо има Шайбаков? Изобщо нищо не разбирам.

— Десетина момичета, на които Шайбаков е сипвал в питието первитин, сега лежат в клиниката. Шайбаков е добавял в лекарството си транквилизатор с противоположно действие, за да усилва сексуалната възбуда. Как ви се харесва?

Козлов сви рамене, навъси се, но премълча.

— Всъщност вие сте тласнали Мирослав към производство на первитин. Той ми разказа най-подробно как е станало всичко.

— Аз само донесох няколко списания, в едно от тях случайно се оказа статия за первитина. И мисля, че в това не може да се открие престъпление.

— Пак ли никой не е виновен за това, че сте отровили Бережкова с конска доза первитин? Искали сте да доставите приятни усещания на любимата дама? Но малко сте се престарали. Нали?

— На никого нищо не съм сипвал. Ще ви се наложи да го доказвате дълго и безуспешно.

— А кой го е сипал?

— Може да е сестра ѝ. Тя беше влюбена в мен, неведнъж ме е придумвала за съжителство. Открито ми говореше, че ме ревнува от Алла. Защо да не е отровила тя сестричката си от ревност?

— Вече обсъждахме този въпрос със Суркова. Да, самата тя е употребявала первитин, но в много малки дози. Алла не е одобрявала това ѝ увлечение, карала се е заради пристрастието ѝ към наркотиците.

— Ето, виждате ли — карала се. Напълно е възможно да е отмъщение. Обида или оскърбено самолюбие. А аз нищо не знам, не съм отравял Бережкова. Категорично.

— Добре. Да запишем в протокола вашите думи. Защо Бережкова се връща от Англия в Москва, нали е знаела, че правозащитните органи тук се интересуват от нея?

— Тя си имаше свои планове и пристрастия. Знаете ли, в Англия настъпи известно охлаждане между нас. Аз я убеждавах да не пътува, но моите аргументи бяха напразни. Всички ние, руснаците, боледуваме за Русия. И аз пристигнах, за да усетя още първата вечер, че нищо

повече не ме задържа тук — нито семейството, нито приятелите, нито приятелките.

— Разкажете ни как прекарахте вечерта, когато умря bankerът Акчурин? Какво стана тогава? Как се случи?

Козлов не бързаше да отговаря, сякаш се мъчеше да разгадае мислите на Турецки.

— Вече не си спомням добре, кога беше то! — каза той без желание.

— Не толкова отдавна. Разбирам ви: просто не искате да си спомните! Или чувствате заплаха за себе си?

— Не ми стоварвайте всичко на главата! — повиши глас задържаният. — Е, пристигнахме във вилата на Акчурин. Тримата, с нас беше и Никита Воронин. Вечеряхме, гледахме малко видео и легнахме да спим. Сутринта Акчурин беше мъртъв.

— И от какво умря?

— Лекарите казаха, че било нещо със сърцето.

— А кой е този Воронин? — попита равнодушно Турецки.

— Мой приятел от клуб „Парадайз“.

— Така ли! Чудех се къде съм чувал това име. А той с какво се занимаваше по онова време?

— Беше мой шофьор и телохранител.

— Ясно. Искате ли да ви кажа от какво е умрял Акчурин?

— Какво значение има сега? Всеки си носи кръста и получава онова, което е заслужил.

— Значи смятате, че Акчурин е заслужил да бъде отровен с кокаин?

Козлов погледна смутено Турецки, очите му безпомощно се засуетиха, но от чувство за самосъхранение изведнъж в поведението му настъпи промяна, престорената мекота се смени с агресия:

— Стига! — закрещя той. — Нямайте никакви доказателства! Искам адвокат! Няма да ви кажа нито дума повече!

— Оставете истериката, Козлов! — прекъсна го спокойно Турецки.

— Вие ми приписвате две убийства, а аз трябва да мълча? Благоволете да представите доказателства! И изобщо, още не знаете с кого си имате работа!

— Разбирам ви, Владимир Афанасиевич, изнервили сте се, изморен сте, трябва да починете. Сега ще ви изпратим в следствения арест. В най-скоро време ще се срещнем с вас, а вие помислете по какъв начин ще се оправдавате.

Козлов като че ли се успокои, придаде си важен вид, сякаш е станал победител в неравна схватка. Турецки на свой ред си отбеляза задача: незабавно да се срещне поне с двама свидетели, близки на семейството на покойния банкер — с Марина Суркова и Никита Воронин, неочаквано изплувал едва сега в делото на Акчурин.

Дадоха на Козлов да прочете протокола. Той го изучаваше внимателно и търсеше уловка, но не откри нищо и решително подписа там, където му посочиха.

— Може би си струваше да го притиснем още? — каза Олег, когато изведоха Козлов. — Той видимо започна да нервничи.

— Олег, моята фактура е слаба. Ще се наложи усилено да поработя през следващите дни за нещо по-конкретно. Но с кокаина се издъни.

— Английски лорд! Ако не бяхме го хванали на летището, щеше да отлети със старите си грехове в новия живот — отбеляза Величко.

— Е, ако сме честни докрай, не го хванахме ние с теб. И после, тъкмо греховете му го задържат — усмихна се Турецки. — Факт! Но виждаш ли, даде показания, подписа протокола. Не псува, държи се прилично. Готово, Олег, свободен си.

Занимавай се с набелязаните задачи, а аз имам още една свръхпротивна и скандална работа.

След като остана сам, Турецки въздъхна и започна да звъни на заместник-министъра на финансите. Осведоми се учтиво за здравето му. Попита какво мисли за публикацията във вестника.

— Днес се чувствам зле — съобщи Савелиев. — Погледнах и подписах няколко важни документа и ще си отида у дома да боледувам. Елате у нас, там ще поговорим.

Степан Макарович продиктува адреса, Турецки обеща да отиде.

Помнейки уверенията на Пихтин, че е предал всички касети, за всеки случай реши да се застрахова, позвъни във вилата, където охраната имаше телефон. Щом чу от дежурния, че с Пихтин всичко е наред, помоли да го извикат.

— Привет. Как си почивате?

— Благодаря, Александър Борисович, засега нямаме проблеми. Дадох ми отпуска.

— Днес в пресата изплува информацията за Савелиев. Кажете ми честно, показвали ли сте на някой журналист видеозаписите?

— На никого! Честна дума!

— Помислете, моля ви — настояваше Турецки.

— Не, пак ви повтарям, че се канех да търся възнаграждение само от заснетите, знаейки, че на всички не им е чиста работата.

— Добре, но ако случайно си спомните, звъннете — каза Турецки на раздяла.

Ако наистина информацията не е излязла от Пихтин, значи неин източник може да е бил самият Савелиев. Или обкръжението му. Макар да не е изключено в сауната още някой да се е изхитрил да припечели по същия начин като Пихтин.

Турецки извика служебната кола и тръгна към Савелиев, обмисляйки възможни канали за изтичане на информацията. Но така и не измисли нищо свястно. Зад прозореца се мяркаха автомобили, хора, реклами. Всеки си живееше живота, независимо от останалите. Но имаше нещо, което съединяваше частите в обща картина, караше хорската маса да мисли за едно и също. Това беше информацията. Тя държеше съдбите, създаваше мнения, даряваше слава и известност, оскърбяваше и унижаваше, раждаше и убиваше.

Савелиев посрещна Турецки по домашен халат, придружи го до кабинета си. Лицето му беше мораво.

— Кръвно ли ви мъчи, Степан Макарович? — попита състрадателно Турецки.

— То. Нали знаете, едно зло никога не идва само. Сега разбирате ли, че ще ме пенсионираат? Не знам кой извърши тази подлост? Но не бива така, разбирате ли? Цял живот съм работил, от шестнайсетгодишен! И изведнъж такова нещо!

— Разбира се, аз не мога да премахна злото, Степан Макарович, но ще се опитам да установя как е изтекла информацията.

— Извинете ме за старческото мърморене, сядайте.

За тези няколко дни наистина беше настъпила промяна у Савелиев. От набит младолик мъж се беше превърнал в старец с торбички под очите, увиснала брадичка и сухи бузи.

— Степан Макарович, нека още веднъж да видим касетата ви — предложи Турецки.

— Какво говорите? Тоя боклук! Не разбирам. — В гласа на Савелиев се усети раздражение.

— Добре де, няма да я гледаме, донесете я тук, искам да я подържа в ръце.

Савелиев потършува на лавицата с книги, огледа притеснено госта, пак започна да търси, после смутено спря и размаха ръце:

— Няма я. Какво е това? Къде може да се е дянала? Соня! Соня! Ела тук! — извика той гневно.

В стаята се показва жената на Савелиев, немлада, пълна, ярко гримирана.

— Господи, какво се е случило?

— В библиотеката имаше една касета. Да си я вземала?

— Не. Изобщо не влизам в кабинета ти, нали знаеш. Поля идва да чисти. Може тя да я е взела?

— Господи! Каква е тази лудница! Как така Поля ще изнася вещи от къщи?

— Голяма вещ! Някаква си касета!

— Върви! Махай ми се от очите!

— Степан Макарич, дръж се прилично! — скара се с достойнство жена му и царствено се оттегли.

В кабинета на Савелиев беше задушно и тясно, покрай стената имаше много стелажи с книги, по бюрото пълно с книжа и вестници, на пода до масата се търкаляха някакви папки. Това беше хаос, разбираем само за стопанина на кабинета, явно той се ориентираше добре в тази бъркотия.

— Имате ли деца? — попита Турецки.

— Дъщеря ми е омъжена, живее отделно, но често ме посещава.

— А какви са отношенията със зет ви?

— Загубеняк. Но търпя. Какво ми остава?

— Степан Макарович, а защо имате такова мнение за него?

— Червей! Пълзя, пълзя, ние с жена ми се опитвахме с всякакви средства да го отстраним, ама не, влезе в семейството ни. Направи бебе на момичето, нямаше накъде да вървим.

— С какво се занимава?

— Един дявол знае! Чиновник в някаква банка! Сега всички са скорозрейки. Нито образование, нито опит, ама протягат ръце за парички!

— Какви са отношенията ви с него?

— Никакви! За какво да си говоря с него? Идват понякога с дъщеря ми, пият чай в кухнята с жената. И толкоз...

— А не допускате ли, че някой именно от вашето семейство ви е организирил тази подлост?

— Не съм помислял. — Савелиев веднага застана нащрек. — Един момент, сега ще позвъня на дъщеря ми.

Той хвана телефона, набра номера, поздрави дъщеря си и попита:

— Люся, кога за последен път идвахте с Иван у дома? В събота ли? О, отдавна не съм те виждал. Ела специално при мен. Искам да те погледам, че все работа, работа... Люся, тогава ти или Иван да сте вземали касета от мен? Да, рови значи? Взе няколко? И къде са сега? При теб? Слушай, момичето ми, донеси ми ги веднага, моля те! Много ми трябват. Взех ги за малко от един човек, трябва спешно да ги върна. Следобед? Не можеш ли по-рано? Е, добре. Доскоро. Чакам. Целувам те, идвай!

— Какво се оказва? — попита Турецки.

— Казва, че зетят взел няколко касети, обеща да ги донесе днес следобед. Една минутка, ще се обадя и на Поля:

Савелиев пак започна да върти телефона.

— Ало, Поля? Савелиев е — каза той строго. — Ти кога чисти в моята стая? В петък? А не видя ли една касета на лавицата? И какво? Ах ти, стара сврако. Нали съм те помолил никога да не пипаш моите неща? Молил съм те!

Той разярено захвърли слушалката, засумтя шумно и зло, най-накрая, когато дойде малко на себе си, каза:

— Жената, която чисти у нас, видяла касетата и я преместила на полицата под видеото, сигурно Иван я е намерил там. Изгледал я тайно и е решил да отмъсти. Животно! На родния си тъст! Нищожество!

— Е, Степан Макарович, надявам се, моята помощ не ви е нужна повече. Разрешете да се сбогувам. Както виждате, няма наша вина във вашето нещастие.

— Благодаря ви за помощта в семейното разследване, Александър Борисович. Ще звънна на Казански и ще се извиня за

резкостта си. Ах, помислете, какъв подлец, как само ме съсипа! Нима някога съм мислил, че от собствената ми дъщеря ще дойде толкова безчестие! Добре, каквото повикало, толкова се обадило... Когато стана просто пенсионер, те ще изгубят още повече.

Савелиев изпрати Турецки до вратата, мърморейки под носа си. Жена му излезе от кухнята и отбеляза укорително:

— Степан Макарич, имаш високо кръвно, а непрекъснато се ядосваш! Може би е време вече да помислиш за здравето си?

— Мълчи, коза такава! Писнало ми е от теб! Като си нямаш акъл, по-добре използвай моя!

Жената се хвана за главата и изведнъж се обля в сълзи от обида. Турецки побърза да напусне този посърнал дом, затрупан от ненужни предмети.

---

[1] Отдел на МВР на летището. — Б.пр. ↑



## 40.

Сестрата, която придружаваше Турецки до стаята на Геранин, каза:

— Лекарят отново ви разреши да поговорите с болния петнайсет минути, имайте го предвид.

Милото женско личице днес не беше толкова сурово, колкото вчера. Турецки я прегърна на шега и прошепна, навеждайки се над ухото ѝ:

— Ще ме издадете ли, ако остана с пет минутки повече?

— А какво ще получа? — попита тя кокетно.

— Искате подкуп от следовател от Главна прокуратура? — попита тихо Турецки.

— Точно така — заусмихва се тя и се притисна до рамото му.

— Добре, изберете валутата — отговори той и забърза към стаята.

Лицето на Геранин изглеждаше безжизнено върху бялата възглавница. От нерешителност Турецки спря до леглото, почака няколко секунди, след това докосна ръката на болния. Геранин отвори очи и както се стори на следователя, не го позна веднага.

— А, вие ли сте? — рече той и гласът му прозвуча като изпод земята. — Мислех за вас.

— Намерих статията във вестника.

— Добре.

— Досещате ли се кой може да е написал този пасквил?

— Познавам човека, който контролира изданието. Казва се Геннадий Сорокин.

— Този в правителството ли?

— Точно той. Но колкото и да ни се струва странно, въпреки общоизвестната забрана да се съвместява държавна служба с частен бизнес, този чиновник е глава на най-голямата финансова компания. Срецахме се наскоро. Знаете ли какво поиска от мен? Никога няма да

се досетите. Поиска да получи петдесет и един процента от акциите на Северна банка.

— А вие му отказахте?

— Да. Както вече сте разбрали от статията, от близо година преследват банката ми. Отначало чрез финансова кампания искаха да ме разорят. Когато не успяха, се разрази скандалът с Ярмошин.

— Защо е нужно това на Сорокин?

— Очевидно неговата финансова империя не е много стабилна и си търси банка-жертва, от която като вампир да изсмуче парите, да я обяви във фалит и по този начин да си стабилизира позициите. Нещо подобно стана с банка „Ресурс“. Същата руско-израелска фирма предложи двайсет и пет процентна годишна лихва по депозитните сметки. Банката клъвна заради големите проценти, по принцип нереални за Израел. Започна източване на пари. Наистина Акчурин се усети, но скоро го премахнаха, а „Ресурс“ се търкулна по наклонената плоскост. Налетяха хищниците и разграбиха каквото бе останало...

Гласът на Геранин съвсем отслабна, той притвори очи и замълча.

— Смятате ли, че този терористичен акт е резултат от неотстъпчивостта ви?

— Няма съмнение, че е заради несговорчивост. Но изобщо конфликтът не е със Сорокин. Засега ви посветих в ситуацията около банката, от която се оказаха заинтересувани във висшите сфери. Но има и друга страна. Почакайте малко да си отдъхна... — Геранин затвори очи и леко отметна глава.

Турецки чакаше търпеливо: варварство е да кара тежко ранения човек да води отговорен разговор, но следствието нямаше никаква друга възможност да намери поне някакви следи.

— Има и друг проблем — Геранин продължи тихо разказа си. — С неговото решение активно искат да се заемат криминални структури. Както може би ви е известно, интересите на нашата банка са свързани с Чечня. Ако говорим по-конкретно, с Максудов, така да се каже, заместник върховния ръководител на Ичкерия. Всъщност той се занимава с всички въпроси, свързани с възстановяването на Грозни. Тяхното финансиране върви изключително през Северна банка, понеже ние успяхме да докажем, че сме устойчива структура. Централната банка ни вярва. Изглежда, това обстоятелство е привлякло особеното внимание на чеченския криминален свят. Вече

няколко пъти така наречените московски чеченци ме отрупваха с предложения да поддържам контакт с тях, да мина под техния „чадър“. Аз отказах. Но един Господ знае колко ще продължава това. Или техният Аллах. Започва се с малко, после апетитите растат. С една дума, както лисицата от приказката хвърляла рибата от каруцата... Не знам, може би ги дразни моята неотстъпчивост? Вече имах възможност да говоря на тази тема с Максудов, той обеща да предприеме всички необходими мерки. Може този терористичен акт да е част от тях? Както се казваше доскоро: няма човек — няма и проблем. Между другото, нали първоначално и „Ресурс“ беше създадена с чеченски пари. Но там, както може би ви е известно, тръгнаха в малко по-друга посока... Съвсем между нас да си остане — Геранин едва мръдна пръст и Турецки разбра, че трябва да се наведе по-близо до устните му, за да чуе шепота: — Те бяха решили да превъртят парите... А бяха много... страшно много... Е, после е известно, банката бързо и ловко беше доведена до фалит.

— Виж ти — Турецки кимна. — Значи парите изобщо не са отишли в Чечня?

— Нали видяхте как свърши всичко... Но ние сме твърди, дори това да не се харесва много на някого! — В слабия глас на Геранин изведнъж прозвучаха съвсем здрави нотки, дори заплашителни. — Добре, много е лесно и безопасно да се разсъждава в леглото на отвлечени теми. Извинете, изморих се. Надявам се да се оправя и тогава ще се опитам лично да се заема с изясняването на въпросите.

Геранин се усмихна неуловимо и затвори очи.

В стаята влезе сестрата и каза тихо:

— Господа, разрешете да прекъсна милата ви беседа.

Турецки изключи касетофона, даде на Геранин да подпише протокола за разпит на потърпевщ, където накратко бяха изложени показанията му.

— Оздравявайте, в най-скоро време ще ви посетя. — Той стисна ръката на Геранин и излезе.

След него се измъкна и медицинската сестра.

— Избрахте ли си валутата? — попита шеговито той.

— Не, още мисля.

— А как се казвате?

— Катя.

— Много ми е приятно. А пък аз съм Александър.

— Знам, запомних го, когато гледах удостоверението ви.

— С вашето зорко око спокойно можехте да работите в нашата система.

— Благодаря за комплимента, идвайте. Ще ви чакам — каза тя и леко се изчерви.

— Доскоро, Катюша. Пазете вашия пациент. С него имаме още много да си говорим.

— Ще го пазя като очите си — отговори тя и показа равните си красиви като бисери зъби. — Довиждане.

„Симпатично момиче, колкото повече я гледаш, толкова по-прелестна става. Сякаш разцъфва под мъжкия поглед — помисли Турецки. — Ще взема да се влюбя!“ И въздъхна, понеже разбираше, че няма време и за това. И като е тръгнал вече по болници, май ще трябва да навести и Суркова, да уточни с нея детайлите около смъртта на Акчурин.

Марина Суркова се стори на Турецки измъчена и стара с избелелия си болничен халат. А съвсем наскоро, наистина под влияние на първитина, каква жена беше — жива, страстна, с огънче в очите. Сега хвърли мътен поглед на следователя, не го позна и попита равнодушно:

— За какво ме извикахте?

— Марина Демяновна, искам да поговоря с вас.

— За кое?

— За миналото.

— Нима сме се срещали?

— Не ме ли познахте? Аз съм следователят Турецки.

— А, май си спомних.

— Марина Демяновна, бих искал да си спомните обстоятелствата около смъртта на вашия зет, съпруга на сестра ви — банкера Акчурин.

— Че какво мога да знам за смъртта му? Живя, после изведнъж умря. И аз да имам такава лека смърт, че все се мъча, страдам, боледувам. Господи, какъв ужас!

— Припомнете си, може тогава да се е случило нещо особено?! Някакъв значим детайл?... Сън, предсказание... Вие сте такава умница.

— Особено ли? Имаше! Нашето куче Мирта умря в същата нощ заедно със стопанина си. Вадим беше много привързан към нея. Разглези я. На масата обикновено тя седеше до него, а той я хранеше от ръката си.

— А в онази вечер тя беше ли с Акчурин на вилата?

— Да. След работа Вадим се отби у дома, Алла я нямаше, замина на козметичка, той пожела да вземе Миртичка. Тя толкова се радваше, когато стопанинът се връщаше от работа, просто се смееше! Беше удивително животно.

— А каква беше причината за смъртта на кучето?

— Умря от мъка! — безапелационно заяви Суркова.

— Е, това е прекалено — отбеляза Турецки.

— Кучетата са по-честни и по-добри от хората — възрази Марина. — Те не познават подлостта, способни са само да обичат и да служат вярно и честно.

— Къде погребяхте кучето?

— На същото място, зад оградата.

— Може ли да ми покажете?

— Разбира се. Ние с Алла посадихме калина на гроба ѝ.

— Ще помоля главния лекар да ви пусне. Ще дойдете ли с мен на гроба на Мирта?

— Ще дойда. Защо да кисна тук?

— Как е самочувствието ви? Какво казват лекарите, скоро ли ще ви изпишат?

— Не знам, постоянно ме боли глава...

— Почакайте, ей сега ще се върна...

Главният лекар изслуша внимателно Турецки и предупреди:

— Болната получава кризи, вземете и медицинска сестра с вас. Никой не може да предскаже как ще възприеме посещението в дома, свързан с миналото ѝ. Поемате голям риск.

— Много е необходимо за следствието. Мога да взема не само сестра, но и лекар, в колата има място.

— Добре, нека и лекуващият лекар дойде с вас, надявам се, че няма да отнеме много време?

— Къщата е извън града, сами разбирате, ще отиде доста време в път. Един час ни трябва само за измъкване от Москва.

— Сега ще подготвят пациентката, а вие почакайте. Ще извикам лекуващия лекар.

Той слезе при колата и зачака кога ще изведат Марина. Денят се случи слънчев, снегът се топеше, надвисналите от покривите шушулки сълзяха. Под слънчевите лъчи светът искреше, играеше и заслепяваше очите.

„Много ли е нужно на човек да бъде щастлив? — помисли изведнъж Турецки. — Такъв един ярък ден, малко късмет и душевно равновесие, малко любов и разбиране. Но за съжаление това все по-често става дефицитно, а човек се чувства изгубен и самотен. И тогава му остава психоневрологичната клиника, където лекуват по-скоро тялото, отколкото душата...“

На входа се показаха три жени: Суркова, придружена от медицинска сестра и лекарка.

Турецки отвори вратите на колата, покани ги да седнат:

— Заповядайте, момичета! Сега ще ми завиждат всички следователи на Русия. Карам цял харем!

— А вие какво мислехте! — обади се лекарката. — Само ви моля, карайте внимателно.

Суркова седеше тихо, не участваше в разговора, беше вгълбена в себе си.

— Как сте, Марина Демяновна? — започна да се безпокои лекарката.

— Няма нищо.

Със спиране по светофари и задръствания най-накрая напуснаха Москва. На петдесет и деветия километър завиха наляво... Вилите вече се виждаха от шосето.

— На кого принадлежи сега къщата на Акчурин? — Турецки се обърна към Суркова.

— Не знам, продадох я. Алла не искаше да я държи след смъртта на мъжа си.

— Няма ли да нахълтаме в чужда територия?

— Не. Извън оградата е.

— Слава богу.

След малко се показа въпросното вилно селище, където плътно една до друга се извисяваха къщи с най-неочаквани архитектурни

стилове в невъобразима смесица от класицизъм и барок, ампир и готика.

— Коя е къщата, Марина Демяновна?

— Най-крайната, с керемидения покрив.

— Разбрано — рече удовлетворено Турецки, показвайки на шофьора къде да спре.

Жените слязоха от колата и запримигнаха от слънцето. Гледаха високите борове, обграждащи вилната зона, и се усмихваха възторжено.

— Вие ни подарихте празник — възкликна медицинската сестра. — Каква прелест — да се измъкнеш изведнъж от града и да се озовеш в гората!

Суркова тръгна мълчаливо покрай оградата, гърбът ѝ беше приведен, походката неуверена, старческа. Тя спря до малко храстче, потърси с очи Турецки и каза:

— Тук. Виждате, хълмчето още личи. Сложихме Миртичка в кашон от банани и я закопахме...

Устните ѝ трепереха, от очите потекоха сълзи, риданията прекъснаха разказа ѝ.

— Марина Демяновна, успокойте се — каза лекарката и я хвана под ръка.

Изведнъж Суркова падна на колене, а след това направо се просна върху гроба на Мирта, стенеше и плачеше.

Медицинската сестра, лекарката и Турецки едва я убедиха да стане. Зад оградата залая нечие куче. Суркова се стрелна към оградата и завика:

— Това е Мирта! Жива е! Пуснете ме! Вижте! Вижте, там върви Алочка, такава красива! Такава нежна! Пуснете ме при нея!

Бързо сложиха Суркова в колата, направиха ѝ инжекция. А тя все плачеше тихо, после се успокои и заспа, отпуснала глава на рамото на медицинската сестра. На връщане пътуваха при пълна тишина, страхуваха се да не събудят пациентката. А тя спеше отчуждено и тихо, сякаш душата ѝ наистина беше отлетяла при роднините, напуснали живота.

Турецки през целия път размишляваше за странната смърт на кучето и стигна до неочакван извод: трябва спешно да позвъни на Борис Лвович Градус — великия съдебен медик и майстор на

псувните, при него едното беше тясно свързано с другото. Ако Акчурин се е отровил от прекомерна доза кокаин, кой може да изключи, че не е възможно да се случи нещо подобно и с любимото му куче? Да речем, Мирта е виела и е действала на нервите на убийците. Или нещо друго, засега неизвестно. Но ако в тъканите на организма може да се открие наркотик, значи отравянето не е било случайно. Интересно, какво знае Градус по този въпрос?

След като откара болната и медицинския персонал в клиниката, Турецки веднага, направо от колата, потърси Борис Лвович. Той се оказа много зает, но когато Александър повторно обясни на санитаря кой го търси, старецът все пак се обади, като предварително награди старши следователя по особено важни дела със засукана ругатня.

Турецки изслуша усмихнат дългата тирада и при първата пауза възрази, че от честото приемане на неразреден спирт дори закалените бойци на невидимия фронт най-накрая получават разводняване на мозъка: започват да се повтарят. Вицът беше много стар, Турецки постоянно го използваше, когато спореше с Градус, но всеки път имаше смайващо влияние: докторът моментално млъкваше и започваше да слуша събеседника си.

Градус млъкна, може би за минута, не повече, но през паузата Александър успя да изложи пред медицинския експерт същността на проблема.

— Отдавна ли? — попита Градус.

— Какво имате предвид, Борис Лвович?

— Майната ти! — кипна Градус. — Питам те на чист руски език, отдавна ли са погребали кученцето, в организма на което ти възнамеряваш да откриеш следи от наркотик? Не съм ли ясен?

— Е, докторе! Ако трябва да сме абсолютно точни, тогава беше ноември, и щом сега сме декември, значи са минали, да не излъжа...

В слушалката се чуха звуци, които могат да издават само захапали се в смъртна схватка саблезъби тигри.

— Месец и осем дни! — бързо съобщи Турецки, умирайки си вътрешно от смях, че все пак успя да ядоса стареца.

— Там вече няма нии-щич-ко... трах-тах-тарарах-тах— тах! Всичко се е разложило.

— Животното е в кашон от банани и е посипано с пясък — вметна Александър.



— На мен ли предлагаш да се заема с това...? — Последва нецензурно название на ексхумацията.

— Имайте страх от Бога! — извика Турецки. — За тази работа в Москва ще се намерят къде по-добри специалисти. Искам да знам експертното ви мнение. Може ли поне нещо да се открие?

— Много ли е нужно? — попита сухо Градус.

— Както се казва, донемайкъде.

— Добре, да ексхумират и да го карат... Докъде стигнах!

— Аз ще чер... — започна Турецки, но Градус моментално го прекъсна:

— А ти какво мислеше? Че ще се измъкнеш просто така? Скоро ще вземеш да ми мъкнеш умрели плъхове! Том Сойер, разбираш ли!

Турецки прихна, затвори и започна да пише заповед за ексхумация на кучешки труп с посочване на координатите на гроба, адреса на селището и своите съображения как е най-добре да се стигне дотам.

В коридора на прокуратурата Турецки срещна Казански, който, ако се съди по лъщящите му мазни устни, идваше от барчето. Беше сит и затова благодушен. Благоволи да се поинтересува покровителствено от хода на разследването по делото на банка „Ресурс“. Но по навик не доизслуша, само махна с ръка:

— Добре де, важното е, че делото се движи... Да, за малко щях да забравя. Обажда се Савелиер, благодари, че сте му помогнали да проведе така нареченото семейно разследване. Какво зетче си има, а? Няма късмет старецът... — Но в гласа на началника на следствието нямаше съжаление, по-скоро някакво скрито тържество.

Турецки влезе в кабинета си, съблече се, после извади от сейфа пакета с документите, изети от Долгальов. Време е да сяда и се запознае, макар и бегло, с дейността на тази фирма. Ако Крохин беше жив, щеше да ги изкоментира, а сега ще трябва сам да се оправя.

След като прегледа няколко платежни нареждания, Турецки обърна внимание на договор с немска фирма за доставка на нефт. Сделката беше за единайсет милиона долара. Пак тук се намираще и постановление на руското правителство „За квота за доставка на нефт“. Документът разрешаваше експортна квота за суров нефт в размер на два и половина милиона тона.

„Това вече на нищо не прилича — помисли Турецки. — Щом Долгалъов пази такива документи, тогава в нашата държава нещо не е наред. Нима това е оригинален документ? Трябва да го покажа на Мойсеев.“

Следователят отдели настрана документа. И веднага се натъкна на разрешение на износ на нефт, подписано от заместник-министъра на горивата и енергетиката Сорокин.

Появилото се сред документите име не смая Турецки. Само преди няколко часа той научи, че този висш държавен чиновник и таен собственик на огромна финансова империя, опитала се да провали Северна банка, е печелел и по този начин. Не е изключено пак той да е сложил ръка на банка „Ресурс“. Неволно възникваше въпросът, какъв е в крайна сметка Сорокин? Държавен чиновник, финансов играч или мошеник, трупаш капитал от уменията да използва всичко, което може да се открадне в държавата? Много интересен въпрос...

След това вдигна телефона и набра номера на Грязнов.

— Слава, пак ти се обаждам с интересна молба. Извинявай, че направо съм те яхнал, но като че ли ти не възразяваше... С една дума — разбърза се той, като усети, че Грязнов също започна по малко да възвира от нахалството му, — директорът на клуб „Парадайз“, в който си имал честта да бъдеш, се казва Никита Воронин, бивш шофьор и телохранител на Козлов. Той е бил в къщата, когато умира Акчурин, разбираш ли? Трябва да го разпитаме. Между другото, той може да знае и някои подробности около смъртта на кучето на банкера. Слава, ще го направиш ли?

— Къде ще се дядна от теб? Ще пратя Саватеев. За него ще е полезно.

— Главното е Воронин да си спомни колкото може повече детайли. А аз възнамерявам да направя утре обиск в дома и извънградската къща на Козлов. Ти с твоето остро и опитно око направо ще си незаменим. Как е, навих ли те?

— Стига си се правил на госпожица. Отиваме.

— Сега преглеждам документите, намерени у Долгалъов. Знаеш ли какво намерих? Подписа на Сорокин.

— Оня от Министерството на горивата и енергетиката?

— Точно той!

— Министерството сътрудничило ли е с Долгалъов?

— Източвало е нефта. С негова помощ, както разбирам. Искам да покажа няколко хартийки на нашия главен експерт.

— За Семьон ли говориш?

— Да, за Мойсеев.

— Поздрави го от мен. И аз можех да го навестя заедно с теб, но съм назначил важна среща на един наш общ познат.

Като видя Турецки на прага, Мойсеев извика зарадвано:

— Сбогувахме се през есента, а се срещнахме през зимата! Влизай, приятелю!

— Как си оттогава, Семьон Семьонович?

— Живея по малко. Заповядай, ще сложа чай.

Турецки влезе в стаята след Мойсеев, на светло, и едва тук видя как се е смъкнало лицето му, торбичките под очите му са увиснали, а гърбът се е превил.

— Въртя се сам! Нещо не ми се живее като пенсионер.

— А какво те тревожи?

— Цялата седмица лежах от грип. Мислех, че ще хвърля топа.

— Семьон Семьонич, защо не позвъни? Щях да дойда и да ти донеса лекарства.

— Лекарите да искаш. Идва тук сестра от клиниката, носи ми таблетки. Ама няма лекарство против старост. Това е печалното.

Турецки погледна масата, отрупана с инструменти, и попита:

— Да не майсториш нещо ново?

— Не, не е разтребено. Нямам сили и желание да подреждам. После дойде съседката, иска да й направя ключ. И от сутринта съм седнал с това. Как върви при теб?

— Нищо особено. Мъча се като грешен дявол. Москва е втори Вавилон. Ври и кипи като отваря в котлето на алхимик.

— Тук го каза точно! Сега особено, когато отвориха „завесата“. Изглежда, че хората са се побъркали.

— Един арестуван ми разказва как в Англия си купил титла на лорд! — засмя се Турецки.

— Какво да се прави! Такава е ценностната система. Всичко може да се купи с пари. Масата е заета, да отидем в кухнята. Моята съседка ми донесе малиново сладко. За съжаление нямам водка. Не излизам. А някак ми е съвестно да моля съседката.

— А пък аз имам — по погрешка или по стар лош навик. — Турецки извади от джоба си бутилка. — Тази е нова, на завод „Кристал“. Казва се „Завалинка“, с новогодишен поздрав. Е, още е далеч за него, но не пречи. Как е настроението?

— Абе мисля, че една чашка никога няма да навреди!

— Чудесно.

Мойсеев се засуети около котлона, започна да запарва пресен чай.

Александър изчакваше да покаже документа, който носеше, не искаше да разочарова стария човек. Ще рече: ей го, пак е дошъл по работа, а не просто да ме навести.

Чаят с малиново сладко се оказа много вкусен. И чашката дойде на място. На Турецки му беше приятно да слуша тихия глас на Мойсеев, получи се хубав разговор между стари приятели.

— Знаеш ли кое ме вдигна от леглото? Получих писмо от единия син близък.

— Какво пише?

— Пак ме кани при себе си. Ама къде да вървя? Как ще свиквам тепърва с Израел? Москва е единствената ми любов, първата и последната. Макар понякога да ми става страшно — сам в жилището, ще умра — никой няма да знае...

— Господи, какви са тези мисли, Семьон Семьонич! Лично за мен винаги си най-необходимият и незаменим човек. Докато се пенсионирам, все ще тичам при теб за консултации.

— Приятно ми е да чуя. Е, какво има този път? — попита лукаво.

Турецки се засмя и извади от джоба си документите, свързани с продажбата на нефта. Мойсеев сложи очилата, чете дълго, мърда устни, най-накрая направи заключение:

— Решението на правителството е явно менте. А постановлението за квотата, изглежда, е напълно реален документ. И подписът е действителен.

— Благодаря ти, Семьон Семьонович. Какво щях да правя без теб?

— Попитай собственика на документа, той ще ти каже същото. Убеден съм.

— Собственикът е в неизвестност. Не мога да го хвана.

— Теб Сорокин ли те разстройва? Но, Саша, в Русия винаги е процъфтявало краденето от държавната хазна. Та това е наша национална черта.

— Как мислиш, може ли да се привлече под отговорност Сорокин?

— Едва ли. Ще се позове на фалшивото правителствено постановление. Може да се съди само собственикът на този документ. Той как се казва?

— Долгальов.

— Така-така, спокойно можеш да му лепнеш присъда, разбира се, ако не си спомни откъде се е сдобил с ментето. А може той да му е майсторът? Сега всички са грамотни. Всеки може да ти напечата пари, да подправи всякакъв документ. Какво да говорим, по наше време беше къде по-лесно да се работи... Не бързай да тръгваш! Дори не съм те погледал хубаво! Ех, младежи! Добре де, следващия път кога да те чакам?

— Пак ще намина. Слава ти праща горещ поздрав. Ще се постарам, може да успеем да те навестим преди Нова година. А ти, Семьон Семьонич, не се притеснявай, звъни, за бога, вкъщи, на работа. Винаги се радвам да те чуя и да помогна, ако трябва. Хайде, да тичам. Цялата седмица се прибирам вкъщи късно, сега ще се появя по-рано.

— Щастливец! Поздрави жена си, целуни дъщеричката.

— Благодаря, Семьон Семьонович. Бъди здрав, драги. Утре ще ти позвъня.

## 41.

Рафикът с оперативната група чакаше на двора, когато пристигна Грязнов с разкошния си форд.

— Браво, не закъсня — отбеляза Турецки. — Ако правилно съм те разбрал вчера, сигурно си посетил една птичка?

— Има нещо такова.

— Някакви новини?

— Видял е Долгальов до спирка „Новослободска“ на метрото. Бях му показал снимката. Минавайки оттам, оня слязъл и си купил цигари от будката.

— Знам, появил се е в Москва, подслушвателите са зафиксирали разговор с жена му.

— Нещо интересно?

— Не. Пита я за здравето, казва, че е много зает, няма да се появи скоро. Тя му съобщава, че са идвали от милицията, взели са негова снимка. Той веднага приключва разговора.

— Досеца се, че телефонът му се подслушва, затова и не съобщава нищо за себе си.

— Другото е по-лошо: сега няма да се появи вкъщи. Със сигурност е разбрал, че сме го чакали в офиса — каза уверено Турецки. — Тези богаташи имат по няколко жилища. Така че никак няма да е лесно да го изловим.

— Ами ако се опитаме да го търсим по регистрацията на имотите? — предложи Грязнов.

— Нали видя, че всичко е записано на роднини. Готови ли са момчетата? Да тръгваме! — нареди Турецки, сядайки в колата на Грязнов.

Рафикът тръгна след тях, вля се в редицата коли, изригващи в студената сутрин горещи пари от ауспусите си. Турецки, Грязнов и оперативната група заминаваха да правят обиск в дома на Козлов. Неприятно занимание — да се ровиш в чуждите вещи...

Съпругата на Козлов, възслаба жена с видими бръчки около устата, отвори вратата, въздъхна, когато научи причината за появата на служителите от милицията.

— Вече близо година не живее с нас. Понякога пита здрави ли са децата. Веднъж се обади от Англия, хвалеше се, че станал там лорд. Излиза, че сега децата му ще са знатни хора? Пълни глупости, така мисля аз.

— Тук къде работи обикновено? Има ли кабинет? — поинтересува се Грязнов.

— Какъв кабинет? Двустайно жилище за четирима. Той има голяма къща извън града, близо до Молоково. Има и вила. В Ярославка. А тук дори не са останали негови неща.

Турецки само кимаше. За вилата знаеше. Там Пихтин е пазел касетите си.

— Известно ли ви е с какво се е занимавал мъжът ви? — продължаваше Грязнов. — Какви фирми притежава?

— Преди да замине за Англия, имаше барче и малък завод за колбаси. Но продаде всичко, казваше, че започнал бизнес в чужбина.

— Разведени ли сте с него?

— Още не. Всъщност все ми е едно. Но може той да си е ударил печат, богатите всичко могат да си купят, в това число и чист паспорт. Но вие влизайте, вижте сами. Обискирайте каквото трябва. Ще ви отворя гардероба. Там са само моите дрехи и на децата.

Грязнов и Турецки влязоха в апартамента, огледаха се. Обикновена „хрушчовка“, тясна, обзаведена с евтини мебели. На масата едно момче пишеше нещо.

— В болнични съм — каза жената. — Бяхме болни от грип, сега искам да прекратя болничния, край на срока е, толкова е натоварено в училище. Така че извинете, търсете, каквото искате, а аз трябва да тръгвам.

— Да са останали някакви документи или книжа на мъжа ви?

— А, това ли. Има малко. В чекмеджето на бюрото, погледнете ги.

— Може ли да ги вземем с нас? — попита Турецки.

— Вземайте — съгласи се равнодушно жената.

Турецки състави протокол за доброволно предаване на документите. Единият от оперативниците събра документите в чанта.

Турецки обърна внимание на дебел бележник, взе го, разлисти го, пъхна го в джоба си.

Вече на улицата каза на Грязнов:

— Знаеш ли чий е бил бележникът?

— Не, откъде да знам? — Вячеслав само сви рамене.

— На Акчурин. Разбираш ли?

— Разлисти го, какво има вътре?

Турецки отвори бележника. На всяка страница само телефонни номера и нито едно име.

— Какво значи това? — удиви се Грязнов.

— Явно банкерът е имал изключителна памет, само е фиксирал номерата. За всеки случай. Ако пък забрави нещо, тогава поглежда в бележника.

— Феноменален човек, не ни е оставил никаква информация.

Оперативниците се качиха в рафика и той бодро тръгна, предстоеше пътуване до далечното и глухо селце Молоково, през последните години „новите руснаци“ си го харесаха и строяха там огромни къщи.

Жената на Козлов им каза точния адрес, пътуваха уверено. Опасяваха се само да не би Козлов да е продал къщата си на някого.

Селцето Молоково и вилната част се намираха наскрел гората. Делеше ги километър, не повече. Къщата на Козлов изглеждаше внушително, като че ли това беше най-привлекателната постройка. Две стройни колони подпирала балкона на втория етаж. Яркоселеният керемиден покрив привличаше погледа отдалеч. Отвън къщата благородно съчетаваха бяло и кремаво.

Оперативниците влязоха в двора, затрупан от скорошния снеговалеж. Никъде не се виждаха никакви следи.

— Трябва да намерим свидетели за обиска — каза Турецки и се запъти към селището, към една къща, над която се виеше дим от комина.

Пазачът, на когото Александър показа удостоверението си, каза, че във вилата на Козлов отдавна не е имало хора, и се съгласи да присъства на обиска, като покани и сменника си.

— Кой ще отвори вратата? — попита Турецки.

— Ще се наложи аз да се заема — каза Грязнов. Той порови из джобовете си, извади инструмент, наподобяващ комплект фиби за коса,



повъртя се около ключалката и отвори вратата.

— Моля, господо! — покани той с широк жест, докато правеше място на Турецки и свидетелите.

В голямата стая имаше няколко меки фотьойла, диван, телевизор. Но подредбата изглеждаше някак сиротно.

— Смятай, че стопанинът не живее тук! — обясни пазачът. — Далече е от Москва, семейството му не е идвало. Личи, че повечето ходи по гости.

— Не е лесно да си богат човек — подкрепи колегата си вторият пазач, — нямаш мира заради имуществото. Къща без стопанин бързо овехтява и се поврежда.

— Като се стигне до съд, ще конфискуват къщата, ще я продадат на търг и ще върнат парите на вложителите. Може някой да ни каже благодаря за това — обади се Грязнов.

Огледаха кухнята, която също изглеждаше неподдържана. В мивката имаше мръсни съдове, забравени неизвестно откога. Един от оперативниците отвори няколко вградени гардероба, но там не намери нищо, освен паяжини.

На втория етаж имаше само спалня. Леглото се оказа незастлано, стоеше разголено бяло, със смачкани чаршафи.

Турецки отвори чекмеджето на раклата и намери вътре малко аптекарско шишенце с бял прах.

— Какво може да е това? — попита той Грязнов.

Вячеслав предпазливо помириса съдържанието, кимна разбиращо:

— Напълно е възможно. На нищо не мирише. Ще го вземем, химиците ще кажат. Не искам да опитвам. Всичко може да се очаква от тях.

Когато почти всички бяха излезли от стаята, един от оперативниците надникна под кревата и забеляза над дървения под да стърчи малко квадратче.

— Вижте какво намерих! — извика той.

Още един оперативник се върна. Отместиха леглото. Явно паркетът беше се понадигнал от промяната на температурите. Подпъхнаха нож, а когато надигнаха паркетината, откриха желязна пластина. Това беше капак на малък сейф, монтиран в пода.

Опитваха се да вкарат в ключалката нож, но напразно!

— Трябва да извикаме Грязнов — предложи единият. Вторият се отмести до прозореца. И това го спаси. Защото в това време първият оперативник, открил сейфа, все пак по някакъв начин се изхитри да захване капачето на сейфа и да натисне дръжката. Последва взрив. Горкото момче пое целия удар върху себе си...

Турецки и Грязнов вече бяха на изхода, когато на втория етаж гръмна. Те замряха за миг, спогледаха се и хукнаха обратно нагоре. Убитият представляваше страшна гледка. Този, който стоял до прозореца, беше контузен от взривната вълна. Безпомощно мятеше насам-натам глава и като риба отваряше и затваряше безмълвно уста.

Леглото се беше запалило. Пламнаха пердетата. Всички, които се намираха в къщата, хукнаха да гасят пламъка. Изхвърлиха кревата от втория етаж на снега, свалиха пердетата, завесите — всичко полетя като факли надолу. Като че ли успяха да победят огъня.

Върху част от разкъсания на парчета килим спуснаха обезобразения труп на живия допреди пет минути весел човек. Внимателно поведоха под ръка оглушалия до колата и го сложиха на носилка.

— Трябва да се махаме от тази къща, кой знае какво ще почне да се взривява — каза мрачно Грязнов. — Проклет стопанин. И къщата като него...

Съставиха протокол. Изплашени от случилото се, наетите свидетели бързо подписаха документите и изчезнаха.

Турецки гледаше с тъга страшния пакет, увит с брезент, който оперативниците поставяха в багажното отделение на оперативния микробус.

Експерт-криминалистът пълзеше на колене по пода, събираше остатъци от метал, някои обгорели парчета, за да може, като си отиде в лабораторията, да проучи взривното устройство.

Времето минаваше мъчително бавно. Най-накрая той излезе, отупа почернелите си от сажди колене и лакти. Каза, че могат да тръгват.

Къщата беше затворена, портата заключена с висящ катинар. В двора под прозорците чернееше обгореният скелет на кревата.

Грязнов погледна към опечаления Турецки.

— Тръгвайте... Какво да се прави, избърза момчето. А ти нямаш никаква вина. Добре де. Сега сам ще отида в „Парадайз“ — и тръгна

към своя форд.

За да стигне до Никита Воронин, Грязнов трябваше да преодолее трите прегради на охраната, като всеки път си показваше служебната карта. „Братоците“ гледаха, четяха, размишляваха, но... го пускаха до следващата врата и пореден охранител.

Офисът беше обзаведен по последна дума на европейските стандарти, блестеше от чистота, пластмаса, огледала и стъкла.

Воронин беше облечен със строг черен костюм с ярка вратовръзка и искряща от белота риза. Стана от мястото си, ръкува се с госта, покани го да седне. В маниера и гласа на собственика на кабинета имаше само официалност и строгост. Посрещна началника на МУР, сякаш е случаен и немного нужен посетител, явил се с оплакване от обслужването.

— Слушам ви — процеди хладно Воронин.

Грязнов искаше да каже, че е дошъл той да слуша. Но се сдържа, всичко предстои, ще успее...

— Знам, че известно време сте работили като охранител и шофьор на Владимир Козлов.

— Има такова нещо.

— За да няма недоразумения, искам да ви предупредя, че провеждам официален разпит на свидетел. Вашите показания ще бъдат вписани в протокола. Ако желаете, ще ви задължа да се явите на разпит при мен на „Петровка“ № 38.

Надутостта видимо изчезна от физиономията на Воронин. Той огледа внимателно Грязнов, подъвка устните си, докато размишляваше, и каза:

— Защо са тия излишни формалности? Щом сте дошли лично, няма да усложняваме нещата. На вашите услуги съм. Как беше? Истината и само истината? Готов съм, питайте.

— В деня на смъртта на банкера Акчурин сте се намирали в неговата вила извън града. Вечеряли сте заедно. През нощта домакинът е починал. Разкажете как стана всичко: пристигането, трапезата, нощуването. И така нататък. Максимално подробно.

— Но за какво ви е сега тази информация? Нали беше установено, че Вадим е починал от свръхдоза наркотик. Според мен

тук всичко е ясно. За какво да се връщаме пак назад?

— Следствието си има свои задачи, които не е прието да обсъжда със свидетелите. Моля да ми отговорите на въпроса.

— Аз бях само шофьор на Козлов, помощник. Моята работа беше да доставя продуктите в кухнята. Козлов се занимаваше с останалото. Понякога домакинът му помагаше.

— Не водехте ли жени в компанията си?

— Защо, и Алла е идвала. Жената на Акчурин. Но тя предпочиташе луксозния апартамент с бялата техника и всичко необходимо за цивилизован живот. Все нещо не ѝ достигаше на вилата. Тя беше градски човек, заболяваше я глава от чистия въздух, не обичаше комарите, страхуваше се да остава сама в къщата...

— Акчурин не ѝ ли изневеряваше?

— Май че не беше такъв. Нали Алла бе по-голяма от него. И той не просто я обичаше, тя сякаш му замени рано починалата майка.

— Добре, да се върнем на последната вечер — предложи Грязнов. — И тъй?

— Пристигнахме тримата с колата. Акчурин и Козлов влязоха в къщата, а аз извадих продуктите, пренесох ги в кухнята. Закарах колата в гаража. После също влязох вътре.

— Ами кучето? — напомни Грязнов.

— Забравих за кучето. Акчурин го взе със себе си. Когато пристигнах, рижата овчарка Мирта лаеше в къщата.

— Здрава ли беше?

— Да. Весела една, махаше с опашка, умилкваше се на стопанина.

— Какво по-нататък?

— Володя изпече пържолите, запари чай, опече картофи във фурната. Заедно с него сервирахме масата.

— А Акчурин с какво се занимаваше?

— Пусна телевизора, прегледа вестниците.

— Какво имаше на масата?

— Плодове и торта.

— Торта ли? — повтори Грязнов.

— Да. Акчурин много обичаше сладко. Имаше такъв комплекс от детството: обожаваше бонбони и пасти. И... в края на краищата реализира мечтата си. Володя, освен това ме предупреди да не пипам

тортата му. Нека, вика, да остане за стопанина, още повече че има достатъчно сладки неща за чая. Имаше бисквити, бонбони, локум.

— Значи само Акчурин е ял от тортата?

— Да. Наистина той се опита да почерпи и нас, но аз не понасям тия мазни кремове. А Козлов... Не си спомням защо. Тортата се оказа голяма за домакина и той дори нахрани Мирта с нея. След вечерята си легнахме. Стопанинът в спалнята на втория етаж. Володя — в стаята на първия, а аз, както обикновено, на дивана в хола. На сутринта стопанинът дълго не ставаше, отидохме да го будим и го намерихме мъртъв, на килимчето до леглото му лежеше Мирта. Пипнахме я — също никакви признаци на живот. Това е всичко.

— Знаехте ли, че Акчурин взима наркотици?

— Не, дори не съм предполагал.

— А как повярвахте, че е починал от свръхдоза?

— Не ровя в чуждия живот. Не съм поп, не се е изповядвал пред мен.

— Как се развиха след това събитията в банката? — попита Грязнов.

— След смъртта на мъжа си Бережкова се обърка, но Козлов я подкрепяше морално, изказа се на събранието на директорите и заяви, че само тя може да заеме поста след смъртта на мъжа си, тъй като е осведомена във всички негови дела. Самият той стана нейна дясна ръка. Е, и от кабинета бързо мина в спалнята ѝ. А после дойде крахът на банката, но тя продължаваше да работи, докато не се попиля всичко. Та това стана пред очите на всички. Буквално за един месец.

— А каква беше вашата съдба след смъртта на банкера?

— Не беше лоша. Козлов и Бережкова веднага претръскаха кадрите и за мен се намери ето това местенце. От което съм твърде доволен.

— Пазят ви като президента — забеляза Грязнов.

— А знаете ли защо? За тях аз съм чувалът с парите! Имам нощен клуб, сауни, казино, няколко бара. Голямо стопанство!

— Добре че споменахте сауната. Четохте ли днешната статия в „Московски комсомолец“ за Савелиев? Там става дума за вашата сауна. Как е могло да се получи така? Компромат за уважавани хора? — Грязнов не криеше ехидството си.

— Знам за какво става дума. И дори за кого — известно ми е името на „оператора“. Е, не сме догледали, случва се. Значи ще е необходима съответната профилактика.

— Щом ви е известен операторът, бих ви посъветвал настойчиво да го оставите на спокойствие. Цялата шумотевица се вдигна заради зетя на Савелиев, който открил касетата у тъст си, той пък поради старческо скъперничество не унищожил компромата срещу себе си, а, изглежда, е решил да си го остави за спомен, та в дълбока старост, докато гледа, да съживява прекрасните спомени.

— Е, птичката е изхвъркнала — студено се усмихна Воронин, — вече не можеш да я хванеш. Това е реклама за нас. Можем дори да заплатим на този зет. Знаете ли, понякога скандалът дори се оказва полезен за работата. А аз ще се вслушам в съвета ви.

— Добре. И последен въпрос. Не го смятайте за странен. Бих искал да знам личното ви мнение — каза Грязнов.

— Питайте, не се притеснявайте. Ще ви кажа като на поп.

— Не ви ли е минавала мисълта, че Козлов нарочно е отровил Акчурин?

— А защо? Той и така си беше приближен до банкера.

— Но може би е имал нужда от повече? Самата банкерка? Най-сетне банката?

— Не знам. Не съм мислил за това.

— А не ви ли учуди, че заедно със стопанина е умряло и кучето, което е яло от тортата?

— Не. Тогава помислихме, че Мирта е умряла от мъка по стопанина.

— Ясно. Засега нямам повече въпроси. Надявам се, при необходимост ще можем лесно да уточним едно или друго положение?

— Да, естествено.

— Отначало ще оформим протокола от разпита, а след това се постарайте, ако обичате, вашите хора да ме пуснат да изляза.

Воронин позвъни, появи се охранител с автомат и получи указание да изпрати господин полковника до колата. Двете страни дипломатично се сбогуваха.

„Да ви вземат мътните! Държава в държавата... Всяка трета фирма охранява имуществото си с оръжие в ръце. Дали не е, защото тук идват да се къпят високопоставени чиновници? — мислеше

Грязнов, докато се качваше в колата и навъсено гледаше охранителя, застинал на входа. — Какво ни чака още в такава държава? Та те по заповед на собственика ще гръмнат всекиго...“

Турецки седна на бюрото и се загледа в една точка. Не му се тръгваше за вкъщи, а му беше непоносимо да остава тук. Беше длъжен да докладва на Казански за трагичното произшествие при обиска в дома на Козлов. Редът си е ред, няма мърдане. А началникът сякаш се зарадва на такава удачна възможност да натрие носа на опърничавия и неуправляем според него любимец на заместник главния прокурор. Той постави и формулира въпроса така, сякаш за всичко е виновен именно Турецки, като обеща да предприеме съответните дисциплинарни мерки. Александър не се трогваше от наказанията. Беше му безумно мъчно за загиналия младеж, който остави млада жена и малко дете. Защо тръгна да бърка в този сейф? Нали до него имаше специалист! Той щеше да се справи със задачата...

Каква беше тази бомба? Експертът обеща до края на деня да даде горе-долу ясен отговор.

Беше потънал в тия мрачни мисли, когато звънна Грязнов.

— По гласа познавам, че съвсем си се разкиснал — каза Вячеслав.

— Мисля за превратностите на съдбата. Защо не открих аз сейфа?

— Защото Бог се е погрижил за теб. Пък и не е твоя работа — търсене и обискиране. По-добре си размърдай мозъка.

— Но оттук произтича подлата закономерност, че загиват най-добрите момчета. Като днешния Толя Степашин... Във всеки случай те не са виновни за нищо...

— Тъкмо идвам от Воронин — прекъсна го Грязнов.

— Научи ли нещо? — попита равнодушно Турецки.

— Козлов е почерпил приятеля си Акчурин с торта, която самият той не е ял и забранил на шофьора Воронин. Казал, тази глезотийка е за стопанина. Акчурин ял от тортата. Кучето също.

— И самият Воронин не е заподозрял нищо?

— Не.

— Какво казва за отношенията на Акчурин и Козлов?

— Били са добри. Воронин е карал храна на вилата. Обикновено Козлов готвел. След това заедно са вечеряли.

— Ясно. А когато умира bankerът, отношенията на Козлов с жената на покойния станали още по-добри?

— Точно така.

— Е, какво пък, остава само да уточним дали Градус е намерил нещо в кучето. И утре ще започна да разпитвам Козлов.

— Желая ти късмет.

На вратата на кабинета се почука, влезе Олег Величко.

— Да не преча? — попита той.

— Влизай, Олег — покани го Турецки. — Какво има? Какво ти е?

— Появил се е този проклет Липников, убил кварталния и тежко ранил още един човек.

— Как е станало? Къде? — скочи Турецки.

— Днес през деня при планова проверка на жилищен сектор в южно Чертаново от упор са били разстреляни двама милиционери от районното. Стрелецът се е скрил с жигули. Както обикновено, операция „Сирена“ не е донесла резултати...

— По-подробно, Олег.

Олег уморено се отпусна на стола.

— Тъкмо сега идвам оттам. Кварталният, майор Игор Земцов, и колегата му Иван Абросимов обхождали апартаментите, където по техни сведения живеят осъждани по-рано граждани. В едно от жилищата се сблъскали с Липников, който отворил широко вратата и открил прицелна стрелба с пистолет ТТ. Всеки от милиционерите е получил по два куршума. Земцов загинал на място, а старши лейтенантът е откаран в реанимацията. Колата, с която избягал Липников, скоро е била намерена, а от него няма и следа. Най-вероятно ще се постарее да изчезне от Москва.

— А откъде е известно, че стрелящият е Пьотър Липников? — попита Турецки.

— Оказва се, че той изобщо не се е крил. Наел квартира при една баба. Показал й паспорта си. Дал й пари. И тя на никого не казала, че си е намерила квартирант.

— Горката жена, колко страх е събрала — рече Турецки. — Добре, мисля, че сега заради смъртта на колегата си момчетата ще открият Липников и под земята.

— Ще ми се да вярвам — отбеляза навъсено Олег.



## 42.

Времето, което Козлов прекара в следствения арест, му беше повлияло странно. На лицето му се бе появила странна смиреност, или поне така се стори на Турецки, понеже лицето на арестувания беше обрасло с гъста четина. Явно и затворническата храна не му подходеше много, очите му бяха хлътнали, изгубили блясъка си, сякаш го е напуснала жизнената сила.

Турецки настани Козлов да седне срещу него и започна разпита.

— Владимир Афанасиевич, искам да ви върна в онази вечер, когато умира Акчурин. Разкажете как приготвихте вечерята, какво ядохте. Моля да не пестите подробностите.

— Но нали вече говорихме за всичко!

— Разбирам, че не ви е много приятно да си спомняте миналото, но такъв е животът: има свойството да се връща.

— Не разбрах намека.

— Владимир Афанасиевич, не се преструвайте. Знаете за какво говоря. Не сме се събрали на купон и не ви питам от празно любопитство.

Козлов помълча, потисна неприязненото си отношение към следователя и започна да разказва:

— Пристигнахме, започнахме да приготвяме вечерята, сервирахме масата двамата с Воронин, после вечеряхме обилно. Това е всичко.

— Какво ядохте? — попита Турецки.

— Това, което ядат хората: картофи, пържоли, краставици, домати, различни плодове, сладкиши.

— Какви сладкиши?

— Не помня точно. Бонбони, бисквити...

— Казват, че Акчурин обичал сладкото?

— Да, обичаше сладки неща, бисквити, пасти.

— Забравихте да кажете за тортата — напомни Турецки.

Козлов предпазливо погледна и попита:

— Каква торта?

— Тази, която сте купили и донесли за Акчурин. Откъде я взехте?

— Купихме я в Елисеевския магазин, обикновено оттам купувахме продуктите, когато ще ходим извън града.

— А вие самият ядохте ли от тортата?

— Аз не обичам сладки неща, предпочитам месните храни, добре приготвени, с подправки.

— А защо сте забранили на Воронов да яде от тортата?

— Не съм забранявал. Просто казах, че Акчурин обича сладкото, не я пипай, нека да хапне днес, и за утре ще остане.

— А видяхте ли, че храни кучето с торта?

— Да. Мирта обичаше сладко, крем, също като стопанина си.

— Явно е издъхнала, защото се е натъпкала с кокаин.

— Глупости. Кой може да каже със сигурност? — заяви Козлов.

— Знаете ли къде е закопана Мирта? — попита Турецки.

— Не, не съм се интересувал.

— Точно това ви е подвело. Суркова ми показа мястото, където двете с Бережкова са заровили кучето. Направихме ексхумация. Лабораторният анализ, който направи най-добрият ни специалист по съдебна медицина, показва, че в мозъчните тъкани на животното са останали следи от кокаин. Такива ми ти работи, Владимир Афанасиевич. Това не са измислици, а наука. Ето, можете да се запознаете с експертизата. Четете подчертаното.

— Господи, с какви глупости ме занимавате! Кучето отдавна е изгнило!

— Повтарям, грешите.

Козлов впи очи в листа.

— Какъв извод се налага? — попита Турецки. — Мисля, че сега е моментът да си признаете, че сте отровили Акчурин.

— Никога!

— Значи Воронин е отровил Акчурин! Защото двамата сте работили в кухнята! И сте се въртели около тортата.

— Нищо не знам.

— Там е работата, че сте постъпили по аналогичен начин с Бережкова, само че сте използвали не кокаин, а первитин. Сигурно не

знаете, че недалеч от вас, в също такава килия, лежи Шайбаков, който ни разказа кога и колко наркотик сте взимали от него.

— Нищо не искам да знам! Не съм извършил това убийство.

— Ясно. А защо ви беше нужен бележникът на Акчурин?

— Взех го за спомен.

— Сгрешили сте, не сте могли да се възползвате от него. Само собственикът е можел да разгадае бележките.

— Да, имаше поразителна памет, помнеше множество телефонни номера, сметки, суми. Това беше жив компютър!

— Кажете, а какво пазехте в сейфа под кревата?

— Отворихте ли го? — трепна Козлов.

— Ако бях го отворил, нямаше да питам — отговори Турецки.

— А какво ви попречи?

— Нима не знаете тайната на собствения си сейф? Искам още веднъж да ви напомня, че чистосърдечното признание смекчава вината на подсъдимия. Затова ви съветвам да не се опъвате, да не хитрувате. Вчера извършихме обиск в извънградската ви къща и под леглото, под паркета, открихме сейф. Но нямаше подръка подходящ инструмент. А не искахме да го разбиваме. Решихме да го отворим днес. Впрочем, ако вътре имате любовни писма, може и да не го правим.

— И ще ми повярвате!

— Както искате, но за вас е най-добре да кажете истината.

Козлов се колебаеше. Разбираше, че може би следователят знае за съдържанието на сейфа и сега просто се преструва, проверява честността му. При това със сигурност знаеше, че не представлява сложност да отворят сейфа. Най-накрая се реши:

— В сейфа се пазят скъпоценности от Златния фонд, които изнасяхме в Англия. Част от тях присвоих. Но моля да имате предвид, че сам си признах! Между другото, добре е, че не го взех с мен, понеже всичко, което замина за Англия, така и потъна там. Фирмата фалира, без да се издължи за получената стока. А аз мога да върна частта си още сега.

В паметта на Турецки изплува документът, който му даде Меркулов. Тъкмо в него се говореше за скъпоценностите. Припомни си едновременно и епизода, разказан от осведомителя.

— Разбирам за какво говорите. Доколкото ни е известно, вашите скъпоценности са откраднати от двама бизнесмени. Те не се

издължили и заминали в Америка. А вие сте изпратили по петите им известния бандит Мелничук, който е трябвало да ви върне дълга. Но този умник, без да познава американските закони, оплита конците. И сега дълго ще лежи из американските затвори.

— И това ли знаете? — изуми се Козлов.

— Както виждате, знам. Дори мога да ви кажа повече: Бережкова попада в ареста заради това, че „братоците“ на онзи бандит, дето излежава присъдата си в Америка, са я издали. Нали беше пристигнала за своя дял от скъпоценностите?

— Да... заради това.

— И вие също?

— Принуден съм да призная, че е така.

— А бележникът на Акчурин ви е бил необходим във връзка със скъпоценностите, така ли? — поинтересува се Турецки.

— Да. Там бяха записани нужните ми данни. Аз не притежавам феноменална памет като банкера. А без тези данни нямаше да мога да иззема скъпоценностите.

— Ясно. Това е още една от причините, поради която сте отровили не само Акчурин, но и Бережкова, вашата любовница.

— В края на краищата аз убих престъпници! Не разбирате ли?! — закрещя истерично Козлов.

Лицето му се наля с кръв, очите му засвяткаха, сякаш беше на ръба на криза.

— Да, признавам! Аз ги убих, но те си го заслужиша!

— Ето ви писалка и хартия и, моля, напишете какво и къде е отивало от банката. Това ще бъде вашата реална помощ за следствието.

Козлов размишлява дълго, после започна да пише. Най-накрая рязко блъсна листа и захвърли писалката.

— Не мога повече. Изморен съм. После ще си спомня.

— Добре, ще имате време. Искам да ви открия още една неприятна новина.

— Какво още?! — Козлов гледаше с досада.

— Сейфът не може да се отвори.

— Защо?

— Гръмна, когато го докосна един оперативен работник.

— Защо? Не разбирам.

— Повтарям: сейфът беше натъпкан с взрив. При взрива беше убит наш човек. Друг е контузен силно. В сейфа нямаше никакви скъпоценности.

— Какво?! Какво говорите?! Не може да бъде! Там имаше златни монети, обработени диаманти и пръстени! Състояние за милиони!

— Говоря сериозно — човек не се шегува с това — отговори Турецки.

— Не знам кой може да го е направил... Значи някой вече е пипал в сейфа, ограбил го е и го е натъпкал с взрив?!

— Кого подозирате? Кой може да знае за вашето съкровище?

— Воронин... Само той може да се е досетил за скъпоценностите.

— А какво конкретно може да знае?

— Заедно изпращахме стоката. Постоянно беше с мен. При това не е глупак. Всичко схваща от раз. Може да го е направила охраната. Впрочем не зная. Всичко рухна... Сега ми е все едно... Нека да ме съдят.

— Още е далеч до съда. Ще се натрупат стотина тома дело, тази ваша проклетата банка „Ресурс“ дори след разпадането си гълта нови жертви.

Козлов въздъхна, забил поглед в пода. Гърбът му беше приведен, сякаш го е притиснал непосилен товар.

— Какво можете да разкажете за смъртта на следователя Арбузов?

— Нищо не знам за него. Алла например може да се е раздрънкала за моето съкровище. Затова се наложи да бъде премахната. Но, Бог ми е свидетел, наистина съжалявам за това...

— Защо не взехте скъпоценностите при последното си заминаване?

— Не можах нито да намеря разрешение за износ на скъпоценности, нито дипломатически паспорт.

— А сега?

— Сега ли? Всичко щеше да е наред, ако не беше циркът с Бартенев. Разбрах, че някой преследва и мен. На вилата на Пихтин се убедих, че ме търси милицията. Реших да се върна с празни ръце, само да остана жив. Но и тук не ми провървя.

— Кажете, кой отмъсти на Бартенев? Кой желаше смъртта му?

— Не знам. Той постоянно ми говореше за някакъв Свинин, който не само не се издължил за покупката, но дори не плащал лихвата. Животът в Англия е скъп. Бартенев имаше нужда от пари и пристигна в Москва, за да си върне парите.

— Бартенев сам си е виновен за смъртта. Ако не беше устроил онази нощна стрелба с автомат, нямаше да се наложи да си продава имуществото и от страх да бяга във Великобритания. Ако не беше продал имуществото — нямаше да има длъжници, от чиито ръце най-вероятно е загинал. Кръгът се затваря. Няма нищо случайно на този свят — заключи Турецки. — Стига за днес. Подпишете протокола.

Козлов взе писалката и без да чете, сложи подписа си там, където следователят му посочи с пръст. При това лицето му беше бледо, а погледът отнесен, сякаш сам си подписваше присъдата.

На този свят всичко толкова тясно се е преплело, че човек може само да се чуди.

Изучавайки документите, изети у Долгальов, Турецки с учудване откриваше, че ръководената от Геранин банка активно е сътрудничила с фирма „Спектър“. Между банката и фирмите, които преди е ръководел Долгальов, непрекъснато са курсирали документи, подписани от заместник-министъра на горивата и енергетиката Сорокин.

Турецки реши да навести Геранин и да уточни някои аспекти от сътрудничеството на Северна банка с Долгальов и фирмите му. Но в клиниката го очакваше тревожна вест: Геранин се почувствал значително по-зле. Медицинската сестра Катя криеше погледа си, не искаше нищо да говори.

— Какво става? — ядоса се Турецки. — Не идвам да ви правя мили очи, а по работа! Защо се влоши състоянието на болния? Внимавайте, това е криминално дело! Ще се наложи да отговаряте.

— Не знам — тя сви устни.

— В какво се изразява влошаването?

— Пак си изгуби речта.

— Какво се е случило? Можете ли да ми кажете? Кой го разстрои?

— Вчера идваха двама, казаха, че са негови сътрудници. Аз ги пуснах. Останаха вътре не повече от пет минути и си заминаха. Когато

влязох в стаята, Геранин беше в безсъзнание. Към полунощ дойде на себе си, но вече не можеше да говори.

— Какво казват лекарите?

— Сега ще има консилиум, там ще решат всичко. Може да се наложи да му правят още една операция.

— Как изглеждаха хората? Опишете ми ги.

— Какво говорите! Изобщо не съм ги запомнила! — изплашено заяви тя. — Еднакви, черни, с шапки от северен елен, карирани мохерови шалове и с черни палта.

— Черни значи? Негри ли бяха?

— Не, тези... от кавказка националност.

— Но поне нещо не помните ли?

— Знаете ли колко народ идва тук при болните? Мога ли да запомня всеки?

Турецки излезе от клиниката, погледна ядосано към небето, където също се събираха тъмни облаци. Мрачният ден угнетяваше душата му.

Нима пак са се появили чеченци? Но тогава за тях може да знае и да разкаже главният счетоводител на Северна банка Виктор Кремнъов. Геранин го съветваше да се обръща към него. Човек на такава длъжност сам изпълнява много финансови операции.

Турецки седна в колата и тръгна към Северна банка, размишлявайки за странните посетители на Геранин. Ще трябва да се свърже веднага след консилиума с главния лекар. Дали да не сложи пост край болния? По идея трябваше да го направи веднага. Кой да знае!

Днес беше ден за несполуки. В банката съобщиха на Турецки, че сутринта главният счетоводител е излязъл с някакви клиенти. Не казал кога ще се върне.

Следователят започна да разпитва секретарката, фина брюнетка на около двайсет, как са изглеждали посетителите, дошли за Кремнъов.

— С черни палта и шапки от северен елен — отговори момичето.

— И с карирани шалове — добави уверено Турецки.

— Да. А вие откъде знаете?

— Успяхте ли да разгледате лицата им?

— Лицата? Мургави, с една дума, кавказци.

— Уви! — рече Турецки. — Сега съм сигурен, че няма да дочакате счетоводителя си.

— Защо говорите така?

— Кавказците са гостоприемни хора. Когато започнат да хранят и поят, понякога те черпят до смърт.

Турецки се раздели с изплашената секретарка и за всеки случай я помоли да го предупреди, ако главният счетоводител неочаквано се появи. В което не вярваше. Но все пак си остави визитната картичка.

Нямаше съмнение, това са същите хора, които са посетили Геранин. Те са искали нещо от банкера, но когато са разбрали, че е безпомощен, са хванали счетоводителя. Да ги намериш в многомилионна Москва е все едно да откриеш игла в купа сено. Остава да се чака кога ще предявят исканията си към банката на Геранин.

А може да не е толкова страшно? И фантазиите му да нямат никакво основание? Вече на излизане от банката той се обърна рязко и тръгна обратно към приемната.

— Може ли да ми помогнете да съставим фоторобот на кавказките гости? — попита той секретарката.

— Не помня добре.

— Ами ако опитаме?

— Може, но не съм сигурна в себе си.

— Видяла ги е още една жена, медицинската сестра от болницата, в която е настанен Геранин. Може би ще си спомните заедно нещо — каза Турецки. — Това е извънредно важно.

— Разбирам, но в момента не мога да напусна работа. Може ли да дойда при вас след пет часа?

— Моля. Ще ви пратя кола.

— Няма нужда, аз си имам.

Турецки се върна в клиниката, за да се осведоми за състоянието на Геранин.

— Зле е — каза сестрата. — Решиха да му правят операция.

— Може ли да поговоря с лекуващия лекар?

— Да, разбира се.

Катя заведе Турецки в кабинета на лекаря, нисък набит мъж, облечен с измачкан халат. Той кимна на следователя, предложи му да седне.



— Какво се е случило с Геранин?

— Вчера след посещениято на някакви колеги е изпаднал в кома. Впрочем може да не е свързано с посещениято. Болният изкара много тежка черепно-мозъчна травма. Сега мозъкът му сякаш дреме. Медицинската практика познава такива примери, когато човек може да се намира с месеци и дори години в подобно състояние. Както знаете, в „Бурденко“<sup>[1]</sup> вече толкова време лежи генерал Романов, който след раняването в Чечня не идва на себе си. Японски професор неврохирург му постави електронен стимулатор на мозъка, но засега безрезултатно.

— Медицинската сестра е видяла хората, посетили вчера Геранин. Бих искал тя да ни помогне да съставим фоторобот. Ще може ли да я освободите довечера към пет часа?

— Добре, ще ѝ намерим заместник.

Турецки благодари на лекаря и пак тръгна към Катя, да я предупреди, че в пет часа ще дойде кола за нея. Девойката се опита да откаже. Но Турецки беше непреклонен, обясни ѝ, че няма да е сама: има още една свидетелка. Това малко поуспокои сестрата.

В Главна прокуратура го очакваше неочаквано и приятно съобщение. Донесе го Олег Величко.

В Химки по време на ограбването на товарен склад между охраната и нападателите се завързала престрелка. Бандата изгубила двама от своите: единият убит, а вторият, ранен в крака, бил арестуван от охраната. Естествено, още на място провеждат душеспасителна беседа, след която в много плачевен вид и безсилно състояние бандитът бил предаден на милицията.

— Въпрос с повишена трудност — рече Олег. — Кой е бандитът?

— Всеки може да е — Турецки сви рамене. — Малко ли отрепки ходят по белия свят?

— Този е наш общ познат.

— А, познат? Тогава трябва да си помисля.

— Предавате ли се?

— Ти ми кажи по кое дело е подведен?

— Косвено по банка „Ресурс“ — подсказа Величко.

— Тогава сигурно е Липников. Няма кой друг. Това дело наполовина е разкрито, съвсем малко остава неизяснено.

— Правилно! Точно той! Представете ли си какъв тип! Вместо да залегне и да не мърда, той тръгнал да се бие!

— Свършил си е работата. Хайде сега да го разпитаме, да намерим приятелчетата му. А кой от бандитите е убит?

— Митин.

— Също не е зле. Един участник по-малко. Олег, ще те помоля да ми помогнеш. Тук ще дойдат две жени. Трябва да съставим фоторобот на някакви кавказци, заподозрени в престъпление. Ако обичаш, заеми се с тях. Едната е секретарка в банката на Геранин, другата е медицинска сестра от клиниката, където сега лекуват банкера. А аз ще се заема с Козлов, писмената работа толкова време ми отнема! Ще чакам тук резултатите, донеси ми картинките, искам да видя лицата им.

— Каква са я забъркали?

— Вчера посетили Геранин, след което банкерът изпада в кома. А днес са отвели главния счетоводител. Чакам кога ще предявят исканията си.

— Ясно. Ще направя всичко. А кога да ви доведе Липников?

— Хайде да го отложим за утре. Сега няма къде да ни избяга.

Олег излезе. Турецки извади цигара, запали я, гледайки замислено през прозореца, където бушуваше снежна буря. Зад стъклото снежинките се извиваха и творяха вечната си магия, дълго избираха място, преди да кацнат на перваза, и ту излитаха, ту се спускаха.

Александър помисли, че скоро ще дойде Нова година и трябва да купи елха на дъщеря си, да избере за нея и за Ирина подаръци. Добре ще е да завърши всички стари дела, за да не ги мъкне в новата година. Но за съжаление не става така.

Зазвъня телефонът. Беше Грязнов.

— Там ли си? Отлично! Бягай на входа, ще те взема по път! — извика той.

— Къде?

— Във фирма „Спектър“ е извършено нападение. Сега ми докладваха. Оперативната група и спецназ вече пътуват за там.

— Кой може да нападне фирмата на Долгальов? — не бързаше Турецки.

— Ще видим на място. Стига, няма време!

Турецки наметна палтото на раменете си, прибра документите в сейфа, заключи кабинета и тръгна към изхода.

Вячеслав пристигна след минута.

Сградата, където се намираше офиса на „Спектър“, беше отцепена. В двора вече се разпореждаха служителите на ГУВД със следови кучета. Експерт-криминалистът беше зает с фиксиране на пръстови отпечатащи върху останената от грабителите лада деветка, оперативниците събираха гилзите.

При Грязнов и Турецки дотича Николай Саватеев.

— Пристигнаха са с две коли — каза той, — едната са изоставили. Били са общо петима, въоръжени с калашници и пистолети ТТ. Откриха огън по пристигналия отряд. Прикри ти зад служителите на фирмата, престъпниците излязоха и се скриха. Загина сержант Ветров. Един от сътрудниците е ранен в гърба. По време на престрелката е послужил на престъпниците като жив щит.

Турецки се разходи из сградата. Под краката му пукаше счупено стъкло, куршумите бяха пробили мазилката по стените, търкаляха се счупени столове. Навсякъде цареше хаос. Намери служителите на фирмата на втория етаж. Разпитът започна от Светлана:

— Как се случи това?

— Те влязоха в зданието, вързаха и разоръжиха двама от охраната. Качиха се в приемната и поискаха да видят Долгальов.

— Кой са? Колко бяха?

— Общо петима. Но тук влязоха трима. Двама останали долу, да пазят входа.

— Как изглеждаха?

— Всички до един — от Кавказ.

— С какво бяха облечени?

— Двама с палта, един с кожух.

— Добре, разказвайте по-нататък.

— Искаха да дойде Долгальов. Обяснявам им, че го няма и няма да дойде. Тогава казаха: „Викай заместника.“ Извиках Заметалин. Отидоха да говорят с него в кабинета. После започнаха да крещат, да искат някакви пари. Тогава аз натиснах копчето на сигнализацията и извиках милицията. И като се започна една! Кошмар! Мислех, че няма да оцелея. Те ни хванаха и като се криеха зад гърбовете ни, тръгнаха към колите си. Какъв ужас! Стрелба като на кино!

— Къде е Заметалин? — попита Турецки.

— Откараха го в болницата, ранен е.

— Сериозно ли?

— Не знам — отговори неуверено момичето. — Ударен е в гърба.

— Долгальов така и не се е появявал, нали?

— Не. При нас почти всички напуснаха. Няма заплати. Не знам.

Този погром... Какво ще стане?

— Какви пари поискаха кавказците? — попита Турецки. — Какво е това, рекет ли?

— Не. Аз разбрах, че Долгальов сякаш обещал, но не им дал никаква баснословна сума. А Заметалин не е знаел нищо за това. Или се е правел. Такива ми ти работи. С една дума, началството го няма, а ние сърбаме надробената от него попара. Добре поне, че останахме живи. А къде е гаранцията, че утре няма да дойдат да ни довършат?

Турецки помоли един от оперативниците да запише показанията на момичето.

— Кой още остана в офиса? — поинтересува се Турецки.

— Двама охранители и един мениджър.

— Слава, да отидем да поговорим с момчетата — извика той Грязнов.

Мъжете седяха в пушалнята и пушеха мълчаливо.

— Най-подходящото време за цигара — рече Вячеслав, докато седяше на стола и изваждаше цигарите си. — Е, момчета, постреляхте ли малко? Радвам се да ви видя живи.

Но охранителите не бяха в настроение.

— Майната му на всичко: и на службата, и на началството! — рече единият. — Той се вее, значи някъде върти далавери с кавказците, а нашите глави на огъня!

— Знаели сте какво ви чака. Охраната си е охрана — отбеляза Турецки.

— Да бе, знаех! То ние и оръжие нямаме. Само палки. А ония с калашници. Усещате ли разликата?

Нито охранителите, нито мениджърът добавиха нещо ново към разказаното от Светлана. Трябваше да се отиде в болницата при Заметалин, само той можеше да внесе яснота какво са искали от него кавказците и за какви пари са претендирани.

---

[1] Клиника по неврохирургия. — Б.пр. ↑

## 43.

Над Москва се спускаше ранен декемврийски мрак. Бурята стихна, укроти се.

Турецки и Грязнов караха бавно към институт „Склифосовски“, за да разпитат Заметалин. Беше натрупало много сняг, не успяваха да го разчистят.

— Слава, може би не успях да ти кажа, че двамата кавказци са се появили и на друго място. Навестили са Геранин, след което състоянието му се влошило. А после отново двама кавказци отвеждат главния счетоводител на Северна банка. Понеже Долгальов е работел с тази банка, мисля, че кавказците имат някакъв чисто финансов интерес. Неслучайно са озверели толкова — каза Турецки, без да откъсва поглед от предното стъкло. — Между другото, през банката на Геранин минавало финансирането за възстановяването на Грозни. Дали всичко не се крие там?

— А помниш ли първите епизоди? Убийството на двамата охранители от кавказец. След това взрива в колата на Геранин. Старицата също е видяла нещо подобно. Най-вероятно това са брънки от една верига.

— А фотороботът на твоя приятел Рустам Такоев? — засмя се Турецки. — Искаш да кажеш, че той има пръст във всички тези работи?

— Изобщо не се съмнявам. Въпросът е другаде: какво го движи в дадения случай? Жаждата за мъст или за справедливост?

— Слава, усещам, че днес в теб говори само една жажда — ревността.

— Може в мен да говорят всякакви чувства, но все пак не си загубвам ума! Макар да ми горчи, че приближава Нова година, а пак ще бъда сам. Знаеш ли къде мечтаехме да я отпразнуваме с Тамара?

— Откъде да знам?

— В Африка. Тя искаше да се скрие там от зимата.

— Значи не било писано. Какво да се прави? Знаеш ли любимия ми виц?

— Че ти само един любим ли имаш?

— Не е един, но ти чуй. Юрий Никулин го разказва. От Питер към Москва тръгват един срещу друг два бързи влака и със страшна скорост полетели по едната линия. И не се срещнали. Не било писано.

— Всичко това е философия — Грязнов дори не се усмихна.

— Защо да не посрещнеш Нова година с нас? Ще поседим в семеен кръг, ще поприказваме. Какво ще правя сам с две жени?

— Благодаря, ще помисля. А до Нова година, освен това трябва да се доживее.

— Ще доживеем! Няма да умираме, я! Животът е прекрасен и удивителен, въпреки че постоянно се опитват да ни го развалят. Ето че пристигнахме. Да слизаме.

След кратка, но убедителна беседа с лекуващия лекар ги пуснаха при Заметалин. Лицето му беше бледо, сякаш безкръвно. Болният дремеше. Щом чу стъпки, трепна, отвори очи.

— Здравейте, Заметалин — рече Турецки. — Дойдохме да ви видим. Как се чувствате?

— Добре, казват, че раната не е тежка. Почистиха я с местна упойка.

— Какво искаха от вас нападателите?

— Не разбрах добре. Долгальов може би ще обясни. Това пак е ставало преди идването ми във фирмата. Може би знаете, че на Северна банка е възложено финансирането на строителните работи в Грозни. Нашата „Спектър“ е трябвало да осъществява доставката на строителни материали и техника в Чечня. Но работата е там, че Долгальов лично се е занимавал с някои проблеми, без да допуска до решаването им отговорните си сътрудници. В частност мен. Затова не мога да кажа със сигурност доколко е изпълнен договорът за доставките. А ония крещяха и искаха пари. „Парите!“ — имитира Заметалин кавказкия акцент. — А откъде да ги взема?

— Може Долгальов да е върнал вече дълга? — поинтересува се Турецки. — Или да е изпълнил поръчката, а чеченците просто да натискат, за да измъкнат нещо от фирмата?

— Съмнявам се, доколкото знам, затънали сме до шия в дългове. Долгальов изчезна. А и нищо не стана с тръбите, на които той

разчиташе. Вие ме пуснахте срещу подпис да не напускам града, а аз мисля, че в затвора ще ми е много по-спокойно.

— И тук сте добре, търпете. Долгальов е в Москва. А утре ще имаме фотороботите на престъпниците, ще ви ги донесем да ги разпознаете.

— Донесете ги.

— Оздравявайте, Заметалин. Пак ще поговорим. Между другото, как е Василиев?

— Още същия ден подаде заявление за напускане. Не е идвал повече на работа. Не знам с какво се занимава сега...

Турецки и Грязнов се сбогуваха със Заметалин и напуснаха клиниката.

— Къде отиваш сега? — попита Вячеслав и си погледна часовника. — Работният ден вече свърши.

— При теб, ако не възразяваш.

— Интересно. У дома? В службата?

— Сега при теб, на „Петровка“, две мили дами и Олег оставят фотороботи на кавказците, нападнали днес Северна нанка. Хайде да отскочим да видим, а?

— Хубав човек си ти, Александър Борисович — изрече саркастично Грязнов. — Винаги ще ми отвориш работа. Да вървим, какво друго ми остава...

Олег Величко донесе в кабинета на Грязнов двата фоторобота, съставени с нелек съвместен труд.

— Значи и двете жени са видели едни и същи хора? — попита Турецки, докато разглеждаше снимките и ги сравняваше. — Вземи, Вячеслав, погледни, според мен тук има познат. Как вървеше работата?

— Отначало започнаха да спорят кой от кавказците с какъв нос е и какви вежди. Тогава аз се позанимах с всяка поотделно и започнаха по-уверено да съставят словесния портрет. А след това заедно го докараха до пълно съвършенство.

Грязнов погледна единия портрет, замря, а след това каза с дълга въздишка:

— Значи Рустам е в Москва!

— Позна ли го? — попита Турецки.

— Разбира се! Това е той. Може да го сравним със старата скица.

— Той потършува в папката, която извади от чекмеджето на бюрото, и

намери първия фоторобот на Такоев. Портретите се различаваха само по шапките. На първата монтажна снимка Рустам беше с плетена шапка, на втората — с кожена.

— Олег, погледни — Грязнов повика Величко на помощ. — Та това е едно и също лице!

— Наистина — потвърди и Турецки. — Е, не знам дали е лошо или хубаво, но ми се струва, че отново излязохме на старите следи. Олег, снимките незабавно да се размножат и да бъдат раздадени във всички управления на милицията. Както обикновено. А утре още сутринта върви при Заметалин в „Склифосовски“ и му ги покажи. Подбери още няколко подобни типа! Покажи пет-шест снимки, както е според НПК... Е, благодаря на всички. Слава, мога да те нахраня с хубава вечеря.

— Не, благодаря и на теб. Този Рустам вече ми развали настроението. Ще си отида вкъщи...

Напоследък Турецки почти всяка вечер се бавеше на работа до късно, излизаше сутрин, когато дъщеря му още не беше станала, а се връщаше, когато тя вече спеше. Дори изпитваше вина, че детето расте без баща. Чакаше почивния ден, за да компенсира. Но почивният ден идваше, случваше се нещо и всичко се обръщаше с главата надолу.

Този път му провървя. Нинка се беше заиграла и дочака баща си. Хвърли се на врата му и прошепна:

— Татенце, толкова отдавна не съм те виждала.

— Ще се поправа, обещавам! Как си?

— Купихме с мама играчки за елхата, толкова красиви топки, виж. — Детето почака, докато бащата се съблече и събуе, поведе го в стаята, където на масата имаше голяма кутия, а в нея блестяха шарени стъклени топки.

— Нали са красиви?

— Чудесни са — отговори Турецки и я целуна.

Ирина се суетеше нещо в кухнята, сервираше масата.

— Ние вече вечеряхме — каза тя. — Така че ще сложа само за теб.

— Ще постоиш ли с мен? — помоли я Турецки.

— Ей сега, да сложа Нинка в леглото...

Турецки седна на масата, където вдигаше пара чиния с пелмени, и започна да се храни с апетит. Все пак има ли нещо по-хубаво от



родния дом и топлата вечеря на масата?

Влезе Ирина, седна срещу него и подпря с длан бузата си.

— Искаш ли да пиеш чай с мен? — попита Турецки.

— Не, няма нужда. Излишните течности само вредят на организма ми.

— Ох, каква си ми правилна!

— Старая се — усмихна се тя с неотразимата си усмивка, която Турецки толкова обичаше.

Преди да започне разпита на Липников, Турецки се отби в дежурната на Московското главно управление на МВР и се поинтересува от оперативната сводка за последното денонощие. Операция „Сирена“, обявена след нападението срещу офиса на фирма „Спектър“, не беше дала резултати, сякаш престъпниците бяха потънали вдън земя.

Турецки се разходи из следствения кабинет, където трябваше да доведат Пьотър Липников, и отвори папката с протоколите от разпитите на Свинин и брата на Липников — Фьодор, работещ като барман.

Липников се е познавал отдавна със Свинин, не е изключено тъкмо Свинин да е поръчал убийството на Бартенев. Причината е ясна. Пак тези пари, дългове, които не искат да връщат. Фьодор твърдеше, че Липников е познавал и Бартенев. Излиза, че не са се понасяли, при среща се сдърпвали, а веднъж в бара се стигнало до бой на пияна глава. Затова, смяташе въпросният Фьодор, когато Свинин предлага пари за убийството на Бартенев, Пьотър бързо се съгласява. Оттук и молбата към брата барман да го предупреди, когато Бартенев се появи в Москва и дойде в бара. Всичко става точно така, както е планирано. По-нататък. В последно време Липников и приятелите му се занимават с грабежи. Нападали са частни складове, вземали са разни стоки и веднага са ги разнасяли по магазинчетата и будките на свои познати. В настоящия момент тече оперативна работа в това направление, изясняват се адреси на складове по маркировката на кашоните, намерени у бандитите — вкъщи и в гаража. В бандата са били четирима души. Един е задържан, един убит, значи на свобода са още двама.

Това са всичките данни. Не е много. Но трябва да стигнат за „задушевна беседа“ при първоначалния разпит на престъпника.

Арестуваният беше с бинтован до над коляното крак. Куцаше. Но по-скоро се преструваше. Раната не беше сериозна, куршумът минал покрай меките тъкани и ако Липников просто не се спънал, е нямало да го стигнат. В същото време лицето на арестувания не предизвикваше нищо, освен жалост: дори на най-жестокосърдечния наблюдател беше ясно, че залавяйки бандита, охранителите са си го изкарали на него.

— Липников, боли ли ви кракът? — започна разговора Турецки.

— Душата ме боли... — изломоти със сини устни бившият каскадьор.

— Личи си. А чуждите души, за тях помислихте ли?

— За какво ме обвинявате?

— Убийство, Пьотър. Убийството на майор Земцов и предприемача Бартенев.

— Не познавам никакъв Бартенев!

— По-спокойно. Ще ви разкажа за него и дори ще ви кажа къде сте се срещали. Подробно сме проверили вашите връзки.

Липников погледна настръхнало към Турецки, за да прецени какво може да знае следователят за него.

— Вие сте изпълнявали поръчка на Свинин, който купил от Бартенев завода за спирт. Както е известно, Свинин не е могъл да се заплати, сумата набъбва така, че вече е трудно да се произнесе.

— Не познавам никакъв Свинин — упорито твърдеше Липников.

— Аха, и Свинин ли не познавате? Тогава да направим очна ставка. Лично той ще ви разкаже подробно, щом паметта ви не работи.

— Отказвам да отговарям на въпросите.

— Както желаете, можете и да не отговаряте. По принцип вече имаме отговорите на всички въпроси. Но трябва да помните, че чистосърдечното признание облекчава участието на подсъдимия. Вече сте били осъждан за грабеж. Така че сега ви чака тежка присъда. И както знаете, смъртното наказание у нас не е отменено. Само временно е спряно. Но за битови престъпления, Пьотър. А при вас се оформя такъв букет от членове и членчета, че на ваше място бих се замислил сериозно.

— Недейте да ме плашите, вече съм плашен! — заяви Липников.

— Не ви плаша, говоря ви, както си е — отговори спокойно Турецки. — Впрочем, защо ли се занимавам с вас, делото ви вече е решено в общи линии... Може да не се съмнявате.

— Ще видим.

Турецки смени тактиката, от опит знаеше, че по правило психиката на престъпника е импулсивна, взривна, това са хора на риска, могат да бъдат колкото силни, толкова и уязвими:

— Липников, там е работата, че Свинин вече пропя. Разказа как е предложил и вие сте се съгласили да ликвидирате Бартенев, понеже ви е било яд на него след сбиването в бара. Вашият брат и барман е трябвало да ви предупреди за появата на жертвата. Няма да скрия, добре сте се подготвили за убийството. А и сте го провели посвоему грамотно, не сте имитирали кражба. Но точно това ви издаде: не е грабеж, значи е поръчка. Оперативниците от МУР поровиха около покойника и бившите му фирми и засякоха Свинин. А после вече остана само да го натиснем и той си призна.

— Нямаме свидетели и никой нищо няма да докаже.

— Свидетел ще бъде вашият брат, който ви е познал по гласа, когато сте пристигнали в бара — изхитрува Турецки. — Пък и нашите оперативници, които чакали в бара Козлов, приятеля на вашия Бартенев, са присъствали на акцията. Не им дадохме команда, иначе от вашата банда щеше да хвърчи перушина. И ви пуснаха с Бартенев. Тогава Козлов беше по-важен за нас. Така те също ви разпознаха. Има достатъчно очевидци, не се съмнявайте.

Липников гледаше следователя стреснато и изумено. Вестта за предателството на брат му го извади от равновесие.

— Гадини, ченгета мръсни, дощяла ви се е моята кръв!? Вземайте, пийте! — разкрещя се той.

— Спокойно, Липников, на никого не е притрябвала вашата кръв. Има закон и съд, те ще се занимават с вас. Така че лично аз не се нуждая много от вашите признания. Тежат ви две убийства, между другото вторият милиционер — лейтенантът, сега е в реанимацията. Да не дава Господ да се случи нещо с него, пак на вас се пише.

— Да! — ревна Липников. — Аз убих Бартенев, защото той застреля моя приятел и неговото момиче! Този гад е депутат от Думата, ходи по чужбина, а имаше две убийства и никой не седна да го

съди! А когато аз унищожих тази твар, веднага ме намериха! Това какво е — справедливост?

— Избързали сте, Липников. Главният прокурор вече подготви писмо до Държавната дума, в което моли депутатите да отнемат имунитета на Бартенев. Не е трябвало да избързвате с вашия самосъд. Убийствата, извършени от него, са разследвани, вината му е установена.

— Откъде да знам?!

— Липников, не се правете на Робин Худ. Решили сте да спечелите от това убийство. И сте спечелили, но парите не са ви донесли щастие. Разбирате ли? Сега да поговорим за друго. Един от тези, които са участвали в убийството на Бартенев, е мъртъв. Знаем това. Но остават още двама. Кой са те и къде може да са сега?

— Откъде да знам? Скрили са се някъде, залегнали са. Знаят, че стана напечено.

— Колко склада успяхте да оберете?

— Един и всички изгърмахме заради него.

— Това е лъжа. Добре, по време на другия разпит ще ви посоча нови епизоди — нови обекти, където вашата група е извършила бандитски нападения. А сега четете протокола и подписвайте.

Липников хвана листовете от протокола, дълго чете, челото му овлажня. И изведнъж се разкрещя:

— Няма да подписвам! Отказвам се от показанията си!

— Липников, повтарям ви, че обвиняемият има право да се откаже да даде показания, но срещу вас свидетелстват конкретни факти и конкретни хора. Това е напълно достатъчно за предявяване на обвинение.

Липников заскърца със зъби.

— Чистосърдечното признание е много важен момент, вие знаете това — напомни Турецки. — А във вашия случай... Впрочем, мислете, Пьотър.

— Разберете най-после, аз отмъщавах заради приятеля си! — пак завика Липников. — Ненавиждах това куче! Той си заслужи смъртта!

— Всичко разбирам, но само съдът може да прецени вината ви. И да определи наказание. А засега ви съветвам да подпишете протокола. И да се разделим с добро — каза спокойно Турецки.

Липников хвана писалката, постоя мълчаливо загледан в листовете, сетне решително извъртя нечетливия си подпис.

Когато го отведоха, Турецки пхна листовете от протокола в папката и реши, че следващата крачка трябва да бъде подробен разпит на Свинин. Щом вече разполага с показанията на Липников, подписани лично от него, наистина може да застави Свинин да говори. Разбира се, процесуалният закон не предвижда такъв ход, Турецки разбираше това, но тези мръсници проливат кръв и не е време да се прави на добър с тях.

Той се върна в Главна прокуратура, където го очакваше Олег Величко.

— Някакви новини? — попита Турецки.

— Добри. Заметалин разпозна двамата. Те са били в офиса, искали са пари, а след това са стреляли по милицията.

— Сигурно ли е? Да не греши?

— Не, само погледна и веднага каза: „Те са.“

— Как се чувства?

— Нормално, утре ще му разрешат да става.

— Олег, щом оздравее, ще трябва да се опитаме да направим още няколко фоторобота за останалите, които Заметалин е запомнил.

— Разбрах.

— Издирването на престъпниците нищо ли не донесе? — поинтересува се Турецки.

— Не.

— Значи са в Москва. Не са си свършили работата и скоро ще чуем за тях.

Задачите настъпваха на вълни — неотложни, изплъзващи се, отклоняващи го от главното, и Турецки трябваше да полага усилия, за да не пропусне или забрави нещо. Едва в средата на деня, когато се върна в своя кабинет, си спомни, че сутринта възнамеряваше да позвъни в клиниката и да се осведоми за здравето на Геранин. Сега се наруга като първи заплес и започна да звъни в болницата. Обади се лекуващият лекар. Турецки се представи, попита за банкера.

— Нищо утешително. Състоянието на болния не се подобрява.

— Кога ще правите операция?

— Засега ще отложим.

Турецки се извини за безпокойството и затвори. Измъчваше го загадката какво се е случило с Геранин. Нямахше съмнение, че за влошаването на състоянието му са виновни двамата чеченци — Рустам и колегата му. Но какво са искали от банкера?

Следващото позвъняване беше в Северна банка. Секретарката в приемната отговори, че главният счетоводител още не се е върнал. Не е постъпвала никаква нова информация от или за него. Ако отвлечането е заради откуп — това е едно. Ако е нещо друго? Но какво? Каква е идеята? Отвлечат човека и го скриват. И — тишина. Къде да търсят Кремънов? Според проверката домашните му нищо не знаят...

Както се беше замислил, Турецки се сепна от рязкото позвъняване. Викаше го Казански. Не му се ходеше при шефа, пак ще го занимава с разни глупости, а главата му се цепи от разни проблеми, които трябва незабавно да решава.

Казански беше строг и стегнат, сякаш седеше и чакаше Турецки още от идването си на работа.

— Четохте ли днешните вестници? — попита още щом Александър прекрачи прага.

— Не, нямах време досега.

— Не знам какво да кажа. Мислех, че със Савелиев всичко свърши. Изложиха човека, опорочиха го, пратиха го в пенсия. Но този

цирк продължава! Днес в „Московски комсомолец“ пак намирам аналогичен пасквил срещу заместник-министъра на горивата и енергетиката Сорокин. Докога? — Той тръсна вестника на бюрото си. — Четете, радвайте се!

— А какво общо имам аз? Преди беше виновен зетят на Савелиев. Сега сигурно се е намерил някой пъргав, който е заснел вашия чиновник в банята. Щом толкова им е хубаво да ходят там, нека сами отговарят за греховете си!

— Помолих ви да проследите нещата! Всички сме хора, всички сме човеци... Нали разбирате, че в наше време нищо не струва да се направи монтаж, всякакви глупости, за да шантажират някого. Как да се очисти след това? А може човекът изобщо да не е виновен.

— Имаме свидетел, когото пазим много старателно. Само той може да потвърди или отхвърли дали Сорокин е бил в сауната с госпожица или не.

— Прекратете издевателствата си! Не разбирате ли за какво говоря?

— Всичко разбирам, но с нищо не мога да помогна.

— Поговорете с този Пихтин, разберете не е ли предавал на някого компромата срещу Сорокин. Това е много важно.

— Вижте, а може би отново всичко произтича от зетя на Савелиев? Може да е продал материала на журналистите?

— Кой го знае! Напълно съм объркан.

— Но неизвестно защо най-напред подозирате мен.

— Напротив! Искам да ви вярвам, Александър Борисович, но си признавам, че ми е трудно, защото виждам около себе си вълпиози и безотговорни действия на неизвестни хора. Това ме разстройва. Може би лично ще се свържете със зетя на Савелиев и ще проучите на кого още възнамерява да продава информация? Това безобразие трябва да се пресече!

— Докопал човекът компромат, а сега го продава. Това е своеобразен бизнес, който нямам право да забраня. Само данъчната полиция може да се заеме с него. Какво общо имам аз?

— Това, че и във вашите ръце се намира същата информация, ваше задължение е да се преустанови разпространяването ѝ. В състояние ли сте да отнемете касетата от зетя на Савелиев?

— А вие сигурен ли сте, че не си е направил десет копия от записа? — отговори Турецки на въпроса с въпрос. — И изобщо ми се струва, че няма никакъв смисъл. Нека зам.-министърът сам се грижи за доброто си име, не смятам да се кандидатирам за негов охранител.

— Ние, служителите от правозащитните органи, сме призвани да предпазваме гражданите от всякакви посегателства, знаете го не по-зле от мен.

— Но ако гражданинът е изгубил съвест, държи се аморално и на всичкото отгоре се опитва да изглежда примерен съпруг и баща, какво мога да направя аз? Обществото и природата живеят по едни закони. Злото се наказва, то се връща към този, от когото е излязло.

— Демагогия и нищо повече. Моля ви не като началник, а като приятел да предприемете нещо. За да не се задълбочава скандалът, нали разбирате.

— Добре, ще помисля какво може да се направи. Но казана дума — хвърлен камък. Информацията е огласена.

— Може много лошо да отекне за нас. Сорокин не е Савелиев. В този случай действат съвсем други сили.

Турецки излезе от кабинета бесен. Нямаше ни най-малко желание да се занимава с клюки за министрите.

„Това ще е единствената задача на шефа, която няма да изпълня — реши той. — Нямам желание да воювам с вестникари и хора, продаващи информация. Щом държавната власт разрешава да съществуват полулегални бардаци, а чиновниците с удоволствие ги използват, нека сами се оправят. Разбира се, Казански за пореден път ще отиде да се оплаква на Меркулов, но всичко ще се размине. Не е кой знае какво. Дано Костя да ме разбере.“

— Слава, много ли си зает? — попита Турецки.

— За теб съм винаги свободен. Какво има?

— Нищо особено. Ти се канеше по моя молба да разпитваш Свинин. Ако не бързаш, ще ти изпратя копие от протокола за разпит на Липников. Само много те моля: първо го прочети и ако сметнеш за необходимо, покажи го на този тип. Има признания, но ги изтръгнах не по най-благородния начин, меко казано. Затова не се сърди много. Главното е сега взаимно да потвърдят показанията си. Какво ти обяснявам! Ще прочетеш и сам ще разбереш.



Турецки изтича в канцеларията и направи едно ксерокопие на протокола от сутрешния разпит на Липников.

„Какво да се прави — помисли си, — понякога се налага да избиваме клина с клин. А Слава ще трябва да задържи този Свинин. Като съучастник...“

Свинин беше солиден мъж към четирийсетте, леко накуцваше с левия крак, с мърляви дрехи и изобщо по всички параграфи отговаряше на името си.

— Моля, трите имена, адрес и професия — започна разпита Грязнов.

— Антон Романович Свинин, роден хиляда деветстотин шейсет и втора година. Живее в Москва... Частен предприемач. Женен, с дете. Имам син.

— Как работи вашият спиртен завод?

— Добре, не се оплаквам.

— Дава ли печалба?

— Да. Но не такава, каквато очаквах.

— Издължихте ли се на Бартенев?

— Не успях.

— Но имахте страстно желание? Наистина ли?

— Разбира се — дългът е тежък товар.

— А може би все пак сте се издължили по свой начин? Поръчали сте му пропуск към вечния покой. Колко заплатихте на Липников и компанията му?

— Не разбирам за какво говорите?

— Не се преструвайте, Антон Романович! Вече обсъждахме тази болна тема.

— Да не сте посмели да ми стоварвате това убийство! Нямам никакво отношение към него.

— А Липников твърди — Грязнов извади от папката няколко листа от копието на протокола, който му достави куриерът от Главна прокуратура, — че сте го наели и сте му заплатили за убийството. Братът на Липников, Фьодор, работещ в бара, е поел задължението да предупреди за появата на Бартенев в любимото му заведение.

— Това са измишльотини! Лъжи! — Свинин се развълнува, зачерви се, започна да ръкомаха.

— Успокойте се, Антон Романович. Прочетете подчертаните изречения и ще ви стане ясно. Пьотър Липников си е признал извършеното. Ето, той направо го казва. А тук потвърждава показанията на брат си. Четете!

Свинин объркано поглеждаше текста с признанията на Пьотър Липников, след това измъчено заби поглед в Грязнов.

— Чистосърдечното признание облекчава участието на обвиняемия и смекчава наказанието — каза по навик Вячеслав. — Какъв е смисълът да се инатите? Наели сте убиец, заплатили сте. Също своеобразен бизнес.

— Какво ще получа за това? — изхриптя Свинин. Изглежда, силите го бяха напуснали.

— Съдът ще реши. Признавате ли, че сте наели Липников и компанията му за убийството на Бартенев?

— Нямах изход — призна Свинин след дълга пауза. — Той ми каза, че сумата възлиза на милиарди и всеки ден расте! Дори да му бях върнал завода с цялата произведена продукция, пак нямаше да мога да си погася дълга. Аз се чудех, предлагам различни варианти, падах му в краката, блязах му подметките. Той ми се присмиваше и настояваше: плащай! Тогавя разбрах, че имам два изхода: или да умра, или да го убия. Избрах втория. Сега ще ме арестувате ли?

— Мисля, че ще бъде от ваша полза. Но фиксирам вашите признания в протокола. Колко заплатихте на Липников за работата?

— Седемстотин долара. Пазарих се само с него. Не знаех нищо за помощници, наистина не ми беше казал за тях, разказа ми само плана на операцията. Така се завъртя цялата работа.

— Съжалявате ли за това, което се случи?

— Мисля, че ако аз не се бях разправил с него, той щеше да намери начин да ме унищожи. Какъв именно ли? Не знам. Може би щеше да ме убие, може би щеше да ме докара до самоубийство. Знаете ли, познавах се с Бартенев от няколко години. И ми е известно, че той съвсем хладнокръвно разстреля двама души. Животът е нещо много жестоко... Ох, признах си и ми олекна. Този товар ме притискаше ден и нощ. А сега сякаш душата ми се очисти.

— Е, и слава богу. Подпишете протокола — предложи Грязнов.

Свинин дълго и съсредоточено четеше протокола, препрочиташе го, връщаше се в началото. Най-накрая попита:

— Нали няма да получа за това тавана?

— Съдът решава. Ние сме черноработници — отвърна Грязнов.  
— Не си спомням нито един поръчител да е бил осъден на смърт.

— Абе да става каквото ще! — махна с ръка Свинин и надраска подписа си.

— Ей, артист! — каза с упрек Грязнов, влизайки в кабинета на Турецки, после метна тежкото си като броня кожено палто на стола. — Ако не те познавах, не ти мърдаше конското. Веднага щях да известя шефа ти за нарушаването на законността.

— Слава, разбира се, че съм виновен, но...

— За пореден път ти провървя. Свинин беше в такова състояние, че нищо не разбра. Направи самопризнание и се подписа под казаното. Но все едно, няма да ти се размине. Вземай протоколите и бъркай в сейфа.

Турецки веднага послушно отвори сейфа, взе приготвената бутилка и изведнъж изстина. Стоеше и не вярваше на собствените си очи, без да може да намери думи от изумление. После започна трескаво да рови в книжата, сложени най-отдолу.

— Не! Не може да бъде?! — повтаряше тревожно.

— Какво ти става? — попита Грязнов.

— Касетите са изчезнали! Онези, които взех от Пихтин.

— Не може да бъде!

— Точно така! Обаче ги няма — нали виждаш!

— Да не си ги дал на някого? На Костя?

— Какво си мислиш, че имам склероза ли? Снощи ги видях тук!

— Не се горещи, хайде да помислим кой може да ги вземе.

— Никой не може! Само аз имам ключ от сейфа. Разбираш ли?

— Хубава тенекия са ти вързали! Значи го е направил свой човек... Слушай, да не са номера на Казански? — изведнъж се сети Грязнов.

— Не знам, сега ще позвъня на дежурния на пропуска, ще го попитам дали от сутринта насам е влизал чужд човек тук.

Турецки позвъни на дежурния:

— Моля да ми кажете кой е влизал тук от други служби?

— Идваха двама техници, проверяваха сигнализацията.

— Кой ги е викал?

— Казаха, че е профилактична проверка. Поисках разрешение от Меркулов, той каза да ги пусна.

— Благодаря.

Турецки затвори телефона и каза:

— Двама техници са проверявали сигнализацията. Разбирай го как го щеш. Никой не ги е канил, но и никой не ги е спрял.

— Чии са тези хора? — попита Грязнов.

— Вчера Казански ме руга, защото заместник-министърът на горивата и енергетиката също се е къпал в сауната с курви, за което вече знаят всички благодарение на „Московски комсомолец“. Между другото, предупреди ме, че Сорокин не е Савелиев. С този човек щяло да има повече проблеми.

— Гледай ти, сякаш е предчувствал!

— Дали Казански не ми е пратил техниците от страх пред влиятелния чиновник? — попита Турецки. — Трябва незабавно да кажа на Меркулов. Ама че гадост! Само Казански може да е!

— Не се горещи, вземи се в ръце. Имаш време да помислиш. А дотогава дай бутилката. Виждам, че там има и още нещо... Заради произшествието е още по-задължително да прием за нашите врагове. Докато ги има, мускулите ни няма да закърнеят и сивото вещество в главите ни няма да се сбръчка.

Турецки сложи бутилката на масата, извади чашки от сейфа, един пакет с бисквити, няколко бонбона — за убиване на миризмата, — а Грязнов веднага започна да налива, като при това нареждаше:

— За съжаление всичко минава. И хубавото, и лошото. А на нас ни остава само настоящето. Понеже за бъдещето нищо не е известно. Дали ще ни приеме? Хайде да прием за настоящето — такова, каквото е — черно, бяло или на райета. Нека то ни обича, а ние ще му отговорим с взаимност. Наздраве!

— Наздраве, философе!

— А още не сме разследвали както трябва делото на Липников — отбеляза Грязнов.

— Хванахте ли съучастниците? — попита Турецки.

— Ще ги хванем. Не са избягали на Луната.

— Значи ще се наложи да проследим връзките им. Ще притиснем Липников. Защо му е вече да се инати?

— Правилно. Още утре трябва пак да го разпиташ.

— Имам много неясноти с Козлов. Така и не съобщи нищо за имуществото на банка „Ресурс“. Назова онова, което и без негова помощ е открито от ликвидационната комисия. А какво имат зад граница?

— Ти помисли защо му е да признава. Все едно, няма да му намалят присъдата. Но и тавана няма да му дадат, адвокатите ще се постараят, щом мирише на солидни хонорари. Е, ще я излежи. И пак ще излезе британски лорд. Господи, защо точно ние трябва да търпим този боклук?!

Грязнов доля останалата водка в чашите, след което Турецки заяви, че напълно е съзрял за сериозен разговор с Меркулов. Грязнов се усъмни: а дъхът?

— Ами ментовите бонбони за какво са? — парира Александър и запрати в устата си няколко наведнъж.

— Какви са плановете ни за утре? — попита Вячеслав.

— Ще се заемем с Липников. Работата трябва да се доведе до логичния си край, както казваш ти.

— Разбрахме се — рече Грязнов и стана. — Но повече не ме карай да се съмнявам в професионалната ти годност.

— Обещавам. Чао, отивам при Меркулов.

Грязнов си замина. Турецки почисти бюрото, заключи сейфа. Огледа стаята, оправи телефона — беше се наклонил на една страна, най-накрая излезе от кабинета и го заключи.

Както обикновено напоследък, Клавдия Сергеевна посрещна Турецки с неизменната си многозначително обещаваща усмивка.

— Тук ли е Меркулов? — сурово попита Александър, без да обръща внимание на откровения призив.

— Да. Казански е при него. Ще постоиш ли с мен?

— Откога?

— Двайсетина минути.

— Сам ли дойде, или го извика?

— Сашенка, твоята професия оставя върху теб лош отпечатък. Постоянно задаваш въпроси, вместо да ми направиш комплимент. Обърни внимание, имам нова рокля!

— Това е просто чудесно! Възхитително! — навъсено констатира Турецки. — Ти ме връщаш на земята, а работата ме държи в постоянен

ад. Когато те виждам, искам да захвърля всичко и отново да си изгубя ума по теб.

От кабинета на Меркулов излезе Казански, кимна в движение на Турецки.

— Заповядайте, Александър Борисович — официално го покани Клавдия и разтвори вратата пред него.

Меркулов възкликна зарадвано:

— Сядай, никой не е станал по-умен от висене.

— А от какво тогава? — измърмори Александър и за всеки случай седна по-надалече.

— От нищо, ако разсъждаваме. Всичко зависи от координатната система, която се състои от две оси: добро и лошо. На осите нанизваме всичко, забравяйки, че лошото може да бъде и добро, ако го погледнем от друг ъгъл, и обратното.

Струва ми се, че само насилствената смърт може да бъде наречена абсолютно зло, понеже не дава на човека възможност да измине предназначения път.

— Много точно казано, Костя.

— Саня, мъдростта идва при нас, когато вече на никого не сме нужни.

— Е, какви са тези разговори?

— Казански винаги ми действа така, извинявай. Пак беше дошъл да се оплаква от теб. Не умееш да пазиш следствената тайна. Излагаш честни хора, които заради теб са принудени с позор да напуснат постовете си.

— Разбира се, жалбата е интересна. Нещо повече — дошъл съм да обсъдим един пикантен въпрос на същата тема.

Меркулов учудено вдигна вежди.

— Информацията, за която е говорил Казански, се пазеше в пет касети, предадени ми от Пихтин. Едно копие имаше у Савелиев, който с помощта на зет си изпуска птичката. Оня, решил да досади на тъст си, предава компромата във вестника. Вчера се появи подобен компромат и за Сорокин. А днес от моя сейф са изчезнали всичките касети. Не знам кого да подозирам. Не отидох при Казански, знам, ще каже, че съм продал касетите и съм си сложил в джоба тлъстичка сума.

— Наистина, къде са могли да изчезнат видеозаписите?

— Нямам идея. Преди да изляза вчера, ги видях на мястото им. Преди един час отварям сейфа — няма ги. Поинтересувах се от дежурния, каза, че са идвали двама, проверявали сигнализацията. Дежурният поискал разрешение, ти си наредил да ги пусне.

— Чакай, чакай, спомням си. Но Казански сам ги извика и ми докладва за това!

— Тогава, Костя, не знам какво да мисля. Значи в нашето учреждение работи някой, който е способен да влезе в кабинета ми и да отвори сейфа. Може ли Казански да го направи?

— Напълно. Но който не е хванат, не е крадец.

— Това е всичко, което исках да кажа. С една дума, не притежавам повече никаква информация. Можеш да убедиш Казански, че съм съвсем безопасен.

— Ще го имам предвид — рече Меркулов. — Как са другите ти неща?

— Нищо особено. Впрочем нормално. С Грязнов разплетохме делото на Бартенев. Намираме се на заключителния етап. По-сложно е с Козлов. Има още много въпроси. Страхувам се, че до Нова година няма да приключим.

— Все пак ще попитам Казански за техниците по сигнализацията — обеща Меркулов.

— Със сигурност си е вързал гащите. Така че най-вероятно няма да можем да открием нищо около него — заключи Турецки.

## 45.

Когато доведоха Липников за разпит, арестантът явно добре беше помислил в килията или се бе посъветвал с опитни съкафезници, започна да обвинява следователя, че го е измамил, че го подвел. Наложиха се Турецки да му покаже протокола от разпита на Свинин. Липников го прочете, успокои се, раменете му увиснаха надолу, сякаш беше изгубил интерес към всичко.

Седнал встрани, Грязнов нададе ухо и се загледа към арестанта. Но младежът с нищо не проявяваше агресивността си.

— Кажете, Липников, колко ви заплати Свинин?

— Седемстотин долара.

— А защо толкова малко?

— Символична цена, аз от мъщавах за приятеля си.

— Къде се криехте през това време?

— В Химки. Наех квартира.

— А къде се крият твоите помагачи?

— Не знам.

— Може би ще съобщиш адреса, в твоя полза е все пак? — настояваше Турецки.

— Абе нямат никакъв адрес. Онази съборетина дори няма номер. В Химки е, последната барака по Ленинградско шосе... Дявол да ви вземе, дайте ми един лист, ще го нарисувам...

Липников започна да чертае на листа схема. Не му беше удобно с белезниците. Турецки извика конвоя и нареди да му ги свалят.

Ръката на Липников чертаеше, а окото му дебнеше следователите. Свободата е прекалено примамлива. До вратата са две крачки — и вече си в коридора. Гътваш пазача — и хайде на стълбището. А там — господ да ти е на помощ! Във всеки случай не се съмняваше в силата на юмруците си.

Грязнов следеше под вежди бандита, Турецки заинтересовано гледаше схемата. И в момента, когато вниманието на „ченгетата“ беше



отвлечено, Липников изведнъж скочи от мястото си и с един скок се озова до вратата. В следващия миг вече летеше по коридора.

Турецки скокна и хукна след арестувания, след него се засили Грязнов. Липников нанесе съкрушителен удар на появилия се насреща служител от СИЗО и човекът се строполи. Самият Липников скочи над стълбището, но скокът се оказа прекалено силен и той се блъсна с цяло тяло в стената. Падна, търкулна се и точно тогава го настигнаха Турецки и Грязнов. Седнаха върху гърба и краката му, извиха ръцете му отзад. Дотичалите на помощ контрольори щракнаха белезниците на разбеснелия се арестант и го замъкнаха в килията му.

Разрошените Турецки и Грязнов се върнаха в стаята, където разпитваха Липников. Оправиха си дрехите през псувни и ругатни и най-накрая се погледнаха.

— Как мислиш, дали каза истината за Химки? — попита Турецки.

— Не знам. За всеки случай трябва спешно да се провери.

— Странно, какво му стана? Нима може да се избяга оттук?

— Няма нищо невъзможно. Може да се духне от всеки затвор. Ако те чакат и ти отворят вратата. Но Липников е дребна риба за такова нещо. А и няма сериозен „чадър“ над главата си. Бандит единак.

— Да отидем до Химки, а? — предложи Турецки.

Грязнов не се нуждаеше от агитация — в него още не беше изстинал огънят на преследването.

Стигнаха до посочената от Липников къща чак след един час, на два пъти попадаха в улично задръстване. Особено се измъчиха преди околоръстната магистрала, където непрекъснато се строи нещо. Не помогна нито сирената, нито святкащата като коледно украшение „синя лампа“ върху колата.

Наистина имаше такава стара къща, намираще се най-накрая и изглеждаше пуста. Прозорците плътно закрити със сиво зебло. Разтопеният сняг пречеше да видят дали следите към къщата са стари или нови.

Влязоха в двора, почукаха на прозореца, никой не се показва. Тогава Грязнов започна да тропа с юмрук по вратата. Тишина.

— Гнездото е опустяло — заключи Турецки.

— А може отдавна да не живее никой? Но не ми се връща с празни ръце. Дай да претърсим колибата. Може пък да намерим

случайно нещо интересно.

— А на какво отгоре ще влизаме в чуждата къща?

— Ами подозираме, че тук се крият убийци — възрази Грязнов и извади от джоба си професионалните шперцове.

— Имам впечатление, че у вас специално се упражняваш с различни ключалки — отбеляза Турецки.

— Позна, това е любимото ми занимание през свободното време.

Грязнов отвори вратата, влезе в коридора, бутна още една врата и изведнъж на главата му се стовари силен удар. В същото време някой нападна отзад Турецки.

От силния удар Грязнов загуби за миг ориентация и когато отвори очи, видя до шията си нож и яростните очи на някакъв младеж. Вячеслав отблъсна с ловък удар нападателя от себе си. Огледа се, видя, че Турецки сериозно е затиснат от мъж на около трийсет, и скочи на помощ. Бандитът заби нос в пода.

Онзи с ножа изскочи и се хвърли върху Турецки, най-вероятно в желанието си да си разчисти пътя към изхода. Но Грязнов метна върху него пердето, което дръпна от прозореца. След миг и той беше с вързани ръце и крака.

— Сами ли ще отидат до колата, или ще ги изнасяме един по един като трупове? — попита Турецки.

— Ами сега ще ги попитаме.

— Я се разкарайте, мръсни ченгета — отговориха мъжете.

— Слава, знаеш ли кои са тези грубияни? — попита Турецки.

— Дебелият е Осокин, а младият — Грабовски. Безработни, живеят от ограбване на складове. Участвали са в убийството на Бертенев. Осокин е имал трудно детство, майка и баща алкохолици, починали. В последно време живее със сестра си. Грабовски е от нормално семейство, но още в училище се сдушва с гаменорията, занимава се с джебчийство, съден за кражба. Условно. Ето такива биографии. Александър Борисович, не трябваше да се занимаваш с такава дреболия, но щом сами се натресоха, ще се наложи да ги приберем, още повече че оказаха съпротива на служители от правозащитните органи.

— Че откъде да знаем, че сте от правозащитните органи? Може да сте мръсни крадци? Нагло влязохте, използвахте шперц! — повиши глас Осокин.

— Всичко знаеш, Осокин. Забрави ли с какви думи ни посрещна? — отговори Турецки.

— Стига приказки! Да вървим в колата — заповяда Грязнов.

— Чакай — спря го Турецки, — трябваше да обискираме жилището. За да не идваме втори път.

Грязнов огледа стаята със счупени столове, посипана с натрошени стъкла, и каза:

— Помещението, изглежда, е чисто, нямаха със себе си дори оръжие. Ей, къде сте скрили пушките? Отговаряй бързо! — заповяда Грязнов.

— Охраната ни отне оръжието, едва се спасихме — каза Осокин. — Мислехме, че ще вземем вашето. А вие връхлетяхте като ангели, с празни ръце.

— Аз не нося оръжие със себе си — каза Турецки.

— А аз нося, но не го използвам — поде Грязнов. — Ще гръмнеш някой простак, а след това сядай и пиши обяснителни. За какво ми е?

Той надникна под кревата, погледна в кашоните, после претърси задържаните и махна с ръце:

— Нищо.

— Още по-добре — отговори Турецки. — Време е да вървим. Вече се стъмва. Трябва да настаним нашите момчета да спят. От тия досадници не ми остава време да живея! Размножават се като хлебарките.

— Държавата сама ни тласка към престъпления — изведнъж се обади мълчащият до този момент Грабовски. — Аз съм млад, здрав, а няма работа. Освен да станеш някъде докер, няма къде да работиш, а заплатата е такава, че и котка не можеш изхрани, да не говорим за мъж. И се налага да се изхранваме с ножчето, да търсим къде има за крадене.

— Я не стоварвай на държавата собствените си грехове! Малко ли безработни има у нас? Какво да правят сега, всички да хукнат да крадат ли? И какво става? — строго попита Грязнов. И сам си отговори: — Хаос!

В колата сложиха белезниците на задържаните.

А на сутринта Турецки отвори сейфа си и за свое учудване откри касетите на старото им място.

— Не, това просто не може да бъде! — възкликна объркано той.  
— Дали не халюцинирам?

Бързо пусна видеото, пхна първата касета, която беше най-отгоре.

Всичко работеше нормално, но нямаше картина. Същото се повтори с останалите касети.

— Прецакали са ме! — изрече Турецки. — Ах, какви тарикати! Ловко!... Интересно, кой ли е идвал този път?

Той вдигна телефона и позвъни на дежурния.

— Какви външни лица са влизали в сградата от сутринта? Или може би вчера късно вечерта.

Дежурният помълча, докато търсеше в записите, и най-накрая съобщи:

— Имаше пожарникарска проверка. Вчера, точно в края на деня.

— Как бяха облечени?

— Нормално. Не с униформи де! И без каски — пошегува се дежурният.

— Проверихте ли служебните им карти?

— Че как! Разбира се! Меркулов отсъстваше и аз потърсих Казански, той разреши да влязат.

— А така! — каза си Турецки.

В това време вратата се отвори и се появи Олег Величко:

— На мен ли говорите, Александър Борисович?

— Не, вече си говоря на глас... Откъде дотича?

— От „Петровка“. Гръмнали са Долгальов.

— Кога? — изтръгна се от Турецки.

— Преди час и половина постъпи сигнал, че на Варшавско шосе се стреля. Отиват катаджиите и виждат документите на убития. Бил е разстрелян от кола.

— Сам ли е бил?

— Да.

— Свидетели има ли?

— Случаен шофьор. Но не е спрял, стигнал до поста преди околоръстното и предупредил катаджиите. Не е видял лицата.

— Все пак кавказците го стигнаха — въздъхна Турецки. — Олег, а къде е сега?

— В моргата на „Голяма Пироговска“.

— Добре, ти постой тука, а аз ще изтичам до Константин Дмитриевич. Само за малко.

„На кого бяха нужни тия записи? — мислеше той, крачейки по дългия коридор. — На Казански? С неговите високопоставени приятели? На Воронин, собственика на клуб «Парадайз»? Може, ако записите са разкрили тайни от технологията на обслужване на клиентите, което в известен смисъл е търговска тайна. Но нали въпросният Воронин видя в информацията за Савелиев своеобразна реклама на заведението си! А може да е някой по-могъщ, от сорта на Сорокин, който е посъветвал да се потули източникът?“

Вратата на Меркулов беше широко отворена. Клавдия, която обикновено се намираще на секретарското бюро, сега липсваше.

— Защо стоиш в горда самота, Константин Дмитриевич? — попита той.

— Пуснах Клавдия да отиде на зъболекар, заболял я зъб. Докладваха ми, че си се отличил, задържал си двама бандити в бърлогата им.

— Има такова нещо, само че го свършихме заедно със Слава. Яки типове, едва не ни видяха сметката. А ние бяхме тръгнали без оръжие.

— Е, това вече на нищо не прилича!

— А аз съм дошъл да съобщя интересна новина. Дори две. Първо, на Варшавско шосе сутринта са стреляли по колата на Долгальов. Самият той е убит. Второ, касетите се върнаха в моя сейф.

— Шегуваш ли се?

— Ни най-малко.

— Как са могли да се върнат сами?

— Дежурният каза, че снощи, когато ние със Слава сме пътували за Химки, идвали пожарникари за някаква проверка. Естествено, служебните им карти са били в ред. Ти не си бил в кабинета си и Казански разрешил да влязат.

— Интересно. Какво да се прави, Саша, на стари години хората понякога развиват прекалени апетити, макар организъмът им вече да не е способен да смели толкова. Тогава се решават на подкупи, измами, престъпления и по този начин губят всичко. На всичкото отгоре няма да можем да докажем дали Казански има връзка с това, понеже са идвали външни хора. Макар че бих го уволнил с удоволствие. Уви, не е

моя креатура. Главният го държи за нещо. Според мен дори иска да го вземе за заместник.

— Костя, трудно ми е да работя с него. Трябва постоянно да съм нащрек.

— Е, мили мой, аз прекарах половината си живот между тези стени и съм изпитвал същото. Нашата професия насажда определена подозрителност, неувереност и нервозност. Постарай се според силите си да бъдеш снизходителен към слабостите на хората, с които работиш.

— Но не и към подлостта! Не съм казал още главното. Записите върху касетите са изтрити.

— Напълно логично. Те са унищожили уликите. Може би ще се успокоят с това. Не е голяма загуба. Чудо голямо, чиновник спи с проститутки! Бедата е, че той краде държавата! Да не би да гуляе из тия заведения със свои пари. За подобни удоволствия няма да стигне нито една заплата, а чиновниците нали имат и семейство, и потомство, на което трябва да оставят наследство.

— Костя, как да работя, когато по всяко време в сейфа ми могат да бръкнат крадци? Щом в сградата на Главна прокуратура е възможно такова нещо, значи нашите стени са просто прозрачни, почти несъществуващи! Да проведем все пак криминална експертиза на ключалката на сейфа, а? Да намерим пожарникарите!

— Добре де, ще ги намерим, ще проверим, и какво по-нататък? Такъв скандал ще се разрази, че и ние ще си изпатим. По-добре да притисна Казански, да го сплаша. На най-близката колегия ще предложи да се засили пропускателният режим. Но после самият ти ще се оплакваш, че съм бюрократ и връщам старите порядки.

— Боя се, че тези касети ще излязат пак. Наистина не знам как.

— Ще поживеем, ще видим... Гледам, че твоят „Ресурс“ поглъща все нови и нови жертви. Тежък случай.

— Предполагам, че в ролята на ловци се извяват, чеченци от Грозни, които са се обединили заедно с московските си земляци. Един от тях ни е известен — бившият служител от военна прокуратура в Ставропол Рустам Такоев. Слава го познава достатъчно добре. Следите му личат в много дела.

— Точни ли са сведенията? — попита Меркулов.

— И още как! Няколко човека го разпознаха! А както разбирам, главното идва оттам, че в основата на престъпленията около двете

банки и сътрудничащите си с тях фирми лежат чеченски пари. Онези, които е отделило правителството, но не са стигнали до адресата. И сега за тях има кървава хайка.

— Смяташ ли, че чеченците са ръководени от чувство за патриотизъм? — Меркулов вдигна присмехулно вежди.

— Съвсем не! Просто бандитите по никакъв начин не могат да простят, че са отмъкнали тлъстия кокал изпод носа им.

## 46.

На разсъмване пред дома на Пихтин спряха два черни мерцедеса, от тях излязоха хора в петнисти униформи, с маски и автомати. Николай Саватеев, който беше „чучулига“ по природа, вече се беше събудил и се излежаваше на дивана с отворени очи, разглеждаше шарките по тапетите в полумрака.

Щом чу шума от моторите, стана, отиде до прозореца, събуди оперативния работник Усов и изтича на втория етаж, почука на спалнята на Пихтин.

Пристигналите вече тропаха по вратата. Хубавото на вилата беше това, че първият етаж представляваше огромен гараж за няколко коли. Прозорците на жилищните помещения бяха разположени достатъчно високо, без стълба не можеше да се стигне до тях.

Николай се спусна на първия жилищен етаж, извика:

— Кой е? Какво ви трябва?

— От милицията сме — отговориха отвън. — Отворете! Тук ли живее Пихтин?

— Тук живее. А за какво ви е?

— Отваряйте! Иначе ще разбием вратата!

— Какво искате от Пихтин? — попита Николай.

— Нека да излезе. Имаме спешна работа с него!

Стана ясно, че не е никаква милиция, а бандити. И целта им също беше ясна. Най-вероятно след публикацията на материала за Сорокин е последвала заповед да се премахне Пихтин. Да се вземе от него наличният компромат, след което да му запушат устата. Затова бандитите действаха нагло, без да се страхуват от нищо.

— Какво ще правим с нашите пистолети срещу техните автомати? — объркано попита Усов.

— Не увесвай нос! — извика му Николай. По мобилния избра домашния телефон на Грязнов, но той не отговаряше. Нервничейки, избра Турецки. Слава богу, той се обади. Когато изслуша краткото съобщение, нареди да се стараят да печелят време, докато пристигне



помощта. Продиктува и прекия номер на Меркулов, ако на другите не отговори. А сам обеща веднага да организира помощ и да пристигне лично.

По входната врата вече блъскаха с крака, настояваха да им отворят. От спалнята надничаха рошавите съпрузи Пихтини, детето още спеше.

— Какво се е случило?

— Нападение — отговори колкото може по-спокойно Саватеев. — Искат да им предадем Виталий Валерианович.

Щом чу името си, Пихтин трепна, помисли една секунда и каза:

— Сигурно са ония дебеловрати мутри, които ме караха при адвоката. Значи сега са дошли, за да се разправят окончателно с мен.

— Виталю! Виталю! Какво ще стане с нас? Страх ме е! — разплака се жената.

Саватеев застана отстрани на входната врата и извика:

— Напразно се мъчите, господа! Къщата е под охрана. И сега ще дойде помощ. По-добре обяснете ясно за какво сте дошли? Няма ли да успеем да решим проблемите ви по мирен начин?

Изглежда, бандитите не очакваха да срещнат съпротива. А и самата къща се оказа по-стабилна, отколкото си бяха представяли.

— Отваряйте, тогава ще се пазарим! — не издържа и изръси някой от „милиционерите“. — Иначе ще ви гръмнем!

Прозорецът, където се настани Николай, гледаше към градината, затова нямаше обзор, но предпочиташе да остане на това важно място. Ако бандитите разбият вратата, той пръв ще ги посрещне. Но за да я разбият, е необходим съответен инструмент или взрив. Изглежда, бандитите нямаха нито едното, нито другото. Затова удряха с нещо желязно по стоманената врата и безобразно псуваха.

— Напразно блъскайте, господа — каза Николай с надежда да убеди не толкова тях, колкото себе си. — Дайте по-добре да обсъдим, няма ли да се споразумеем?

Като не постигнаха целта си, нападателите оставиха за малко вратата на мира. Но скоро пак се засуетиха, обсъждайки как да взривят ключалката.

Николай замря в очакване. Под прозореца изведнъж се появи един от бандитите, счупи стъклото с камък, но здравата решетка с дребни фигурки не позволяваше да се проникне в помещението.

Колкото и да изглеждаше загубен, Пихтин беше построил къщата си като крепост.

И изведнъж отекна взрив. Касата на входната врата се разлюля, самата врата неясно как се изви и се сгромоляса с цялата си тежест. Веднага по нея затракаха подметките на двама бандити, които нахлуха вътре.

Николай се прицели, с два изстрела ги събори и се втурна по стълбището към втория етаж. На площадката се просна до Усов.

Вътре беше тъмно и бандитите се страхуваха да нахълтат в къщата. Измъкнаха за краката убитите навън.

Жената на Пихтин ридаеше с глас, мъжът ѝ я затвори в спалнята, после извади от килера ловна пушка и се присъедини към охраната.

Като стреляха непрекъснато с автоматите пред себе си, в светлината на входната врата се появиха още двама бандити. Но Усов веднага помете единия отгоре, Пихтин рани втория с пушката си. Бандитът захвърли автомата, сгърчи се, ревна диво и рухна на входа. Сигурно зарядът го уцели в корема. Автоматът му се търкаляше на най-долното стъпало и щеше да е голям късмет, ако можеха да го вземат. Нали не се знаеше колко са нападателите. Двама мерцедеса могат да поберат десетина души. Четирима от които, може да се каже, вече не заплашваха обсадените.

В това време отвън започнаха да стрелят по прозорците на къщата — най-вероятно за да всеят паника. Стъклата на счупените прозорци звънтяха, по главите им се сипеше мазилка. Но засега бандитите не се осмеляваха да настъпват към вратата, където ги чакаше куршум.

Използвайки краткото затишие, Саватеев примъкна на площадката тежката ракла, натъпкана със спално бельо, преобърна я и направи своеобразна барикада.

Паузата се точеше и стана съвсем непоносимо.

— Внимание, внимание! — повтаряше Саватеев, страхувайки се да не се отпуснат защитниците на къщата.

Самият той вече възнамеряваше полека да се спусне по стълбището, за да вземе желанния автомат. Но... Грохотът на изстрелите прекъсна приготовленията му. Ожесточено стреляйки пред себе си, трима бандити нахлуха във входа и се засилиха нагоре по стълбището.

Първият тутакси рухна и събори качващия се след него. Третият успя да изпрати дълъг откос по раклата и накара защитниците мигновено да залегнат. При това Усов някак по детски жално извика и се люшна на една страна.

— Какво му стана? — извика Николай на Пихтин, без да се обръща.

— Ранеха го — съобщи Пихтин, дишайки тежко, и дръпна навътре в коридора Усов. В това време жена му заудря с юмруци по вратата на спалнята, където беше заключена със сина си.

— Пусни ме до тоалетната! — занарежда тя.

— Тук се стреля! Разбираш ли? — развика се Пихтин.

— Не мога повече да търпя!

Николай за малко не прихна. Едва се сдържа, разбираше какво може да предизвика взривът от нервен смях.

— Притичай по-бързо! Ако започнат да стрелят, стой там и не се показвай!

— Разбрах, разбрах!

Жената затича към другия край на коридора, където се намираше тоалетната.

— Превържи ранения! — извика след нея Пихтин.

И отново прозвуча взрив. Бандитите хвърлиха граната. Нещо парна Николай по ръката, но парчето само разкъса ръкава на сакото и го одраска под лакътя.

— Как сте там? — попита Саватеев, без да се обръща.

В отговор — тишина. Николай се обърна и видя Пихтин паднал по гръб.

И точно тогава сякаш като от сън до него долетя тракане на автомат.

— Хеликоптер! Спецназ! — изкрещя диво, за да чуят бандитите, дори без да се надява на такова щастие.

В отговор отдолу удариха автоматни откоси.

— Ей, козел! — ревноха дрезгаво. — Не ти ли е мил животът?! Дай ни Пихтин и ще изчезнем! Давай, докато не е късно!

В отговор Саватеев извъртя такава яростна и първокласна псувня, че само грохотът на поредния залп можеше да я заглуши. На стълбището се показва дулото на изригващия огън автомат. Но Николай

не бързаше. И когато пред него най-после се показа стригана глава, той натисна спусъка на пистолета.

Бандитът шумно се затъркаля по стълбището.

„Още един! Господи, колко ли са?!“

В коридора се появи жената на Пихтин, бледа, сякаш варосана.

— А къде е Виталя? — попита тя със странен глас.

— Тук. По-тихо — обади се Саватеев.

— А защо не ми отговаря?

— Не знам — излъга Николай. — Помогнете на ранения там, в коридора.

Тътенът на вертолета се усилваше. Николай не издържа, скочи и се втурна към прозореца. Видя, че бандитите бързо напускат двора, мятат се в колите си и потеглят рязко.

— Ще избягат! — завика Николай през счупения прозорец, виждайки, че вертолетът вече надвисва над къщата, за да избере площадка за кацане.

Втурна се надолу по стълбището, вдигна в движение търкулнатия на земята автомат и изскочи навън срещу снежния ураган, който вдигаше вертолета с перките си.

От приземяващата се машина се изсипаха спецназовци. Саватеев махна с ръка и ги повика при себе си.

Обясненията не отнеха и минута. Лекарят, който пътуваше с групата, моментално тръгна към къщата. А Саватеев и командирът на групата се втурнаха към вертолета. Не бива да ги изпускат!

— Ще избягат! — извика Николай.

— Излитаме! — заповяда спецназовецът на пилота.

Двата мерцедеса летяха по магистралата към Москва, вертолетът ги преследваше. Бандитите караха с максимална скорост. Тук движението ставаше доста интензивно. Саватеев се свърза по радиостанцията с Грязнов и Турецки, пътуващи насам от Москва, и много се зарадва, като чу познатия глас на Вячеслав Иванович.

— Колите с бандитите се движат към Москва. Предупредете ДАИ.

— Какви са колите?

— Два мерцедеса, не се виждат номерата. Може да решат да завият, ние ще ги следваме. Бандитите карат с максимална скорост.

— Разбрано. Ще помислим как да ги задържим. Какво има при вас?

— Усов е ранен. Там остана лекарят и охрана.

— А Пихтин?

— Не мога да кажа точно. Боя се — най-лошото.

— Жалко — въздъхна Грязнов. — Добре, успех. Ще съобщя на ДАИ, те ще измислят нещо.

Вертолетът се спусна по-ниско, за да може да разгледа номерата на колите. Но в това време от прозореца на задния мерцедес се показва автомат и бандитът изпрати по вертолета един откос. Пилотът веднага се издигна, опасявайки се от попадение.

Надбягването продължаваше вече десетина минути, преследваните коли прелетяха покрай поста на ДАИ с такава бясна скорост, че обърканият постови само махна с ръка.

Пред тях се показва сложно кръстовище с широк мост, напомнящ повече на тунел. Мерцедесите се мушнаха там и спряха рязко. Вертолетът увисна в очакване.

— Какво са замислили? — попита Саватеев.

— Кой знае. Може сега да се разбягат — предположи командирът на спецподразделението.

— Жалко, не сме в състояние да ги изловим на земята — извика пилотът от кабината.

— Дайте ми оръжие и ме спуснете — поиска Николай.

— Струва ли си? — Командирът погледна към него със съмнение. — Не се ходи на разузнаване по един.

— А ние ходим както се случи. Хайде да кацаме!

Вертолетът започна да се спуска на стръмния склон пред моста. Спецназовецът още веднъж погледна с усмивка решителния Саватеев, обърна се и заповяда:

— Малявин и Грушко с радиостанцията, след мен. Останалите да продължат преследването. Да тръгваме, опер — той потупа по рамото Саватеев, пъкна в ръката му автомат, топло маскировъчно яке и пръв скочи на снега.

В това време единият мерцедес изскочи под моста и се понесе към Москва. Вертолетът веднага се издигна, за да го догони.

Като видя изскачащите изпод моста двама мъже с маскировъчни дрехи, пилотът веднага събщи по радиостанцията на майора. Онзи

отговори, че е разбрал, и започва преследването.

Малко по-късно по радиостанцията на вертолета зазвуча гласът на Грязнов, искаше да му съобщят координатите си. Пилотът посочи мястото, където се намираха в момента. Обясни ситуацията.

— Отлично. На следващия пост на ДАИ ги очаква приятна среща. А къде е Саватеев?

— С майор Лихачов и двама бойци скочиха до моста.

— Не разбрах.

— Колите спряха под моста, там двама от бандитите слязоха от тях. Затова беше взето решение да се започне преследване на земята. Само едната кола замина.

— Придружете я до ДАИ и се връщайте при моста. Може да потрябвате.

— Разбрах ви.

— Край на връзката — каза Грязнов.

Бандитският мерцедес летеше към поста на ДАИ с бясна скорост. Пътят пред поста беше чист. Бяха отклонили движението. Мерцедесът не възнамеряваше да се подчинява на никакви правила и изисквания. Бандитите летяха към Москва, за да се разпръснат из града.

Но до поста на ДАИ успяха да оборудват капан — през цялата магистрала опънаха лента с шипове, а милиционерите, въоръжени с автомати, се готвеха да ги посрещнат.

Шофьорът на мерцедеса, опиянен от бясното надбягване, забеляза шиповете едва като наближи, мина в срещуположното платно, за да се обърне на сто и осемдесет градуса, но не прецени скоростта и не взе под внимание хлъзгавия път. Мерцедесът се поднесе, преобърна се като пумпал и с все сила се вряза в изправената наскрел пътя товарна платформа. За секунда скъпата кола се превърна в купчина метални отпадъци. Пътниците бяха премазани, не успяха дори да мръднат, когато отекна взрив и кълба огнен и черен дим обхванаха колата.

— Е, тук вече няма кого да хващаме — констатира пилотът. Той извика Грязнов по радиостанцията: — Внимание! „Деветдесет и девети“! Говори „Сто и първи“!

— „Деветдесет и девети“ слуша. Какво има при вас?

— Мерцедесът катастрофира. Ударът беше прекалено силен. Взрив, няма нищо за спасяване.

— Разбрано. Скоро ще дойдем и ще видим. А сега се връщайте за десанта си.

— Прието. Край на връзката — каза командирът.

Вертолетът се върна над магистралата и полетя обратно към моста, където бяха оставени спецназовците и Николай Саватеев.

Двамата бандити почакаха кога ще отлети вертолетът, изскочиха изпод моста и се затичаха към гората. Издаваха ги само маскировъчните дрехи. В ръцете им нямаше автомати, но не е изключено да ги държаха под якетата.

Групата на Лихачов притича под моста към мерцедеса, замрял до бетонната стена отдясно. Огледаха бързо колата, майорът заповяда на Грушко да остане до нея: може и да е минирана, ще се намери някой глупак и ще стане жертва. Изкомандва:

— Останалите след мен!

Бандитите вече изчезваха в гората. Издаваха ги само следите в плиткия, поразмекнат сняг. И групата се устреми по стъпките им.

Скоро в почти прозрачните хрусталаци започнаха да се виждат гърбовете на бягащите бандити. Майорът даде предупредителен изстрел във въздуха. Бандитите за миг спряха, явно се съвещаваха помежду си, и се понесоха напред по снега. Но когато преследвачите потънаха в шубраците, те ловко смениха маршрута и се върнаха към пътя, там, където той стигаше близо до гората.

Те изскочиха първи на шосето. Единият от бандитите извади от пазвата си къс автомат и го насочи към първата приближаваща към него кола.

Беше безсмислено да стрелят. Майорът само псуваше през зъби, разбирайки, че са го измамили като хлапе.

Шофьорът на волгата не рискува да свие в насрещното платно, понеже от другата страна се движеха доста коли, и изплашено спря до канавката.

Бандитите се метнаха към колата. След секунда шофьорът вече се търкаляше по пътя, а волгата рязко даде газ.

Изскочил най-сетне на шосето, Лихачов също се опита да повтори номера на бандитите. Но или шофьорите виждаха, че в тези хора не се крие смъртна опасност, или просто не им вървеше — никой не спря.

Най-накрая спря лада петица. На кормилото седеше младо момче, сякаш малко уплашено от собствената си смелост.

— Накъде сте?

— Давай след бялата волга! — извика майорът. — Трябва да я догоним! Не се бой за бензина. Ще ти го възстановим — и Лихачов му показа служебната си карта.

Младежът малко се успокои, натисна педала и подкара с пиццене на гуми.

— Кого гоним?

— Бандити.

— Информацията е изчерпателна — измърмори той.

Волгата се носеше в посока, обратна на Москва. Но ладата започна постепенно да я догонва.

В този момент от страничен горски път излезе трактор с ремарке. Наложих да намалят скоростта.

— Ще се измъкнат — каза майорът разочаровано.

— Няма къде да се даят. Виждам ги — рече уверено младежът. Изглежда, в него също се беше пробудила преследваческата страст.

Пред тях се показва поредното село, зад него — разраснала се вилна зона от тухлени къщи. Волгата като че ли намали скоростта.

— Задръж малко — рече майорът сериозно, — да видим накъде ще тръгнат. Те май не са разбрали, че ги следваме... Познаваш ли това село? — попита той шофьора.

Младежът поклати отрицателно глава:

— Не. За първи път съм тук.

— Добре. Ще се оправим някак си.

Волгата зави рязко наляво и се понесе по широката улица към гората, мерзелееща в далечината.

— След тях — изкомандва майорът.

— „Деветдесет и девети“, „Деветдесет и девети“! Тук „Сто и първи“ — докладваше командирът на вертолета. — Прелетях над моста. Групата на Лихачов е тръгнала да ги преследва. Изоставеният мерцедес е открит под моста. Пази го боецът Грушко, той предаде по радиостанцията. Предполага се, че колата е минирана.

— „Сто и първи“, разбрах ви. Вече приближаваме. Продължавайте търсенето на групата.

— Слушам. Продължавам търсенето. Край на връзката.



Отдолу се точеше тъмната гора, пилотът се спусна по-ниско, за да вижда по-добре, ако наистина се окаже, че бандитите са тръгнали през гората.

Но местността беше пуста, безлюдна. Като летя известно време над гората и се убеди в това, пилотът отново се свърза с Грязнов и доложи, че горивото му е на привършване.

— Освобождавам ви — обади се Грязнов. — Тръгвайте за базата.

## 47.

Турецки и Грязнов мрачно обикаляха из къщата на Пихтин. Прозорците на всички стаи бяха счупени, мазилката на стените изронена, мебелите насечени, счупените стъкла скърцаха под краката им.

Стъпалата към втория етаж бяха облени в кръв. В голямата стая на първия етаж на пода един до друг лежаха труповете на убитите бандити, изоставени от избягалите престъпници. Малко по-настрани, отделно, покрит с чаршаф, лежеше Пихтин. Беше убит от парченце от гранатата, ударило го точно в слепоочието. Почти не се виждаше раничка.

Сложиха обезболяваща инжекция на превързания Усов и той вече дремеше полулегнал в едно кресло в очакване да дойде транспортът.

Жената на Пихтин беше все още в несвяст. Лекарят ѝ сложи успокоително, каза, че шокото състояние ще премине. За щастие момчето не беше пострадало.

В къщата работеха експерти, святкаше фотоапарат. Чакаха колата, която трябваше да прибере покойниците, и „Бърза помощ“ — за Усов и Пихтина. Трябваше също така спешно да решат проблема с момчето Гоша. Цялата им надежда беше все пак майката да дойде на себе си. Защото нямаше къде да заведат детето. Не можеха да го оставят само в къщата! В краен случай щеше да се наложи да го вземат със себе си. А сетне да търсят възможни роднини, ако се намерят такива...

При Турецки отиде един от оперативниците и каза:

— Вижте какво намерих.

Той държеше на дланта си пейджър с надпис „Нощен клуб «Парадайз». Охранител Едуард Фомин“.

— Къде беше? — попита учудено Турецки.

— В джоба на този бандит, крайния отляво.

— Ето че знаем най-сетне откъде са ги изпратили — отбеляза Грязнов. — Както разбираш, Александър Борисович, това е работа на Воронин.

— А може случайно да се е оказало у него? Или някой друг да го е наел?

— Всичко е възможно, но мисля, че бързо ще установим дали Фомин е работел в нощния клуб или не.

— Изобщо връзката е съвсем пряка. Пихтин тайно, по-точно със знанието на Акчурин, снима оргиите в сауната, след това премахват банкера, а информацията излиза най-вече в средствата за масова информация. След Савелиев сплашват Пихтин, а след Сорокин решават да го ликвидират. Изпращат килърите. Сигурно не са знаели, че сме взели под охрана семейството — разсъждаваше Турецки.

— За съжаление никой не можеше да предположи толкова мощно нападение — сви рамене Грязнов. — И моите момчета се оказаха на висота. А Пихтин? Видя ли? Такава дреболия — пфу! Не може да се види с просто око, обаче го ликвидирала... Води се истинска война. Няма ред в Русия — продължаваше възмутено Грязнов. — Живеем в страна на охранители, повечето от които носят оръжие.

— Слава, не съм спокоен за момчетата, с които замина Коля — каза Турецки. — Защо не взеха радиостанцията с тях?

— Страхували са се заради този дяволски мерцедес. А там не се оказа никакъв капан. Просто са го изоставили, защото не им трябва. А ние се хванахме. Докато експертът провери всичко — изгубихме толкова скъпоценно време.

Те излязоха от къщата, качиха се във форда на Грязнов и започнаха един по един на смени да се свързват с постове на ДАИ. За съжаление не чуха нищо утешително.

Ладата зави след волгата в някаква пресечка, изостана малко, а когато волгата отново отмина вдясно, даде газ, но на кръстовището на улиците не забелязаха никого. Бандитите се бяха скрили в един от дворовете. Спецназовците излязоха от колата и бързо тръгнаха покрай оградите. В последния двор неочаквано откриха волгата. А като

стигнаха до края на улицата, забелязаха и двете фигури, които вече се скриваха в горичката около селището.

Както Саватеев скоро разбра, по-нататък всичко се оказа въпрос на техника за опитния Лихачов.

Прозвучаха автоматни откоси, след които бандитите залегнаха и започнаха да стрелят.

— Дръжте ги на земята — нареди майорът. — За да не стават и да се отдалечават. Да се стреля над главите им. А аз тръгвам.

— Идвам с теб — обади се Саватеев.

— Ти, старши лейтенант, по-добре ги притискай тук, не им позволявай да пълзят. А аз си знам работата — и като се приведе, отмина нататък.

Един от бандитите стреляше с пистолет. Но не се целеше. Както съобрази Николай, явно се канеше да излезе от опасната зона и да скочи под големите дървета, които бяха съвсем наблизо, почти зад гърба му.

И Саватеев позна: щом оня се накани да скочи, даде дълъг откос и отрязва бандита от гората. Чу неистов вик и видя как бандитът се зарови в снега. Николай веднага се метна след него. Но го спря също такъв дълъг откос от страна на втория бандит. Нещо силно го удари и опари в дясното рамо и след миг ръката му изтръпна.

Отначало Саватеев не можеше да разбере защо ръката му не действа, защо изпуска дръжката на автомата. Пъхна лявата си длан под куртката, притисна я до болното място, а когато я извади, видя, че цялата е в кръв. Значи този гад все пак го улучи!...

Но докато разсъждаваше какво се е случило, боят вече приключи. Срещу него вървеше майорът и размахваше спуснатия си автомат.

— Нали ти казах да не се пъхаш! — извика сърдито той, като видя окървавената длан на Николай. — Малявин! — махна с автомата към един от бойците си. — Ела тука, има работа за теб! Сега той ще те превърже. Също и бандита. Как се изхитри да му простреляш и двата крака едновременно? Сега ще се наложи да го влачим с нас. А моят — виж го, лежи си, хубавецът. Нито една драскотина. Добре де, стига приказки, всичко се случва!...

На връщане пътуваха с двете коли. Шофьорът на ладата караше Николай, а спецназовците настаняха бандитите във волгата. Николай

изведнъж почувства, че го тресе силно и много му се спи.

А след двадесетина минути на първия пост на ДАИ майорът се свърза с Грязнов и съобщи как стоят нещата тук. След още половин час вертолетът долетя за тях. Преди да ги натоварят, Лихачов написа на едно листче, прикрепено към арматурното табло на ладата, телефона и фамилията си. Но по изражението на шофьора можеше да се прочете, че едва ли ще се възползва някога от тях.

Естествено, Грязнов наруга своя „кадър“ за такава самодейност, но личеше, че е останал доволен от действията на оперативника.

— Жив си и слава богу — кратко резюмира Турецки. — Почивай си, скоро ще бъдем в Москва. Хайде, Слава, да разпитаме хората, за да не ходим излишно в СИЗО.

Грязнов порови из джобовете си, намери тефтера, седна да пише протокол. Турецки го погледна усмихнато, извади от папката си няколко чисти бланки и му ги подаде.

— Как се казвате? — Турецки се обърна към арестуваните.

Младежите казаха: Свешников и Копилов.

— Чия заповед изпълнявахте?

Арестуваните мълчаха.

— Е, какво се е случило? Забравихте ли за кого работите?

— Не можем да съобщим поръчителя — отговори единият, по-възрастният, Копилов.

— А той не ви ли предупреди, че отивате да убивате съвсем невинни хора и за това ще се наложи да отговаряте пред закона? Аз ще ви помогна. Наел ви е началникът на вашата охрана Севрюгин. От името на Воронин — каза Турецки. — Какво ще кажете по въпроса? Хайде, още ли ще мълчите?

— Да — отговори Свешников. — Казаха ни, че Пихтин, който живее на вилата, е нанесъл голяма вреда на фирмата. Заради него фирмата е загубила стотици милиони.

— Заповядаха ви да го убиете, така ли?

— Не, да го доставим на Севрюгин.

— А защо тогава стреляхте?

— Не знаехме, че Пихтин е с охрана.

— Отдавна ли работите при Воронин?

— Аз от година — отговори Копилов.

— Аз от два месеца, след казармата — каза Свешников, като поглеждаше тъжно бинтованите си крака.

— Разбирате ли какво сте направили? Пихтин загина по ваша вина, а да не говорим, че оставихте и от вашите. Само вие двамата се оказахте късметлии.

— Заповядаха ни — унило повтаряше Свешников.

— Ами ако утре ви заповядат да разстреляте родната си майка?

Арестуваните мълчаха.

— Назовете всички участници в операцията поименно, кой командваше, какво беше оръжието, изобщо разказвайте. Възможно е по този начин да си облекчите съдбата.

След завръщането си в Главна прокуратура Турецки веднага тръгна за Меркулов.

— Как мина? — попита го той без предисловие.

— Саватеев е ранен. Откараха го в болницата, има заседнал куршум в рамото — отговори Турецки. — Пихтин е убит. Убити са и осем бандити, двама арестувани. Всичките са охранители на клуб „Парадайз“. Затова сега ще взема заповед за арест на директора на фирмата Воронин и за обиск на офиса и жилището му. Костя, ще разрешиш ли?

— Разбира се. И аз имам за теб невесела информация.

— Нима Воронин е успял да свърши още нещо?

— Не знам какво е успял, но ще трябва да се заемеш и с това. Днес на стълбището в дома си е убит зетят на Савелиев.

— Главният разпространител на информацията, компрометираща висшите държавни чиновници, е премахнат. Най-вероятно за това се е постарал Воронин. Огледът на местопроизшествието дал ли е нещо?

— Нищо, освен няколко гилзи от пистолет ТТ.

— Казваш, днес сутринта?

— Савелиев ми позвъни, съобщи ми. Разбира се, можехме да го предвидим.

— Не е възможно да се постави охрана до всеки. Ето, охранявахме Пихтин и какво?

— Кога смяташ да посетиш Воронин?

— Още сега. Докато няма посетители в клуба. Представяш ли си какво ще стане, ако от глупост започнат да стрелят?

— Не си ли изморен? Ще се справиш ли?

— Ще помоля Слава да помогне. Ще вземе групата по залавяне, къде ще се дянат!

Той влезе в кабинета си, а телефонът моментално зазвъня. Обаждаше се Казански.

— Александър Борисович, при Меркулов ли бяхте? Не ви ли каза да отложите всичко и спешно да се заемете с разследване убийството на зетя на Савелиев?

— Просто ми събщи. Но ме помоли да не отлагам главната си задача, а, напротив, да я форсирам. А защо така Савелиев изведнъж заобича зет си?

— Кой го знае? Може да е заради дъщеря му.

— Добре, ще погледна материалите и ще възложя на членовете на бригадата да се заемат и с този случай.

ОПЕРАТИВНАТА ГРУПА СПРЯ СРЕЩУ КЛУБ „ПАРАДАЙЗ“ и последва Турецки и Грязнов към луксозния вход. Срещу тях излязоха четирима охранители с черни костюми и бели ризи.

Турецки извади заповедта за обиск. Старшият на охраната каза, че трябва да предупреди началството, преди да пусне оперативниците вътре.

— Искате ли едно денонощие за размисъл? — попита ехидно Грязнов и спокойно го отмести настрана. — Момчета, забравяте с кого си имате работа.

Втората проверка се оказа в коридора, от който можеше да се отиде и в сауната, и в дирекцията. Най-сетне третият пост прегради пътя към кабинета на Воронин.

Директорът на клуб „Парадайз“ излезе насреща, усмихна се широко, разтвори ръце, сякаш се опитваше да поеме всички в обятията си, и каза:

— Какви гости! Заповядайте, моля!

Кабинетът му блестеше в стъкло и пластмаса, застлан с идеално чисти килими, да му е жал на човек да стъпва по тях.

Турецки показа на Воронин заповедта за обиск. Собственикът на кабинета беше свършено спокоен и в отговор предложи на гостите кафе. Но от името на всички Грязнов благодари и отказа.

Грязнов и Турецки се дръпнаха настрана с Воронин, за да не пречат на оперативниците да се заемат с привичната си работа. Директорът на „Парадайз“ сякаш ни най-малко не се трогна, че в кабинета му се разпореждат неканени гости.

Един от оперативниците претършува бюрото и намери удостоверение. Учудено го повъртя в ръцете си и извика Турецки.

— Александър Борисович, интересна находка, погледнете.

Турецки взе в ръка книжката с червени корици и ахна. Най-накрая изрече изумено:

— Воронин, откъде имате това?



— Кое? — попита стопанинът на кабинета, като напразно се опитваше да си спомни каква „книжка“ са намерили в кабинета му.

— Картата на следователя от Московска градска прокуратура Арбузов!

— Не знам — отговори смутено Воронин. — Може някой да ми е подхвърлил това!

— Ето къде водят следите! — каза Турецки вече малко поуспокоен. — Гражданино Воронин, имам заповед за арестуването ви от заместник главния прокурор на Русия. Но преди това трябва да обискираме жилището и вилата ви. Обличайте се.

Важността и надутостта на Воронин моментално изчезнаха. Той погледна стреснато Турецки:

— Защо арест? За какво? Може ли да ми обясните?

— Мога. Вие сте изпратили нападателите при Пихтин, вашите хора са го убили, ранили са двама оперативни работници. Вие сте организатор на това престъпление. Това достатъчно ли е?

— Но защо решихте, че аз съм ги изпратил?

— Това ще ни разкаже началникът на вашата охрана господин Севрюгин. Нашите хора вече заминаха за него. Ще проведем очна ставка и ще си изясните кой кого и къде е изпращал.

— Нищо не разбирам, не разбирам... — бърбореше уплашено Воронин и не можеше да улучи ръкава на палтото си.

— Хайде, приключваме — изкомандва Грязнов. — Главното вече го намерихме.

Оперативниците успяха да претърсят всичко — от бюрото до сейфа. Най-неочаквано компютърът даде интересен материал: картотека с фамилните имена на високопоставени чиновници и депутати от Държавната дума.

— Ваши клиенти ли са? — попита Турецки.

— Нямате право, това е търговска тайна — развика се Воронин.

— Имаме, всичко имаме. Момчета — Турецки се обърна към криминалистите, — който разбира от това нещо, да снемем информацията. Ще се наложи да запечатваме кабинета.

Апартаментът на Воронин беше обзаведен с нови мебели от кремава кожа. Стаите изглеждаха светли и просторни.

— Много шик — рече Грязнов. — Радва сърцето!

— Това е един от апартаментите, които банка „Ресурс“ построи с парите на измамените вложители. Виж какви тавани! Не си и сънувал такива — констатира Турецки.

— Платил съм за него — побърза да се оправдае Воронин.

— Знаем вашите символични плащания, все с чужди пари — изрече тихо Турецки сякаш само на собственика на апартамента, но всички го чува. — Поканете свидетели и започвайте. Времето ни е скъпо.

Той отиде до библиотеката и започна да разглежда редицата с книги — главно криминални романи. Но имаше и скъпи енциклопедии.

— Воронин, имате ли семейство? — поинтересува се Грязнов.

— Моето семейство е колективът, който ръководя.

— Разбирам. По това си приличаме с вас, но аз съм в по-изгодно положение — подсмихна се Грязнов и се загледа в картината, окачена на стената. — Оригинал или копие?

— Оригинал — мрачно отрони Воронин.

— Искам да я видя по-отблизо — Грязнов свали картината и зад нея се показва малка вратичка в стената. — Какво е това?

Воронин гледаше напрегнато вратичката, сякаш търсеше нужната дума, и като я намери най-накрая, отговори:

— Това е за климатика.

— Отворете! Да видим това чудо на техниката. Бързо!

Воронин отключи вратичката и зад нея се показва сейф.

— Така. Интересно кино — поклати глава Грязнов. — Отваряйте! По-живо!

Воронин отвори с треперещи ръце сейфа, натъпкан със скъпоценности — сребърни и златни предмети, пръстени с брилянти.

— Познавам ги. Козлов ми разказваше точно за тези скъпоценности. — Турецки се усмихна. — Между другото, той веднага позна, че никой, освен вас, Воронин, не е могъл да го ограби. Хубава находка!

— Воронин, а какви съкровища имате на вилата? Признайте си сам. Все едно, ще ги намерим — каза Грязнов.

— Там има само оръжие — призна босът и прехапа устни...

В извънградската къща на Воронин наистина откриха доста оръжие в специални сандъци. Беше добре подредено и смазано, само вземай и смело влизай в бой. Оперативниците намериха петнайсет автомата „Калашников“, сандък с гранати, четири сандъчета с патрони.

Обискът завърши късно през нощта. Прибираха се доволни, след като настаниха Воронин „на топло“.

Същия ден вечерта в СИЗО беше доставен началникът на охраната в клуб „Парадайз“ Пьотър Севрюгин. Турецки възнамеряваше да го разпита още сутринта.

Севрюгин се оказа набит мъж с видим корем, среден на ръст. Над челото му растеше живописен кичур тъмна коса, голото му теме лъщеше. Едрият нос, тънката ивица на устата, ниските вежди над кръглите малки очички му придаваха вид на угоен лешояд, преял с мърша.

— Настанявайте се, Пьотър Николаевич — покани го Турецки.  
— Разговорът ни ще е дълъг. Като начало съобщете паспортните си данни... Отдавна ли работите при Воронин?

— Втора година.

— Удовлетворява ли ви работата?

— Като цяло да. Но не разбирам за какво съм арестуван?

— Така ли? Не знаете ли как завърши нападението на изпратените от вас хора в дома на Пихтин?

Малките очички на Севрюгин зашариха:

— Откъде тази увереност, че именно аз съм ги изпратил?

— Те сами ми казаха. Мога да ви направя очна ставка с всички.

— Те грешат. Не съм ги изпращал аз, а Воронин. Аз само предадох заповедта — отговори Севрюгин. — При нас има дисциплина като в армията. Щом си дошъл тук на работа, просто така не можеш да си тръгнеш. Такива са порядките!

— Какво значи няма да си тръгнеш?

— Ами това, че могат да те изнесат само с краката напред. Няма избор.

— Ясно. Колко души изпратихте?

— Сам знаете.

— Отговаряйте на въпросите. Между другото, длъжен съм да ви предупредя, че чистосърдечното признание облекчава участта на престъпника — каза Турецки.

Себрягин се укроти и започна да гледа внимателно следователя. В погледа му имаше нещо кучешко.

— Кой конкретно участва в убийството на следователя Арбузов?

— Попитайте Воронин за това.

— А той ме посъветва да се обърна към вас, тъй като вие сте пратили екипа — каза Турецки.

— Не съм виновен за това убийство. Идеята беше на Воронин, той разработваше операцията, аз само бях изпълнител.

— Непосредствен изпълнител?

— Не, разбира се! Операцията беше осъществена от трима сътрудници, аз само проведох външното наблюдение и инструктирах момчетата.

— Как стана това?

— Една седмица наблюдавахме Арбузов, знаехме за него всичко, до най-дребните подробности. Къде и кога отива. Затова го хванахме лесно, когато се върна от магазина и беше сам вкъщи. Той държеше пистолета си в едно чекмедже, в шкафа с бельото. По-нататък — техника, изстрел в слепоочието, пистолетът в ръката му. Беше чиста работа, не мислех, че някой ще може да изрови нещо.

— Назовете участниците. Кой водеше наблюдението? — настоя Турецки.

— Аз и Смоковников.

— Кой го уби?

— Артъмов и Жилин.

— Къде са сега тези хора?

— Не знам. Жилин замина в Украйна. Артъмов просто изчезна.

— Може би сте ги премахнали лично вие?

— Е, аз не съм вземал участие в това.

— Но нали заявихте, че от вас никой не си тръгва!

— Това беше изключение от правилата.

— Следващ въпрос. Козлов, приятелят на Воронин, има вила извън града. Ходили ли сте някога там?

Себрягин се замисли, сякаш си припомняше, след това отговори:

— Мисля, че не.

— А Козлов познавате ли?

— Да. Познавам го.

— Известно ми е, че вашите хора са ограбили дома на Козлов, взели са скъпоценностите от сейфа му, а вместо това са заложили взрив.

— По този повод мога да кажа само, че операцията беше проведена от Воронин. Той знаеше, че Козлов е заминал за Англия и няма да се върне скоро.

— И последното, което виси като камък на вашата шия, Пьотър Николаевич — каза Турецки. Направи пауза, като наблюдаваше Севрюгин. — Това е вчерашното убийство на зетя на заместник-министъра Савелиев.

— Нищо не знам за това — категорично заяви разпитваният.

— Щях да ви повярвам, ако не беше една улика.

Турецки извади от джоба си пейджър с фамилията на Севрюгин — реквизиторите го направиха по образа, намерен у бандита в дома на Пихтин. Шефът на охраната се опули, погледна надписа и изрече с ужас:

— Не може да бъде! Не е възможно! Никога не го нося с мен!

— Може да сте го пхнали машинално в джоба си и да сте забравили? Фатална случайност! — каза Турецки.

— Проклятие! — простена Севрюгин и закри лицето си с ръце.

— Хайде, Пьотър Николаевич, давайте по същество. Разказвайте как стана всичко?

— Пак Воронин нареди да ликвидираме зетя. Уж имал информация, която нанася вреда на фирмата. Ние с Антон Прохоров две седмици следихме момчето, а вчера Антон го причака във входа. Нямах свидетели. Пистолетът беше със заглушител. Това е всичко.

— Да, Севрюгин, зад гърба си имате дълга опашка от престъпления. А знаете ли от какво още се интересува следствието? От имуществото на банка „Ресурс“. Бихте ли ни помогнали да си изясним и този въпрос?

— Че кой съм аз? Вързано куче. Дават ми заплата и не се занимавам с никакви финансови работи.

— Добре, запознайте се с показанията си и подпишете протокола.

Следващият беше Воронин. Господин директорът беше вече успял да усети затворническия уют. И това трябваше да подейства на човек, който по-рано не е имал нищо общо със затворите. Сметката на

следователя излезе вярна. Доведоха Воронин на разпит в неугледен вид, небръснат, а от това изглеждаше недоспал и мръсен. Цялата му фигура изразяваше неувереност и едновременно с това напрегнатост.

След необходимите формалности Турецки го попита за това, за което вероятно Воронин беше мислил цялата нощ.

— Николай Фомич, разкажете, ако обичате, как ограбихте вилата на Козлов?

— Много просто. Знаех, че е заминал за Англия. Къщата не се охранява.

— Защо трябваше да поставяте взрив в сейфа? Заради това загина оперативен работник от МУР.

— А как можех да прикрия следите?

— Потвърждавате ли, че фактически сте посегнали на живота на Козлов?

— На никого не съм посягал — отвърна раздражено Воронин. — Няма защо да ми приписвате разни работи. Загинал оперативник? Ами да не си е пъхал носа там, където не е трябвало. Сега щеше да е жив!

— Назовете хората, участвали в акцията.

— Свешников и Коломнин.

— Знам къде се намира Свешников — каза Турецки. — А къде е сега Коломнин?

— Мисля, че загина там, на вилата — замислено произнесе Воронин. — Как пък — цинично заяви той, — аз премахнах вашите, вие — моите. Значи сме квит.

— Вие премахвате и свидетелите, и участниците в престъпленията — парира Турецки.

— Животът е прекалено стремителен. Не можеш да проследиш всички.

— Тогава кажете, къде изчезнаха хората, които ликвидираха Арбузов?

— Хората идват, работят, а след това намират нещо ново, поинтересно, увличат ги нови перспективи. И се разделят с мен. Къде е моята вина?

— Защо трябваше да убивате Арбузов?

— Ами не е сложно да се разберат мотивите. Но защо решихте, че аз съм виновен за това? Имате ли доказателства?

Турецки изведнъж забеляза, че Воронин е прекалено спокоен, сякаш уверен в безнаказаността си. Това засегна следователя. Той извади от папката протокола с разпита на Севрюгин, отвори го пред Воронин и каза:

— Запознайте се с тези показания и помислете дали си струва да се инатите?

Воронин се зачете в протокола, веждите му се навъсиха, лицето се вкамени, създаваше се впечатление, че се страхува да вдигне очи. Четеше и препрочиташе текста, сякаш търсеше в него спасение и не го намираще.

— Какво ще кажете, Никита Фомич?

— Това е чудовищна клевета!

— Имате ли нужда от очна ставка със Севрюгин? Ще я уредим. Предчувствам, че ще разкрием поне десетина ваши престъпления. И тъй, следователят Арбузов е бил убит, защото Бережкова го е харесала и е започнала да дава показания относно имуществото на банка „Ресурс“?

— Да.

— Аз също се интересувам от това имущество.

— Не знам много по въпроса. Но това, което ми беше известно, вече сте го научили.

— Тогава какъв беше смисълът да убивате Арбузов?

— Първо, изпълнявах в известен смисъл поръчка на високопоставени хора, възползвали се от фалита на банката, и второ, моят клуб също възникна от развала на „Ресурс“.

— И само това? — Турецки присви очи. — Моля да си помислите по следния въпрос. Помагате на следствието и съдът ще го вземе под внимание. Измъквате се от отговора — ние намираме доказателствата. Тогава резултатът ще бъде плачевен за вас.

Воронин помълча, размишлявайки какво още може да разкрие. По всичко личеше, че мъчително се бори със себе си.

— Когато прочетем информацията от компютъра ви, мисля, че всичко ще стане ясно. Вие премълчавате за парите, вложени в чуждестранни банки. Искате ви се да ги оставите за черни дни. Но тези пари са крадени, трябва да се върнат на собствениците им. И ако помогнете да ги върнем, мисля, че съдът ще вземе под внимание вашата добра воля.

— Предлагате днес да ви дам всичко? Ще конфискувате имуществото ми, ще минете като валяк през живота ми и с какво ще остана аз тогава?

— Предлагате ми сделка, така ли?

— Добре, готов съм да ви обясня ситуацията с моето имущество и паричните влогове. Нищо не съм откраднал, клубът получаваше парите от банката за услуги. Работил съм честно — произнесе Воронин и се запъна.

— Честно сте убивали. Това е напълно достатъчно за най-тежката присъда. Още повече че имаме работа с организирана престъпност. Разбирате ли това?

— Да, да... — рече объркано Воронин. — Прав сте. Така се стекоха обстоятелствата. Имам пари в чужбина. Всичко ще напиша, ще посоча сметките и имената на банките. Уверен съм, че такива средства има у Козлов и Севрюгин.

— Отлично — одобри Турецки. — Искам да ви напомня, че на вашата съвест тежи и убийството на зетя на Савелиев. А за това трябва доста да се потрудите, за да може някак да отработите греховете си не с обикновено покаяние, а с напълно конкретни признания и предаване на имуществото, придобито по престъпен начин. Ето ви чиста хартия и писалка.

Арестуваният започна да пише, от време на време спираше, припомняше си нещо. Челото му се покри с пот, кожата на лицето му стана на червени петна.

Турецки пробяга с поглед текста и подсвирна учудено:

— Сингапурският филиал на американската Таунбанк? Бива си ги! Интересно как ще успеем да върнем тези пари?

Турецки позвъни на Наталия Геранина, за да научи как е съпругът ѝ.

— Зле е, Александър Борисович. Андрей няма никакво подобрене, кризата продължава. Появи се нов проблем. Току-що ми позвъни някакъв мъж, крещеше, искаше някакви пари и ме заплашваше, че ще убие Андрей.

— Наталия Максимовна, не се вълнувайте, моля ви. Аз ще се консултирам с колегите и ще решим какво да правим. Кой може да е бил човекът?

— Гласът беше плътен и гърлен. Но говореше чисто на руски.



— Това вече е интересно. Наталия Максимовна, ще възразите ли, ако малко по-късно се отбия при вас?

— Щом трябва, елате.

Турецки веднага звънна на Грязнов:

— Кавказците пак се появиха. Заплашвали са Наталия Геранина. Да наминем у тях?

— Ами счетоводителя от Северна банка?

— Не знам. Хайде ела ме вземи, по път ще прескочим и до банката.

Секретарката на председателя на Северна банка Татяна посрещна без никакъв интерес вече познатите ѝ Турецки и Грязнов.

— Дойдохме да разберем какво става с вашия главен счетоводител — каза Турецки.

— Ами никой не знае.

— Никой ли не го е виждал, откакто замина с кавказците?

— Идва жена му и каза, че сама се заема с работата.

— С коя работа? С банковото счетоводство ли? — попита Грязнов.

— Не, със спасяването на мъжа си. На началството му е все тая.

— Някой от ръководството да е тук в момента?

— Заместникът на Геранин, Дмитрий Леонидович Спиридонов. Заповядайте, влезте, първата врата вляво по коридора.

Турецки и Грязнов влязоха в коридора, отвориха посочената врата и зад бюрото видяха млад човек, късо подстриган, с тъмен костюм и безупречно бяла риза. Когато видя непознатите посетители, той се намръщи недоволно, но щом разбра кой го посещава, се успокои.

— Какво се чува за вашия главен счетоводител? — попита Турецки.

— Търсим го — отговори Свиридов.

— Лошо го търсите. Дори не сте заявили в милицията за изчезването му!

— Вие потърсете по-добре. Може да имате повече късмет.

— Значи нямате нищо?

— Не. Аз мисля така: ако са го отвлекли, което е напълно възможно, щяха да ни поискат определена сума за откуп. Но понеже

мълчат, значи главният счетоводител има съвместни работи с тези хора. Когато ги свърши, ще се върне.

— А не допускате ли, че може да са го убили?

— Не, не съм мислил за това.

— Помислете. Ето ви моя телефон. Щом се появят новини, веднага ми звъннете. Ще чакам — каза Турецки.

Те се качиха в колата и тръгнаха към Наталия Геранина, като пътьом обсъждаха оформилата се ситуация:

— Слава, как мислиш, какво се е случило с главния счетоводител? — попита Турецки.

— Трудно е да се каже. Може трупът му отдавна да почива под снега в някоя горичка край Москва. Зима е, братко, труповете изплуват през пролетта... А чеченците явно ровят около банката. Трябват им някакви пари. И забележи, премахват всички, които така или иначе са били свързани с федералните средства, отпуснати от правителството за възстановяването на Грозни — замислено констатира Грязнов.

— Грешката им е, че са привърженици на крайни мерки — каза Турецки. — Защо им беше да взривяват Геранин? Да разстрелват Долгалъов? Защо ще отвличат главния счетоводител, ако това не решава проблема и не обещава никакви пари? Откачена работа, ти казвам!

— Нали знаеш, има хора, а има и не хора. Тяхната логика е странна: като не могат да постигнат своето с ум, значи премахват пречката физически. Не си струва да се опитваме да влизаме в тяхната кожа, все едно, няма да разберем.

— Но сега са заплашвали Наталия. Значи жената има нужда от охрана.

— Най-вероятно да — съгласи се Грязнов. — Ако не възразяваш, ще я организирам.

— Винаги си харесвал красивите жени — подсмихна се Турецки.

— Стига де! Та тя е омъжена!...

## 49.

Наталия Геранина отвори вратата, усмихна се очарователно, пушна гостите в антрето. Турецки и Грязнов стояха на прага в очакване на повторна покана, а жената ги гледаше смутено. Изведнъж се сепна и каза:

— Какво стоим? Заповядайте, съблечете си палтата. Мъжете влязоха в стаята, седнаха в креслата. Наталия отиде в кухнята да прави кафе. Подреденият и уютен чужд дом не отблъскваше гостите, но ги караше да се чувстват малко сковано.

— Ето и кафето, заповядайте — каза Наталия, влизайки в стаята с поднос, върху него имаше три чашки с идилични рисунки на прекрасна пастирка сред ливада.

— Благодаря, Наталия Максимовна. Разкажете ни за телефонното обаждане — помоли я Турецки.

— Вече казах. Псуваше и искаше пари. Аз отговорих, че нищо не разбирам. Тогава той започна да заплашва, че ще убият мъжа ми. Изплаших се и затворих. Това е всичко.

— Не знаете ли за какви пари може да става дума?

— Сигурно са свързани по някакъв начин с работата на мъжа ми. Но аз не знам нищо.

— Нали няма да възразявате, ако поставим у вас охрана?

— Мисля, че засега няма нужда. Но щом усетя нещо нередно, непременно ще ви предупредя.

— Ами ако не успеете? — намеси се Грязнов.

— Ще бъда максимално предпазлива. Обещавам.

— Може би, а ще разрешите ли да подслушваме телефона ви? За всеки случай?

— Да.

— Наталия Максимовна, известно ли ви е, че някакви хора са отвели в неизвестна посока главния счетоводител на банката?

— Не, нищо не съм чула. Кога се е случило?

— Завчера — отвърна Турецки. — Мисля, че ще се наложи да охраняваме не само вас, но и вашия съпруг.

— Това вече е странно — каза жената. — И нищо ли не е известно за счетоводителя?

— Нищо. Служителите в банката са спокойни, предполагат, че е заминал по работа и се е забавил. А кавказците са партньори. Ето така стоят нещата.

— Но трябва да се направи нещо!

— Да се търси игла в купа сено? Разбира се, търсим, но засега безуспешно. Искам да ви посъветвам: не се отказвайте от охраната. Всичко може да се случи.

Наталия смутено отпусна очи. Беше ѝ страшно сама в големия апартамент и едновременно разбираше, че постоянното присъствие на чужди хора прекалено ще я притеснява.

— Може ли да помисля до довечера? — попита тя.

— Разбира се, помислете — Турецки се усмихна.

В антрето телефонът зазвъня, жената се извини и излезе. Върна се след минута разтревожена и уплашена, каза в скоропоговорка:

— Андрей е зле, обадиха се от болницата, предупредиха, че може да се случи... всичко. Не знам какво да правя, как да го спасявам? Трябва веднага да отида при него. Господи, какво да взема със себе си? — каза тя и погледът ѝ се замая из стаята.

— Можем да ви закараме — предложи Грязнов...

— Много ще съм ви признателна. Една минутка да се приготвя.

Мъжете излязоха в антрето, облякоха се. Наталия се приготви бързо, в движение облече палтото и сложи шала на главата. Разтревожените ѝ, влажни от сълзи очи изглеждаха още по-прекрасни.

Полицейският форд летеше из Москва, без да обръща внимание на светофарите.

В болницата ги очакваше печална вест. Медицинската сестра съобщи, че Геранин е преместен в реанимацията.

Наталия изпищя и хукна по коридора, без да се сбогува с Грязнов и Турецки.

— Сега тя ще остане до леглото му цялата нощ. Дай да сложим охраната тук — каза Турецки.

— Ще го направим — отвърна кратко Грязнов. — Няма късмет жената. Такава млада и хубава...

Турецки се разпореди телефонът на Наталия Геранина да бъде непрекъснато подслушван и вече се канеше да ѝ звънне, но тя го изпревари. Следователят чу тихия ѝ помръкнал глас:

— Здравейте, Александър Борисович, съобщавам ви, че Андрей почина през нощта. Погребението е утре на Кузминското гробище. А рано сутринта ми позвъни оня човек и пак искаше пари. Отговорих му, че нищо не знам за работите на мъжа си и че той е починал.

— И какво отговори изнудвачът?

— Нищо. Сякаш се смути и замълча. Връзката прекъсна.

— Наталия Максимовна, приемоте моите съболезнования и ми разрешете да ви помоля през следващата седмица в дома ви да има охрана.

— За какво ми е да живея? Нека ме убият. Ще ме погребат заедно с Андрей. Вече нищо не искам в този живот.

— Наталия Максимовна, грехота е да говорите така. Трябва да живеете заради себе си и заради Андрей. Животът съвсем не е свършил, повярвайте ми. Често се срещам със смъртта и знам какво говоря. Нека да дойде един човек. Той ще е навсякъде с вас, ще ви помогне с каквото може. Още повече че ви предстоят грижи. С болна душа няма да ви е лесно да се справите.

Тя помълча, но най-накрая взе решение:

— Нека дойде, ще чакам.

— Наталия Максимовна, дръжете се, скъпа. Животът е трудно нещо, но трябва да си носим кръста.

Наталия посрещна Вячеслав Иванович и оперативника с печални разплакани очи, лицето ѝ беше помръкнало.

— Влизайте и се чувствайте като у дома си. Ще се постарая да не ви преча — каза тя.

— Какво говорите, Наталия Максимовна, той ще стои като мишка под метла. Или ще ви придружава там, където кажете.

— Благодаря. Ето вестници и нови списания, искате ли да прочетете? Или да гледате телевизия...

— Не се притеснявайте. Телефонът ви има ли дериват? — попита Грязнов.

— Да. Защо?

— Извинете за нахалството, той трябва да слуша всички, които ви се обаждат. Иначе ще е трудно да определим по-нататъшните

действия на престъпниците.

— Постъпвайте както намерите за необходимо. Трябва да приготвя дрехите за мъжа ми.

Тя отиде в спалнята и остави вратата широко отворена, за да може Грязнов да я вижда. Отвори вратичката на вградения в стената гардероб, огледа окачените дрехи на съпруга си и изведнъж се разплака.

— Стига, Наталия Максимовна — притича Грязнов. — Със сълзи няма да си помогнете.

Той я прегърна през раменете, сложи я да седне на един стол.

Телефонът в спалнята започна да звъни. Наталия се надигна, отиде до апарата, вдигна слушалката. Грязнов изтича в антрето. Чу мъжки глас, но не го позна веднага.

— Какво обичате? — попита Наталия със слаб глас.

— Предупреждавам ви. Ние не воюваме с вас. Но имайте предвид, вече не се шегуваме. Затова не ходете на погребението на мъжа си. Може да завърши много зле за вас — каза мъжът.

Грязнов не повярва на ушите си. Това беше гласът на Рустам Такоев. Вячеслав едва се сдържа да не извика: „Рустам, мерзавцо, чувам те!“

— Какво още искате?! Бездруго ми взехте всичко! Кои сте вие? За какво звъните? — извика Наталия през сълзи.

Но мъжът вече беше затворил. Наталия безпомощно се отпусна на кревата, заби неподвижен поглед в пода.

— Наталия Максимовна, моля ви, не се отчайвайте. Постоянно ще бъдем с вас и ще се постарам да предотвратим всички неприятности — опита се да я успокои Грязнов, но жената мълчеше и сякаш не го чуваше.

Той отиде до телефона и позвъни на Турецки:

— Саша, съобщи ли ти за последното обаждане?

— Току-що. Какво замислят според теб? Може би отново терористичен акт?

— Не е изключено. Знаеш ли, това беше гласът на Рустам Такоев.

— Помниш ли Котляковско? Нещо сблъсъците започнаха да се преместват в местата за вечен покой. А пък Галич беше писал, че на гробището всичко е спокойно...

В деня на погребението на Геранин ръководството на московската милиция се разпореди да бъде поставена охрана до гроба, който започнаха да копаят гробарите. Двама милиционери наблюдаваха как работниците дълбаят земята с лостове, а тя, корава като камък, се кърти на големи късове. Скованите от студа глина и пясък бяха станали монолит, който много трудно се поддаваше на иначе силните човешки ръце.

Въпреки мразовития ден на гробището се появиха посетители, минаваха оттук, равнодушно поглеждаха прясната яма. Всеки си имаше своя мъка, своя печал.

Турецки пристигна, за да изучи местността, подходите към гроба и пътя за евакуация на хората, ако възникне необходимост. Снощи беше взето решение да се копае яма на друго място, но сутринта измениха решението и преместиха гроба с четирийсет метра по-наляво по същата алея. Терористите не биха могли да подготвят взрива предварително, но се предполагаше, че ще го донесат със себе си в куфар или чанта, ще го оставят незабелязано в тълпата и ще го взривят дистанционно. Затова Турецки се уточни с ръководството на московската милиция да изпрати тук оперативни работници, които да следят за появата на подозрителни лица. Особено го безпокоеше Наталия Геранина. Нищо не става просто така. Неслучайно са я предупредили. А може просто да са се опитвали да сплашат нещастната жена?

Погребението на Геранин беше определено за два часа следобед. Сега беше едва десет. Работниците вече час и половина копаеха замръзналата почва, а бяха изровили към петдесет сантиметра, не повече.

„Господи, какъв изостанал народ сме — тъжно помисли Турецки. — Нямаме техника дори да изкопаем свестен гроб. Можем да направим ракета и да кръстосваме космоса, а нямаме време да помислим за гроба...“

Покрай него мина мургав мъж. Турецки го изпрати с внимателен поглед. Мъжът се отклони от алеята и започна бързо да се отдалечава между гробовете.

„Кой ли не идва тук? — помисли следователят. — Дори крадат цветята и венците от пресните гробове и правят от това бизнес.“

Поставиха ковчега с тялото на Геранин на насипа до гроба. Наталия гледаше отчаяно мъжа си с разплакано и измъчено лице, сякаш искаше още малко да забави сбогуването.

И изведнъж започна бавно да се свлича. Грязнов я подхвана и я изправи. Дадоха ѝ да помирише нишадър и тя отвори очи, погледна учудено лицето на Грязнов, надвесено над нея. През краткия миг, докато беше в несвяст, сякаш беше забравила всичко, попита:

— Защо съм тук?

— На погребението сте — напомни ѝ Грязнов.

— На чие погребение?

— Вижте сама.

Тя видя мъжа си и зариде, като закри лицето си с ръце.

Гробарите повдигнаха капака на ковчега, готови да го спускат. Една старица от тълпата поведе Наталия към покойника:

— Хайде, мила моя, сбогувай се с мъжа си.

Застанал на възвишението и наблюдаващ навалищата, Турецки виждаше всичко с крайчеца на окото си. Имаше твърде много хора, за да проследи всички, но обръщаше внимание само на онези, които носеха чанти или куфарчета. Веднага даваше знак на хората си и те отиваха, вежливо проверяваха съдържанието на чантата, обяснявайки действието си с опасността от терористичен акт.

Вече спускаха ковчега в ямата, когато следователят изведнъж забеляза как един човек бързо си проправя път към гроба. Беше млад, но небръснат, тъмната четина състаряваше лицето му, черните му очи неспокойно горяха.

Турецки кимна на един от оперативниците. Но той не разбра кого му сочи „важният“, понеже ръцете на небръснатия бяха празни.

Наталия се наведе, хвана шепа пръст, хвърли я върху ковчега и звукът болезнено отекна в сърцето ѝ. Тя се изправи и усетила пристъпи на гадене, се подпря на Грязнов.

Най-накрая оперативникът съобрази за кого става дума, отиде плътно до небръснатия и тихо каза:

— Моля да ме последвате.

— За какво, драги? — произнесе човекът едва чуто със сухи устни.

— Обръщай се, казах! — по-строго нареди оперативникът.

— Искам да се сбогувам с покойника! — заинати се мъжът.



Оперативникът го хвана за ръката, изви я на гърба му и го бутна встрани. И точно тогава избухна взрив, пламък, земята изригна. Взривната вълна разпръсна застаналите наоколо. Турецки сам се хвърли на земята и покри с длани главата си. А когато скоочи, видя от небето да падат парчета плат, представляващи допреди малко човешки дрехи.

Пространството около ямата беше обляно в кръв. Калната каша ужасяваше, не се знаеше колко души изпрати в небитието взривът. Турецки хвърли поглед натам, където стоеше Грязнов, подкрепяйки Геранина. Жената седеше на земята и мятеше глава насам-натам. Слава се беше навел над нея.

„Какво стана? — пулсираше мисълта на Турецки: — Защо се взриви бомбата? Нали отделяха всички с чанти и куфарчета, значи някой е носел експлозива със себе си. Гръмна в момента, когато оперативникът бутна кавказеца по гърба. Господи, нима той е носел в себе си експлозива и от невнимателното боравене се е взривил?“

Трябваше да се предприемат някакви мерки, за да не изпуснат съучастниците на убиеца. Сигурно не беше дошъл тук сам. По радиостанцията Турецки предаде съобщение до службите на ДАИ, намиращи се на паркинга, за да задържат всички коли и да проверяват документите, особено внимание да обръщат на лицата с кавказка външност. После притича до Грязнов и попита:

— Слава, как си?

— Ами горе-долу нормално, малко ми заглъхнаха ушите — отговори той, докато помагаше на Геранина да се изправи.

— Е, не ви е засегнало, слава богу!

Наоколо хората се изправяха, отупваха се, псуваха, никой нищо не можеше да разбере.

Турецки се засили към паркинга, където вече действаше кордон от катаджии — проверяваха документите на всички напускащи гробището. Точно тогава го настигна и Грязнов. Бяха вече дотичали до дежурните, когато една кола изведнъж рязко се отдели от мястото си, събори един катаджия и отпрати по пътя.

— Към колата! — закрещя Турецки на Грязнов.

Те се метнаха в милиционерския форд, Грязнов натисна газта и полетяха след маздата, с която вероятно бягаше един от престъпниците.

— Давай, давай! — не го оставяше на мира Турецки. — Ще се измъкне, проклетникът! Ще се измъкне!

— Няма... — хриптеше Грязнов.

Червената мазда започна да намалява скоростта, изглежда, шофьорът реши, че се е измъкнал, но това трая само няколко секунди. Бързо забеляза мигащата лампа на форда и увеличи скоростта.

В колата имаше само един човек и Грязнов веднага го позна: Рустам Такоев!

— Притисни го! — закрещя Турецки.

Отпред се показва нанадолнище към тесен път. Грязнов принуди колата на Такоев да отбие там и веднага насочи форда си встрани върху червената мазда. Отдясно склон на пътя, отляво го притискаше фордът. Застърга желязо и маздата се заби странично в стръмния откос на бетонната стена.

Грязнов изскочи от форда и измъкна Такоев за яката от колата му:

— Ах, ти, миризлив червей! — зарева Слава. — Ще те убия, мерзавцо!

Рустам се опита да се измъкне, въртеше се, плюеше, но Грязнов вече не го пускаше.

— Стани, гадино! — заповяда Турецки, измъквайки пистолета. И този жест окончателно унищожил чеченеца. Той разбра, че най-вероятно няма да се церемонят с него. Куршум — и край. И се изплаши. Завика:

— Не съм виновен! Марат ме накара! Аз не исках!

— Не бил искал, чу ли, Слава? Кой е този твой Марат, къде е?

И Рустам заговори...

— Сядай в колата, гнидо — каза след десет минути Грязнов.

Извади от жабката на колата белезниците и стегна китките на Рустам на гърба му.

— Да вървим при твоя Марат...

В това време Турецки извика по радиостанцията помощ на посочения от Рустам адрес. Колата излезе на магистралата и се понесе към село Родионово, където във вилата на някаква генералша се подвизаваше Марат Кацпаров, един от босовете на московските чеченци.

— Къде отведе Тамара? — попита злобно Грязнов, без да се обръща.

— Спасих я от теб! — заяви високопарно Такоев. — Тя ми принадлежи по право. Ще бъде щастлива с мен и очаква дете!

— Дете ли? А ти сигурен ли си, че е твое?

— Чие ще е, ако не мое!

— Защо я отвлече? — попита Грязнов презрително.

— Предложих ѝ да тръгне с мен, като я предупредих, че ще те убия, ако ми откаже. Тя се съгласи.

— А защо ме нападна с нож? Там, във входа на блока?

— Какво толкова? Там не се получи! Но ако Тамара не беше се съгласила да замине с мен, все едно, щях да те убия. Съгласи се, когато разбра какво ще направя с теб.

— Отвратително животно! Нищожество!

— Грязнов, много си беден. Нищо не можа да ѝ дадеш! При мен тя се къпе в разкош! Ако сега се случи нещо с мен, няма да се нуждае от нищо!

— Ще се случи, можеш да бъдеш сигурен! — каза сурово Грязнов.

Такоев погледна автомобилния часовник и каза спокойно:

— Все едно, не можеш си я върна. Ръцете ти са къси. Преди половин час е отлетяла за Америка с моя братовчед. Жалко, аз не успях. Тук умният човек няма какво да прави с парите си.

— Мълчи, нищожество! Каква жена, какво дете можеш да имаш ти, който ненавиждаш целия свят? Ти си мерзавец, труп! Отдавна е умряла душата ти! И животът няма смисъл за теб!

Рустам сведе глава, заскърца със зъби, от очите му рукнаха сълзи, но веднага се смениха от злоба и див гняв:

— Мразя те от първата ни среща! Твоята рижа коса винаги е предизвиквала у мен отвращение! — започна той с дрезгав глас. — Аз се влюбих в Тамара и не смятах да ти я отстъпвам! Как може такъв рижав руснак да отнеме любимата жена на гордия чеченец? Немислимо!

— Млъкни, или ще изпразня пълнителя в тебе! — изрева Грязнов.

— Не, изслушай ме докрай! Каквото и да стане, жив или мъртъв, тя, все едно, е с мен. Ти никога няма да можеш да научиш къде се намира. Ще умра, но няма да ти кажа. — Рустам замълча, наведе глава

и сякаш заспа, но устните му още мърдаха: чеченецът се молеше за спасението на душата си.

Когато стигнаха до генералската вила, вече беше съвсем тъмно, светеха три прозореца на втория етаж и два кухненски на първия.

— Кой е в къщата? — попита Турецки.

— Кацпаров и четирима телохранители — отговори Рустам.

— Добре, ще ги хванем — каза Грязнов.

— Не бързай, остави хората да вечерят — отговори спокойно Турецки. — Сега ще дойде спецназ. Нямаме нужда от самодейност.

— И ти ги наричаш хора? — изуми се Слава.

— Не е важно колко са. Нека по-добре да наблюдаваме малко къщата, а ако започне движение — ще вземем мерки.

— Турецки, не мога да те позная!

— Успокой се. Запали една цигара.

Заточиха се минути на очакване. Грязнов нервничеше, гледаше навъсено къщата. Изведнъж входната врата се отвори, отпред застана човек, постоя взрян в тъмнината, отиде до гаража, изкара колата.

— Мисля, че се канят да излизат. Да вървим! — каза Турецки и тръгна към отворената врата.

— Кой е? — попита човекът от колата.

— Свои — измърмори Грязнов.

Седналият на кормилото изскочи срещу тях, дойде по-наблизо, но преди да успее да си отвори устата, Грязнов го удари с юмрук по главата и го събори на земята. От къщата изскочиха още четирима мъже. Турецки стреля във въздуха, но веднага прогърмя отведен изстрел.

Прикривайки Турецки, Грязнов започна да стреля по бандитите, които отстъпваха към градината. И тогава най-накрая се чу рев на коли, идваше подкреплението.

— А сега ще направим път на спецназовците!

Момчетата с маскировъчните униформи наскочаха от колите и хукнаха да догонват бандитите.

След двайсетина минути всичко беше свършено. Загина един от бандитите, довякоха го в снега, след него оставаше кървава диря. Доведоха четирима под конвой, двама от тях бяха ранени.

— Как се казва убитият? — попита Турецки и погледна Рустам.

— Марат Кацпаров — отвърна злорадо Такоев.

— Жалко. Трябваше да си поговорим с него. Но той ще отговаря и на онзи свят! — каза Турецки. — А къде държите главния счетоводител на Северна банка?

— В мазето — каза глухо един от чеченците.

— Момчета, проверете! — нареди Турецки на спецназовците.

Бойците влязоха в къщата и след малко изведоха изнурен и небръснат човек, който едва се държеше на краката си. Цялото му лице беше в жълто-сини подутини. Той се оглеждаше предпазливо наоколо, но най-накрая до съзнанието му достигна, че е спасен. От очите му рiekнаха сълзи, силите го напуснаха. Спецназовците го отнесоха на ръце в колата.

— Трябва да обискираме къщата — каза Турецки. — Макар че знам какво можем да намерим.

— Какво? — погледна изпитателно Грязнов.

— Оръжие и водка... Бас?

— Саня, ти си винаги прав. С теб не бива да се спори.

Генералският дом равнодушно пусна неканените гости, които откриха на втория етаж два автомата „Калашников“ и друго оръжие. В кухнята се намери и кашон с водка.

Грязнов огледа внимателно бутилките:

— Направо вони! Как пият такъв боклук!

— Заложили са ни капан, искали са да ни отровят — засмя се Турецки. — И какво сега, според мен в общи линии разследването по делото на черните банкери е завършено. Тези покойници повлякоха доста жертви на онзи свят. Вдругиден е Нова година. Ще тръгваме ли вече? Трябва да купя елха на детето.

## ЕПИЛОГ

— Значи пак прочутата чеченска връзка? — попита Меркулов, докато по навик слагаше в уста поредния ментов бонбон.

— Няма съмнение — отговори Турецки, — но това не е най-главното.

— А кое е главното?

— Костя, казвам ти със сигурност, че дълго време всички ще сърбаме недалновидните, меко казано, а по-правилно — престъпните деяния на нашите политици. Сега Рустам Такоев всячески ще оправдава бандитските си действия и ще ги мотивира с интересите на голямата политика. И усещам, че ще успее. Защото самите ние — не точно ние с теб, разбира се, не и Слава Грязнов, а всички мръсни политици, всякакви черни банкери са създали в страната такава атмосфера, че всеки бандит успешно надява тогата на защитник на националните интереси. Извинявай за възвишения тон. Рустам вече твърди, че е обявил едва ли не хазават, „свещена война“, на крадците-чиновници, на бизнесмените и банкерите, които разграбиха трилионите, отпуснати от държавата за възстановяването на родната му Чечня. От една страна — така излиза. Наистина са ги разграбили! Но и самият Такоев не е патриот. Той е точно такъв, каквито са и те. Но не може да прости, че трилионите са му се изплъзнали. Не ги е получил той, бандитът. А всичко останало, Костя, се върти пак около „чеченските“ пари. Всички убийства и отвлечения. На пръв поглед нашите фигуранти изглеждаха съвсем благопристойни. А като се вгледаш... — Турецки с омерзение махна с ръка.

— Е, щом си толкова сигурен, да смятаме, че и твоето дело — многотомно и дебело — също отива към приключване?

— Надявам се.

— А защо не виждам Вячеслав?

— Струва ми се, да не чуе дяволът, че най-накрая грижите за вдовицата на един банкер ще разсеят донякъде тъгата му по неочаквано намерената и веднага изгубена любов.

— Виж ти! — засмя се Меркулов. — Значи още можем? Предай му, че нямам нищо против по някакъв начин да отбележим заедно края на много тъжната и не по-малко отвратителна история с bankerите. Чакам ви в кабинета си, хайде да е към осем. Когато няма да ни пречат със съвети.

— Костя, много правилно разбираш настроението на широките маси. И затова народът в наше лице те уважава. До довечера!

**Издание:**

Автор: Фридрих Незнански

Заглавие: Черните банкери

Преводач: Венета Георгиева

Година на превод: 2004

Език, от който е преведено: Руски

Издание: Първо

Издател: „Атика“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2004

Националност: Руска

Печатница: „Атика“

Художник: „Атика“

ISBN: 954-729-185-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/3853>



# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.